

U I T

V R E E M D E L A N D E N .

N°. 3.

UIT
VREEMDE LANDEN.

KEUR VAN DE MEEST BELANGRIJKE
REISBESCHRIJVINGEN

VAN
DEN NIEUWEREN TIJD.

ARNHEM. — J. VOLTELEN.

R. BYRON JOHNSON.

AVONTUREN

IN

BRITSCH-COLUMBIA

EN OP HET

VANCOUVER-EILAND.

VOOR NEDERLAND BEWERKT

DOOR

J. B. RIETSTAP,

Bewerker van de Wereldbol.

ARNHEM. — J. VOLTELEN.

I.

DE UITREIS.

Voor eenige jaren werd er een buitengewone ophef gemaakt van een land, dat men tegenwoordig weinig meer hoort noemen: ik bedoel Britsch-Columbia. De *Times* bevatte telkens correspondentiën, die den ontzaggelijken rijkdom der goudmijnen in dat gewest en de ongeëvenaarde gelegenheden om fortuin te maken, welke het den landverhuizer aanbood, met gloeiende kleuren afschilderden.

Daar ik toenmaals nog jong en met de Angelsaksische zucht naar avonturen bezielde was, maakten die beschrijvingen een diepen indruk op mij, te meer omdat de afgezonderde ligging der kolonie, ver van de overige beschaafde wereld, haar nog woeste toestand en de onbekende aard van een groot gedeelte van haar gebied, eene romantische tint bij hare overige bekoorlijkheden voegden. En aldus gebeurde het, dat de toevallige kennismaking met een man, die, pas uit Australië teruggekeerd, zich op nieuw door het gouden lokaas, dat hem in het uiterste westen der aarde toelachte, in verzoeking liet brengen, mij bewoog hem op dien tocht, waarvan wij genoeg en voordeel beide verwachtten, mijn gezelschap aan te bieden.

Het was mijn nieuwen vriend in Australië niet meê-

geloopen. Om de waarheid te zeggen hadden de autoriteiten van Melbourne hem met een vrijen overtocht begiftigd en als een »Engelschman in behoeftige omstandigheden» naar het vaderland teruggezonden; doch even als een spreekwoord der Britten zegt, dat er, wanneer men speelt, na winnen geen grooter genoeg is dan verliezen, zoo werkte het verhaal zijner tegenspoeden weinig minder opwekkend bij mij, dan wanneer hij in het karakter van een nieuwen Cresus mij zijne ervaringen had medegedeeld. In dit laatste geval zou hij waarschijnlijk zeer vervelend geweest zijn en mij nog bovendien met zijne aanmatigende manieren geërgerd hebben.

Weldra hadden wij ons plan gemaakt, onze koffers gepakt en op de mailstoomboot van Southampton naar West-Indie plaatsen genomen naar het Eldorado, dat wij *via* de landengte van Panama en San Francisco hoopten te bereiken. Omtrent 150 medereizigers, meerendeels met dezelfde bestemming, bevonden zich met ons in het vooronder en verwekten niet weinig opschudding op de stille, bedaarde, aristocratische stoomboot. De directie verzuimde niet ons voor de eer van deze wijze van vervoer te laten betalen, eene kortzichtigheid van hare zijde, die zeer in het voordeel der concurreerende stoombooten van Liverpool uitliep.

Wij maakten in 't vooronder een zeer gemengd gezelschap uit, ofschoon de meesten onzer (misschien totons ongeluk) van eene veel betere klasse waren, wat de anteceden ten betrof, dan de gewone soort van passagiers op die plaats. Er waren verscheidene kantoorbiedenden en andere jonge lieden van die soort, die in hun geheele leven nooit eenigen handenarbeid verricht hadden; een paar zonen van predikanten; verscheidene heeren, die eene akademische opleiding hadden genoten; een aantal kleine kooplieden, die zich van een voorraad Birming-

hamsche snuisterijen voorzien hadden; en enkele mannen met door de zon gebruinde gelaatstrekken, in lompe mijnwerkerspakken, die, even als mijn reisgenoot, reeds andere goudlanden bezocht hadden en nu het geluk in het nieuwe gingen beproeven. Deze laatste waren in ons oog helden. Zoodra een hunner zich ergens nederzette, vormden de nieuwelingen dadelijk een kring rondom hem, verzochten hem zijne avonturen te vertellen en wonnen op verschillende punten zijn advies in. Dat advies kwam doorgaans hierop neder, dat wij een troep jonge ezels waren, die niets beters konden doen dan met de eerstvolgende stoomboot naar huis terug te keeren. Wij hadden ook eenige jonge vrouwen in ons midden, die oogenschijnlijk het vak der modes of dat van het onderwijs uitoefenden, doch mijns inziens meer uitzicht op een goed huwelijk of desnoods op geld zonder huwelijk maakten; en ik ben verplicht te verklaren, dat dit gedeelte van ons reisgezelschap, bij slot van rekening, het verder in de wereld bracht dan de overigen.

Ik geloof, dat het »verschil van standen" het eerste is (de zeeziekte uitgezonderd), wat men waarneemt, zoodra men op de »zilte baren" dobbert. Men heeft bijv. de passagiers der eerste kajuit, voornamelijk Spaansche grandes met hunne gezinnen, pasgebouwde officieren, veldpredikers en officieren van gezondheid, op weg naar hunne garnizoenen op de West-Indische eilanden, benevens eenige kooplieden. Aan hun hoofd vindt men doorgaans eene commissie van toezicht, bestaande uit een paar praatzieke oude heeren, die vroeger reeds een- of tweemaal de reis gedaan hebben. Zij oefenen een despotisch gezag over hunne rampzalige kudde uit en zijn altijd herkenbaar aan de kennis van zeezaken, die zij voorwenden. Zij ergeren den kapitein en de scheeps-officieren onophoudelijk met dwaze vragen waarvan zij

zelf de beteekenis te nauwernood begrijpen, doch waardoor zij aan de onbevaren menigte een hoog denkbeeld van hunne kunde en ondervinding willen geven. Zij loopen de matrozen altijd voor de voeten en treffen dan wel eens het ongeluk, natuurlijk toevallig, dat zij over een touw struikelen of onder een emmer geraken die juist uitgegoten wordt. Gewoonlijk zijn er ook een paar oude dames van dezelfde soort aan boord, die het vrouwelijk gedeelte van het reisgezelschap onder nog strenger tucht houden.

Het is een punt van eer voor den passagier der eerste kajuit, nooit een woord met een passagier van de tweede kajuit te wisselen. Het canaille in 't vooronder blijft natuurlijk geheel buiten questie.

De passagiers der tweede kajuit zijn een zwak, hulpeloos ras, dat zich gelukkig acht, indien het op het overschot van de tafel der eerste kajuit, weder eenigszins opgemaakt, onthaald wordt. Men kan hen dikwijls met hongerige blikken aan de deur der eerste kajuit zien gluren naar de schotels die weggedragen worden en die zij weldra op hunne eigene tafel zullen kunnen herkennen. Bij die gelegenheden bemerkt men, dat er een geregeld stelsel van omkoopings der hofmeesters bestaat. »Hofmeester! die halve kip'' (beweging van de hand naar de opgehouden hand van den hofmeester). »Zeg eens, hofmeester, gij weet dat ik van die curry houd;'' wederom (hand-) palm-olie. »Hé, van daag abrikozen-taart!'' (een wenk en een handje); enz. Zoo iemand in staat is op deze lieden indruk te maken is het de jonge predikant, die zeer dikwijls tot de passagiers behoort, die romans en kaarten in den ban doet, de geloovigen zoo veel mogelijk in den gebede vereenigt, de avonden vrolijk kort met verhalen van ijzingwekkende schipbreuken of branden op zee, en op vele andere wijzen tot opbeuring van het gezelschap bijdraagt.

Het is een punt van eer voor den passagier der tweede kajuit, nooit een woord met de passagiers van het vooronder, waarvoor hij blijkbaar bang is, te wisselen. Veel-
eer tracht hij, zoo de gelegenheid zich maar voordoet, in eenige aanraking met de groote heeren van de eerste klasse te komen, en bij het streven naar dat lofwaardige doel laat hij zich met de grootste lankmoedigheid menige afsnauwing welgevallen.

De menigte in 't vooronder is gewoonlijk een troepje, dat om niets ter wereld geeft en zich de stugheid van de passagiers der eerste en tweede klasse hoegenaamd niet aantrekt. Velen hunner, het spijt ons het te moeten zeggen, bezitten dan ook geen punt van eer, dat waard is er veel beweging over te maken.

Wij jonge avonturiers waren met hoopvolle verwachtingen vervuld (die inderdaad het grootste gedeelte van ons kapitaal vormden), zoodat ik geloof dat men niet lichtelijk een opgeruimder gezelschap dan het onze zou gevonden hebben. Zonder ons om den dag van morgen te bekommeren (tenzij het de dag was die ons fortuin zou doen maken) brachten wij den tijd eigenlijk met niets-doen door; altijd met de pijp in den mond drementelden wij rond, koesterden ons in de tropische zon die door den zeewind getemperd werd of zochten de schaduw der verschansingen op, totdat wij aan den maaltijd geroepen werden, waaraan wij met een verbazenden eetlust recht lieten wedervaren; wij keken naar de tonijnen, de vliegende visschen en de haaien, speelden whist (verbazend slecht), dansten de hornpijp en amuseerden ons met alles wat voor de hand kwam.

De hoop is zonder twijfel eene zeer goede zaak, mits zij aan de bedachtzaamheid geen schade doe. Er zijn er maar al te velen die heden datgeen verteren waarvan zij morgen moeten leven en dan hopen dat zich wel

weêr iets anders zal voordoen. Indien dit boek onder de oogen komt van iemand die voornemens is zich naar vreemde gewesten te begeven, neem ik dus de vrijheid hem te wijzen op de moraal, die hij uit mijne ondervinding trekken kan. In de eerste plaats roep ik hem toe: wees zuinig op de goudstukken die uw geldgordel bevat en weet wèl met wien gij aan boord van het schip speelt of dobbelt. Gij zult, op uwe bestemmingsplaats aangekomen, al uw geld hard noodig hebben, om u een bestaan te verzekeren. Gaat gij op speculatie naar den vreemde, leer u dan van den beginne af bekrimpen; besteed niet de helft van uw geld aan een uitzet, die u niets dan last zal veroorzaken, en die zeer weinig zal opbrengen wanneer gij genoodzaakt wordt dien te verkoopen — zoo als stellig het geval zal wezen. Gij kunt u gemakkelijk nog een hemd aanschaffen, als ge 't noodig hebt, en, is er voor 't oogenblik geen te krijgen, welnu dan moet ge u in eenig ongemak gedurende een tijd weten te schikken. Houd bovenal in gedachten, dat het overal uiterst moeielijk valt zich uit de positie, waarin men geraakt is, omhoog te werken, en dat, als gij tot daglooner hebt moeten afdalen om het dagelijksch brood te verdienen, gij niet zeer spoedig aan iets beters zult komen.

Om tot onze reis terug te keeren, — na bij het aardige stadje St. Thomas op eene andere stoomboot te zijn overgegaan, bereikten wij Colon of Aspinwall en namen daar op den spoortrein naar Panama plaats. Ofschoon de afstand betrekkelijk gering is, duurt de rid toch zes uren.

Een heer, die de wagens ook binnenstapte, trok mijne aandacht. Hij was geheel in wit linnen gekleed en scheen een voornaam personage te zijn. Na een oogenblik gezeten te hebben, keek hij rond en bemerkte, dat

er een gedeelte van zijne bagage ontbrak. De trein was reeds in beweging en bevond zich een paar honderd el van het station; maar de richting der oogen van den onbekende volgende ontdekte ik een neger, die een enorm valies droeg en onder het maken van allerlei buitensporige gebaren langs de rails den trein naliep. Ik vroeg den conducteur, die een Amerikaan was, of men zou stoppen voor den neger, die zoo dapper aanzette.

»Zeker niet," gaf hij ten antwoord; »maar als hij maar half een neger is, zal hij ons inhalen voordat wij zouden *kunnen* stoppen."

De neger bleef dan ook onvermoeid doorrennen en kwam dichter en dichter, totdat wij eindelijk zijne diepe ademhaling konden hooren. Met een sprong bereikte hij daarop den trein, greep een der ijzeren uitstekken, wierp zijn valies in den wagen en heesch daarna zich zelf er in.

»Goed geloopen!" zeide de conducteur op goedkeuren- den toon.

»Beter dan de trein," hernam ik. »Wordt er nooit harder gereden?"

»*Hier* kan het niet; wij zouden het onderste boven in dit verwenschte moeras gaan." De spoorweg loopt namelijk voor een groot gedeelte door zeer moerassige streken.

Ik wilde den neger tot belooning op een slokje onthalen aan het buffet (op bijna alle Amerikaansche spoortreinen bevindt er zich een), maar nimmer zal ik den verwoeden blik vergeten, waarmede mijne bestelling vernomen werd door den eleganten heer, die aan zijne kleine toonbank de meest verschillende soorten van dranken uitreikte.

Hij begon met eene reeks van vloeken, eene zóó lange reeks dat hij moest ophouden om adem te scheppen, waarbij hij nog in zijne drift een waterglas verbrijzelde;

doch toen mijne verbazing en verlegenheid over dien uitval opmerkende, werd hij bedaarder en zeide:

»Ik zie wel, vreemdeling, dat gij onze vrije instellingen nog niet kent; gij komt uit een land waar zulke schepsels (met den vinger verachtelijk naar den hijgenden neger wijzende) bijna als menschelijke wezens beschouwd worden. Doch vraag nimmermeer aan *mijn* buffet om drank voor negers, of het zal leelijk met u afloopen, daar kunt ge van verzekerd zijn.»

Ik gaf dus den ongelukkigen neger een kwart-dollar in de plaats en maakte vrede met den driftigen buffethouder, die, gezwezen van hetgeen ik toen als een ongegrond vooroordeel tegen zijne zwarte natuurgenoeten beschouwde (sedert dien tijd echter ben ik meer en meer tot zijn gevoelen gaan overhellen), eene goede soort van kerel was. Hij maakte een uitmuntende *mint-julep* voor mij gereed en wilde, ten einde mij het doorstane leed te vergoeden, van geen betaling hooren.

Panama was een onzindelijk, oud nest, te midden van de heerlijkste natuurtooneelen. Als naar gewoonte woedde er eene revolutie, toen wij er aankwamen. Wij zagen een aantal lange Spaansche geweren, die vastgehouden werden door kleine tengere soldaatjes en van tijd tot tijd afgingen, tot groote ontzetting dier manschappen. Een jongman met een langen degen vloog als een bezetene rond, stiet bij het woest vervolgen van een denkbeeldigen vijand het geduchte wapen door een vensterluik heen en kon het er niet weder uittrekken. Hij scheen toen tot het inzicht te komen dat het krijgsmanshandwerk een ondankbaar beroep is, gaf een kwaadaardigen schop aan een kip die hem in den weg kwam en een varken dat lag te ronken, en trad naar ons toe om wat vuur voor zijne sigaar te vragen.

Den volgenden dag was de revolutie voorbij, zoodat

al de inwoners tot hunne gewone bezigheid, bestaande in het villen van de reizigers gedurende de weinige dagen dat zij er gelegenheid toe hebben, konden terugkeeren. Na het vertrek dier bezoekers was het mogelijk dat de booze geest weder over hen kwam en den moord van eenige rondzwervende honden of aasgieren ten gevolge had. Deze laatste zijn de eenige beambten der gezondheidspolicie in deze en dergelijke steden. Zij verslinden al den afval die hier eenvoudig op de straat wordt geworpen, zoodat er eene zware boete op staat, als men een dier vogels opzettelijk doodt.

Het dagblad der stad verscheen den volgenden morgen met een nieuw regeeringsprogramma, vergezeld van het volgende artikel ter verklaring waarom het vorige nummer niet had kunnen uitgegeven worden :

»Wij zijn het slachtoffer van een schandelijk misbruik van macht geweest! De ellendingen die zich zoo langen tijd het gezag hebben aangematigd, de roofvogels die door den wreken den arm van — (de naam van den held is mij ontgaan) in het stof zijn neêrgeveld, poogden ons aan eene onteerende requisitie te onderwerpen. De laatste sterkte, waarin zij zich verschanst hadden, stond op het punt om te vallen, hunne ammunitie was bijna verbruikt (Goddank zonder schade aangericht te hebben!), zij hadden al het lood gestolen van het dak der eenige kerk waar zij bij konden komen, en nu dreigden zij ons te berooven (neen, niet *ons* alleen, maar de inwoners van Panama, ja de geheele wereld) van den adem onzes levens, van onze LETTERS! Hiervan hadden de dolzinnigen kogels willen gieten, om hun onheiligen strijd voor misdaad en schurkerij tegen recht en gerechtigheid voort te zetten. Onze vastberadenheid wist echter dat ongeluk te verhoeden. Wij tartten de goddelooze roovers, en door des hemels gunst, geholpen door ijzeren vensterluiken

(in 't groot en klein te bekomen bij onze geachte vrienden, de heeren Fernandez & Co., die juist weder eenen nieuwe lading uit New-York hebben ontvangen), alsook ten gevolge van eene waarschuwing in groote letters dat wij er een revolver op nahielden die zou *kunnen* afgaan en dan iemand treffen, waren wij zoo gelukkig ons onschatbaar materieel ongeschonden te houden. Er werden wel een paar vijandelijke bewegingen naar ons bureau gemaakt, doch het dreigend geblaf van onzen trouwen hond was voldoende om de aanranders af te schrikken. Zij vloden. Onder de opgegeven omstandigheden zullen onze lezers langs de kust der Stille Zee ons wel ten goede willen houden, dat wij buiten staat zijn geweest het vorig halfwekelijksch nummer in 't licht te zenden."

Wij moesten eenige dagen te Panama vertoeven en deden de inboorlingen verstomd staan door op het midden van een tropischen dag in de naburige bosschen ter jacht te gaan, waarbij wij onzen weitasch vol vogels met wonderschoon gevederte kregen en ook een paar hagedissen en slangen vingen. Verder handelden wij ook nog in strijd met de plaatselijke begrippen door een bad te gaan nemen in de baai, die van haaien wemelde, iets wat ons op dat oogenblik onbekend was. Gelukkig wisten ook de haaien niet, dat er zulke onvoorzichtigen in de nabijheid waren, en daar zij zich dus niet op hun post bevonden geschiedde er geen onheil.

De inwoners schenen den geheelen dag niets anders te verrichten dan dranken, met ijs verkoeld, te gebruiken, en met de grootste ballen en de langste queuen, die ik nog ooit gezien had, op onbekleede tafels biljard te spelen. Wanneer zij van deze bezigheden vermoeid waren legden zij zich ter ruste totdat de zon onder was en gingen daarna op de *plaza* (het plein) wandelen.

Eene Spaansche stad of zelfs dorp, hoe gering van betekenis ook, bezit altijd eene *plaza*. Daarna wordt er weder gebiljart, weder geijsde drank gebruikt en weder geslapen. De vrouwen bevinden zich altijd binnenshuis of in de kerken, die vrij talrijk zijn.

Wij begonnen de stad reeds zeer vervelend te vinden, toen eindelijk de passagiers van New-York aankwamen en wij op eene Amerikaansche stoomboot naar San Francisco werden ingescheept. De nieuw-aangekomenen vermeerderden ons reisgezelschap met niet minder dan 1500 personen.

De Amerikaansche regeering houdt geen toezicht op de schepen, die landverhuizers vervoeren, zooals de Engelsche. Vandaar dat het vooronder van eene Amerikaansche stoomboot, met 900 personen tusschendecks als haring op elkander gepakt, verre is van eene bekoorlijke plaats te mogen heeten. De meeste nieuw aangekomenen waren Ieren en Plat-Duitschers, wier zindelijkheid van persoon en verfijning van manieren veel te wenschen overlieten. Onze slaappleatsen bestonden uit zeildoeken, op houten ramen uitgespannen, in drie rijen boven elkander langs de beide zijden van het schip loopende. Op elk dier zeildoeken moesten vier personen naast elkander liggen en een onzer reisgenooten, die beneden was gebleven, vertelde mij als een feit, dat de vier bedgenooten verplicht waren zich met elkander te verstaan als zij zich wilden omkeeren, omdat ten gevolge van de beperkte ruimte geene beweging anders dan in gemeenschappelijk overleg mogelijk was. Wat mij betreft, ik gaf er de voorkeur aan, mijn bed op het dek onder den sterrenhemel te spreiden, en stelde mij liever bloot aan de schoppen en vloeken dergenen die de wacht hadden en over mij struikelden en aan het gevaar om des morgens eene puts water over het lijf te

krijgen als het bevel weerklonk om het dek te schrobben, dan mij in het stinkende hol daar beneden te wagen.

De maaltijd was even aanlokkelijk als de ligging. Ons voedsel (dat, ik moet het erkennen, overvloedig was, doch niet op fijnheid kon bogen) werd op eene soort van hangende tafels van boven af in het vooronder nedergelaten. Wij moesten er bij staan, en degenen, die een plaatsje konden krijgen, werden gelukkig geacht. Wegens het groote aantal passagiers moesten de tafels voor elken maaltijd driemaal afgeruimd en weder vernieuwd worden, en er had altijd een groot gedrang bij de twee eerste tafels plaats. Men begrijpt onder zulke omstandigheden lichtelijk, dat bij ruw weder meer van het eten over de kleederen dan in de monden te recht kwam. Gelukkig dat men in die streken niet veel ruw weder heeft.

In weerwil van die schaduwzijden onzer reis waren wij zeer opgeruimd en zagen met verlangen naar onze aankomst te San Francisco uit, daar wij zoowel te huis als op reis wonderen van die stad gehoord hadden. Onze reisgenooten, die revolvers bezaten, waren druk bezig ze schoon te maken en voor dadelijk gebruik in gereedheid te brengen, want San Francisco had de reputatie, de onveiligste plaats op den ganschen aardbodem te zijn, op dat oogenblik nog niet achter den rug.

Op dit gedeelte onzer reis viel de verjaardag van koningin Victoria in en ik houd mij overtuigd dat het harer majesteit genoeg zou hebben gedaan, indien zij had kunnen zien op welke wijze de Engelsche reizigers aan hunne patriottische gevoelens lucht gaven. Ongelukkig dreef één hunner zijne geestdrift zóó ver, dat hij twist kreeg met een heet-gebakerd Amerikaan uit de westelijke staten, die in het vuur van het debat zijn revolver trok

en den enthousiast, ofschoon deze ijlings zijne biezen pakte, een kogel in een gedeelte zijns lichaams joeg, dat daardoor gedurende eenige dagen in zijne gewone functie om op een stoel te zitten verhinderd werd. De westerling werd *pro forma* een paar dagen in de boeien geslagen en toen weder vrijgelaten onder belofte dat hij zich beter gedragen zou, waarna de betrokkenen het geschil ten slotte met een handdruk en eene drinkpartij bijlegden.

Bij onzen tocht opwaarts langs de kust van Mexico liepen wij te Acapulco binnen om kolen in te nemen en gingen een uurtje aan wal, waar wij een goed diner met kip en omelette machtig werden. Kippen schenen er de eenige levende wezens te zijn, ongedierte van allerlei soort uitgezonderd.

Het merkwaardigste was hier de amphibische aard der inwoners, die bij honderden naar de stoomboot zwommen en het grootste gedeelte van den dag in het water schenen door te brengen. Al dien tijd was het schip door talloze haaien omringd, doch de zwarten bekommeren zich daar weinig om. Allen hadden in hun gordel een mes, en als men hun vroeg of zij niet bang voor de haaien waren, schaterden zij het van lachen uit. Zij doken tien vadem diep naar de kleine zilveren muntstukjes die men overboord wierp en brachten die meestal boven. Waarschijnlijk is het de hitte die de inboorlingen zooveel tijd in het water doet doorbrengen, want voor zoover ik kan nagaan schijnt Acapulco de allerheetste plaats op aarde te wezen.

Eenige dagen na ons vertrek uit dien oven liepen wij de Gouden Poort binnen, den ingang tot de heerlijke baai van San Francisco, en verheugden ons in het vooruitzicht op eene spoedige bevrijding uit onze smerige gevangenis. De meeste onzer reisgenooten hadden hier den eindpaal van hun tocht bereikt, en daar het nog wel

eenige dagen zou aanloopen eer er eene stoomboot naar Vancouvers eiland vertrok, bereidden wij ons met veel genoegen op een tijdelijk verblijf in de Goudstad voor.

II.

SAN FRANCISCO.

Vóór het jaar 1849 bezat de plaats, welke thans door de stad San Francisco ingenomen wordt, niets hoege-naamd wat de bewondering van een liefhebber der natuur of een voorstander van den handel had kunnen gaande maken.

De helft der plaats, die zij nu beslaat, was toen door de ondiepe wateren der baai bedekt, terwijl de andere helft uit niets dan zandige heuvels bestond, waarop bijna geen grassprietje groeide. De paters der missie Dolores en eenige weinige kolonisten en visschers maakten de geheele bevolking uit. Bezwaarlijk zou men op de gansche wereld eene plaats hebben aangetroffen, die zoo vreedzaam was en alle uitzicht had het nog lang te blijven.

Zulk eene aantrekkingskracht bezit het goud echter, dat er in het laatst van het evengenoemde jaar, toen de eerste stroom der goudgravers aankwam, niet minder dan 80,000 personen kunnen bijeen geweest zijn in den omtrek der stad, die thans de koningin van 't noorden der Stille Zee is. De haven, wier wateren zelden door aanzienlijker vaartuigen dan Indiaansche kano's of visschersbooten in beweging waren gebracht, liep plotse-ling vol met de schepen van allerlei natiën, van welke de meeste pas vele maanden later weder konden ver-

trekken, doordien zij buiten staat waren hunne eigene equipages aan boord te houden en geen nieuwe voor de terugreis konden huren. Wanneer men de oude »negen-en-veertigers,» zoo als de nog overgebleven pionniers zich gaarne noemen, in de mijnen aan 't werk ziet, is het opmerkelijk hoevelen hunner op de armen getatoueed zijn, een kenteeken van hun vroeger beroep. Weldra was het strand der baai, zoo ver het oog kon reiken, met witte tenten bezaaid, en uit haar midden verzezen als bij tooverslag groote winkels, logementen en gebouwen van allerlei soort, alle echter van hout opgetrokken.

De energie, die men bij het bouwen van deze stad en het overwinnen van de onvoordeelige zijden harer ligging heeft ten toon gespreid, verdient de hoogste bewondering. Geen stad van dezelfde grootte en belangrijkheid, misschien Melbourne uitgezonderd, is ooit binnen den korten tijd van twintig jaren verzezen. De zandheuvelds zijn in den letterlijken zin naar de zee gekruid en elke afzanding dier hoogten beantwoordt aan eene plek, die op de wateren der baai veroverd is. Zelfs tegenwoordig nog is het geheele lagere gedeelte der stad op palen gebouwd, en de ruimte onder die huizen, vroeger door het water ingenomen, maar tegenwoordig meerendeels droog, doordien de grond bij voortduring wordt opgehoogd, strekt tot verblijfplaats van myriaden ratten, honden en weggelooopen varkens, die, ten gevolge van den overvloedigen afval, vreedzaam met elkander leven. Als men dit kwartier bezoekt herinnert men zich met dankbaarheid, dat de cholera op de kust der Stille Zee onbekend is.

Het kan geen verwondering baren, dat een gewest met zulke groote vooruitzichten voor alle klassen van fortuinzoekers als Californië, in de eerste tijden de verzamelpplaats van een grooter aantal volleerde booswich-

ten was, dan men misschien op de geheele overige wereld te zamen zou gevonden hebben. Mexicaansche paarden-dieven en bandieten, ontvluchte Australische veroordeelden, dobbelaars uit al de steden der Vereenigde Staten, grenstroopers uit de Westelijke Staten der Unie, schelmen kortom van allerlei soort en uit allerlei oorden, waren zoo overvloedig als het zand der zee, in revolver en bowie-mes had men zachte middelen om de geschillen te vereffenen, en de justitie was niets meer dan een schijnbeeld.

Het liep zóó erg met dien staat van zaken, dat de fatsoenlijke lieden der stad na een vier- of vijftal jaren tot de slotsom kwamen, dat alleen de allerstrengste maatregelen verandering zouden kunnen teweegbrengen. Zij namen dus de rechtsbedeeling geheel uit handen der gewone autoriteiten en droegen die aan een uit de burgers gekozen comité van waakzaamheid op. Alle verdachte personen werden vermaand binnen vier en twintig uren de stad en haar rechtsgebied te verlaten, op straffe des doods indien zij na dien termijn nog werden aangetroffen, en allen tegen wie maar het minste bewijs van diefstal of van nog grootere misdaden kon worden aangevoerd, werden terstond volgens de lynch-wet geëxecuteerd. Onder degenen, die op deze summere wijze den dood ondergingen, behoorde een der vroegere rechters, die overtuigd werd zelf lid van eene georganiseerde bende dieven en moordenaars te zijn geweest.

Deze harde maatregelen (ofschoon het te vreezen is dat ook vele onschuldigen er de slachtoffers van geweest zijn) hadden het gewenschte gevolg en de stad was sedert even veilig als elke andere, moge het dan ook niet aan losbandigheid en buitensporig leven ontbroken hebben.

Het was op een Zondag toen wij de haven binnenliepen

zoodat wij verwachtten alles in stilte en rust te vinden. Wij stonden dus wel verwonderd, nadat de stoomboot bij eene der lange houten steigers aangelegd had, dat al de hôtels en herbergen open en in volle beweging waren; uit de meeste klonk ons het gekletter van biljardballen te gemoet en bij navraag bleek ons, dat de schouwburgen des avonds zouden spelen.

Het tooneel was inderdaad zeer levendig. De steigers en de straten wemelden van menschen; sommigen kwamen vrienden of bloedverwanten van onze stoomboot afhalen, anderen waren voornemens een uitstapje naar Oaklands en andere plaatsen langs den zoom der baai te doen. Er heerschte een verschrikkelijk runoer. Het rollen der ontelbare omnibussen, wagens enz. over den met planken bevloerden grond was oorverdoovend; hierbij voegde zich het geratel der wagens van de paardenspoorwegen, die door bijna alle straten liepen; en op dit alles werd de kroon gezet door het gegil der fluiten van de stoombooten, het schreeuwen der kerels die verschillende hôtels aanprezen, het knallen van zweepen en het vloeken tegen onwillige trekdieren. Het was eene Babylonische verwarring, waarvan men getuige moet geweest zijn, om er zich een denkbeeld van te kunnen vormen.

De agenten van onderscheidene logementen leverden elkander een zwaren slag, om meester van onze baggage te worden. Het meest vielen daarbij in 't oog een Ier met een vuil gezicht en nog vuiler linnengoed; een zoon van het »Vaterland,» die niets anders tot zijne aanbeveling had dan zijne forsche gestalte; een ontzettend levendig en bewegelijk Franschman; en een onmiskenbare New-Yorksche commissionair, met valsche diamanten hemdsknoopjes en een kolossalen vergulden horlogeketting. Eindelijk stapten mijn vriend en ik in den omnibus van een bescheiden hôtél in eene der zijstraten van Mont-

gomery Street, den voornaamsten verkeersweg der stad. Wij waren gelukkig genoeg geweest onze geheele bagage ongeschonden bijeen te houden en vonden, toen wij eindelijk rustig gingen zitten, wel vijftig adreskaarten van logementen in onze handen en zakken.

Het leven in een logement voor een ongehuwd persoon is in Amerika zooveel aangenamer dan in Europa, dat er zelfs geen vergelijking mogelijk is. Eene zwakke zijde is echter aan de Amerikaansche logementen eigen, namelijk dat de slaapkamers meestal niet voldoen. Zij zijn klein, niet bijzonder zindelijk en van menig gemak ontbloot, waaraan men elders gewoon is.

De Amerikaansche gebruiken zijn de voorname reden van de aangenaamheid van het hôtel-leven. In de eerste plaats behoeft men niet, als men vermoeid en hongerig is, zich een paar uren in eene conversatiezaal achter een nieuwsblad te verbergen eer men iets te eten krijgt. In de voornamere soort van logementen bevindt zich altijd eene restauratie, waar men op elk uur binnen weinige minuten bekomen kan wat men verkiest. In de tweede plaats loopt men geen gevaar om afgesnauwd te worden, als men het woord tot een anderen gast richt. Die gast zal integendeel, als ge een vreemdeling zijt, in den regel moeite doen om u op uw gemak te brengen en, als ge hem niet afstoot, in vele gevallen als 't ware de rol van gastheer op zich nemen. Men spreekt dikwijls van de onbeschaamde nieuwsgierigheid der Amerikanen, doch ik ben van gevoelen dat zij voornamelijk gedreven worden door de welwillende gezindheid waarvan ik sprak. Hunne nieuwsgierigheid is ook meestal niet van een beeedigenden aard en de Engelschen, die zich eenmaal aan de Amerikaansche manieren gewend hebben, zijn daarna doorgaans groote voorstanders van een vrijeren omgang tusschen personen, die toevallig met elkander in aanraking komen.

Naar verhouding is het tegenwoordig te San Francisco goedkoop. In de voornaamste logementen betaalt men voor kost en inwoning niet meer dan drie dollars per dag. Er zijn uitstekend ingerichte lees-, rook- en biljardkamers, voorzien van weeldeartikelen die meer aan de Engelsche clubs herinneren dan aan de Engelsche logementen, waar een gast als een gevangene wordt opgesloten met eene partij zware mahoniehouten meubelen, een dagwijzer die drie maanden ten achteren is, een stel schrijfbehoeften die hij te lusteloos is om te gebruiken en een bijbel die oogenschijnlijk nooit is opengeslagen, totdat hij eindelijk in zulk een staat van melankolie vervalt, dat hij bang is den spookachtigen kellner te roepen, uit vrees van onder den invloed van die witgedaste verschijning zijne doodkist in plaats van zijn diner te zullen bestellen.

Aan de groote steden in de Vereenigde Staten is menige bijzonderheid eigen. Ééne daarvan is in de steden, die gelijk San Francisco eene talrijke Duitsche bevolking hebben, een »lagerbier-kelder.” Men ontdekt, als men des avonds de straten doorgaat, de nabijheid van zulk een etablissement door de toonen van onderaardsche muziek, die het oor treffen. Men kijkt den kelder in en de voeten volgen vermoedelijk de oogen. Aan de eene zijde van een uitgestrekt salon onder den grond bevindt zich een buffet, dat op de prachtigste wijze en dikwijls met den fijnsten smaak gedecoreerd is en daarachter staat een indrukwekkend individu, in al de glorie van sneeuwwit linnengoed en eene flonkerende diamanten borstspeld, schuimend lager-bier in groote glazen te schenken of smakelijke dranken van andere soorten te bereiden. Vlugge meisjes brengen de glazen aan de dorstige bezoekers, die, aan tafeltjes met marmeren bladen gezeten, zich doorgaans met kaartspelen bezig

houden, 't geen zij slechts een oogenblik staken om een vlelend woordje aan die Hebe's toe te voegen. Aan 't einde der zaal speelt een orkest Duitsche airs of stukken uit opera's, soms met accompagnement van zang, en in 't midden staan verscheidene biljarten of is eene ruimte vrijgehouden om te dansen. Oog en oor worden in gelijke mate gestreeld.

Een merkwaardige instelling, met betrekking tot de koffiehuisen en herbergen, is het zoogenoemde »vrij ontbijt." Er wordt een vaste prijs berekend voor een glas drank, van welke soort ook, en wanneer het sterke drank betreft plaatst men eene karaf en een glas voor den gast, die zich naar goedvinden bedient. Te gelijk staat de tafel gedekt met een ontbijt, waarvan verwacht wordt dat de gast zich (even als van den drank) met bescheidenheid zal bedienen. Vermoedelijk blijft, alles dooreengenomen, de consumtie in beide opzichten beneden de betaalde som, anders zouden die etablissementen spoedig moeten sluiten; doch die gewoonte van »vrij ontbijt" houdt een zwerm van leegloopers in stand, die elk bij machte zijn hun kwart-dollar of hun *bit* ($62\frac{1}{2}$ cents of de helft daarvan) te betalen en zich dan genoegzaam weten op te vullen, om, even als de *boa constrictor*, op een volgend maal te wachten. Wanneer deze klanten bij den kastelein in 't oog beginnen te loopen, weet hij doorgaans heimelijk wat jalappe bij de voor hen bestemde portiën te doen, hetgeen hun dan den lust beneemt om hunne bezoeken in 't zelfde koffiehuis te herhalen.

De *bit*, dien ik zoo even noemde, is weder iets eigenaardigs en behoort uitsluitend op de kust der Stille Zee te huis. Zij wordt geacht de helft van een kwart-dollar of $12\frac{1}{2}$ cents Amerikaansch (ruim 31 cents Nederlandsch) te zijn, doch een stuk van dat bedrag bestaat in het muntstelsel der Vereenigde Staten niet. Kopergeld cir-

culeert niet op deze kust en het naaste wat bij de *bit* komt is dus een stuk van 10 cents (25 cents Nederlandsch). Het gevolg van een en ander is, dat men altijd moeilijkheden ondervindt wanneer men iets moet betalen dat een *bit* kost, en even zoo wanneer men in datzelfde geval geld moet terug ontvangen. Vreemd genoeg is nu juist de prijs van bijna alles een *bit*, of men weet er een oneffen *bit* in op te nemen. Koopt men eene sigaar, een glas bier of brandewijn, laat men zich scheren of de laarzen poetsen, het kost een *bit*, en als men in eene restauratie dineert komt de rekening op vijf of zeven *bits* uit. Iedereen tracht bij het wisselen zijn mees- te voordeel te doen. Geeft gij een kwart-dollar dan krijgt gij slechts 10 cents Amerikaansch terug. Geeft gij zelf een 10centsstuk in betaling, dan ziet men u zuur aan en beschouwt u als een gemeenen gierigaard. Het geheele stelsel is eene ongerijmdheid, waaraan hoe eer hoe liever een einde behoorde te komen. Daarvoor behoefde men de prijzen slechts op 10 of 15 cents Amerikaansch te stellen en het hinderlijke bezwaar zou opgeheven zijn.

De Amerikanen, die uit de Oostelijke Staten komen, staan even verwonderd als de vreemdelingen over die zonderlinge wijze van betaling. In de eerste plaats weten zij niet wat een *bit* is. Een onzer medepassagiers, een vrij onervaren jongman uit Vermont, geraakte daar- door reeds, zoodra hij aan wal kwam, in moeilijkheden.

Hij wilde vrienden bezoeken, die in eene der voor- steden woonden, en nam een rijtuig. Toen hij ter be- stemder plaats kwam, vroeg hij hoeveel de vracht was.

»Een dollar en twee *bits*,» was het antwoord van den koetsier.

»*Bits*?» zeide de jongman. »Ik heb geen *bits* bij mij. Ik kan u alleen in dollars en cents betalen.»

»Welnu, dat doet er niet toe, mijnheer," hernam de koetsier. »Gij kunt mij ook anderhalven dollar geven."

Onze vriend uit het oosten betaalde, doch had slechts half vrede met de zaak, en kwam, na zijn gastheer geraadpleegd te hebben, tot de overtuiging, dat men hem had opgelicht. Verwoed dat hij beetgenomen was (voor de heeren uit het land, waar men houten muskaatnoten voor natuurlijke verkoopt, de pijnlijkste van alle grieven wanneer zij er zelf het slachtoffer van zijn), ging hij dadelijk weër uit om den koetsier te zoeken, doch, daarin niet slagende, trad hij een koffiehuis binnen, om zijne gekwetste gevoelens met een stevigen dronk te kalmeeren. Gelijk hij het op zijne Vermontsche manier tegen mij uitdrukte, »plaatste hij zich rondom wat whisky."

Hij gaf een kwart-dollar in betaling en kreeg een 10-centsstuk terug. Een heer, die naast hem stond, schonk zich uit dezelfde karaf in, en betaalde met slechts 10 cents. Dadelijk doorzag hij op de duidelijkste manier dat hij weder opgelicht was en wel ten bedrage van 5 cents Amerikaansch. De herinnering aan den koetsier had hem prikkelbaar gemaakt en zijne vuisten begonnen zich onwillekeurig te ballen.

»Ellendige bedrieger!" riep hij den kastelein toe. »Durft gij mij op zulk eene onbeschaamde manier van den huig lichten?"

»Gij moet dronken zijn, om zoo te durven spreken," antwoordde de beleedigde. »Scheer je dadelijk weg, landlooper!"

Dit was te veel voor den Vermonter. Hij pakte den kastelein bij den neus, doch werd onmiddellijk door een dozijn der gasten aangegrepen, duchtig afgerost en toen de straat opgeschopt. Een meewarig toeschouwer hielp hem op de been, waarop hij aan zijn helper vroeg wat de prijs voor een glas drank in dat koffiehuis was.

»Een *bit*,» antwoordde de andere.

In wanhoop keerde hij dus naar het huis zijner vrienden terug, waar hij nog op den koop toe duchtig uitgelachen werd.

De koning der leegloopers te San Francisco was gedurende langen tijd (waarschijnlijk is hij het nog, als de whisky hem niet vermoord heeft) een man die bijgenaamd werd »Keizer Norton» en wiens photographisch portret, als dat eener plaatselijke celebrité, in de meeste boekwinkels te koop lag. Zijn wonderlijk voorkomen droeg waarschijnlijk veel tot zijne populariteit bij. Hij was een lang en zwaargebouwd man in eene afgedragen uniform van officier der gewezen Geconfedereerde Staten (die veel te klein voor hem was), met een vroolijk rood gezicht en een stompneus in de gedaante van eene omgekeerde flesch, waaronder een zware ruige knevel groeide, terwijl zijne kleine fonkelende oogen den onverbeterlijken gult verrieden.

Deze kerel had nooit, zoover men wist, een slag werk uitgevoerd, doch het was de gewoonte hem te plagen, en dit werd hem op andere wijze vergoed. Het stond vast, dat als de »Keizer» een koffiehuis binnentrad waar zich twee of meer gasten bevonden, deze hem uitnoodigden met hen mede te drinken; en daar men hem altijd in het eene of andere koffiehuis vinden kan (vooral in die welke »vrij ontbijt» geven) gaat hij nooit ter ruste zonder »zalig» te zijn, zoo als men het noemt.

Voor sommige dier huizen is hij zoo goed als eene advertentie zoodat het hem nooit aan een bed of aan een halven dollar om zijne fortuin aan eene speeltafel te beproeven ontbreekt. Hij verkiest geen andere dan militaire kleederen te dragen, en wanneer een officier in de stad zijne uniform wat kaal begint te vinden, noodigt hij dadelijk den »Keizer» uit, het

pakje maar te komen weghalen. Men kan onmogelijk gissen hoeveel uniformen zijne keizerlijke majesteit reeds verzameld heeft, want ik geloof niet, dat er in San Francisco een enkele oude kleerenkooper is, bij wien hij ze van de hand zou kunnen zetten.

Weinig plaatsen van dezelfde uitgebreidheid zijn vroolijker en levendiger dan »Frisco'', zoo als de inwoners San Francisco noemen. Zij is in drie hoofddeelen gesplitst. De laagst gelegene, bij het water, is die waar de zaken gedreven worden. De ruimte is dan ook bijna geheel door kolossale magazijnen en pakhuizen ingenomen, met zeer vele herbergen er tusschen. Bij de steigers ligt de haven vol stoombooten en schepen uit alle oorden der wereld, en van hier heeft men een prachtig gezicht over de ontzagelijk ruime baai. Het middengedeelte is het hoofdkwartier der weelde voor het geheele noorden der Stille Zee. Het bestaat uit Montgomery Street en de omliggende straten en bevat al de voornamen hotels, de groote winkels en de schouwburgen. Hier ziet men dan ook altijd het toppunt der mode bij mannen en vrouwen, welke laatste eene zeer overdrevene kopie der Parijsche modes van een jaar te voren leveren. Lichte open rijtuigen en fraaie rijpaarden komen onophoudelijk van of gaan naar het bovengedeelte der stad, dat de villa's der rijke inwoners bevat en zich tot over de keten der zandheuvels uitstrekt, die met kleine Paradijsjes bezaaid zijn, welke uit eene groote speelgoeddoos genomen schijnen.

De straten zijn altijd vol lieden van allerlei standen en nationaliteiten en iedereen heeft het te druk met zijne eigene zaken om op anderen te letten. De Chineezzen maken een groot gedeelte van de bevolking uit en bewonen eene afzonderlijke wijk, die ik niemand met een fijnen neus zou aanraden te bezoeken zonder een reuk-

fleschje mede te nemen. Ongeloofelijk groot is het aantal schouwburgen, muziek- en danszalen, bierkelders, kof-fiehuizen, herbergen enz., om niet te spreken van de speelhuizen, die door de autoriteiten oogluikend toegelaten, maar, nu de stad zoo bijzonder in zedelijkheid is vooruit-gegaan, een weinig uit het gezicht gehouden worden. Men vindt te San Francisco een goed aantal openbare ge-bouwen, waaronder scholen van verschillenden aard en hospitalen, alsmede eene traaië roomsch-katholieke kerk; doch over het geheel staat men getroffen over de schaarschte van gebouwen voor godsdienstige doeleinden.

Ofschoon de onmiddellijke omtrek der stad dor en het klimaat niet van de aangenaamste is, tengevolge van een kouden wind die het geheele jaar door op den mid-dag uit zee komt en oogen en neus met het overal door-dringende fijne zand vult, wordt het land reeds op een korten afstand van de stad veel schooner, terwijl ook het klimaat er veel beter is.

Wij deden verscheidene genoegelijke uitstapjes in de nabuurschap, zoodat ik met mijn reisgenoot wel langer had willen blijven, indien tijd en geld het ons veroorloofd hadden; doch daar dit met geen van beiden het geval was, namen wij plaatsen naar Vancouver's eiland in gezelschap van vele onzer medepassagiers uit Engeland. Met leedwezen vermeld ik, dat een hunner tegen zijn wil moest achterblijven, uithoofde van een misverstand om-trent het eigendomsrecht van eenige horloges, ringen en kleederen in zijn hôtel. Met eene zekere satisfactie voeg ik er echter te gelijk bij, dat de delinquent geen passagier uit het vooronder, maar een reiziger uit de tweede kajuit was.

Op onzen tocht noordwaarts voegden zich drie- à vier-honderd Californische mijnwerkers bij ons, die door het gerucht der nieuwe goudontdekkingen ook naar Britsch-Columbia gelokt werden.

III.

DE AANKOMST.

Onze verdere reis was aangenamer dan het gedeelte tusschen Panama en San Francisco, want er waren veel minder passagiers en bijgevolg bevond ieder zich meer op zijn gemak.

Naarmate wij dichter bij onze bestemmingsplaats kwamen, kon men bij degenen, die nog geen ervaring van het leven in een ander werelddeel hadden, eene merkbare verandering waarnemen. Tot nog toe hadden wij de geheele reis als een pleiziertochtje beschouwd, doch wij wisten nu, dat wij eerlang tegenover de prozaïsche werkelijkheid zouden staan en dat voor de meesten onzer het leven eerst voor goed zou aanvangen.

In deze weinige dagen scheen de uitgelaten vroolijkheid, die het gezelschap bezielde had, allengs weg te kwijnen en voor eene zekere ongerustheid, hoewel met hoop vermengd, plaats te maken. De jongeling (weinigen onzer waren méér dan dat) ontwikkelde zich plotseling tot een man; er werden vriendschapsverbanden gesloten en gemeenschappelijke plannen beraamd; de beurzen werden, niet zelden met bedenkelijke gezichten, nagegeld; en portretten van moeders en geliefden kwamen uit verborgen schuilhoeken te voorschijn en genoten de eer van eene veelvuldiger beschouwing dan in vele weken het geval was geweest.

Het voorkomen en gedrag der oude goudzoekers, die zich bij ons hadden aangesloten, stond hiermede in een sterk contrast. Er zijn niet veel personen, die zulk een stoïcisme, zulk eene koelbloedigheid aan den dag leggen als de ervaren goudgraver. De gedurige afwisseling van kansen, goede en kwade, maar kwade het meest, heeft

hem onverschillig gemaakt voor den loop der omstandigheden. In het gewone geval is hij een man met ruwe manieren, maar een welwillend hart en een stillen, zwijgenden aard. Zijn eenzaam leven heeft voorzeker veel tot de ontwikkeling van die karaktertrekken bijgedragen. Niet zelden ontwaart men, dat hij veel meer kundigheden bezit dan men van iemand in zijne omstandigheden zou verwachten, een raadsel welks oplossing daarin ligt, dat hij in zijne ledige uren zijn troost in de boeken heeft gezocht. Natuurlijk komt er nu en dan eene reactie, die bij mannen van een dergelijk temperament heviger is dan bij anderen, en wanneer een onzer vrienden op de eene of andere aanleiding losbarst, zou men denken den baarlijken duivel voor zich te hebben.

Wij jonge lieden werden op eene goedhartige, vaderlijke wijze door die goudgravers gepatroniseerd, die gaarne hoorden dat wij over huis en vaderland spraken, waardoor herinneringen bij hen verlevendigd werden, die reeds bijna waren uitgewischt; en ofschoon zij meer gewoon waren te luisteren dan te praten, gaven zij ons menigen wenk, die ons voor de toekomst van voordeel kon zijn.

Den derden nacht ondervonden wij een grooten schrik. De zee was den geheelen dag kalm geweest en scheen, toen wij ons ter ruste begaven, dit te zullen blijven, doch een paar uren later werd ik door eene ontzettende opschudding wakker gemaakt. Alle voorwerpen, die niet spijkervast waren, slingerden heen en weder en ik stond, ontwakende, bijna op mijn hoofd in mijne slaappleaats, terwijl vele anderen geheel uit hunne kooien geslingerd werden. Een oogenblik later bevond ik mij bijna in de omgekeerde positie, en zoodra ik genoeg bewustzijn kon verzamelen sprong ik uit het bed, waarna

wij allen, met uitzondering van een dikken ouden Duitser die rustig bleef doorsnorken, naar het dek snelden, in de verwachting dat wij het schip naar den afgrond zinkende zouden vinden.

In dit opzicht werd onze vrees spoedig verdreven, want wij bemerkten, dat het vaartuig zoo rustig voortstevende alsof er niets gebeurd was; doch ver voor ons uit zagen wij bij het maanlicht een reusachtigen waterberg met groote snelheid weggrollen. Een der scheepsofficieren vertelde ons, dat zulk eene golf somwijlen in 't noorden der Stille Zee waargenomen werd en bijna altijd wanneer de zee even kalm was als nu. Men onderstelde, dat zij door eene onderzeesche aardbeving werd voortgebracht. De man voegde er bij, dat de golf het schip bijna had doen kantelen en wij ons gedurende de verdere reis zonder versch vleesch zouden moeten behelpen, daar al de koeien en schapen over boord waren gespoeld. Wij waren dus verplicht het verder met gezouten vleesch, dat naar veler oordeel paardenvleesch was, voor lief te nemen.

Den vijfden dag liepen wij de straat San Juan de Fuca binnen, die het Vancouver eiland van het gebied Washington scheidt, en kregen de allerwestelijkste bezitting van het Britsche Rijk in het oog. Eenige uren later wierpen wij het anker in de haven van Esquimalt, het Engelsche maritieme station in 't noorden van de Stille Zee, waar een paar oorlogschepen op het effene water, in 't welk de omringende met pijnboomen begroeide gebergten zich als in een spiegel weerkaatsten, rustig lagen te dobberen.

Het was ons eene aangename gewaarwording die welbekende schepen wederom te zien, doch hunne aanwezigheid deed het dorre land nog kaler schijnen. Wij werden spoedig omringd door zwermen Indianen in ka-

no's, die onophoudelijk eene taal vol harde keelklanken snaterden en in onze oogen, die aan nog zoo weinig vreemds gewend waren, een allerzonderlingst voorkomen hadden, ofschoon zij de meest gepaste stoffeering voor deze woeste plaats mochten heeten.

Wij dachten allen, dat dit Victoria was, de hoofdstad der kolonie; doch daar wij niets anders dan een dozijn blokhuisen en eenige van planken getimmerde lootsen zagen, stelde de vermeende hoofdstad ons erg te leur, zoodat wij elkander met zekere ongerustheid aanzagen en zelfs de oude goudgravers in die stemming schenen te deelen.

Boven die groep hutten en schuren stak een meer aanzienlijk gebouw uit, evenwel ook slechts uit boomstammen samengesteld. Er stond een reusachtige vlaggestok voor, met eene vlag waarop de letters H. B. C. (Hudsons-baai Compagnie) te lezen waren. Dit opschrift gaf aanleiding tot het volgende gesprek tusschen twee Californiërs, dat ik affuisterde:

»Zeg eens, Bill, dat schijnt hier een akelig boeltje. Waar zouden de menschen zijn?»

»Dat weet ik niet. Misschien wonen zij onder den grond, misschien zijn zij Indianen geworden en naar de wildernis getrokken om zich ook te beschilderen.»

»En wat beteekent die vlag, met die letters?»

Bill wreef zijne oogen uit om goed te kijken en antwoordde, na zich eens rijpelijk bedacht te hebben, op langzamen toon: »Laat eens zien: B. C. beteekent, geloof ik, in de oude geschiedenis: »vóór de Christelijke tijdrekening'' (*before Christ*) — dat vertelde de mamsel ons ten minste op school; — dus denk ik, dat H. B. C. wil zeggen: »Hier, vóór de Christelijke tijdrekening'', want dit ellendige gehucht schijnt sedert dat tijdstip niet door de vreemdelingen plat gelooopen te zijn. Ik denk

er al over , om maar weer naar Californië terug te keeren."

Er deed zich echter spoedig verandering in het tooneel voor. Op den eenigen steiger , die deze haven bezat , begonnen zich een aantal vracht- en andere wagens, meerendeels door negers bestuurd , te vertoonen , en wij vernamen nu tot onze verrassing en blijdschap , dat Victoria aan eene andere haven drie mijlen verder lag, doch dat het water te ondiep was voor groote schepen. De negers waren bereid ons met onze bagages daarheen te brengen voor de matige som van »een halven dollar de persoon , mijnheer."

Na onze goederen aan de hoede van zulk een zwarten ondernemer , wiens goed-doorvoed muilnier tegen de vracht opgewassen scheen, toevertrouwd te hebben, wandelden een paar dozijn van ons reisgezelschap te voet er naast , om onzen ebbenhouten vriend in 't oog te houden. Wij waren allen zeer verheugd , dat onze voeten den vasten grond weder mochten betreden en er geen noemenswaardig eind weegs ter zee meer was af te leggen.

Onder weg deden wij allerlei denkbare vragen aan Sambo , die de gelegenheid om aan zijne aangeboren praatzucht den vrijen teugel te vieren en naar hartelust te mogen opsnijden , met beide handen aangreep. Hij deed ons een tal van verhalen omtrent goudgravers die uit de hoogere streken rijk te Victoria teruggekomen waren , die hunne voeten met champagne wieschen , bankbiljetten van tien dollars aten en meer dergelijke buitensporigheden bedreven , die alleen een rijkwaard zich veroorloven kan. Onze verwachtingen werden door al die mededeelingen zoo hoog gespannen , dat het waarschijnlijk niemand (Sambo en zijn ezel alleen uitgezonderd) verwonderd zou hebben , indien hij op den mac-adam weg, dien wij bewandelden , met den voet tegen een goudklomp had gestooten.

Na een paar mijlen te hebben afgelegd langs een weg met geboomte aan beide zijden, tusschen hetwelk wij op sommige opene plekken een blik hadden op de zee, kregen wij plotseling Victoria met zijne haven in 't oog, waarbij men in alle richtingen een uitgestrekt vergezicht genoot. Het geheel leverde in den helderen voorjaarsavond een allerbekoorlijkst tooneel op.

De stad, die toen nog bijna geheel van hout, met allerhande kleuren geschilderd, gebouwd was, stond op een terrein, dat met eene zachte glooiing naar het water afhelde, zoodat men elk huis duidelijk zien kon. Over een korten afstand deed het land zich als een park voor, waar hier en daar grauwe rotspartijen met eikenboschjes afwisselden; en verder zag men verschillende woningen, die in hoekjes van het zware woud, dat den achtergrond uitmaakte, verscholen lagen of van een hooggelegen punt het uitzicht over den omtrek hadden. Aan de landzijde stuitte de blik eindelijk op hooge bergen met pijn- en dennenboomen bewassen, die aan de juist daar achter ondergaande zon talloze kleurschaakeeringen te danken hadden, en aan de zeezijde, over de golf van Georgië, verhieven de Olympische bergen hunne besneeuwde kruinen, die door de wegstervende zonnestralen met paarsch en purper getint werden, terwijl hunne hellingen langzamerhand in de duisternis van den vallenden nacht verdwenen. In de haven lagen eenige zeilschepen en stoombooten kalm voor anker en dreven een aantal kano's stil rond, voortbewogen door de roeispanten harer pittoreske opvarenden, wier melankolieke zangen, met hunne riemslagen maat houdende, van tijd tot tijd door de stille avondlucht weergalmden. Tegenover de stad, dicht in onze nabijheid, lag de *rancherie* of het dorp der inboorlingen. De havelooze hutten, gebouwd van onbehouwen cederstammen, die on-

der den invloed van het weder zwart zijn geworden, staan in merkwaardig contrast met de woningen der vreemdelingen, die zich hier ingedrongen hebben. Vele dier woningen, in de gedaante van tenten, bevonden zich dicht in onze nabijheid en vormden op zich zelf een wit dorpje, van waar de klank van vroolijke stemmen telkens tot ons overwoei.

Alles zag er zoo kalm en liefelijk uit, dat wij onwillekeurig een geruimen tijd de plaats bleven aanstaren, die, gedurende ons verblijf in dit gedeelte der wereld, ons hoofdkwartier wezen zou. Het was als eene tooneelverwisseling in een ballet; wij waren met bewondering vervuld, doch durfden schier niet dichterbij komen, uit vrees dat de betoovering verbroken en al dat heerlijks in klatergoud en beschilderd doek veranderd zou worden.

Eindelijk werd ik in mijne mijmering gestoord door een minder verbeeldingrijk medereiziger, die, gaande gemaakt door den reuk van biefstuk die op de naburige kampvuren gebakken werd, zijne oogen niet langer ten koste van zijne maag wilde bevredigen. Wij hervatteden dus onze wandeling, doch werden spoedig aangeroepen door de gelukkige eigenaars van den biefstuk, landverhuizers die ons eenige weken vooruit gereisd waren en nu, op grond van hun »langdurig verblijf» in het land, eens kwamen opnemen wie wij waren en met het voorkomen van oude kolonisten — ofschoon de el in menige hand beter dan de spade of het houweel zou gepast hebben — ons hunne meerderheid trachtten te doen gevoelen. Na wisseling van eenige schertsende woorden wandelden wij weder voort, gingen de brug over die over de haven ligt, bereikten de stad en hielden eindelijk stil voor de deur van een logement, dat ons door den neger, die zeker in eenige betrekking tot den kastelein stond, aanbevolen was.

Ik stond niet weinig verwonderd , nadat ik de gebruikelijke vraag had gedaan of ik hier kon overnachten , dat de forsche kastelein (die in zijne hemdsmouwen was , om desnoods dadelijk van leer te kunnen trekken) mij in de biljardkamer liet en daar eenvoudig eene plaats van omtrent drie voet breedte op den grond aanwees , waar ik met veertig of vijftig anderen , die zich op dezelfde wijze moesten behelpen , mijne eigene dekens mocht uitspreiden , hetgeen mij niet méér dan 50 cents Amerikaansch (f 1.25) zou kosten.

Ik wenschte op dat oogenblik , dat ik zoo slim ware geweest mij te San Francisco van eene tent te voorzien ; dan had ik mij bij onze grappige vrienden met den biefstuk kunnen voegen en kosteloos over zooveel plaats als mij behaagde kunnen beschikken. Ik waagde eenige bescheiden vertoogen tegen den kastelein , doch kreeg ten antwoord dat iemand , die bij zulk eene gelegenheid aanmerkingen durfde maken , eigenlijk een rekel was , en dat ik , als ik er plezier in vond , daar buiten onder den blooten hemel vernachten of bij een Indiaan in zijne hut kruipen kon ; maar dat *hij* aan iederen blanke voor een nachtverblijf 50 cents in rekening bracht en negers strengelijk weerde.

De origineele manieren en uitdrukkingen van dezen man vermaakten ons en droegen meer dan iets anders bij om ons te bewegen het ongemak te trotseeren en de afzetterij te dulden. Wij kwamen evenwel niet tot dit besluit dan na ook de andere logementen bezocht te hebben ; doch wij vonden die alle vol en vlijden ons dus ten slotte maar op onze plaatsen van zes voet lengte bij drie voet breedte neder.

Met het voornemen om den volgenden morgen de stad en hare inwoners te gaan opnemen en de introductiebrieven af te geven die ik bij mij had , viel ik op het

mij toegewezen gedeelte van den vloer spoedig in slaap. Dit was mij niet vreemd, omdat ik mij reeds sedert geruimen tijd op de stoombooten aangewend had op het dek te slapen; doch ik werd zeer gehinderd door een paar »heeren,” die nog laat binnenkwamen en aan de op den vloer uitgestrekte gasten verlof vroegen om eene partij biljard te mogen spelen, aangezien er eene weddingschap van honderd dollars van afhing. Naar zij beloofden zouden zij niemand hinderen, maar over iedereen voorzichtig heenstappen. Aldus ging het dan ook eenigen tijd goed, totdat een der spelers, wien het tegenliep, uit zijn humeur geraakte en, in zijne opgewondenheid den staat van zaken geheel vergetende, met het onder-eind zijner queue begon te stampen op hetgeen hij voor den vloer hield, doch hetgeen in waarheid de buik van een zwaarlijvigen jongen Engelschman was, die, met de grap in 't geheel niet ingenomen, dadelijk opvloog; den man met de queue een blauw oog sloeg en hem over een partijtje der slapers, waaronder ook ik behoorde, heenwierp. Dit veroorzaakte een groot spektakel, waarbij iedereen ieder ander op het gezicht trommelde; de lichten gingen uit, iemand loste in den donker eene pistool, en het einde was dat de twee spelers de deur uitgesmeten werden, om op eene andere plaats, indien zij die vinden konden, hunne weddingschap te gaan uitmaken.

Toen ik later het Amerikaansche karakter beter had leeren kennen, heb ik het er altijd voor gehouden, dat het tooneel met de queue opzettelijk aangericht was door den »heer”, die zag aankomen dat hij het spel zou verliezen.

IV.

VANCOUVER EILAND.

Ik ben niet voornemens eene zoodanige geschiedenis en beschrijving van Vancouver en Britsch-Columbia te geven, dat een belanghebbende er zich als reisboek van zou kunnen bedienen, doch ik acht mij tot eenige algemeene opmerkingen verplicht, die een denkbeeld kunnen doen verkrijgen van hetgeen de Britsche bezittingen aan gene zijde van het Rotsgebergte eigenlijk zijn.

Nog slechts veertien jaren geleden waren de eenige beschaaft (niet eens bijzonder beschaaft) wezens in deze wildernissen de beambten der Hudsonsbaai-Compagnie. Zij bewoonden eenige over het land verstrooide forten, voorposten ten behoeve van den handel in pelterijen, en onderhielden vriendschappelijke betrekkingen (die dikwijls van nog inniger aard werden) met de leden der talrijke Indiaansche stammen, die door dit gebied rondzwierven. Die forten zijn in stand gehouden, doch hebben eene andere dan de oorspronkelijke bestemming gekregen, en sommige zijn de kern van kleine steden geworden.

Voor den landbouw beloven deze gewesten zoo weinig, dat hun toestand misschien nog eeuwen lang onveranderd zou zijn gebleven, indien er niet in 1858 aan de Fraser-rivier goud ontdekt ware. Dit had een grooten toevloed van goudgravers uit Californië ten gevolge, die, met den aangeboren onderzoekenden geest der Amerikanen, hunne nasporingen steeds verder uitstrekten, totdat zij het Cariboo district in 1861 vonden, in welk jaar de eerste nauwkeurige berichten naar Engeland kwamen, alwaar zij een verbazend opzien verwekten.

Van die Amerikanen waren vele in het land gebleven, zoodat de helft der bevolking van het gewest, ofschoon dit eene Britsche kolonie was, uit personen bestond, die geen Britsche onderdanen waren. Het algemeene kosmopolitische karakter der bewoners van de kust der Stille Zee was hier zeer goed vertegenwoordigd; men vond er Franschen, Duitschers, Italianen, Spanjaarden, Chineezzen, negers, kortom exemplaren van bijna elk ras dat op de wereld bestaat.

Men kan zich bezwaarlijk een land van dezelfde uitgestrektheid voorstellen, waarvan slechts een zoo gering gedeelte voor bebouwing geschikt is: rotsen, pijnboomwouden en bergstroomen nemen het grootste gedeelte van de oppervlakte in. In de delta's aan de monden der rivieren komt vruchtbaar land voor, doch dit is meerendeels met zwaar timmer- en dicht kreupelhout bedekt, zoodat men den arbeid en de kosten der wegruiming niet gering moet schatten. De bovenlanden bevatten eenige niet groote valleien met een lichten, maar vruchtbaren grond. Daar, waar bevoeiing mogelijk was, heeft men van die gronden goed partij weten te trekken; doch wanneer zij uitgeput zijn, zoo als ten gevolge van hunne lichtheid spoedig het geval zal wezen, zal de landbouwer moeielijk eenige andere plaats vinden, waar hij eene markt voor zijne producten in de nabijheid heeft. Aan bemesting van de landen in deze streek der wereld is hoegenaamd niet te denken, daar de kosten zoo groot zouden zijn, dat men niet meer met de andere voortbrengers zou kunnen concurreren.

Ik moet dit een en ander in 't licht stellen, omdat ik mij herinner hoe er in Engeland over de buitengewone vruchtbaarheid van het land en de schoone toekomst, die het aan de landbouwers beloofde, is uitgeweid, gesproken en geschreven door personen, die niets

anders verzwegen dan dat zij er eigenaars van belangrijke uitgestrektheden gronds waren, die zij voor een appel en een ei gekocht hadden, en nu, om het ten zachtste uit te drukken, door hunne zeer overdrevene beschrijvingen in »Edens" (van de soort zoo als men die uit *Maarten Chuzzlewit* kan leeren kennen) trachtten te veranderen. In dien vroegsten tijd was er niemand, die genoeg kennis van zaken had om hen tegen te spreken.

De ware rijkdom des lands bestaat in zijne delfstoffen, zijn hout en zijne visscherijen, en in elk dier opzichten levert het voorzeker groote verlokkingen op voor den kapitalist, die de kans wil wagen om of zijn geld te verliezen of het met kolossale winst terug te krijgen.

Maar ik keer tot mijne eigene lotgevallen terug. Des morgens, zoodra ik was opgestaan, vervoege ik mij aan het buffet en ontving den gebruikelijken *cocktail* (1) (Dit is eene slechte, hoewel verleidelijke gewoonte, geachte lezer; wacht er u voor, als gij ooit naar Amerika gaat). Onder het drinken van dit mengsel werd ik aangesproken door den nieuwsverzamelaar van een plaatselijk blad, dien de kastelein aan mij voorstelde, met bijvoeging dat de man gaarne het allerlaatste nieuws uit Engeland van mij zou vernemen. Hij scheen, gelijk zoo velen van zijne landgenooten aan de kusten der Stille Zee, op de hand te zijn van de zuidelijke Staten der Unie, die toen oorlog tegen de noordelijken voerden, en verzocht mij dringend hem alle staatsgeheimen mede te deelen, die ik aangaande de voorne-

(1) Een *cocktail*, letterlijk vertaald een »hanen-staart", is een drank, uit verschillende soorten van spirituala samengesteld en waarschijnlijk aldus genoemd, omdat de Amerikaansche kellners de gewoonte hebben de dranken, die zij tappen, met groote bogen in de glazen te laten stroomen, zoodat er eenige overeenkomst met de vederen van een hanen-staart in te vinden is.

mens van Victoria en hare ministers met opzicht tot den burgeroorlog mocht weten. Toen hij, na mij op den meest verdachten toon uitgehoord te hebben, tot de overtuiging kwam dat ik »van den prins geen kwaad wist,» scheen hij mij als een onnoozel schepsel te beschouwen dat groote behoefte aan zijne protectie had, zoodat hij welwillend aanbood mij alles in de stad te laten zien wat het zien waard was. Na het ontbijt maakte ik met genoegen van dat aanbod gebruik, doch het gezelschap van dien heer begon mij reeds na korten tijd te vervelen, ter zake van de talloze slokjes die hij verlangde dat ik met hem gebruiken zou. Het genoegen der Victorianen schijnt te bestaan in het gebruiken van den meest mogelijken drank in den minst mogelijken tijd, afgewisseld met spelletjes biljard en sigaren in onbepaalde hoeveelheid. Het getal biljarten is verbazingwekkend, want er zijn er ten minste tachtig in eene stad van vijf- à zes duizend inwoners, en alle schijnen onafgebroken bespeeld te worden.

Wij liepen de verschillende herbergen en winkels af, hielden er gesprekken met goudgravers die uit de mijnen teruggekeerd waren, lieten ons met de veerboot naar het Indiaansche dorp overzetten (dat geen bijzonderheden opleverde die de kwellings, welke de reukorganen te lijden hadden, konden vergoeden), bewonderden eene kolossale hoeveelheid stofgoud die een der gelukkige mijnwerkers had medegebracht, en eindigden met een bezoek bij den gouverneur aan wien ik een brief van aanbeveling had.

Wat recomandatievebrieven betreft, heb ik u nog één raad te geven, waarde lezer: neem er nooit een mede, althans niet naar eene kolonie en in de gedachte dat gij er nut van zult hebben, tenzij ge van fidibussen voorzien wilt zijn om uwe pijp op te steken. Na de eerste complimenten kwam de onvermijdelijke vraag: »En nu,

mijnheer, wat kan ik voor u doen?" Ik had een schemerachtig denkbeeld van een gemakkelijk gouvernementspostje met weinig werk en veel geld en gaf mijn vriend den gouverneur daar in algemeene en bedekte termen een wenk van. Tot éenig antwoord trok zijne excellentie eene groote lade van zijne schrijftafel open, die naar mijne schatting wel duizend »recommandatie-brieven" bevatte. Aan dit onzalige gezicht werd de, zoo niet smakelijke, toch nuttige raad toegevoegd, dat ik, indien mijne behoefte dringend was, het land zou ingaan, om aan de wegen te werken. Ik nam een haastig afscheid van harer majesteits vertegenwoordiger en besloot met mijn reisgenoot uit Engeland zelf plannen van operatiën te gaan ontwerpen.

Toen wij echter die plannen zouden bespreken bleek het dadelijk, dat wij het met elkander oneens waren. Mijne voornemens strekten veel verder dan de zijne, want herhaalde teleurstellingen hadden mij nog niet bezadigd gemaakt. Hij wilde wat hem betrof nog eenigen tijd blijven waar hij was en den kost trachten te verdienen zonder zich aan de wisselvallige kansen van het mijnwerk bloot te stellen. Ik daarentegen wilde onmiddellijk aan 't werk gaan en vond het onverklaarbaar dat hij mijne gevoelens niet deelde. Daar hij echter even vast op zijn stuk bleef staan als ik, was verdere gedachtenwisseling overbodig en namen wij afscheid, elkander wederkeerig goed geluk toewenshende.

Mijn besluit werd den volgenden morgen eenigszins geschokt door den uitmuntenden raad, dien een rechtsgeleerde, met wien ik toevallig kennis had gemaakt, mij gaf. Hij deed alles om mij van mijn plan te doen afzien. »Een goudgraver," zeide hij, »is niets dan een werktuig om geld in de zakken van andere mensen te brengen. Hij is blootelijk onze agent, ofschoon hij

dat niet zou willen erkennen. Voor twee goudgravers die hunne fortuin hebben weten te behouden, zou ik er u honderd kunnen noemen die ze verloren of doorgebracht hebben. Wij stedelingen behoeven niets te doen dan rustig te blijven zitten en te wachten totdat die hardwerkende en onnoozele schepels ons het geld in den schoot komen werpen."

Doch ik was toen te zeer met het verlangen naar avonturen bezielde om naar de stem der rede te luisteren, zoodat ik mijn oor voor die wijze woorden sloot. Had ik den raad van den rechtsgeleerde gevolgd, ik zou waarschijnlijk weldra zoo rijk zijn geweest, dat ik niet meer voor den kost had behoeven te werken; want met eene scherpzinnigheid, zijns beroeps waardig, drong hij aan, dat ik mijn klein kapitaal van tusschen de tweeën driehonderd pond sterling zou besteden tot den aankoop van eenige perceelen gronds langs de haven. Wel is waar ging ik dat terrein eens bezien, doch ik bevond dat het uit eene strook rotsgrond bestond, verre van eenige menschelijke woning, zoodat het naar allen schijn eene slechte geldbelegging zou wezen. Vijf jaren later werd die grond op eene waarde van tien duizend pond geschat en stonden er de grootste pakhuizen der stad op.

Voor mijne dwaze opgewondenheid kan ik de verontschuldiging aanvoeren, dat ontelbare andere personen er ook door aangestoken waren. Zelfs logement- en winkelhouders en andere lieden van dien stempel, die rijk werden door het publiek te villen, lieten zich zoozeer door de dagelijks aankomende berichten van de gevonden schatten verbijsteren, dat zij hunne zekere en bestendige winsten opgaven om de onzekere kansen der mijnspeculatiën na te jagen. De gansche stad blaakte van geestdrift en er was veel koelbloedigheid noodig, om bij zooveel verleidelijke voorspiegelingen het hoofd aan de verzoeking te bieden.

De straten wemelden van immigranten, die afgewerkte muildieren en Indiaansche hitten kochten en ze met levensmiddelen en gereedschappen voor het mijnwerk be-laadden, alles echter zoo slecht gepakt, dat men reeds voorzien kon hoe weinig vel er op den rug der beklagenswaardige dieren zou over wezen als de reis volbracht was. Menigen val deden de onervarenen als zij hunne dieren bereden om er de hoedanigheden van te leeren kennen, want de Indiaansche paarden hebben de slechte gewoonte van uit te slaan en het achterlijf omhoog te werpen, zoodat men zelfs in een Mexicaansch zadel moeielyk zijn evenwicht kan bewaren.

Aan de hoeken der straten werden een tal van verkoopingën gehouden. De geveilde artikelen bestonden uit zaken die voor hunne eigenaars van geen nut hoegenaamd in de mijn-gewesten konden zijn, zoo als gekleede rokken, toilet-doozen en andere voorwerpen van dien aard, waarmede de landverhuizers hunne koffers volgepropt hadden, in de meening dat zij er niet buiten konden. Een dier artikelen was een ijzeren waschtafel met toebehooren; de eigenaar vertelde mij, dat hij gemeend had zoo iets niet te kunnen missen, totdat hij bevond, dat, als hij er onderweg gebruik van wilde maken voor zijne waschingen, hij het sierlijke meubel zelf op zijn rug drie- of vierhonderd mijlen ver zou moeten dragen. De prijzen, die een en ander opbracht, waren natuurlijk bespottelyk gering, want niemand had zulke overbodige artikelen noodig. Het ware dus oneindig beter geweest, indien de kortzichtige landverhuizers het geld van den eersten aankoop in den zak hadden gehouden. De eenige uitzet waaraan een man, voornemens zich door het leven in een vreemd werelddeel heen te slaan, behoefte heeft, bestaat in eenige sterke bovenkleederen en een partijtje wollen hemden.

Omroepers verkondigden in de straten de uren van afvaart en de vrachtprijzen der stoomboten, die naar New-Westminster, de hoofdstad van Britsch-Columbia en de eerste plaats op weg naar de mijnen, zouden vertrekken. Tengevolge van de bestaande concurrentie waren de vrachten zeer laag. Groepen oude goudgravers, in blauwe of roode hemden gekleed, de broekspijpen in hunne hooge laarzen gestoken, mes en revolver in den gordel, groote viltten hoeden op het hoofd en kleine, goed geordende pakjes op den rug (die een paar dekens, een hemd en een paar sokken bevatteden, en misschien ook, doch zeker niet dikwijls, indien men naar het voorkomen der personen mocht oordeelen, een stuk zeep), baanden zich bedaard een weg door de menigte naar de steigers, om aan boord van de gereedliggende stoomboten te gaan. Hier en daar zag men een nog onervaren jongman onder misschien honderd pond baggage zwoegen, waarvan hij waarschijnlijk reeds aan het einde zijner eerste dagreis een groot gedeelte zou wegwerpen, ten bate der rondzwerfende schooiers. Overal ontmoette men in de stad groepjes vuile, stoëijnsche Indianen, in bonte dekens gewikkeld, met hunne *squaws* (vrouwen) en kinderen, geen van alle beantwoordende aan de idealen die de romanschrijvers ons geschetst hebben. Zij zagen het gewoel aan met de houding van toeschouwers ten wier genoegen de vertooning is aangericht en maakten nu en dan ten opzichte van de voorbijgangers aanmerkingen in hunne eigene taal, die zeker meer oprecht dan vleierend waren, want de anderen lachten er hartelijk om. De geheele plaats verkeerde dan ook letterlijk in opschudding, zoodat ik het niet beter zou kunnen vergelijken dan bij eene dorpskermis in het vaderland.

Toen mijn besluit genomen was liet ik geen tijd verloren gaan, maar kocht terstond een paar muil dieren en

eene hoeveelheid levensmiddelen , benevens eenige gereedschappen. Ik maakte toen afspraak met een mijner gewezen medepassagiers die soortgelijke aankopen gedaan had , en wij begaven ons aan boord van eene der naar New-Westminster bestemde stoombooten , niet zonder hevig verzet van onze muildieren , die besloten schenen den vasten grond onder hunne voeten te houden. Na de beesten echter door tal van schoppen aan het verstand te hebben gebracht dat hun gedrag onvoegzaam was , kregen wij hen op eene geschikte plaats aan boord , laadden de vrachten af en onthaalden hen op eene groote hoeveelheid voër , ten einde hen voor de reis van den volgenden morgen in een goed humeur te brengen. Hierop keerden wij naar den wal terug , om afscheid te nemen van de vrienden die wij achterlieten en nog eens te droomen van de goudklompen die ons stellig ten deel moesten vallen , al zou ook niemand anders ze vinden.

Des ochtends staken wij vroeg van wal , na eerst nog een klein avontuur gehad te hebben. Een der passagiers , wiens gang wat onvast was tengevolge van de 'gastvrijheid hem door zijne vrienden bewezen , vond de loopplank niet breed genoeg voor zijne evolutiën , zoodat hij tot aller schrik in het water viel. Daar hij niet zwemmen kon en niemand aanstalte maakte om hem ter hulp te komen , sprong ik hem na en trok hem naar een trap in de nabijheid , van waar wij weder aan boord poogden te geraken. Ik leende mijn beschermeling daarvoor den arm , doch toen wij op de loopplank waren scheen de oude aanvechting hem weder te overmeesteren , zoodat hij na een plotseligen ruk er andermaal afviel en mij medesleepte eer ik mij uit zijn greep kon losmaken. Deze maal was het geen gekscheren , want hij hield mij stevig vast , en ik begon reeds mijn bewustzijn te verliezen en het zoute water in te slikken , toen ik eene gunstige ge-

legenheid waarnam om mijn vijand, als hoedanig ik hem nu moest beschouwen, een zoo hevigen stomp op den neus toe te brengen, dat hij mij losliet en zonk. Intusschen was ons eene boot genaderd, waar ik nu geheel uitgeput inklouterde, terwijl het voorwerp mijner reddingspogingen, eenige oogenblikken later boven komende, er meer dood dan levend in werd geheschen.

Toen de dronken passagier tot bezinning kwam (het koude bad had hem nuchter gemaakt en een korte slaap herstelde hem geheel) viel hij mij even lastig met zijne warme dankbetuigingen — de gentleman was van Iersche afkomst — als hij vroeger gedaan had door de innigheid zijner omhelzing in het water. Wij lachten hartelijk om zijn gezwollen neus, doch hij drukte de hoop uit dat dit lichaamsdeel lang in dien toestand zou blijven, om hem tegen het gebruik van sterke dranken te waarschuwen. Ik geloof dat hij uit dankbaarheid voor mij door een vuur zou geloopt zijn, en toen de gelegenheid zich voordeed, liet hij dan ook niet na mij zijne erkentelijkheid te betoonen.

Na ongeveer tien uren lang tusschen de talrijke eilanden der golf van Georgie, die het schilderachtigste tooneel aanbieden dat men ergens vinden kan, doorgestoomd te zijn, liepen wij de Fraser-rivier binnen en kregen weldra New-Westminster, de hoofdstad van Britsch-Columbia in 't gezicht, een klein, ruim gebouwd plaatsje op eene schoone plek aan den oever gelegen. Het bosch is hier gedeeltelijk weggebrand om plaats voor woningen en goederenlootsen te maken en overal, van den rand des waters tot aan de woudgordijn op den achtergrond, vertoonen zich nog de zwart-geblakerde tronken der reusachtige ceder- en pijnboomen, die aan alle pogingen van den mensch, om ze te vernietigen, weerstand hebben geboden.

De aankomst verheugde ons zeer, daar wij nu rekenen konden van de zwermen muskieten verlost te worden, die ons sedert het binnenvaren van de rivier geen rust gelaten hadden. Wij landden ten aanschouwe van alle mannen, vrouwen en kinderen, die de plaats bewoonden en voor welke de verschijning eener stoomboot de eenige afwisseling in hun eentonig leven was, benevens de eenige hoop om iets te verdienen, door de reizigers uit te plunderen.

V.

HET LAND IN.

Het speet ons niet, dat wij slechts éénen nacht in deze hoofdstad konden doorbrengen, want op de gemakken die wij er vonden viel niet te roemen en genoegens leverde zij niet op.

De plaats verkeerde nog zoozeer in een staat van wording, dat vele der opwaarts loopende straten niet veel anders dan steengroeven waren, waarin de geen kwaad vermoedende vreemdeling onophoudelijk gevaar liep van eene hoogte van tien à twintig voet neder te storten, ondersteld dat hij niet reeds bij den eersten val armen en beenen gebroken had. De avond was stikdonker en geen enkel licht stelde den wandelaar in staat, tegen onheilen op zijne hoede te zijn.

Daar ik van een onderzoekenden geest ben, wilde ik de stad toch eens doorgaan, en reeds had ik dien tocht bijna volbracht, zoodat ik op den terugweg naar mijn kosthuis dicht bij de kade was, toen ik plotseling van eene hoogte van een el of drie op handen en voeten op eene zachte en wriemelende massa nederviel, die ik dadelijk gillen en kreten hoorde slaken. Terwijl ik mijne

beenen wreef en een weinig ter zijde ging, werd met een lucifer eene pijntoorts ontstoken, bij welk licht ik een Indiaan in dreigende houding met eene opgeheven bijl zag staan, omringd door zijne vrouw en kinderen, die tegen den snooden verstoorder hunner nachtrust woedende gebaren maakten.

Daar ik geen woord verstond van de taal in welke de Indiaan mij uitschold en hem dus niet kon uitleggen dat het ongeluk alleen gebeurd was doordien hij zoo onnatuurlijk vroeg naar bed ging, terwijl bovendien zijne houding mij het ergste deed verwachten, trok ik mijn revolver, op welk gezicht hij zijne bijl liet vallen en met zijne gansche koperkleurige familie het hazenpad koos, waardoor ik meester van het slagveld bleef. Bij nader onderzoek bleek mij, dat ik op de kunsteloze tent, die het gezin onder de kleine helling had opgeslagen, nedergekomen was en haar natuurlijk over de slapenden had uitgespreid.

Ik hinkte zoo goed mogelijk weg, want ik had mijn been tegen een ijzeren ketel geschramd, en bereikte het kosthuis met een verstoord gemoed en eene zeer slechte opinie van New-Westminster. Vernemende dat mijn hospes lid van den stedelijken raad was zeide ik hem in die qualiteit onbewimpeld mijn gevoelen over den toestand van straten en wegen, maar voor dat genoeg, hetwelk ik mij veroorloofde, bevond ik later, toen ik mijne rekening met die der andere gasten vergeleek, dat ik een dollar extra had moeten betalen. 't Was zeer verkeerd, maar blijkbaar bezat de man geen oordeel des onderscheids; hij kon zijn ambt van raadslid niet van zijn beroep als kostbaas afscheiden.

Wij moesten nu aan boord van eene rivierstoomboot overgaan, die ons naar Fort Yale zou brengen, het verste punt op de Fraser-rivier waar stoombooten kunnen

komen. Ik geloof niet dat eenige andere rivier van denzelfden aard door stoombooten bevaren wordt, want op sommige plaatsen in de nabijheid van Yale gaat een stroom van 12 tot 14 Engelsche mijlen in 't uur, en overigens levert de geheele uitgestrektheid moeielijkheden en gevaren van allerlei soort op.

De rivierstoombooten zijn er echter alle op gebouwd, om die bezwaren zooveel mogelijk te boven te komen. Zij zijn plat van bodem en hebben niet veel meer dan twee voet diepgang; daarentegen zijn zij zeer lang en breed. Het voortstuwingsmiddel bestaat in een reusachtig rad aan den achterstevan, hetgeen niet dieper gaat dan zóóver, dat de benedenste schepraderen even onder water gedompeld zijn. De ruimte bij de machine is afgezonderd voor vrachtgoederen en voor Indianen, Chinezen en negers, die de »vrije en onafhankelijke" Amerikaan niet in zijn gezelschap wil dulden. De machines zijn natuurlijk van hooge drukking, en als men aan boord van zulk eene stoomboot komt kijkt men onwillekeurig naar de ketels, want men kan verzekerd zijn, dat er heel wat van gevergd zal worden, vooral wanneer het water niet in zijn gewonen toestand verkeert, namelijk of te hoog of te laag is.

Wij waren zoo gelukkig eene plaats op eene der beste van deze rivierbooten te krijgen, en kwamen, na een nieuw verschil van gevoelen met onze muildieren, gelukkig aan boord. De geheele bevolking vereerde ons weder met haar uitgeleide, overstelpte ons met zegenwenschen en deed zich van de liefvalligste zijde voor, waarschijnlijk in de hoop dat wij bij onze terugkomst hier andermaal eenige dollars zouden verteren, in plaats van dadelijk naar Victoria door te reizen en gedurende het volgende wintersaizoen alles in den schoot van hunne gevreesde mededingster door te brengen.

De touwen werden losgeworpen, het laatste hout was op het dek gestapeld (op de Amerikaansche stoombooten bezigt men hout in plaats van steenkool als brandstof), de loopplank was aan boord gehaald, de onvermijdelijke man die te laat komt en zich buiten adem loopt zonder de boot te kunnen halen was in 't gezicht, maar werd natuurlijk achtergelaten, en weg stoomden wij, met de vuurhaarden (die zich op het dek bevonden) loeiende en de stoompijp snuivende als een reus die het op de borst had. Binnen korten tijd kon men van den steiger niet veel meer van ons zien dan de wolk van waterdeeltjes, die het rad omhoog joeg.

Het eerste gedeelte van onze reis was niet bijzonder vermakelijk. De dichtheid van het woud aan de oevers belette het gezicht op het land waar wij doorheen voeren, en nergens legden wij aan, behalve op eenige afgelegen plaatsen, waar een paar houthakkers, die meer dan halve wilden schenen (hunne dierbare wederheften waren doorgaans geheele wilden), zorgvuldig de hoeveelheid hout uitmaten, die noodig was om den reusachtigen eetlust van onze »vuur-kano", zoo als de Indianen eene stoomboot noemen, te bevredigen.

Gedurende dien tijd had men goede gelegenheid, om de bemanning en de reizigers gade te slaan, en zeker is het, dat het gezelschap in 't geheel genomen kentrekken bezat, die merkwaardig moesten schijnen in oogen, die er niet aan gewoon waren.

Om met de equipage te beginnen was de kapitein een slimme oude gast, die elken duimbreed van de rivier, elken boom waaraan hij de boot kon vastleggen, elke rots onder water en elken boomstam die in de bedding vastzat kende, en die, door zijne langdurige gemeenzaamheid met het gevaar, zijne zware taak even luchtig opnam als de koetsier van eene vigilante met één paard

de zijne. Zijn werk was niet gemakkelijk, want op gevaarlijke plaatsen ging hij zelf uren achtereen aan het stuurrad staan. De stuurman was een forsch gebouwde kerel van een vrij ongunstig uitzicht, die met krachtigen arm en zware stem zijn gezag over de grootendeels uit Indianen bestaande equipage uitoefende en (behalve wat praten en vloeken betrof) minder dan iemand anders van de bemanning scheen uit te voeren. De machinist moest een gedeserteerd stoker van een oorlogschip zijn, die tot zijn tegenwoordigen post bevorderd was, omdat men niemand beters had weten te vinden. Zijne ondergeschikten, die telkens de onverzadelijke vuurhaarden vulden, waren mijns inziens de zwaarst afgebeulde slaven die men zich zou kunnen voorstellen. Natuurlijk bevond zich ook de verfijnde en elegante buffethouder met zijn deftig voorkomen en zijne sneeuw witte hemdsmouwen aan boord.

De passagiers waren allen in verschillende hoedanigheden naar de mijnen op weg; voor drie vierden bestonden zij uit wezenlijke goudgravers in de meest uiteenlopende kleederdrachten; de overigen waren winkeliers en dobbelaars. Er bevonden zich ook twee leden der schoone sekse bij; de eene was eene waschvrouw, die, zoo als ik later hoorde, groot fortuin gemaakt heeft, en de andere eene moedige dame, die zich naar haar man begaf. Dames, die naar het bovenland gingen, waren in dien tijd witte raven en werden vooreerst met verbazing, vervolgens met eene soort van ridderlijken eerbied door de goudgravers beschouwd, die zich werkelijk in hare tegenwoordigheid met de grootste zelfverloochening van vloeken onthielden en binnen een el afstands van haar niet spuwden. Zelfs de leelijke waschvrouw ging, tengevolge van de schaarschheid harer sekse, voor 't oogenblik als eene soort van godin door.

Toen het diner in de kajuit was aangericht snelden

allen er te gelijk heen en liepen een paar zwarte hofmeesters omver, die juist heerlijke gerechten kwamen aandragen. Men scheen te denken, dat degeen, die er het eerst bij kwam, alles zou opeten en niets voor de anderen zou overlaten.

Het doet mij leed te moeten zeggen, dat zelfs de dames onder die omstandigheden vergeten werden en geene bete zouden hebben gekregen, indien de kapitein niet voor haar gezorgd had. Hij toch strekte zich, met eene tegenwoordigheid van geest die bewondering verdiende, langs de tafel bij de beste schotels uit, totdat de passagiers allen gezeten waren, en bewaarde dus ruimte genoeg voor de dames en hem zelve. Doch zijne wellevendheid werd kwalijk beloond door de waschvrouw, die een paar keeren aan 't buffet was geweest en in eene speelzieke stemming, nog verhoogd door de positie waarin zij den kapitein aantrof, hem met een speld prikte, onder den uitroep: »Sta op, kapitein! U kunnen wij toch niet eten!»

Toen de maaltijd afgeloopen ('t geen, bij den spoed waarmede iedereen at, niet lang duurde) en het tafellaken weggenomen was, plaatsten zich terstond een aantal spelers, zoowel van beroep als uit liefhebberij, aan de lange tafel. Goud en bankbiljetten kwamen in overvloed te voorschijn en verwisselden spoedig van eigenaar. De goudstukken van 20 dollars lagen daar in verwarde maar verleidelijke hoopen en onophoudelijk hoorde men het geld klinken. Naarmate de spelers warmer werden nam de opgewondenheid toe, zoodat de ruimte weldra van schreeuwen en vloeken weergalmde. Zij, die uit gebrek aan lust of aan geld niet meêdeden, zagen het spel aan en legden bijna evenveel belangstelling als de spelers zelve aan den dag. Onder de verschillende spelen scheen één, dat *poker* genoemd werd, het meest gelief-

koosd te zijn , want het verschaftte veel gelegenheid tot speculatie en was ook bijzonder geschikt voor de kunstgrepen der *chevaliers d'industrie*.

Aan het einde van de tafel schenen twee van deze laatstgenoemde soort van heeren een paar onnoozele duiven onder handen te hebben. Het duurde niet lang of er ontstond twist , doordien een der gemelde duiven zijne tegenpartij eene kaart van zijn schoot zag oprapen. In een oogenblik kwamen een bowie-mes en een revolver voor den dag , doch gelukkig werden de twistenden gescheiden , voordat zij elkander nog leed hadden kunnen toebrengen. Er werd daarop met een duel aan wal gedreigd , doch ik heb later van geen gevecht gehoord , zoodat onze vrienden waarschijnlijk tot beter inzicht zijn gekomen , toen zij hunne kalmte herkregen hadden.

Spoedig begon de nacht te vallen , zoodat de kapitein de boot aan een geschikten boom op den oever liet vastleggen , in afwachting dat de maan zou opkomen. Ik zag met mijn reisgenooten naar een plaatsje uit , waar wij zouden kunnen slapen , doch het kostte ons veel moeite er een te vinden. De kajuit , wier vloer daartoe doorgaans gebezigd werd , was nu door de aanwezigheid der spelers niet beschikbaar. Wij beproefden ons dus op de vrachtgoederen tusschendeeks neder te vlijen , doch een matroos verklaarde waarschuwend , dat , als wij prijs op ons leven stelden en toevallig lucifers in den zak hadden , wij best zouden doen ons uit de voeten te maken , daar wij op een halfdozijn vaten buskruitlagen. Wij lieten ons dit geen tweemaal zeggen. Eindelijk sloten wij vriendschap met den machinist , die ons een plaatsje in zijn heiligdom afstond , waar wij met genoegen onze dekens op den vloer uitspreidden.

Binnen een uur werden wij door het werken der machines gewekt en ontdekten wij dat de reis hervat was.

Te gelijker tijd verzocht de machinist dat wij eene andere slaappleats zouden opzoeken, daar wij hem in den weg lagen. Thans wanhopende om dezen nacht den slaap nog te vatten staken wij onze pijpen op en strompelden naar het dek.

Daar aangekomen zagen wij, dat de maan helder scheen en wij de rivier opvoeren, hoewel nu ten gevolge van den sterken stroom slechts langzaam. Het voorkomen des lands was geheel veranderd; aan beide zijden waren wij ingesloten door ruwe gebergten die tot dicht bij den oever nederliepen, terwijl de rivier in maalstroomen rondom hun voet dwarrelde. Hier en daar zag men klippen en bemerkte men de aanwezigheid van *snags* (1) door eenige rimpels aan de oppervlakte. Aan den eenen kant liet de maan haar zacht, blinkend schijnsel op het landschap vallen; aan den anderen kant wierpen de gebergten hunne kolossale schaduwen, die alles in duisternis hulden, behalve de wegstervende vuren van eenige Indianen-kampen. Bij eene bocht der rivier, verder op, verried eene kabbelende streep in het water de aanwezigheid van zandbanken, en boven dit alles stonden de sterren vreedzaam te glinsteren, terwijl haar beeld flikkerend door het koele water weerkaatst werd. Niets verstoorde de kalme rust van het geheele tooneel dan het diepe ademhalen der stoommachine, die de boot tegen den snellen stroom

(1) »De vele zandbanken maken de vaart moeielijk, maar nog veel gevaarlijker zijn de zoogenaamde *snags*, boomen die in de rivier gevallen zijn, zich met het eene einde in de rivier hebben vastgezet en dan schuin naar boven steken, waar zij, als het hoog water is, bijna onzichtbaar zijn en de schepen zwaar kunnen beschadigen. Vroeger verongelukten vele op de boven beschrevene *snags*, die, als zij door het water in eene op en neder golvende beweging worden gehouden, ook den naam van *zagers* (*sawyers*) krijgen.»

opdreef, en de stemmen die uit de kajuit kwamen en in de plechtige stilte van den nacht het oor onaangenaam aandeden.

Terwijl ik dit alles, half in gepeins verzonken, waarnam, liet zich een nieuw geluid hooren. Haastig opstaande en naar achteren loopende om te onderzoeken wat daar de oorzaak van was, zag ik vonken opvliegen uit den schoorsteen van eene andere stoomboot, die alles inspande om ons in te halen en wier vuren een rossen gloed over de wateren verspreidden. Ten einde haar oogmerk te bereiken had zij het waagstuk beproefd om in de duisternis door te stoomen, terwijl wij veilig bij den oever lagen.

De kapitein onzer boot ontdekte onzen mededinger bijna op hetzelfde oogenblik als ik en begon dadelijk, onder vele vloeken, zijne bevelen aan de equipage te geven, waarbij hij het voornemen uitdrukte om zijn concurrent vooruit te blijven of in de lucht te springen.

Zonder een oogenblik te verzuimen riep hij aan de stokers toe: »Drommelsche luiaards daar beneden! Zult ge eens wat beter opstoken!»

»Stook zelf op, in plaats van daar te staan razen,» was het antwoord. »Als gij wilt, dat wij die andere boot zullen vóórblijven, moest ge liever eenige van die leegloopers van 't dek huren, om een handje te helpen. Wij kunnen bijna niet meer van vermoeidheid.»

De kapitein en zijn stuurman, welke laatste meer dan half slaapdronken en minder dan half nuchter voor den dag kwam, begonnen om het hardst te tieren en zetten door stompen en bedreigingen de Indiaansche houthakkers aan 't werk, die zich aan boord bevonden, zoodat de vuurhaarden weldra feller dan ooit gloeiden, naarmate meer van het harsachtige hout in hun gapenden muil werd geworpen.

Wij gingen wel sneller, maar toch kwam de mede-

dingende boot ons naderbij. De raad der stokers werd dus gevolgd en de kapitein schreeuwde: »Vijf dollars de persoon, jongens, voor ieder die wil helpen stoken!»

»Ik ben uw man, kapitein!» — »Gedaan, ouwe jongen!» — »Daar doe ik het voor!» klonken de antwoorden en een half dozijn aspiranten verdrongen elkander in de nauwe ruimte bij de vuurhaarden, waar zij elkander met oogverblindende snelheid de zware stukken hout toewierpen. De hitte noodzaakte hen spoedig hunne kleederen uit te trekken, roet en hars bedekten hunne aangezichten en de stralen zweet, die er langs liepen, gaven hun het voorkomen van getatoueerde wilden. Een schilder had naar dit tooneel eene schets van Dante's hel kunnen ontwerpen.

Onze tegenpartij won intusschen zichtbaar veld, en in gelijke mate gevoelde de kapitein zijn voornemen versterkt, om zich niet te laten overvleugelen.

»Zeg eens, Gluson,» riep hij zijn stuurman toe, »waar is al dat spek met die hammen geborgen? Ik heb een heele partij aan boord zien komen. Het merk was eene O in eene ruit.»

»Ge meent van Opheimer?»

»Ja. Een jood heeft geen varkensvleesch nodig. Geef het dadelijk aan de stokers.»

»Goed, kapitein.»

Verscheidene zakken spek werden in de vlammen geworpen en onmiddellijk begonnen deze te loeien alsofer een stormwind op blies. De toestel, die de kracht van den stoom kenbaar maakte, wees eene drukking van 160 pond op den vierkanten duim aan, precies 40 meer dan volgens de concessie der regeering, die in de kajuit in eene lijst achter glas hing, geoorloofd was.

De machinist kwam dan ook op het dek en vestigde de aandacht van den kapitein op die omstandigheid, doch

onze gezagvoerder scheen in zijn opgewonden toestand voor de stem der rede volslagen doof.

»Welnu,» zeide hij, »als de inspecteur van het gouvernement aan boord is en bang wordt, zeg hem dan dat hij zoo ver naar achteren ga als mogelijk is en zijne Britsche huid berge. De oude boot is nog nooit voorbijgehaald, en 't zal ook nu niet gebeuren of ik laat haar liever in de lucht springen.»

De andere boot lag nu bijna naast ons en op elk der beide vaartuigen was ieder plekje van het dek met passagiers en manschappen bezet, die, alle door de algemeene geestdrift ontvlamd, elkander wederkeerig sarden.

Doch het geluk begunstigde ons niet, want plotseling gevoelden wij een vreeselijken schok, hoorden een ijzingwekkend gekraak en lagen eensklaps stil. Een *snag* was door den bodem onzer boot gegaan. De andere boot voer ons met gejuich voorbij, zonder er zich om te bekommeren of wij dreven of zonken.

De boomstam was gelukkigerwijze scherp gepunt geweest, zoodat hij onze kiel zuiver had doorboord. Ten gevolge van de kracht waarmede wij er op ingeloopt waren, was hij omtrent tien voet ver in de lading doorgedrongen, waarbij een beklagenswaardig paard, toebehoorende aan de dame die wij aan boord hadden, het leven had verloren.

Nadat de vrachtgoederen spoedig op zijde geruimd waren en men den boomstam afgezaagd had, werkte de machine een paar el achteruit en werd het gat dadelijk gestopt met dekens, die van de passagiers in beslag waren genomen. Desniettemin stroomde het water van alle zijden binnen, want de schok was zoo hevig geweest, dat de naden van al de kielplanken gesprongen waren.

De kapitein liet den steven dus naar den naasten oever wenden, zette de boot op eene ondiepe plaats vast en

wij verhuisden met al onze bagages naar den wal, waar wij, zonder andere beschutting dan het geboomte, verplicht waren een paar dagen door te brengen, voordat eene andere stoomboot de rivier opkwam en ons aan boord nam. Ons verblijf aan land was verre van aangenaam, want wij bevonden er ons nauwelijks eenige uren of het begon te regenen en dit weder bleef met eene bestendigheid, alleen in de bergstreken bekend, tot op onze verlossing aanhouden. De arme muildieren kregen in dien tijd niet veel te eten, maar wij ook niet, want wij hadden slechts eenige mondbehoeften voor het tochtje medegenomen.

De dobbelaars zetteden hunne uitspanning zelfs hier voort en sloegen onder menigen druipenden pijnboom de *monte* bank op.

Met de nieuwe boot ging het vrij goed en na tegen vele lastige plaatsen der rivier, waar de volle stoomkracht ons nauwelijks vooruit kon brengen, geworsteld te hebben, kwamen wij te Fort Yale aan, van waar wij het overige van onze reis, bijna 400 Engelsche mijlen, te voet moesten afleggen.

VI.

DE WEG.

Thans begonnen de moeilijkheden eerst voor goed. Tot hiertoe was de reis eene soort van pleiziertochtje geweest, waarop wij niet veel gelegenheid hadden gehad de kracht onzer spieren of ons vermogen om ontberingen te doorstaan te toonen.

Het eerste werk, dat te doen stond, was de muilezels te beladen. Dit vereischt meer kennis en handigheid dan men denken zou, indien men niet te halverwege op den weg wil blijven steken, omdat de rug der dieren ont-

veld is. Wij hadden echter goede gelegenheid om het pakken te leeren, daar Fort Yale vol was met treinen pakkieren, die zware vrachten naar de mijnen vervoerden.

Toenmaals bestond er nog geen goede weg, maar alleen eene soort van pad, dat zich over het gebergte en door de moerassen kronkelde en eindelijk aan William's Creek uitkwam, het middenpunt van het mijn-district Cariboo, dat 8000 a 10,000 mannen tot bewoners had, zoodat men wel begrijpen kan dat er eindelooze treinen van pakkieren vereischt werden om al de benodigdheden voor die menschenmenigte aan te voeren.

Yale was een levendig plaatsje, waar vrij wat meer scheen om te gaan dan in de hoofdstad, die wij kortelings hadden verlaten. De herbergen met hare biljarten waren hier even talrijk als ergens elders, en ik merkte op, dat, naarmate wij verder kwamen, de qualiteit van den drank afnam en de drinklust der bevolking toenam. Zoodra in een der winkels een koop gesloten was, scheen die met alcohol bekrachtigd te moeten worden. De winsten waren in die dagen groot en het lijdt geen twijfel dat de kooplieden verreweg beter zaken deden dan hunne klanten.

De pakkers van beroep waren bijna allen Mexicanen, kerels die er min of meer als bandieten uitzagen en eene maand lang als slaven werkten om het verdiende loon in een paar nachten door te brengen, voornamelijk met dobbelen aan de *monte* banken.

Ik had het geluk een dier heeren buiten emplooi en met ledige beurs te vinden. Hij was een goed staaltje van zijne klasse, met zijn reusachtigen *sombrero* (breedgeranden hoed) en zijne zilveren beengespens. Hij had juist zijn laatsten halven dollar verloren en verwaardigde zich nu met het voorkomen van een *grand seigneur*, die in behoeftige omstandigheden verkeert, ons den eer-

sten dag voor de kleinigheid van vijf dollars behulpzaam te zijn.

Het eerste wat onze nieuwe bekende deed , was zijne schouders op te halen toen hij onze pakzadels zag, onder verklaring dat die onbruikbaar waren en wij behoorlijke *aparejos* (zoo als de pakzadels in 't Spaansch heeten) moesten hebben , of dat wij nimmer de mijnen zouden bereiken. Hij ging er dus op uit en kwam spoedig terug met zadels van zijne keus , lederen zakken in den vorm van valiezen , met hooi gevuld. De extra onkosten waren niet gering , maar wij moesten ons die , ware het ook met spijt , getroosten.

Onze provisiën werden handig verdeeld in goed opge-
maakte pakken elk van omtrent 150 pond , één voor elke zijde van het muildier. Het was merkwaardig om te zien met welk een gemak , het gevolg van langdurige oefening , de pakkers van beroep die vrachten , alsof het speelgoed was , op den rug der dieren wierpen , terwijl reusachtige mijnwerkers , die de kleine Mexicanen wel bijna in den zak hadden kunnen steken , zich aftobden om het ook te doen , waarbij het zweet hun langs de wangen gудste en zij , door hunne onbekendheid met de gewoonten der dieren , nu en dan een schop kregen , die hun ongeluk voltooide.

De vier muildieren , die onze goederen zouden dragen , waren spoedig beladen en dadelijk sloegen wij nu het pad naar de bovenlanden in , dat zijne richting nam door de *cañons* of bergkloven van dit gedeelte der Fraser-rivier , welke tot 60 mijlen boven Yale midden door het Cascade-gebergte loopt. De Mexicaan zou ons gedurende de eerste dagreis vergezellen, ten einde ons te leeren hoe wij den last weder moesten vastbinden als die losraakte, hoe wij voor den nacht alles moesten afladen en hoe wij met de dieren moesten omgaan als deze weerspannig werden

Wij legden aldus een dozijn mijlen af, nu en dan stil houdende om de vracht van een muilnier, die los begon te gaan, weder vast te slijpen, waarna wij het beest met geschreeuw voortjoegen om de andere weder in te halen. Soms kwamen wij eene hut voorbij, waar den onnoozelen reiziger, die eene verfrissching verlangde, whisky van de verfoeilijkste soort werd toegereikt, die met recht den naam van vergift mocht dragen. Niet zelden ontmoetten wij goudgravers in havelooze kleeding en met treurige gezichten, die van de mijnen terugkeerden, waar het geluk hen niet gediend had. Het verhaal, dat die arme kerels ons deden, verschildte hemelsbreed van de verslagen in de nieuwsbladen en van de schoongekleurde tafereelen, welke gelukkiger speculanten opgingen. Onze hoopvolle verwachtingen waren dan ook reeds aanmerkelijk getemperd toen wij het Spuzzum-veer bereikten, waar wij de rivier overstaken met eene pont, die voortbewogen werd langs een kabel over katrollen loopende.

Ik was gedurende dien overtocht niet op mijn gemak, want juist beneden ons vormde de rivier een diepen val, en de stroom bezat zulk eene kracht, dat, toen wij ons in 't midden bevonden, de sterk gebouwde veerpont boog en kromtrok gelijk een vel papier dat voor het vuur gehouden wordt.

Aan de overzijde haalden wij twee mannen in, van welke de een mijn Iersche vriend was, dien ik uit het water had gered. Hij bereed een muilnier dat een eervol oudheid en een kwaadaardig uitzicht bezat en de leelijke gewoonte had om de achterpooten uit te slaan naar een ieder die in de nabijheid kwam. Het deed mij genoegen hem te ontmoeten, want hij was een vroolijke kerel en beloofde ons door zijne onnoozele zetten, waarvan ik weldra een proefje kreeg, veel vermaak on-

der weg. Ook hem verheugde het ons te zien, en gaarne wilden hij en zijn medgezel de verdere reis met ons doen.

Een paar mijlen voorbij het veer begonnen wij naar eene geschikte plaats uit te zien, om ons leger voor den nacht op te slaan. Terwijl wij ons hiermede bezig-hielden bleef ik met Pat Keenan en een der beladen muil-dieren een weinig achter. Pat was mij een twintig el vooruit en ik trachtte mijn trage muildier met zoete woordjes tot wat meer spoed te bewegen. Daar deze po-gingen echter geen gevolg hadden besloot ik een krach-tiger middel te baat te nemen en wierp een steen naar het beest. Ik miste mijn doel en de steen, die vrij groot was, trof ongelukkig Pat op den rug.

Onder vele uitroepen van woede steeg hij af en begon zijn rijdier onbarmhartig af te rossen.

»Wat is er gaande, Pat?» vroeg ik, nauwelijks in staat mijn lach te bedwingen.

»Wat er gaande is? Die ouwe zwarte duivel, nog niet tevreden dat hij mij elk oogenblik uit den zadel tracht te wippen, heeft achteruit geslagen en mij mid-den tegen mijn rug geschopt!»

Ik vond het niet noodig Pat met de ware toedracht der zaak bekend te maken, maar bracht hem tot beda-ren door de opmerking, dat het dier zeker kunsten in een circus geleerd had, zoodat wij partij van hem zouden pogen te trekken als wij in Cariboo kwamen.

Na nog een paar mijlen bereikten wij eene plaats, geschikt om te overnachten, een boomrijk hoekje in de helling van het gebergte, waar een stroompje van een rotsrichel, minstens 200 voet boven ons hoofd, neder-stortte. Daar hier hout en water, de twee voornamen vereischten voor een kamp in onbewoonde streken, aanwezig waren, sloegen wij dadelijk ons leger op, terwijl de Mexi-caan ons aan ons zelven overliet en den terugweg aannam.

De vrachten werden afgeladen, de pakzadels in eene rij er voor geplaatst en de muildieren, nadat zij een ration gerst hadden ontvangen, omdat er op dit dorre gedeelte van den weg geen gras genoeg voor hen was, vrijgelaten om nog te grazen zooveel zij konden. Elk lid van ons reisgezelschap maakte zich verdienstelijk; de een sloeg de tent op, de andere legde het vuur aan, de derde hakte hout om het vuur gedurende den nacht te onderhouden, en Pat, die bij al zijne andere beroepen ook dat van kok uitgeoefend had, werd uitgenoodigd ons bescheiden avondmaal van spek en brood gereed te maken en een pot boonen voor den volgenden morgen te koken.

De goudgravers en andere zwervers aan de kusten der Stille Zee kennen eene uitmuntende en vlugge manier om brood te bakken en brengen een artikel voort, dat niet alleen den Australischen *dampier* (1), maar zelfs het brood van onze meeste Europeesche bakkers verre overtreft. Zij mengen gistpoeder in de bloem, die daarop tot deeg gekneet wordt. Dit deeg vormt men tot ronde schijven die juist den bodem van eene koekepan kunnen bedekken, die dan op een sterk vuur gezet wordt. Wanneer de ééne zijde bruin is wordt de koek omgekeerd en aan de andere zijde gebakken. Het bakken van elken koek vereischt slechts vijf à tien minuten, zoodat men binnen een uur nadat het vuur is aangelegd

(1) »De *dampier* speelt onder de levensmiddelen van den Australischen *bushman* eene groote rol. Men kan zich in het *bush* niet met gist en dergelijke zaken om brood te bereiden ophouden en weet zich dus op eene eenvoudige wijze te helpen. Een deeg van meel en water met een weinig zout wordt in de gedaante van een platten ronden koek in de heete asch gelegd en daarin gebakken.»

De Wereldbol, VII, blz. 34.

BYRON JOHNSON, *Avonturen in Britsch-Columbia*.

eene voldoende hoeveelheid brood voor een talrijk reisgezelschap kan bereiden.

De beweging en de scherpe berglucht had ons allen een verslindenden eetlust doen krijgen, zoodat onze eenvoudige maaltijd ons stellig meer genoegen deed dan een alderman aan een feestmaal in de Guildhall te Londen smaakt. Toen de duisternis begon te vallen staken wij de pijpen op en brachten onder een glas grog den avond aangenaam door, totdat de slaap ons overrompelde en wij op de zachte en geurige takken van jonge pijnboomen onze dekens uitspreidden.

Hoe waar is het, dat de verwachting het werkelijke genot overtreft! Die avonden, toen wij ons na de vermoeienissen van den dag rondom het kampvuur schaarden, oude herinneringen ophaalden, welbekende liederen zongen en luchtkasteelen bouwden waar wij later onzen intrek meenden te zullen nemen, toen eene krachtige gezondheid alle schrikbeelden verjoeg en dubbele waarde aan alle genietingen bijzette, ofschoon onze geheele toekomst onzeker was, zal ik mij altijd weder voor den geest brengen als de gelukkigste uren die ik ooit heb doorgebracht! En wie onzer, die misschien zijne droomen verwezenlijkt heeft gezien, zou niet gaarne de werkelijkheid willen inruilen voor het genot, dat de verbeelding hem verschafte?

Met het aanbreken van den dag waren wij weder op. Pat vervulde de taak, die wij hem hadden toegewezen en de overigen zochten de muildieren op, braken de tent af en maakten alles gereed voor de hervatting van den tocht.

Wij reisden eenige mijlen voort, onder de gewone tegenspoeden van muskieten en zandvliegen, doch toen begon het te regenen, hetgeen eene groote ramp voor ons was. De steile bergpaden werden glibberig en op som-

mige punten bepaald gevaarlijk, doch er was niets aan te doen dan door het slijk voort te strompelen totdat wij eene geschikte plaats zouden vinden om te kampeeren. De regen werd voortdurend sterker, zoodat het niet lang duurde of wij waren doornat. De lucht zag er uit, alsof er geen einde aan de buien zou komen, zoodat wij aan Pat, als een man die reeds te voren deze streken bereisd had, vroegen of er naar zijne meening eenig uitzicht op verbetering was.

»Het regent in deze streken altijd zoo hard, dat ik geloof dat de zondvloed hier begonnen is,» zeide hij. »Waarschijnlijk zullen wij nog verscheidene dagen een nat pak krijgen.»

»Gij wilt toch immers niet zeggen, dat het op deze manier heel lang zal duren?»

»Wel, ik heb het hier eene week achtereen zien regenen in droppels zoo groot als een shillingstuk — en *van daaraf tot anderhalven shilling!*»

Na eenigen tijd kwamen wij op den top van eene enorme rots, de Nicaragua helling genoemd, van waar wij naar beneden moesten tot aan den rivieroever, die wel 1000 voet lager lag.

De zijde van dien berg was bijna loodrecht en bij den eersten oogopslag scheen het, dat zelfs geen gems haar zou kunnen beklimmen; doch bij nadere beschouwing zagen wij een smal pad dat zigzagswijze was uitgehouwen en na vele bochten onder aan den voet van den berg eene kromming maakte en uit het gezicht verdween. Het was eene zoo duizelingwekkende hoogte, dat men schier niet naar beneden kon zien, doch wij waren genoodzaakt voort te gaan. Het muilnier dat het belletje droeg (en ongelukkig het mijne was) werd voorop geplaatst en wij volgden met de andere dieren.

Toen wij omtrent halverwege met de afdaling gevor-

derd waren hoorde ik het klinken van een ander belletje en het geschreeuw der mannen, die met een terugkeerende trein lastdieren de helling opkwamen. Bij elken hoek van den weg was eene kleine holte in den berg uitgehouwen, en om den aankomenden trein te laten passeeren schaarden wij ons in een van deze grotjes met onze dieren, uitgezonderd den muilezel met de bel, die reeds te ver vooruit was; wij verwachtten dat deze, als een dier van ondervinding, bij de volgende bocht voor zich zelve zou zorgen.

Doch ongelukkigerwijze was die verwachting slecht gegrond. Het domme beest bleef naar beneden gaan totdat het den eersten muilezel der opkomenden ontmoette, die zich met eene prijzenswaardige schranderheid zoo dicht mogelijk tegen den bergwand drukte om den mijnen te laten voorbijgaan. Doch door de breedte hunner vrachten konden zij elkander op deze plaats onmogelijk passeeren. Mijn muilezel, die tengevolge van de steilte van het pad en van de drukking van zijn last niet stil kon houden, trachtte wel buitenom te gaan, doch de beide vrachten stieten tegen elkander, mijn muildier raakte van de been, stortte met een schreeuw in den afgrond en kwam, na een paar malen van de rotspunten teruggekaatst te zijn, als eene vormelooze massa in den schuimenden stroom aan den voet der steilte terecht.

Het was eene zware ramp voor ons, doch bij den val op de eerste rotspunt had het arme dier een gedeelte van zijne vracht verloren, die wij niet zonder veel moeite en eenig gevaar weder machtig werden en over de andere dieren verdeelden. Dit ongeluk kostte mij bijna de helft van mijn kleine kapitaal, zoodat ik mij reeds vroeg moest beginnen te oefenen in de geestkracht, welke iemand, die zijne fortuin gaat beproeven, noodig heeft.

Beneden gekomen bleven wij den loop der Fraser-rivier

opwaarts volgen , langs den voet van bergen die haar aan beide zijden zoo nauw insloten, alsof zij door eene reuzenkracht vaneengescheurd waren.

De natuurtooneelen waren hier van indrukwekkenden aard. De meeste bergen , van welke vele een hoogte van 10,000 voet bereikten, zagen er zoo steil uit, dat zij als onbeklimbaar te beschouwen waren , terwijl eeuwige sneeuw hunne toppen kroonde. Doch men miste hier de teekenen van leven , die het tafereel voltooid zouden hebben door de eentonigheid te breken. Nergens zag men eenige woning , behalve met tusschenruimten van eenige mijlen hier en daar een blokhuis , waar een eenzaam herbergier den kost trachtte te verdienen door vloeibaar vergift aan den reiziger te verkoopen of hem eene indigestie te bezorgen door de levering van een slecht toebereid maal voor een buitensporigen prijs. En zelfs die weinige teekenen van menschelijk leven werden eerst zichtbaar als men er dichtbij was , want de eindeloze pijnbosschen onttrokken hen bijna geheel aan het oog. Van eene hoogte gezien deed de geheele streek zich voor, als ware zij nog nooit door een menschenvoet betreden.

Een voorrecht is het bij het reizen door deze gebergten, dat men nooit gebrek aan heerlijk frisch water heeft , 't geen overal in meer of minder zware stralen van de rotsen stort en nu en dan met een hoogen waterval afwisselt. De grootere vermoeienissen van den reiziger in de gebergten worden dus vergoed door de versterkende teg , die den reiziger in de vlakten maar al te dikwijls ontzegt blijft.

Enkele malen ontmoetten wij een optocht van Indianen , die hunne gewone bezigheden gestaakt hadden, om de dollars der blanken te gaan verdienen door zich als lastdieren te laten gebruiken. Volgens de gewoonte der wilden hadden de beklagenswaardige vrouwen het zwaarste

lot; elke droeg twee en soms zelfs drie zakken meel op den rug, de zak van vijftig pond, dikwijls met nog een jong kind boven op de vracht, terwijl haar heer en meester bedaard er naast wandelde met één enkelen zak op zijne luie schouders.

Ik heb nog verzuimd van de Chineezzen als bewoners dezer gewesten te spreken, ofschoon zij het grootste deel van de bevolking uitmaken. Men vindt die matige en vlijtige lieden doorgaans bij groepjes aan 't werk in de mijnen, die door de blanken verlaten zijn. Soms komt men er een aantal tegen, die, alle achter elkander loopende, naar een nieuw tooneel voor hunne werkzaamheid op weg zijn en al hunne wereldsche have in een paar manden medevoeren, hangende aan de einden van een langen stok, dien zij op den schouder dragen. Deze wijze van vervoer is uitsluitend aan den Chinees eigen, die zulk een verstokte conservatief is, dat hij nooit eenige andere methode aanneemt. Eens heb ik een zoon van 't Hemelsche Rijk gadegeslagen, die een ossen-ribbestuk moest overbrengen; daar hij het niet kon doorsnijden, om aan elk einde van zijn stok de helft te hangen, trachtte hij zich op eene vernuftige wijze uit de moeielijkheid te redden. Hij nam een zeer jong pijnboompje, maakte er een stok van ongeveer twaalf voet lengte van en bond nu het ribbestuk aan het eene en een steen van wel dertig pond aan het andere einde. Het einde, waaraan het ribbestuk hing, hield hij dicht bij zijn rug, terwijl het einde met den steen ver vóór hem uitstak en aldus tegen de zwaardere vracht die hem het naast was balanceerde.

Het geduld en de volhardende vlijt van dit ras kan niet te hoog geroemd worden. Zij bewerken mijnen, die de blanke zijner aandacht niet meer waardig keurt, redden hierdoor nog veel wat anders verwaarloosd zou worden en hebben aan het einde des jaars, ten gevolge

van hunne sobere levenswijze, waarschijnlijk meer overgespaard dan bij veel grootere inkomsten de blanke doet.

Hebben zij wat geld overgelegd dan is het toppunt hunner eerezucht eene wasch-inrichting op te zetten, want dat nuttig bedrijf wordt in Californië en de andere goudgewesten aan de Stille Zee bijna uitsluitend door hen uitgeoefend. Sommigen beginnen ook een winkel of eene handelszaak en er zijn te San Francisco Chineesche firma's wier omzet dien van eenig Amerikaansch of Europeesch huis overtreft, terwijl hare namen ook verder bekend en hooger geacht zijn. Ten gevolge van de schaarschte van vrouwelijke dienstboden worden ook zeer vele Chineezen in de steden als huisbedienden gebruikt.

In de staten aan de Stille Zee is men gewoon de Chineezen op alle mogelijke wijzen te mishandelen of te benadeelen. In dit opzicht geven de Amerikanen blijken van een illiberalen geest, die hunner onwaardig is. De Chineezen zijn zeer gewenschte leden eener burgerij, want zij werken hard, leven matig en zijn onderworpen aan de wetten, drie groote deugden bij lieden in hun stand. Vóór de afschaffing der slavernij in de Vereenigde Staten voerde men de huidkleur als grond van de heerschende vijandigheid jegens de Chineezen aan, zoodat zelfs bij verordeningen bepaald werd, dat hunne getuigenis tegen blanken voor de rechtbanken niet geldig zou wezen. Sedert den afloop van den oorlog der zuidelijke staten tegen de noordelijke heeft men moeten erkennen dat de bedenking tegen de huidkleur niet meer opging, maar nu heeft men andere redenen tegen hen gezocht: zij werken te goedkoop, en dus zijn de talrijke Ieren in de hoogste mate verbolgen tegen de concurrenten die hun vermeend recht om éénen dag te werken en twee dagen dronken te zijn dreigen te verstoren. Welk systeem van werken

het nuttigste voor de maatschappij is, moge de lezer zelf beoordeelen.

Desniettemin wordt de Chinees bij alle voorkomende gelegenheden behandeld als een hond, uitgescholden, bespot en feitelijk mishandeld. Zijn naam is zelfs een scheldwoord. Hij legt echter geen teekenen van voorbedachte wraakzucht aan den dag, maar doet stil zijn werk en is beleefd jegens iedereen. Handelt hij met blanken dan tracht hij aan het langste einde te blijven, maar hij heeft er ook wel het recht toe, als men nagaat hoe hij bejegend wordt, en over het algemeen ben ik van gevoelen, dat, als het op eerlijkheid aankomt, de schaal te zijner gunste doorslaat. Zelfs in zaken van godsdienst, op welk punt de Amerikanen anders snoeven dat zij onbegrijpelijk verdraagzaam zijn, wordt hij beleedigd in eene mate, die niemand van een anderen volksstam verdragen zou.

Een vriend verhaalde mij eens, dat hij, zich te San Francisco bevindende, de Chineesche wijk was doorgegaan met een bekende, die in betrekking met een paar der Chineesche kooplieden stond. Toen zij deze niet altijd welriekende en steeds vreemdsoortige straten doorkruisten, kwamen zij aan een gebouw, hetwelk zij vernamen dat een Jos-huis of bedehuis der zonen van het Hemelsche Rijk was.

Binnengetreden zijnde zagen zij eenige Chineezers die in godsdienstige overdenkingen verzonken schenen, maar nog veel meerdere wier bezigheid uit het oogpunt van een vreemdeling niet bepaald onder de godsdienstige kon gerangschikt worden, want zij waren aan 't dobbelen. Werkelijk schijnen de godsdienstige begrippen der Chineezers, die zich in deze oorden der wereld ophouden, niet zeer diep te gaan; en men zou het dobbelen bijna voor een onderdeel hunner eeredienst houden. Is dit zoo,

dan behoeft men zich niet te verwonderen dat zij rijk trachten te worden, want alle rijke Chineezzen zijn geweldige dobbelaars.

Langs de wanden van de tempelzaal stonden een aantal onbehagelijke afgodsbeelden en de bezoekers vroegen den Chinees, die hen rondleidde, welke godheid door het wanstaltigste van die beelden werd voorgesteld.

»Jos,» gaf hij ten antwoord.

»Ja, natuurlijk Jos, want zij heeten allen Jos. Maar welke Jos is dit nu? Henry Jos, of Willem Jos, of Ebenezer Jos? Heeft hij geen anderen naam?»

De Chinees bedacht zich eenige oogenblikken; toen kwam er een trek op zijn gelaat alsof hem plotseling iets inviel en op een veelbeteekenenden toon zeide hij:

»De Amerikanen noemen hem *leelijk varken*. Al de Chineezzen noemen zij *leelijke varkens*».

De bezoekers stonden met den mond vol tanden en verlieten beschaamd den tempel.

Keeren wij tot onze reis terug. Na nog een paar dagen, die door geen bijzondere voorvallen gekenmerkt werden, kwamen wij aan de Thompson-rivier, wier loop wij een eindweegs moesten volgen. Aan de samenvloeiing der beide rivieren, daar waar de *cañons* of bergkloven beginnen, ligt het stadje Lytton, met de gewone bevolking van winkelhouders en Indianen. Hier vonden wij een beter nachtkwartier dan wij hadden kunnen verwachten, en nu voor 't oogenblik tot rust gekomen vraag ik den lezer verlof tot eene kleine uitweiding over de Indianen in 't algemeen.

VII.

DE WILDEN.

Er bestaat waarschijnlijk geen ras ter wereld welks

vroegere geschiedenis tot zooveel beschouwingen aanleiding gegeven heeft als de inboorlingen van Noord-Amerika, en ofschoon men vele vernuftige theoriën heeft geopperd, zijn zij voor de beoefenaars der ethnologische wetenschap toch nog altijd een raadsel gebleven. Het is dan ook niet vreemd, dat de wetenschap in dit geval is te kort geschoten, want geschiedrollen bestaan er niet en zelfs de overleveringen der verschillende stammen schijnen niet hooger dan tot den jongsten oorlog met hunne naburen op te klimmen.

Aan de onderscheidene rassen zijn echter vele kenmerkende trekken eigen, die mij, als man niet van de theorie maar van de practijk toeschijnen op tweederlei geheel verschillenden oorsprong voor dit volk, dat gewoonlijk als van gemeenschappelijke afstamming beschouwd wordt, te wijzen.

De Indianen op de kust van het vroegere Russisch-Amerika, dat tegenwoordig Alaska heet, en van daar zuidwaarts naar de noordkust van het Vancouver-eiland, zijn over het geheel een schoon ras. De mannen vertoonen een forschen bouw, met krachtige armen en breed bovenlijf, doch zijn in de beenen en heupen wat schraal. Het grootste gedeelte huns levens brengen zij in hunne kano's door. Zalm maakt hun voornaamste voedsel uit. Zij zijn niet veel donkerder van kleur dan de inboorlingen van Zuid-Europa, en vrouwen heb ik onder hen aangetroffen met zulk eene blanke gelaatstint als waarop eenige Engelsche brunette zich zou kunnen beroemen. De gelaatstrekken hebben onmiskenbaar het Mongoolsche type en zeer dikwijls ontmoet men bij de *squaws* de schuine plaatsing der oogen, die aan de Chineezen eigen is.

Deze Indianen, inzonderheid zij die tot den stam der Hydah's behooren, bezitten eene groote bekwaamheid in

het snijden van hout en steen, mits men hun een model ter navolging geve, en weten zachte metalen te bewerken met een talent dat verbazing wekt, indien men in aanmerking neemt van welke onbeholpen gereedschappen zij zich bedienen. Ik heb hen uit een goudstuk van 20 of 10 dollars, dat hun ter hand was gesteld, menigen fraai gegraveerden ring of armband zien vervaardigen. In klank en intonatie gelijkt de taal der Hydah's veel op Chineesch, doch er komen meer keelklanken in voor.

Van het noorden van het Vancouver eiland naar het zuiden toe, de kust langs, tot aan Californië, wonen de Plathoofden, die in vele opzichten met hunne noordelijker bureu overeenkomen, doch van kleinere gestalte en geringer geestvermogens zijn. Dit laatste is waarschijnlijk een gevolg van het dwaze gebruik, waaraan zij hun naam van Plathoofden te danken hebben. Zoodra een kind geboren is bindt men zijn hoofd tusschen twee plankjes (één tegen het voor- en één tegen het achterhoofd), welk verband dag en nacht blijft zitten totdat het kind omtrent twee jaar oud is en het hoofd den vorm heeft aangenomen, dien het voor altijd behoudt.

Gaat men eenigszins het binnenland in, dan treft men een ras aan, dat geheel en al verschilt van de beide rassen van inboorlingen, die wij besproken hebben.

Ik stond namelijk verwonderd aan de Thompson-rivier eene aanmerkelijke verbetering in het voorkomen der Indianen waar te nemen. Zij waren rijzig en slank van gestalte, koperkleurig gelijk de Roodhuiden, met fijn besnedene gelaatstrekken, die bijna Kaukasisch genoemd konden worden. Zij geleken even weinig op de Plathoofden, wier land ik juist verlaten had, als een Engelschman op een neger gelijkt. Evenzeer in bedrijf als in uitzicht verschilden zij van de inboorlingen langs de kust, want zij waren geboren jagers, gebruikten den boog en

het paard in plaats van de vischspeer en de kano, en bezaten geen talent van nabootsing. Hunne zachte en vloeiende taal wijkt verre van de oorverscheurende keelklanken der stammen langs de kust af. Met weinig variatie is dit type van menschen van het Rotsgebergte tot aan den Atlantischen Oceaan verspreid.

Op grond van deze algemeene gegevens zou men wellicht mogen aannemen, dat de in de eerste plaats beschreven Indianen van Mongoolschen oorsprong zijn. Het land toch, bewoond door stammen (zoo als de Hydah's) wier physieke en andere kenmerken tot het Chineesche type zijn te brengen en die misschien, omdat zij niet zoover als de rest hunner broederen weggetrokken zijn, deze trekken het duidelijkst bewaard hebben, ligt dicht bij Noord-Azië. De inboorlingen in het binnenland, die niets met de anderen gemeen hebben (behalve de aan allen eigene onzindelijkheid), kunnen daarentegen als van eene geheel verschillende afstamming beschouwd worden.

Men zal mij misschien het gewone argument van het verschil van klimaat, voedsel en bedrijf tegenwerpen; doch daar kan tegenovergesteld worden, dat de Indianen op de kust van den Atlantischen Oceaan (bijv. in Nieuw-Brunswijk en Nieuw-Schotland) nauwkeurig gelijken op die, welke 2000 mijlen meer binnenwaarts leven, terwijl de Hydah-Indianen geheel onderscheiden zijn van de Indianen aan de Thompson-rivier, ofschoon deze slechts een paar honderd mijlen van hen afwonen; en deze lijn van afscheiding strekt zich tot aan Neder-Californië uit, 'waar het onderscheid verloren gaat en een ander ras in de plaats van beide schijnt te treden.

Mijn gevoelens omtrent deze zaak is, dat de inboorlingen van Amerika, van den Atlantischen Oceaan tot aan die lijn van afscheiding, oorspronkelijk Europeanen wa-

ren, en dat twee verschillende natiën, uit tegenovergestelde richtingen komende, het werelddeel bevolkt hebben.

Ik zeide in den aanvang, dat de Indianen geen overleveringen bezaten; doch er is of was eene uitzondering op dien regel. Een vijftigtal jaren geleden woonde nabij de oevers van den Mississippi de stam der Mandanen, die met grootere geestvermogens dan hunne naburen schenen toegerust te zijn, hunne hutten op eene andere wijze bouwden en meer beschaafde gebruiken hadden dan de andere Indianen. Zij vormden slechts een kleinen stam en huwden bijna altijd onder elkander. Onder dit volkje heerschte naar men zeide de overlevering, dat hunne voorvaderen een groot zoutwatermeer overgetrokken en vervolgens voortgereisd waren totdat zij de landstreek bereikten, waarop zij nu nog aanspraak maakten als hun jachtgebied. Men voegde er bij, dat hunne taal zeer veel op die uit het prinsdom Wallis geleek.

Nu loopt er in Noord-Wallis een verhaal, dat een der vorsten van dat gewest met eenige volgelingen naar IJsland gezeild en vervolgens van daar weder in westelijke richting vertrokken was. Natuurlijk is het verband tusschen die beide traditiën van den oppervlakkigsten aard, maar in ieder geval behoort het tot de mogelijkheden, dat de Mandanen afstammelingen van dien Wallischen vorst en zijne getrouwen zijn.

Bij de toenemende uitbreiding van de beschaving werd deze stam even als de andere meer naar het westen gedrongen en thans zijn er nog fragmenten van over, enkele in Arizona en andere naar ik meen in Colorado. Men vindt bijna geen sporen van eene hoogere beschaving meer bij hen, daar de ongemakken en ontberingen, waarmede zij op hunne gedwongen pelgrimage hebben te kampen gehad, die waarschijnlijk hebben uitgewischt.

Te San-Francisco kwam ik eens met een soldaat van

het leger der Vereenigde Staten in aanraking , die uit het land van Wallis geboortig was. Hij beschreef mij de gevechten , die zijn detachement kortelings aan de Apachen geleverd had en verhaalde dat hij op zijne laatste expeditie een klein kamp van Indianen had ontmoet , behorende tot een stam dien hij niet kende en die vriendschappelijk gezind scheen. De man verklaarde , dat de taal , welke die Indianen spraken , zooveel overeenkomst met het Wallisch had , dat hij een aantal woorden had kunnen verstaan. Hij trof een persoon van gemengd ras onder hen aan , die hem mededeelde dat dit volk het overschot was van een stam , die volgens de geheugenis van zeer oude lieden uit de omstreken van den Mississippi was gekomen en die men Mandanen noemde.

Dit verhaal riep een aantal dingen welke ik omtrent dezen stam gehoord en gelezen had weder voor mijn geest terug en bevestigde mijne eigene gissingen zoozeer , dat ik den soldaat vroeg of hij ook iets van de geschiedenis van die Indianen had vernomen , doch dit bleek het geval niet te zijn.

Mocht ik aannemen dat deze bepaalde stam van Europeeschen oorsprong was , dan zou men ook aan al hunne broederen beoosten de opgegevene afscheidingslijn dezelfde herkomst mogen toekennen , want zij hebben onderling geen groote punten van verschil , en , voor zoover men die vindt , kan men ze verklaren door de onderstelling dat de Mandanen later geëmigreerd waren of , ten gevolge van hun staat van afzondering , nog vele kenteekenen van hunne vroegere levenswijze hadden overgehouden , die bij de anderen allengs verloren zijn gegaan.

Komt men in Neder-Californië dan ziet men een geheel ander ras verschijnen , de afstammelingen der Azteken van Mexico , doch nu ongelukkig met de Spanjaarden en negers tot een basterdras vermengd. Wat de ware Azteken

zelven betreft, en hunne verwanten de Incas van Peru, wier talen aan elkander gelijk waren en die onderling handel dreven en gemeenschap hielden, doet zich de vraag op, wie die volken, die reeds ten tijde van Pizarro en Cortes op zulk een hoogen trap van beschaving stonden, kunnen geweest zijn? Duidelijk is het, dat er geen verband tusschen hen en de jammerlijke wilden, die ten noorden van hen woonden, kan bestaan hebben. Wie en wat waren dus die volken die de zon vereerden en de groote steden en prachtige tempels bouwden, wier ruinen nog tegenwoordig in Mexico en Midden-Amerika den beschouwer met verbazing vervullen? Er is nog slechts één stam van inboorlingen over, die naar het lichaam beantwoorden aan de beschrijving, welke ons omtrent de Azteken is nagelaten, de Tsjirokeezen namelijk, die thans bijna allen voor de beschaving gewonnen zijn, zoodat velen in Texas en andere zuidelijke staten bedrijven uitoefenen, en in alle opzichten onder de gewone bevolking vermengd zijn.

De Tsjirokeezen zijn een fraai gebouwd ras van menschen, van een geheel ander type dan de noordelijke Indianen, met rondere vormen, zachtere gelaatstrekken en zonder tegenspraak betere geestvermogens. Men verzekert (hoewel ik niet kan instaan of het waar is), dat de vrijmetselarij bij hen in zwang was, toen de kolonisten hen het eerst leerden kennen. Alles bijeengenomen is het niet onwaarschijnlijk, dat zij de eenige rechtstreeksche afstammelingen van de vroegere bewoners van Mexico zijn. Ik heb niet kunnen vernemen of zij een bijzonderen vorm van godsdienst hadden; tegenwoordig, meen ik, dat zij allen Christenen zijn.

Wat nu hunne herkomst betreft schijnt Indië het eenige volk te bevatten dat in lichaamsbouw, godsdienstvorm, bouwtrant en kunstvljt overeenkomst met de Azteken en Incas heeft, en de Stille Zee, met hare talrijke

pleisterplaatsen in de gedaante van eilanden, was ongetwijfeld de weg langs welken die volken, wier geschiedenis en lot men niet zonder hooge belangstelling lezen kan, naar Amerika zijn gekomen.

Aan de oevers van het Bovenmeer, waar de kopermijnen gevonden worden, heeft men vele terpen aangetroffen, en daarin stoffelijke overblijfselen van een ras, dat grootere kundigheden en beschaving bezat dan de zwervende stammen, die dat gedeelte van Amerika bewonen. Naar ik vernomen heb heeft men eene reeks van die terpen kunnen volgen, die zich tot Mexico en Midden-Amerika uitstrekten en juist dezelfde soort van overblijfselen inhielden.

Die mijnen aan het Bovenmeer zijn de eenige tot nog toe bekende, waarin men gedegen koper vindt. Waarschijnlijk werd door de Azteken of nog vroegere rassen, die de kunst niet verstonden om het koper uit erts te smelten, eene buitengewone waarde aan deze koperlagen gehecht, en wierpen zij eene lijn van forten van daar af naar hun eigen land op. Vermoedelijk althans duidt elke terp de plaats aan, waar een zoodanig fort gelegen heeft.

De gevonden overblijfselen zijn blijkbaar van overoude dagteekening en vele omstandigheden strekken ten bewijze dat het westelijk halfrond reeds veel langer door menschen bewoond is dan men gewoonlijk gelooft.

Onder het schrijven van mijn reisverhaal vond ik een uittreksel uit een werk van den heer Cronise over de »Hulpbronnen van Californië" in een blad van San Francisco opgenomen. Die schrijver is van gevoelen, dat de Tartaren, wier dynastie thans over China regeert, Amerika ontdekt hebben ten gevolge van het afzwerven van een gedeelte der vloot van Koeblai-khan, kleinzoon van Dzjenzjis-khan, toen Koeblai Japan trachtte te veroveren. »Een

zware storm," zegt hij, »joeg vele schepen naar de kusten van Alaska, Peru en Mexico" (vrij uiteenlopende richtingen, tenzij de storm een dwarrelwind was) »en onder de zinnebeelden van de Incas en in de talen der Peruanen en Mexicanen is veel, dat met het Chineesche overeenkomt. Men zegt dat zich onder den buit van Cortez in Mexico eene volledige Tartaarsche wapenrusting van de dertiende eeuw bevond."

Doch zulk eene herkomst voor de bewoners van Mexico en Peru is blijkbaar te jong. Het was geen kolonie van minder dan driehonderdjarigen ouderdom die Cortez bij zijne landing aantrof, maar een sinds lang gevestigd rijk, voor welks oudheid elke zijner instellingen getuigde. De hier en daar verspreide bouwvallen, die men nog aantreft, zien er minstens even oud uit als die van Rome, terwijl ik nooit gehoord heb dat zij eenige overeenkomst met Chineesche bouwwerken vertoonen. Evenwel dragen zij een Aziatischen stempel, gelijk men aan de schilden, wapenen en andere overblijfselen van metaalwerk kan waarnemen. Het is te betwijfelen of er eenig middel bestaat om van eene oude Tartaarsche wapenrusting den tijd van vervaardiging te bepalen, zelfs al is het waar dat er eene gevonden is. Het kan zeer wel het geval zijn, dat eene rusting, die in de dertiende eeuw gedragen werd door den Mongool, die zoo weinig vatbaar is voor vooruitgang, reeds een paar duizend jaar vóór dat tijdstip in gebruik was; en zelfs kan de bewuste wapenrusting eene trophée zijn geweest die een Hindoesch krijgsman veroverd had op de Tartaren, met welke de bewoners van Noord-Indië een bijna eeuwigdurenden oorlog hebben gevoerd.

Onmogelijk is het echter niet, dat eenige der manschappen van Koebilai-khan op de kust van Mexico zijn geworpen en dat de door Cortes gevonden wapenrusting

aan één hunner heeft toebehoord. De eenige onwaarschijnlijkheid is, dat zij de voorouders der bewoners van de noordelijke gewesten aan de Stille Zee zouden wezen. Er is geen reden, waarom het land niet bevolkt zou geweest zijn toen zij er aankwamen. Men heeft, zoover ik weet, geen afdoende redenen aangevoerd tegen de onderstelling, dat de Chineezen reeds eeuwen geleden rechtstreeksche betrekkingen met Mexico zouden hebben onderhouden. De letterkunde en de overleveringen der Chineezen zijn voor ons nog onopgeloste geheimen, en het zou belangrijk zijn te weten of daarin ook melding gemaakt wordt van dat groote westelijke land, dat niet zoo onmetelijk ver van het noordelijk gedeelte van hun eigen land ligt.

Voor de beschouwingen in dit hoofdstuk heb ik zeker veel versoepeling noodig en ik haast mij dus het tot een einde te brengen, met de hoop dat ik misschien eene enkele opmerking moge gemaakt hebben, die meerbevoegden kan helpen bij de diepere behandeling van een zoo interessant en romantisch onderwerp.

VIII.

ANDERMAAL OP WEG.

Onder alle sombere, akelige plaatsen op de wereld zou het dal der Thompson-rivier, tot op 15 à 20 Engelsche mijlen van hare monding, gemakkelijk den palm wegdragen. De *cañons* der Fraser-rivier waren ons reeds woest genoeg voorgekomen, maar hier zag men niets anders dan rotsen, waarop zelfs de geharde pijnboom niet wilde groeien. Gustave Doré zou hier rijke stof voor nieuwe fantasiën hebben gevonden en dikwijls dacht ik bij de reis door

dit dal aan de Vallei der Schaduwen des Doods uit Bun-
yan's *Christen's Reis*.

Desniettemin trokken wij met een opgeruimd hart deze woestenij door tot aan Cook's Ferry, waar wij over de rivier werden gezet en op den noordelijken oever in eene meer opene landstreek met uitgestrekte grasgronden kwamen, totdat wij een klein stroompje bereikten, dat de Bonaparte-rivier werd genoemd.

De oevers van dit riviértje waren zeer laag en drassig en de muskieten, van wier kwellingen wij in het gebergte ten deele bevrijd waren geweest, vervulden op eene onheilspellende wijze de lucht. Wij onervarenen, die de mid-
delen nog niet kenden om ons tegen de steken te beschutten, krabden ons spoedig alsof wij bezeten waren. Onze handen kregen de gedaante (ik had bijna gezegd de grootte, maar dat zou een weinig overdreven zijn) van schermhandschoenen en onze gezichten begonnen op chinasappelen te gelijken, die rijkelijk met beetwortelsap besmeerd waren.

Den derden avond na ons vertrek van Lytton hielden wij aan de woning van een ouden Schot stil, die in dienst van de Hudsonsbaai-Compagnie was geweest en wiens drie opgeschoten zonen naar buiten kwamen om ons de gastvrijheid aan te bieden. Wij brachten een vroolijken avond met den ouden man door, die vele treffende avonturen uit zijn vroeger zwervend leven vertelde, en daarna spreidden wij onze dekens op den grond uit, in de hoop op een gerusten slaap, daar de opening, die voor venster diende, met een muskietennet gesloten was.

Wij werden echter wreed teleurgesteld, want onze Iersche vriend, wiens goede voornemens helaas in rook vervlogen waren, had zooveel eer aan de (zeer slechte) whisky van onzen gastheer bewezen, dat hij verplicht was de frisheid der nachtlucht te gaan genieten en zijne brandende

slapen aan het riviértje in de nabijheid te verkoelen. Hij liet ongelukkig de deur der hut open en nu stroomden de muskieten binnen in hoeveelheden, die men zich niet kan voorstellen, als men dit oord der wereld niet bezocht heeft. Natuurlijk was er van slapen weinig spraak meer, zoodat wij des morgens onverkwikt opstonden, met eene lange dagreis in het vooruitzicht. Wij zetteden het Pat betaald door vroeg weg te trekken en hem 20 Engelsche mijlen in de zon te laten marcheeren eer hij ons kon inhalen.

Een paar dagen later bereikten wij een tafelland van 4000 voet hoogte, waar al het water sterk met zoutdeelen bezwangerd was. Dientengevolge hadden wij groote moeite met onze dieren, die soms 6 of 7 mijlen ver wegzwierven om zoet water te zoeken. Dit was, van een jagers-standpunt beschouwd, eene goede oefening voor ons, zoodat wij weldra bijna even knap als de Indianen werden in het volgen van het spoor onzer afgedwaalde viervoeters.

Op zekeren avond voegde zich een veedrijver bij ons, die met een vijfhonderdtal runderen en schapen uit Oregon kwam, zoodat onze eenvoudige maaltijd van ranzig spek voor dezen keer met versehe biefstuk werd afgewisseld.

Deze veedrijver was een zeer onderhoudende snaak, die zich later als medelid van de wetgevende vergadering van Oregon aan ons kenbaar maakte. Ik geloof dat het hem, als hij er veel moeite toe gedaan had, gelukt zou wezen zijn naam te schrijven; doch in deze pas bevolkte gewesten komt men verder met een sterken arm dan met een schrander hoofd, en daar het geen twijfel overliet of hij was in het bezit van het eerste vereischte, waren zijne kiezers waarschijnlijk betere beoordeelaars daarvan dan van de laatste hoedanigheid.

De man kon voor een prachtig model van een kolonist

uit de westelijke staten der Unie doorgaan. Hij was veel meer dan 6 voet groot, met rug en schouders als een muur, een open onbevreesd gelaat dat door de aanhoudende blootstelling aan de lucht eene donkerbruine kleur had gekregen en een doordringend oog waarvoor zeker reeds menige paardendief en roover den blik had moeten nederslaan. Ten bewijze van zijne lichaamskracht moge strekken, dat ik het eens heb bijgewoond, dat hij in vollen galop uit den zadel ter zijde boog en met ééne hand een zwaar schaap van den grond tilde ter hoogte van den kop van zijn paard. Gelukkig was hij een goedhartig, opgeruimd man, die zijne enorme kracht nooit tot eenig ander dan een loffelijk doel bezigde.

Den morgen dat wij kennis met hem hadden gemaakt, ging ik met zonsopgang onze muil dieren zoeken, die ik ook vond ter plaatse waar ik ze verwachtte, uitgezonderd twee, die weg waren. Terwijl ik hun spoor zocht, zag ik een der knechts van den veedrijver, die in de grootste ontsteltenis scheen te verkeer en, en op mijne vraag wat er aan schortte, ten antwoord gaf dat er veertig runderen vermist werden, zoodat zich veedieven in den omtrek schenen op te houden. Na nog eenige oogenblikken te hebben rondgezien zonder iets te ontdekken, keerden wij zoo snel mogelijk naar het kamp terug.

Daar vonden wij Pete den veedrijver en een zijner Mexicaansche knechts bezig met doordringende blikken den omtrek op te nemen, waarschijnlijk om te zien of er iets te ontdekken was dat tot leiddraad kon strekken. Het vee rende intusschen loeiende en snuivende heen en weder en werd met moeite door de anderen in bedwang gehouden. Toen Pete zijn knecht zonder de vermiste runderen terug zag komen en vernam dat twee van onze muilezels ook verdwenen waren, ging zijn vermoeden dadelijk tot zekerheid over en riep hij uit: »Nu, jon-

gens , dan zullen wij die schelmen dadelijk moeten nagen. Wie gaat meê ?”

Wij boden ons allen aan , doch vermits er geen paarden genoeg waren en ook eenigen dienden achter te blijven om op het overige vee te passen , werd de expeditie uit Pete , Pat Keenan , den Mexicaan en mijzelven gevormd. Pete had zijn lang , zwaar geweer dwars vóór zich op den zadel , terwijl wij anderen zesloops revolvers voerden. Onze paarden , alle aan Pete toebehoorende , waren van uitmuntende soort.

De groote moeielijkheid was nu , den weg te ontdekken dien de dieven hadden ingeslagen , zoodat wij , alvorens ons op weg te begeven , een kleinen krijgsraad hielden. Het was natuurlijk , dat zij den gewonen weg niet zouden gekozen hebben , maar de bergketen zouden trachten over te trekken die tusschen ons en de Thompson-rivier lag , ten einde dan , na dat water overgestoken te zijn , de opene landstreek te bereiken die zich van daar omtrent 300 mijlen ver tot aan de Columbia uitstreckte. Was het hun gelukt over de rivier te komen dan zou het vergeefsche moeite zijn hen verder na te jagen , daar wel een dozijn verschillende wegen door die vlakten heenleidden. Spoed was dus het eerste vereischte en toch mochten wij niet door een voorbarig besluit de geheele zaak op het spel zetten. Bij deze gelegenheid toonde de Mexicaan (wiens vroegere geschiedenis wij niet kenden , maar die waarschijnlijk de genoegens van het vrije rooverleven met eene eerlijke broodwinning verwisseld had) wat hij waard was. Juan , zoo heette hij , leidde ons naar een kleinen heuvel , die hier door eene gril der natuur opgeworpen scheen , want op de zonderlingste wijze brak hij de overigens effene oppervlakte van het plateau. Wij beklommen die hoogte , hetgeen niet zonder moeite ging , want zij was zeer steil en bestond uit eene

soort van glibberige verweerde rotssoort; doch toen ik den top bereikt had kon ik een kreet van bewondering over het prachtige panorama, dat zich voor mijn oog ontrolde, niet weerhouden. Aan de oostzijde zag men eene lange en ruime vallei kronkelen, aan wier andere zijde de bergen lagen, die den noordelijken arm der Thompson-rivier voor ons oog verborgen; en tusschen die bergen en ons, in een of anderen hoek van het dal, wisten wij dat onze vijanden, op weg naar deze of gene opening in de bergketen, zich moesten ophouden. Drie dergelijke openingen vertoonden zich; ééne zeer groote lag op een afstand ten noorden van ons; de beide andere bevonden zich dicht bij elkander, waren kleiner en schenen meer moeielijkheden te zullen opleveren dan de eerste. Door die openingen zag men in 't verre verschiep de steile sneeuwtoppen van het Rotsgebergte. Zij moesten minstens 200 à 300 Engelsche mijlen van ons verwijderd zijn; doch in de ongelooflijk heldere atmosfeer, die aan dit gedeelte van Amerika eigen is, scheen de afstand nauwelijks een vierde gedeelte van 'tgeen hij in werkelijkheid bedroeg. Achter ons was het een ware chaos van bergpieken van allerlei grootte en gedaante, die zich tot aan den horizon uitstrekten en daar trapswijze onzichtbaar werden door de lichte wolken die er omheen zweefden.

Ik werd er spoedig aan herinnerd, dat het hier de plaats niet was om aan poëtische gewaarwordingen den vrijen teugel te vieren, want Pete greep mij bij den arm met de kracht van een nijptang en beet mij toe: »Jon-gentje, houd wat op met mijmeren en let op de zaken. Laten wij hooren wat onze Mexicaan te zeggen heeft»

Juan liet zijn blik de vallei op- en nedergaan en scheen zich de algemeene physionomie des lands te willen inprenten. Weldra scheen hij het met zich zelve eens te

zijn, want hij trad op Pete toe en wees naar de beide openingen in de bergketen tegenover ons.

»Dáár zijn de paardendieven doorgegaan, Pedro,» zeide hij.

»Wel, ik dacht dat zij het dal in- en *dien* pas zouden doorgegaan zijn,» antwoordde de veedrijver, op de wijdste opening wijzend; »daar zouden zij een gemakkelijken weg gehad hebben.»

»Paardendieven zoeken geen gemakkelijken weg, maar trachten zich zoo snel mogelijk uit de voeten te maken. Ik denk dat ik hen wel spoedig zal vinden.»

Wij moesten nu naar middelen uitzien om den voet der beide passen te bereiken en hierbij kwam het hooge standpunt ons te stade. Op een niet grooten afstand zagen wij een klein, thans bijna droog meer, welks witte, met zout bedekte oevers, in de zon lagen te glinsteren. Van dit meertje ging, wanneer het in het voorjaar ten gevolge van het smelten der sneeuw buiten zijne oevers trad, een riviertje uit, dat na vele kronkelingen door een woud van dwergachtige pijnboomen naar de vallei afstroomde.

Wij daalden van onzen observatiepost af, bestegen onze paarden weder en wendden den teugel naar het riviertje, dat wij, na een paar mijlen over gevallen boomen voortgestrompeld te zijn, bereikten. Het was geheel droog en de bedding lag vol groote steenen, waar wij ons voorzichtig en toch met den meest mogelijken spoed een weg tusschendoor moesten banen. Alleen de inrichting onzer Mexicaansche zadels behoedde ons tegen menigen val, want onze paarden struikelden elk oogenblik op dien oneffen grond.

Onder weg spraken wij weinig; wij waren al te zeer verontwaardigd, want in het verre Westen wordt een veedief als de verfoeilijkste misdadiger na een moor-

denaar beschouwd, en beide beroepen zijn ook doorgaans in ééne hand vereenigd.

Slechts Pat brak nu en dan de stilte door een vloek af, wanneer een nieuwe hinderpaal zijn spoed stremde.

Het was ons onmogelijk geweest door de gewone kentekenen den weg, dien de dieven bij het verlaten van ons kamp ingeslagen hadden, te ontdekken, want al het vee was den geheelen nacht ver afgezworven om water te zoeken en de indrukken der hoeven liepen dus zoo verward dooreen, dat een onderzoek op deze wijze geheel vruchteloos was. Wij konden eerst op goede sporen hopen wanneer wij buiten den kring waren, binnen welken de dieren gedurende den nacht hadden rondgezworven.

Toen wij de drooge bedding der rivier drie of vier mijlen ver hadden gevolgd, begon het ons duidelijk te worden, dat de dieven dien weg niet hadden gekozen, want, ofschoon wij wel sporen van vee zagen, was dit toch slechts met tusschenpoozen het geval en volgden zij niet geregeld op elkander.

Wij begonnen te denken dat Juan ons misleid had en Pete gaf mij juist wenk dat hij het er voor hield dat de Mexicaan het met de schelmen eens was, toen wij aan een stroompje kwamen dat zich in de drooge rivierbedding wierp en haar een paar voet met water vulde. Een weinig verder splitste de stroom zich in twee takken en wij kozen den breedsten en meest openen.

Juan zou van zijn kant den anderen tak volgen en zich dan weder bij het gezelschap voegen. Ik achtte het nuttig, met hem mede te gaan.

Wij plasten eenige minuten door het water heen. De grond was zeer week en zandig, en ik stond verwonderd dat de hoeveelheid water allengs verminderde in plaats van te vermeederen, totdat de bedding eindelijk geheel

droog werd. Het was duidelijk, dat dit gedeelte van den stroom in dit jaargetijde door den zeer lossen grond opgeslorpt werd.

Ik koesterde nu weinig verwachting meer, dat wij de roovers op het spoor zouden komen en dacht er aan, om Pete en den Ier maar weder te gaan opzoeken, toen ik zag dat Juan den omtrek zeer nauwkeurig opnam, en juist toen de stroom in vasten grond veranderd was, brak hij de diepe stilte met een plotseligen uitroep af.

»Ha, nu heb ik den verwenschten schelm! Hij heeft gedacht dat wij den anderen weg zouden gaan en is door het water getrokken om de voetstappen te verbergen,» riep hij uit.

Snel namen wij den weg over den tusschenliggenden grond en vonden Pete en Pat, zeer mistroostig omdat zij op hun weg geen enkel spoor van de roovers gevonden hadden.

Pete werd als geëlectriseerd door de inlichtingen die de Mexicaan hem gaf en snelde met zulk eene vaart vooruit, dat het moeite kostte hem bij te houden. Nu eenmaal op den goeden weg gevoelden wij ons zeker van de zaak, want het vee kon niet zoo snel voortgedreven worden als wij de dieven vervolgden. Pete vroeg aan Juan of hij eenig vermoeden had wie de aanvoerder der bende kon zijn en deze antwoordde, dat hij er den »Slimmen Jack» voor hield, het meest beruchte lid der dievenbroederschap en in ieder geval een der gevaarlijkste schavuiten van geheel Oregon.

Juan had hem in de nabijheid van Dalles, een plaatsje waar Pete doorgetrokken was, zien rondzwerven, zoodat hij waarschijnlijk eenige zijner kameraden van denzelfden stempel bijeengezocht en het reisgezelschap op een afstand gevolgd had, ten einde de gelegenheid te bespie-

den om een goeden slag te doen. »Als ik mij herinner,” zeide Pete, op een toon van het innigste leedwezen, »dat ik zes maanden geleden een strop om den hals van dien schelm had, maar hem niet opheesch omdat ik zijne stem voor mijne verkiezing in de wetgevende vergadering noodig had, dan zeg ik dat hij een ondankbare hond is!”

»Wel, Pete,” kon ik mij niet weerhouden te zeggen, »dat strekt niet tot eer van de instellingen van uwen staat. Is het daar gebruikelijk zich te bedienen van de stemmen van alle booswichten in 't land?”

»Wat zal ik zeggen! Als ik het niet doe, doet een ander het. Allen hebben het stemrecht, goeden en kwaden, en daar er meer kwaden dan goeden zijn, kunnen de kwaden de wending, die zij verkiezen, aan de zaken geven. En die paardendieven zijn zeer ijverig in het uitbrengen van hunne stem, dat kan ik u verzekeren. Ik heb er één gekend, die op één dag meer dan honderd (Engelsche) mijlen te paard aflegde om op zes verschillende plaatsen, die tien tot zeventig mijlen van elkander lagen, te gaan stemmen.”

»En dus hebt gij dien ellendeling, die volgens ieders zeggen minstens een half dozijn moorden op zijn geweten heeft, niet opgehangen, omdat gij de stemmen van hem en zijne vrienden wildet verwerven? Dat zou ik nooit van u gedacht hebben, Pete.”

»Gij moet mij niet te hard beoordeelen, jonge Engelschman. Er was eene groote aanbesteding van vleesch en verschillende andere benodigdheden voor de soldaten, de gevangenen en de hospitalen, en ik heb eenige duizenden dollars gewonnen door mij in de politiek te begeven. Ik stemde voor mijn eigen inschrijvingsbiljet (waarin ik natuurlijk den naam van een ander persoon geplaatst had) en deed aardige uitkeeringen

aan nog eenige anderen, die mij ook hadden geholpen om de leverantie te krijgen. Ik zette een boerderij op en liet dadelijk mijne Sally uit Missouri overkomen. Ik wil wedden, dat zij op 't oogenblik boter maakt en aan mij denkt! Maar nu heb ik mijne politieke zaken achter den rug, en 't zou dus wel kunnen gebeuren, dat ik bij deze gelegenheid het getal mijner kiezers met één verminderde." Bij deze woorden streefde Pete zijn geweer alsof het een schoothondje was en ons gesprek liep ten einde.

Wij hadden nu reeds eenigen tijd onzen tocht met spoed voortgezet en naderden den rand van het plateau, dat van daar in de vallei begon neder te loopen. De sporen der lieden, die wij volgden, werden bij voortdurend verscher, waaruit bleek dat wij op hen begonnen te winnen. Juan, die ons vooruit was, kwam terugrijden om ons te waarschuwen, dat wij hem haastig moesten volgen, daar hij zeer in de verte een rund meende te hooren loeien.

Na een half uur maakte de rivier, wier oever wij volgden, plotseling eene kromming naar de rechterzijde. Aan de linkerzijde zag ik een vlak en grasrijk land, van waar ik meende dat men misschien een goed gezicht in het dal zou hebben, zoodat ik er een eindweegs overreed, doch plotseling gestuit werd door eene onmetelijke kloof van één- tot tweehonderd el wijdde en zeker duizend voet diepte. De hellingen schenen loodrecht te zijn en niets groeide er op, zoodat men tot op den bodem de verschillende aard- en steenlagen kon onderscheiden.

Deze scheur in het plateau werd dieper en wijder, naarmate zij zich verder naar het dal uitstreckte, met hetwelk zij zich eindelijk vereenigde. Bij hare monding, op een paar mijlen afstands, zag ik een blauw rookwolkje naar boven kronkelen; doch het was zoo dun en ijl, dat ik eenigen tijd onzeker bleef of het al dan niet rook was.

Eerst meende ik dat het uit een Indiaansch kamp moest komen, want de blanken leggen doorgaans grootere vuren aan en maken geen onderscheid of het hout droog of groen is. Behoedzaam ging ik langs den rand des afgronds voort, totdat ik op eene halve mijl van den rook kwam. Toen steeg ik af, verborg mij achter een dikken boom en keek in de diepte onder mij. Verrassend gezicht! Daar zag ik het verloren vee en onze beide muildieren, zóó ver voortgedreven als zij dezen dag gaan konden, en drie kerels van een bloeddorstig uiterlijk bezig hun maal te koken.

Ik keerde naar mijn paard terug en legde in weinige oogenblikken den weg naar de rivier af, waar ik mijne kameraden terugvond en hun mededeelde dat zij van het goede spoor afdwaalden. Dit bleek evenwel het geval niet te zijn, want het spoor, dat wij gevolgd hadden, bleef voortduren en werd altijd verscher, terwijl ook de rivier weldra weder eene bocht maakte en ons langs eene vrij steile helling in de vallei afvoerde, waar zij zich met een anderen stroom vereenigde.

De dieven waren zonder twijfel dit water weder ingegaan om hun spoor te doen verliezen en hadden het doorwaad tot aan de monding der kloof, waar zij, in de meening daar tegen vervolging beveiligd te zijn, zich binnen begeven hadden om het vee goed te laten uitrusten, voordat de reis weder werd voortgezet. Had ik niet het uitstapje naar den bovenrand der kloof gedaan, zij zouden ontsnapt zijn, daar wij waarschijnlijk te vergeefs zouden gezocht hebben, totdat de nacht aan alle verdere nasporingen een einde zou hebben gemaakt.

Wij bonden nu onze paarden vast en gingen tot meerdere voorzichtigheid te voet, ons aan den voet van den berg houdende, ten einde niet ontdekt te worden door een verspieder, die op den oever van het riviertje kon

geplaatst zijn en misschien uit eene hinderlaag een der onzen zou nederschieten.

Die voorzorg bleek zeer verstandig te wezen, want toen wij de monding der kloof in welke onze tegenpartij verscholen was naderden, vestigde Pete mijne aandacht op de gedaante van een man, die zich als ter sluiks bij een klein groepje boomen bewoog. Hij gelastte mij te blijven waar ik was, en ook de beide anderen, die ons volgden, terug te houden, waarop hij eene reeks van manoeuvres aanving, zooals in de Amerikaansche wouden gebruikelijk zijn. Hij kroop over den grond, zijn geweer achter zich voorttrekkende, verborg zich telkens achter een boom of een boschje en kreeg den vreemde aldus eindelijk binnen schot. Na dadelijk den wezenlijken »Slimmen Jack" in hem herkend te hebben, mikte hij en brandde los. De man sprong op en viel dood neder.

Begrijpende dat de knal van het schot zijne handlangers zou waarschuwen snelden wij toe en overvielen de drie mannen die ik rondom het vuur gezien had, juist op het oogenblik toen zij wilden gaan onderzoeken wat er gebeurde.

Wij eischten, de revolvers op hen richtende, dat zij zich zouden overgeven en voegden er bij, dat wij, daar hun aanvoerder dood was, de justitie over hun lot zouden laten beslissen. Zij schenen geen moed of lust te hebben om een strijd aan te vangen en wij bonden hunne handen met de polsen aan elkander door middel van wilgenrijsjes die wij aan den oever van het riviertje vonden.

Wij zamelden de dieren bijeen, plaatsten de drie mannen op hunne eigene paarden en dreven hen voor ons uit, totdat wij eene geschikte legerplaats aantroffen om den nacht door te brengen. Twee onzer keerden daarop terug, om het lijk van den »Slimmen Jack" te begra-

ven, terwijl de twee anderen achterbleven om de gevangenen te bewaken. Wij vonden bij den doode een gouden horloge waarop de naam gegraveerd was van een vroegeren vriend van Pete, een goed bekenden mijnwerker, die in den vorigen winter op eene onverklaarbare wijze verdwenen en ongetwijfeld een van Jack's slachtoffers geworden was.

Gedurende den nacht hielden wij om beurten de wacht bij de drie dieven en legden den volgenden morgen den weg af die ons neg van onze reisgenooten scheidde. Deze verwelkomden ons met eene blijdschap, die nog des te grooter was toen zij zagen dat wij het verlorene hadden teruggekregen en onze geschiedenis hoorden.

Het geheele gezelschap zette daarop, de gevangenen medevoerende, de reis over de rest van het tafelland voort naar het Willems-meer, waar wij de drie bandieten overleverden aan de justitie in de gedaante van een rechter, die door het koloniaal gouvernement tot dien post bevorderd was, na zijne officieele loopbaan als eenvoudig politie-agent begonnen te zijn. Deze ambtenaar schreef onze verklaringen op en zond de schelmen naar New-Westminster, om den volgenden winter voor het hof van assises te recht te staan, terwijl hij ons gelastte daar als getuigen te verschijnen, wanneer de zaak dienen zou.

Ik kan hier tegelijk bijvoegen, dat zij tot veertien jaar dwangarbeid in den ketting veroordeeld werden, en dikwijls heb ik het genoegen gehad hen in den omtrek der koloniale hoofdstad aan de wegen te zien werken of hen de ontelbare boomtronken te zien uitgraven, waarbij zij kettingen en kogels aan de beenen hadden en onder het opzicht van goed gewapende bewakers stonden.

Van Willems-meer vervolgden wij de reis naar een plaatsje aan de vertakking der rivier Quesnelle, aan wier

overzijde het Cariboo-district lag, het Eldorado dat wij zoo veel moeite deden om te bereiken. Terugkeerende mijnwerkers hadden ons hartbrekende verhalen gedaan van het zware werk in de mijnen, de aanhoudende regens, de drassigheid van den grond waardoor de mijnschachten altijd vol water liepen, de ontzagelijke prijzen van alle benoodigdheden, enz. Als de verhaler onvoorspoedig was geweest, had hij daarop doorgaans den raad laten volgen om maar dadelijk weer terug te keeren, aangezien wij anders dien weg toch later bedelend zouden moeten afleggen. Dergelijken raad beschouwden wij echter als der aanneming onwaardig, en nu en dan hadden wij dan ook het genoegen een man te zien terugkeeren wiens bagage zwaar genoeg scheen, terwijl wij eenmaal zelfs eenige fortuinlijke kerels ontmoetten die drie goed met stofgoud beladen muildieren met zich voerden.

Toen wij de Quesnelle waren overgestoken behoefden wij nog slechts zestig Engelsche mijlen te reizen om aan de Willems-kreek te komen, doch die zestig mijlen hadden heel wat te beteekenen! Na door eene zee van modder over een bodem, die enkel uit boomwortels bestond, voortgestrompeld te zijn, kwamen wij met onze lastdieren tot Kithley's kreek, waar wij verplicht waren ons van hen te ontdoen, omdat alleen menschen in dit jaargetijde eenige vracht over het verdere gedeelte van den weg konden vervoeren. Wij verkochten dus de muildieren voor de helft der waarde aan een terugkeerenden mijnwerker en waren blijde er nog zoo veel van te maken.

Hunne lading verdeelden wij in pakken elk van ongeveer 80 pond, en met deze liefelijke en gemakkelijke aanhangseltjes op den rug moesten wij een weg van veertig mijlen te voet afleggen, of liever dit tweemaal doen, om eerst de eene halve vracht en daarna de andere te

vervoeren, want ieder van ons gezelschap had in het geheel 160 pond voor zijn aandeel.

De heilingen der bergen waren doorweekt van smeltende sneeuw en zachte maar aanhoudende regens, die gemiddeld drie dagen van de vier schenen neder te vallen. De grond was eene sponsachtige massa en het lagere plantenrijk bestond uit verschillende mossoorten, die tusschen de wortels der pijnboomen groeiden. Het pad, dat hier tusschen heen liep, was door het vele gebruik tot een glibberig moeras uitgetreden, waar een aantal boomen met tusschenruimten van weinige voeten dwars overheen gevallen waren. 't Was geen amusement met onze zware vrachten op den rug over die stammen te moeten heenklouteren. Bovendien was dit pad zeer steil, zoodat het dikwijls een hoek van 40 à 50 graden maakte, en liep het nu en dan langs afgronden waar één misstap den reiziger aan een wissen dood zou hebben overgeleverd.

Het deed ons genoegen toen wij eindelijk den Kalen Berg bereikten, aan wiens andere zijde de Willems-kreek lag. De berg was 7000 à 8000 voet hoog en dientengevolge op zijne hoogste gedeelten zelfs nu nog, in het laatst van Juni, met sneeuw bedekt, die door eene sterke vorst elken nacht hard genoeg gemaakt werd om er in den vroegen morgen, voordat de zon kracht had gekregen, met gemak over te kunnen loopen.

Eindelijk hadden wij na zestien dagen hard werkens met heen en weer reizen onze geheele baggage veilig naar de Willems-kreek overgebracht. Wij namen nu een paar dagen rust en beraadslaagden welke plek wij zouden kiezen om er onze krachten op te beproeven, ten einde de onder den grond verborgen schatten aan het daglicht te brengen.

IX.

WILLEMS-KREEK.

Een goudzoeker is bij uitnemendheid de speelbal van de omstandigheden. Hij heeft niet zoo als gewone menschen de gelegenheid om vooraf onderzoek te doen naar den weg dien hij volgen moet, maar hij is of het slachtoffer of de gelukkige opvolger van het eerste gerucht dat zijn oor bereikt en slechts een schijn van grond heeft. In waarheid is hij niets dan een andere vorm van een blind dobbelaar.

De wetenschap kan hem bij het zoeken slechts weinig dienst bewijzen. Voor de onedele metalen bestaan sommige aanwijzingen, die op het spoor kunnen brengen, maar voor het goud niet. Practische ondervinding baat nog het meest en men doet, ten aanzien der waarschijnlijkheid dat er op eene gegeven plaats goud zal te vinden zijn, beter zich op het oordeel van eenige oude goudgravers dan van een geheel geologisch genootschap te verlaten. Maar ook de resultaten der ondervinding worden vele malen gelogenstraft.

Men had in Californië mijnen, die »groene mijnen» werden genoemd en op de volgende wijze aan dien naam waren gekomen: In 1851 of daaromtrent waren vele goudzoekers aan 't werk op de oevers eener rivier, waar zij aanzienlijke hoeveelheden van het edele metaal vonden. Het was een der aangenomen stelregels onder de mannen van het vak, dat het goud oorspronkelijk in de kwarts-aderen die door de bergen liepen besloten is geweest, en dat het goud, hetwelk men vindt, van tijd tot tijd door stroomen en regens uit dat gesteente, wanneer het verweerd was, weggespoeld en door zijne grotere zwaarte naar de beddingen der rivieren afgevoerd is. Men kan zich dus de verwondering der oude goudzoe-

kers voorstellen, toen zij een gezelschap emigranten, die langs den gewonen weg van dien tijd, dwars door het vasteland van Amerika, aangekomen waren, hun kwartier zagen vestigen op den top van een alleenstaanden berg in het midden der vallei, in plaats van zich naast de anderen aan de rivier te scharen en daar met alle macht aan 't graven te gaan. Niet zonder schijn van reden noemde men hen »groen”. Maar nog veel grooter was de verbazing, toen het bleek dat de plaats, die de emigranten in hunne domheid gekozen hadden en die een ervaren mijnwerker niet zou hebben aangezien, de rijkste was van vele mijlen in 't ronde, zoodat de »groene mijn”, aldus naar hare eerste ontginners genoemd, eene der grootste toestroomingen van avonturiers uitlokte, die men tot dusverre had bijgewoond.

Wij geraakten spoedig in het geval van niet te weten waarheen wij ons zouden moeten wenden; de een gaf ons dezen raad, gene een anderen raad, een derde zeide weder iets anders, en ieder was overtuigd dat hij ons het middel aan de hand had gedaan om schatrijk te worden. zoodat wij ten slotte letterlijk buiten staat waren een besluit te nemen.

Over een afstand van twee of drie mijlen langs de Willems-kreek scheen al de grond in beslag genomen te zijn. De plaats had althans de grootste overeenkomst met een mierennest. Het ongelukkige riviertje was op de schandelijkste wijze mishandeld. Een weinig boven de stad stroomde het nog zoo helder en zilverkleurig als het altijd gewoon was geweest; doch slechts weinig verder waren er reeds kanalen uit afgeleid, om de groote schep-raderen te drijven, die men overal boven den waterspiegel zag uitsteken. Vervolgens was het gesplitst in vijf of zes verschillende takken, die telkens weder verlegd werden. naarmate de mijnwerkers het voor hun arbeid

noodig hadden. Hier en daar zag men modderig water stroomen uit de sluiswerken in welke de aarde uitgewasschen werd, en weder op andere plaatsen werd het stroompje over een afstand van eenige honderde ellen in eene reusachtige houten trog opgesloten, die men een »waterloop" noemde.

In het kleine dal zag men eene wonderlijke verzameling van kleinere houten waterloopen, die water naar de verschillende mijnen leidden en op allerlei hoogten boven den grond door balken en schragen geschoord werden, alsmede van windassen aan de monden der schachten, schepraderen, bergen van uitgewasschen aarde en blokhuizen van mijnwerkers.

Op de hellingen der bergen was het oorspronkelijke woud tot een korten afstand opwaarts weggehouden, ten einde het benoodigde hout voor de werken bij de mijnen en voor de hutten der mijnwerkers te verkrijgen. Deze woningen waren veel talrijker aan de hellingen dan op den bodem van het dal.

De stad bestond uit het gewone aantal houten lootsen winkels, restauratiën, herbergen en speelhuizen, en op eene kleine hoogte, als om het toezicht over het geheel te houden, stond het bureau waar de goudcommissaris met zijne klerken en een politie-agent verblijf hield en de Britsche vlag den geheelen dag voor de deur wapperde.

Dag en nacht liepen de menschelijke mieren dit nest in en uit, want als men het goudgraven in een natten grond uitoeft moet de arbeid de geheele vier en twintig uren onafgebroken voortgaan, de Zondag zelfs niet uitgezonderd. Het was een merkwaardig schouwspel als men des avonds de kreek langs ging en elke schacht zag met haar vuurtje en haar lantaarn, en de spookachtige menschengestalten die uit de duisternis plotseling voor het licht kwamen als in een tooverballet, terwijl

hier en daar ook licht in eene hut te zien was, wanneer een vermoeid goudgraver van zijn arbeid was teruggekeerd.

»Werken», en anders niets, scheen hier het wachtwoord. In de herbergen en speelhuizen zag men slechts weinig lediggangers of dobbelaars van beroep. Luieren was een al te duur vermaak op eene plaats waar het dagloon twee à drie pond sterling bedroeg en een pond bloem van meel zes shillings (f 3.60) kostte.

De geluiden waren even veelsoortig als de voorwerpen. Op de bergkellingen hoorde men onophoudelijk de slagen der bijlen en het kraken der vallende boomen en daar tusschen het zachtere gedruisch der zagen die de stammen in balken en planken herschiepen. Op den bodem van het dal hoorde men het kletteren der schepraderen, het slaan der houweelen, het klinken der hamers van de smeden die gereedschappen scherpten, en de kreten der mannen boven aan de mijnschachten die, aan hunne kameraden welke onderin werkten iets toeriepen.

In zulk een Babel van verwarring was het niet te denken dat veel inlichtingen zouden te bekomen zijn op welke men zich kon verlaten; doch eindelijk ontmoette ik een persoon, die op mijne vele vragen voldoende antwoord gaf en mij van tijd tot tijd de weinige schachten aanwees, welke eene rijke opbrengst leverden.

»Hier hebt ge de Adam's schacht, waar zij gisteren vijfhonderd onsen goud uithaalden; en die met het afdak er over heen (zij zijn zeker bang kou te vatten) is Steele's schacht; en daar ginds bij den *cañon* is de tunnel van Zwarten Jack, waar zij, naar ik denk, wel spoedig wat zullen vinden.» En zoo noemde hij mij een dozijn namen op.

»En hoe staat het met al die andere schachten rondom ons?» vroeg ik. »Leveren die geen goud op?»

»Och neen! Ge ziet ze werken er hard genoeg voor, maar ik geloof niet dat velen goede zaken zullen doen, want de laag goudhoudende aarde strekt zich niet ver uit, en als één die treft, kunnen de vijf of zes anderen aan elke zijde van hem er niet bij komen.»

De man was een goed type van eene menschensoort, die men op deze plaatsen dikwijls vindt; hij was namelijk een »prospector» of ontdekker, met andere woorden een man die in den regel al zijn werk en tijd ten voordeele van anderen besteedt. Zoo was de ontdekker van Willem's kreek een man met name Hollandsche Willem geweest. Hij was eerst met zijne dekens, levensmiddelen voor eenige dagen, een houweel en eene spade op zijn rug, alleen den Kalen Berg overgetrokken. Na de kreek opgenomen te hebben (die in evenredigheid tot hare uitgestrektheid waarschijnlijk meer goud heeft opgeleverd dan eenige andere plaats ter wereld) spoedde hij zich terug, wierf eenige kameraden aan en groef met hen eene schacht, waarin zij ter diepte van vijftig voet op eene laag blauwachtig zand kwamen, dat rijk aan goud was. Toen zij teruggekeerd waren om een nieuwen voorraad levensmiddelen op te doen, werden zij gevolgd en weldra richtte zich een stroom goudzoekers daarheen. De omliggende gronden werden dadelijk in beslag genomen en ongelukkig voor den Hollandschen Willem en zijne vrienden bevatte de plek, die zij voor zich afgebakend hadden, slechts een klein gedeelte van de laag, die in weinige weken uitgeput was. Ik heb zelf den volgenden winter deelgenomen aan eene inschrijving, wier opbrengst den rampspoedigen ontdekker van zooveel schatten in staat moest stellen het land te verlaten.

Mijn nieuwe vriend zeide mij, dat hij Jack Walker heette, dat hij tot de eersten had behoord die het district Cariboo gevonden hadden en dat hij vóór dien tijd met

afwisselend geluk werkzaam was geweest op de oevers der Fraser-rivier, waar hij in 1858 gekomen was. Sinds 1849 had hij in Californië gewerkt, waar hij als zeeman van zijn schip gedeserteerd was.

Zijn uiterlijk was vrij haveloos. Groote, in de mijn-gewesten gebruikelijke laarzen van gutta percha, reikten tot aan zijne heupen en waren rondom zijn middel vast-gemaakt. Met diepen spijt wees hij mij een groot gat, dat een scherpe boomwortel, onder het slijk verborgen, dien morgen, toen hij van de Schoppenboer-kreek kwam, in een dier laarzen gemaakt had, zoodat er van water-dichtheid geen sprake meer was. Zijn broek was een toonbeeld van de kunst om zich te behelpen, op eene plaats waar een nieuw kleedingstuk van die soort 20 dollars (*f* 50) kostte. Hij had namelijk buiten gebruik gestelde meelzakken aan elkander genaaid en de merken, die eenmaal den inhoud en de herkomst van die zakken kenbaar gemaakt hadden, vertoonden zich nu aan alle zijden op zijne onderste ledematen. Een oud blauw hemd, een hoed door welks gaten het weinige haar waarop de bezitter nog bogen mocht heenkwam, een mes met schede en een roestige revolver in den gordel voltooiden zijn costuum.

Eene andere inlichting, die hij mij nog wèl wilde geven, was deze, dat hij »zoo hard als een steen» was. Ik nam den ouden man dus naar mijne tent mede en liet hem aan mijn bescheiden maal medenemen. Onder het eten gaf ik hem mijne verwondering te kennen, dat hij niet ging werken in eene der rijke schachten, waar men aan arbeiders 16 dollars (*f* 40) dagloon per man betaalde, want iemand van zijne groote ondervinding, dacht ik, zou zeker niet lang om werk behoeven te vragen. Jack's antwoord was zeer karakteristiek. »Hoor eens,» antwoordde hij, »ik ben gedurende de laatste

dertien jaren mijn eigen meester geweest en wil voor geen ander mensch ooit meer werken. Er is geen koopman aan de kreek, die den ouden Jack geen crediet geeft voor eten en whisky, en op de eene of andere wijze betaal ik altijd. Ik verwed den Stillen Oceaan tegen een kopje koud water, dat ik, voordat het seizoen uit is, eene goudmijn gevonden heb."

Ik stapte dus van dit onderwerp maar af en bracht het gesprek op de Schoppenboer-kreek, waarbij ik de onderstelling opperde, dat hij die plaats reeds eens was gaan opnemen.

»Ja, dat heb ik ook gedaan," gaf hij ten antwoord, »en ik geloof dat het binnen kort een aardig opzien zal baren. Doch ik verzeker u, dat het niet gemakkelijk zal gaan, het goud uit de diepte te halen; het is een drassige grond en men zal als een paard moeten werken eer men diep genoeg komt; maar als men het eenmaal zoover gebracht heeft (en niet vóór dien tijd verdronken is) geef ik u mijn woord, dat het om rijk worden te doen zal zijn."

»Ik zal u eens wat zeggen," hernam hij na eenige oogenblikken: »ik wil een accoord met u aangaan. Ik zie, dat gij provisiën genoeg bij u hebt om het hier twee of drie maanden uit te houden; ik bezit geen geld en geen gereedschappen, maar ik heb toch mijn perceel aan de Schoppenboer-kreek afgebakend en den Engelschen commissaris daar ginds twee en een halven dollar betaald voor de inschrijving. Nu is er aan alle kanten rondom mijn perceel nog overvloed van grond en als gij met uwe kameraden dus voor het benoodigde wilt zorgen, zullen wij gemeene zaak maken en eene schacht graven."

Ondertusschen waren mijne bedoelde kameraden ook te huis gekomen en wij beraadslaagden dadelijk over Jack's voorstel, waarvan de afloop was, dat wij besloten

den volgenden dag den berg over te trekken en de plek te gaan opnemen.

Jack bracht den nacht in onze tent door en bij het aanbreken van den dag gingen wij op weg en bereikten spoedig na den opgang der zon den top van den Kalen Berg.

Op dezen berg ontspringen een aantal riviertjes, die in verschillende richtingen uit elkander loopen. De Schoppenboer-kreek ontstond op minder dan honderd ellen van de plaats waar ook de Willems-kreek ontsprong. Volgens de theorie dus, dat het goud door het water uit de bergen naar beneden wordt gespoeld, moest, als de Willems-kreek goud bevatte, dat metaal ook in de Schoppenboer-kreek gevonden worden. Overal waar wij den berg onderzochten vonden wij kwarts, de zelfstandigheid die het goud inhoudt, in overvloed voorhanden, hetgeen ons goede gedachten gaf van de schatten, die onder den grond te vinden zouden zijn.

Wij volgden den loop van ons nieuwe riviertje een paar mijlen ver en naar de kenteekenen te oordeelen, op welke de goudgravers zich verlaten, scheen de plaats zoo aanbevelenswaardig mogelijk te wezen. Onze hoop klom naarmate wij met onze opneming vorderden en toen onze leidsman ons de plek aanwees die hij voor zich had uitgekozen — eene plaats waar het goud, indien het in dezen omtrek aanwezig was, stellig moest gevonden worden, — besloten wij dadelijk met eenparigheid van stemmen ons met hem voor dit seizoen te associeeren.

De volgende week besteedden wij aan het inpakken van de benoodigde levensbehoeften en gereedschappen en het bouwen van een groot blokhuis dat ons met ons vijven zou kunnen bevatten. Op zekeren dag ontvingen wij een onverwacht bezoek van Pete den veedrijver, die eene kapitale markt voor zijn vee had gevonden en in

zijne opgetogenheid daarover ons twee vierendeeien van een os benevens een schaap ten geschenke gaf, waarvan wij een geruimen tijd weelderig leefden.

Wij bakenden terstond het perceel af dat wij voornemens waren te bewerken en lieten het bij den commissaris inboeken. Twee onzer gingen in 't bosch aan 't werk om hout te vellen, een ander begon een greppel op de helling van den berg te delven om er later het water door te leiden, en de twee overigen togen aan 't werk om eene schacht te graven.

Na een vreeselijk vermoeienden arbeid hadden wij het tot eene diepte van omtrent 40 voet gebracht, toen op zekeren nacht de kreek uit hare oevers trad en de schacht niet alleen met water, maar ook met steenen, brokken hout enz. vulde. Wij moesten eene nieuwe soort van pomptoestel bedenken, maar die bleek geen kracht genoeg te bezitten, want wij konden het water en het slijk niet geheel uit de schacht krijgen. Wij groeven dus op korten afstand eene nieuwe, doch juist toen wij de vereischte diepte naderden liep ook deze weder vol, zoodat wij begonnen te wanhopen of wij wel ooit diep genoeg zouden komen. Het vertrouwen van den ouden Jack bleef echter ongeschokt en hij schraagde onzen moed door een aantal verhalen hoe de volharding eindelijk beloond was, in den trant der sage volgens welke een verslagen veldoverste, die in eene schuur eene schuilplaats had gezocht, eene mier, die met een graankorrel tegen een muur opklouterde, negen en zestig maal weder op den grond zag vallen, totdat het haar de zeventigste maal gelukte boven te komen.

Wij werkten den zomer en den herfst hard door en hadden eindelijk eene nieuwe schacht 50 voet diep geboord. Door den aard van den grond wisten wij, dat wij de rotsbedding naderden, bij welke het doel van

onzen arbeid lag. Doch onze voorraad levensmiddelen was bijna en onze beurs geheel uitgeput, terwijl wij onze kleederen tot flarden gedragen hadden. De winkeliers waren onverbiddelijk en wilden ons op onze vooruitzichten geen crediet verleenē, zoodat er niets overbleef dan ons perceel tot het volgende seizoen te laten liggen, in de hoop dan de vruchten onzer vlijt te plukken.

Wij gaven het grootste gedeelte der beschikbare provisiēn aan den ouden Jack, die voornemens was hier den winter met het vangen van marters door te brengen en onderwijl een oog op ons perceel te houden. Pat en ik keerden naar de beschaafde wereld terug, met harten die vrij wat zwaarder waren dan onze beurzen, doch niet geheel ontevreden dat wij onze ballingschap in de wildernis met een verblijf van een half jaar in het aangename laagland mochten verwisselen.

Elk met een paar dekens en eene hoeveelheid levensbehoefte op den rug aanvaardden wij de terugreis en trachtten op de boerderijen langs den weg eenig werk te krijgen; doch dit mislukte ons, daar elke betrekking van dien aard reeds lang vervuld was door rampspoedige goudgravers, die ons op dezen terugtocht waren voorafgegaan.

Het duurde maar weinige dagen of wij waren genoodzaakt ons te vreden te stellen met rapen, vergaard op de bouwlanden rondom de hoeven, die 10 of 15 Engelsche mijlen van elkander lagen. Toen wij Fort Yale bereikten waren wij door dat schrale dieet sterk achteruitgegaan in lichaams- en geestkracht. Ook in die stad deden wij een aantal pogingen om werk te bekomen, maar zonder gevolg. Uitgeput van vermoeienis en honger sleepten wij ons nog een viertal mijlen voort tot aan de landingsplaats der stoombooten, waar wij voornemens wa-

ren de edelmoedigheid van een kapitein in te roepen, om ons kosteloos naar Victoria mede te nemen.

Ter plaatse gekomen legden wij een vuur aan bij den rand van een plateau en spreidden er onze dekens uit, om, daar wij geen eten konden krijgen, ons verdriet in den slaap te vergeten. Den anderen dag werd eene stoomboot verwacht die de rivier moest opkomen, en daar zij wegens den stand van het water niet dichterbij Yale zou kunnen komen dan dit punt, koesterden wij eene flauwe hoop den volgenden morgen misschien een ontbijt te zullen verdienen door bij het lossen te helpen.

Terwijl wij eene pijp zaten te rooken (gelukkig hadden wij een weinig tabak overgehouden) hoorden wij op een korten afstand een vroolijken lach in de laagte, aan den oever der rivier, en te gelijk nam mijn neus in de avondlucht den heerlijken geur van gebakken spek waar. Buiten staat ons te bedwingen renden Pat en ik de kleine hoogte af en aanschouwden weldra een verrukkelijk tooneel: een vroolijk vuur waarbij vier mannen een hartig maal van spek en versch gebakken brood, dat op een zeil op den grond was aangericht, zaten te gebruiken. Aan den oever lagen drie reusachtige kano's vastgemeerd en achter het vuur stond eene tent, uit de riemen der kano's en zeilen opgebouwd. Hieruit maakten wij op, zoo als later ook het geval bleek te zijn, dat de mannen den kost verdienden door met hunne kano's de goederen uit de stoombooten de rivier op te brengen naar Yale.

Een van het gezelschap, een forsich gebouwd man die vroeger in Californië had gewerkt, riep ons aan met de woorden: »Welkom, kerels! ik wist niet, dat wij van avond burenen hadden. Neemt plaats bij het vuur. Gij komt daar zoo onverwacht uit het bosch als beeren. Op mijn woord van eer, gij hadt mij haast doen schrikken! Wilt ge meê eten?"

Wij sloegen die vriendelijke uitnoodiging natuurlijk niet af, waarop eene tweede volgde om onze dekens te gaan halen en die in hunne tent uit te spreiden, daar zij ruimte in overvloed hadden. Wij bewezen aan het avondmaal zooveel eer, dat zelfs onze gastheeren er over verbaasd stonden; doch zij wedijverden met elkander om alles wat zij hadden te onzer beschikking te stellen, totdat wij verzadigd waren. In weerwil van het ruwe uiterlijk en de grove vormen dezer ongepolijste bewoners van nog onbeschaafde gewesten, bezit één van hen meer waarachtige goedhartigheid dan menig dozijn wellevende stedelingen.

Na het eten stopten wij onze pijpen nogmaals en gingen bij het vuur zitten. Onze vrienden, die wel zagen dat wij zeer uitgeput waren en nog niet tot de millionairs behoorden, vroegen wat wij gedaan hadden en verder voornemens waren te doen. Wij vertelden hun onze lotgevallen, voegden er natuurlijk bij dat wij werk trachtten te bekomen, en boden aan hun den volgenden morgen een handje te helpen in vergelding voor de welwillendheid die zij ons bewezen hadden.

»Neen,» antwoordde de man die het eerst tegen mij gesproken had en het hoofd van het gezelschap scheen te zijn, »ik houd er geen kosthuis op na, en wat wij hadden is u van harte gegund geweest. Ik verzeker u, dat ieder onzer vroeger ook slechte tijden gekend heeft. Maar als gij beiden kerels zijt die lust in 't werken hebt en er niet tegen opziet uw lijf voor zwaar loon te wagen, dan geloof ik dat ik u goed werk aan de hand kan doen. Dat werk is echter zeer gevaarlijk en gij loopt elken dag groote kans er het hage bij in te schieten, want als een der booten» (daarbij wees hij op de kano's) »in deze verwenschte rivier omslaat, is er voor degenen, die er inzitten, bitter weinig verwachting dat zij ooit hun mama terug zullen zien.»

Ik nam het aanbod zonder bedenken aan en Pat verklaarde den kapitein met tranen in de oogen, »dat hij de wereld voor hem uit zou loopen en hier namaals als het noodig was met den duivel een partijtje voor hem zou boksen.”

Wij gingen dezen avond met aangener gewaarwordingen dan in langen tijd ons deel waren geweest ter ruste en werden in den vroegen morgen gewekt door het gefluit en gedruisch der stoomboot die tegen de rivier opwerkte om bij ons te komen.

Weldra waren wij tusschen een drom van Indianen en matrozen als negers aan 't werk om de lading te lossen en die aan den wal op te stapelen, van waar zij in de kano's moest overgebracht worden. In twee à drie uren was de stoomboot ledig, waarna wij de kano's, die bijna 50 voet lang waren, gereed gingen maken. Elke kano was door uitholling en uitbranding uit één enkelen cederboom gevormd, verder met beslag versterkt, en bestemd voor acht riemen, terwijl een riem van 20 voet lengte tot roer diende, omdat een gewoon roer geen kracht genoeg zou hebben uitgeoefend in de maalstroomen der in razende vaart voortschietende rivier. Op den boeg had elke boot een zware spil om het touw aan vast te maken en daarbij was een man gestationeerd om op den loop der strooming te letten en naar rotsen onder water uit te zien, terwijl hij als het vereischt werd hielp sturen door middel van een roeispaan.

De roeiers waren sterke Indianen, allen uitgelezen manschappen. Op elke kano fungeerde een blanke als stuurman en nam een andere blanke de niet minder gewichtige plaats op den boeg in. Het is eene opmerkelijke zaak, dat de Indianen, die hun geheele leven aan de behandeling van kano's gewoon zijn, niet als stuurlieden op deze groote kano's kunnen gebruikt wor-

den. Bij al hunne kennis en handigheid missen zij in slecht water den moed hunner blanke natuurgenooten. Pat en ik moesten als uitkijk op den boeg plaats nemen en begonnen te leeren wat wij voor een later tochtje door de *cañons* naar Lytton weten moesten.

Het eerste werk voor de reis stroomopwaarts naar Yale was, de vrachten omtrent 200 el ver langs den oever te dragen naar de andere zijde der stroomvallen, die den verderen voortgang der stoomboot verhinderden. De ledige kano's werden vervolgens met touwen door die stroomvallen getrokken, hetgeen eene onbeschrijfelijke inspanning vorderde. Daarna werden zij opnieuw beladen en kwamen wij met behulp der riemen over een afstand van drie Engelsche mijlen gemiddeld ééne mijl in het uur voorwaarts. Toen stieten wij andermaal op een stroomval, die echter van minder beteekenis was, zoodat het ons gelukte de kano's er beladen overheen te trekken en wij kort daarna onze vrachten te Yale konden ontschepen.

Er waren zes reizen noodig om de geheele lading der stoomboot over te brengen en na afloop daarvan achtten Pat en ik ons genoegzaam geoefend om den meer gevaarlijken tocht door de *cañons* te wagen. Het was ontzettend zwaar werk, doch wij bemerkten dit minder door onze opgewondenheid, die ook onze vrees voor de gevaren temperde, zoodat ik mij iets kon voorstellen van de gewaarwordingen van een soldaat die in 't vuur gaat en zich, naar ik denk, daarbij ook niet zeer op zijn gemak moet gevoelen totdat zijn bloed wat warm begint te worden.

X.

OP DE FRASER-RIVIER.

Omtrent eene week later hadden wij onze lading voor Lytton in, en na onze kleine vloot nauwkeurig nagezien en elk gebrek zorgvuldig hersteld te hebben, voeren wij bij 't aanbreken van den dag af en kwamen te 9 ure te Fort Yale, waar de kleine kring van kooplieden ons behouden reis en veel geluk wenschte.

Wij trokken de kano's naar de eerste *portage* (1), waar de geheele lading gelost en een eindweegs over de rotsen moest vervoerd worden. De kano's zelven moesten wij uit het water tillen en over rollen en sleden naar de plaats brengen, waar zij weder te water konden worden gelaten. Na een weinig roeiens kwam andermaal een vervelend klouteren over de rotsen. Allen, behalve de stuurman, moesten er deel aan nemen en het boegseertouw trekken. Menig bad tegen wil en dank werd in de rivier genomen, als een der manschappen uitglipte en soms tot aan de knieën, maar meestal tot aan den hals in 't water tuimelde, waarbij hij alleen door het stevig vasthouden van het touw of de hulp zijner kameraden het gevaar ontkwam van door den stroom medegesleept te worden.

Aldus gingen onze dagen van den morgen tot den avond voorbij. Te vermoeid om onze natte kleederen uit te trekken of eten te koken strekten wij ons dikwijls, in onze dekens gerold, naast het kampvuur aan den oever uit en droomden van rotsen en watervallen, van

(1) *Portages* zijn de plaatsen waar de goederen en dikwijls de booten zelven over het land naar eene plaats waar het water kalmer of onbelemmerder is, gedragen moeten worden.

draaikolken en maalstroomen, nu en dan met visioenen van onzen rustigen huiselijken aard in het vaderland afgewisseld. Met den dageraad stonden wij weder op om onzen arbeid te hervatten, en soms waren wij aan den avond van zulk een dag niet veel verder gekomen dan een paar mijlen boven de plaats die wij des morgens verlaten hadden.

Men zal zich een begrip van de kracht van den stroom kunnen vormen als ik zeg dat de Fraser, die 1200 Engelsche mijlen lang is en in haren loop verscheidene groote rivieren, even aanzienlijk als zij zelve, in haar schoot opneemt, op eene plaats een tiental mijlen boven Yale, en niet veel meer dan 100 mijlen boven hare monding, door een kanaal van slechts *honderd zestig voet* breedte tusschen de rotsen heenschiet. Die plaats is bij de bootslieden bekend onder den naam van de Poort der Hel. De wanden der rotsen aan de beide zijden loopten bijna loodrecht neder en het hoogwaterpeil (des zomers,) wanneer de sneeuw op de bergen gesmolten is, ligt 100 voet boven het laagwaterpeil (des winters).

Tegen den avond van den twaalfden dag kregen wij de blauwe wateren der Thompson-rivier in 'toog, die een tijd lang naast het grauwe water der Fraser voortstroomden, zonder zich er mede te vermengen. Hier bereikten wij het einde onzer reis en wenschten ons geluk dat wij aan al de gevaren die ons bedreigd hadden ontkomen waren en eenigen tijd de doorstane ontberingen zouden kunnen vergeten.

Manschappen en stuurlieden waren van plan op de wijze der varensgezellen hun genoeg eens te nemen, zoodat het wel vier of vijf dagen zou duren eer wij terugkeerden. De tocht was voor de eigenaars der lading zoo voordeelig geweest, dat er tot eene nieuwe reis besloten werd; en wij allen gevoelden ons eenigszins als

de Chinees, die zich als plaatsvervanger voor een ter dood veroordeeld persoon stelt, op voorwaarde dat men hem eene zekere som betaalt (vijftig pond sterling naar men mij verzekerd heeft) en hem veertien dagen respijt geeft om dat geld door te brengen.

De terugreis stroomafwaarts was het gevaarlijkste van alles. In plaats van de booten met alle inspanning langs den oever tegen de rivier te moeten optrekken, schoten wij in 't midden van den stroom als een pijl uit den boeg voort zonder ons bijna te kunnen tegenhouden en vlogen wij met ijzingwekkende snelheid over dezelfde plaatsen heen waar wij verplicht waren geweest de lading en somtijds de booten zelven uit het water te tillen. Slechts twee plaatsen, de Groote en de Kleine Vallen, hadden wij nog als *portages* te beschouwen.

Voor deze reis moest de man op den boeg oogen aan alle kanten hebben om naar de verraderlijke rotsen onder water, die dikwijls midden in de rivier lagen, uit te zien, en zijne stem uitzetten om tegen de geweldige draaikolken te waarschuwen die zich telkens op andere plaatsen vormden.

In vier uren bereikten wij Boston Bar, bijna halverwege de rivier af. Wij hielden daar stil om onze krachten te herstellen, want de roeiers hadden hard gewerkt ten einde het noodige stuur aan de kano's te blijven geven. Dit is in dergelijk water het voorname punt. Men moet zooveel gang als mogelijk aan de boot bijzetten, ten einde haar daarheen te kunnen wenden waar men wil. Wij zagen kort daarna een ijzingwekkend voorbeeld van de gevolgen, die het gebrek aan oplettendheid in dit opzicht hebben kan.

Terwijl wij te Boston Bar vertoefden waren wij getuigen van een merkwaardig nationaal gevecht. Een vreedzame Chinees had eene kleine wasch-affaire opgezet

en door middel van een aantal kabbalistische letters aan den gevel van zijn huis den aard van zijn beroep aan de wereld verkondigd. Ofschoon de barbaren dat opschrift niet lezen konden, was het toch, in verband met den reuk van zeepsop en strijkijzers, eene voldoende aanwijzing van het bedrijf van den Chinees, zoodat menig mijnwerker hier gaarne gebruik maakte van de gelegenheid om zich van een zoo onmannelijk werk als het wasschen zijner hemden te ontslaan.

Sommige onzer Indianen hadden in strijd met de goede zeden in 't algemeen en met de koloniale wetten in 't bijzonder eenig »vuurwater' (brandewijn) weten te bekomen, waardoor zij als naar gewoonte zeer luidruchtig waren geworden.

Ten getale van vier verzamelden zij zich voor den winkel van den Chinees en begonnen hem te plagen in het Tsjinoeksch dialect, een niet zeer gemakkelijk middel van conversatie in dit geval. Toen zij bemerkten, dat dit slechts weinig indruk op hem maakte, zochten zij hem op eene gevoeliger plek — zijne beurs — te treffen, door een paar ruiten bij hem in te slaan.

Nu begon de zoon van het Hemelsche Rijk in een mengsel van Chineesch en Tsjinoeksch tegen hen uit te varen, waarna hij achter in zijn winkel ging om een zijner strijkijzers in orde te brengen. Deze bezitten een bijzonderen vorm; zij zijn hol en worden met gloeiende kolen gevuld, hebben de gedaante van eene sauspan, waarvan elke zijde met gaten doorboord en de onderkant gepolijst is, en zijn van een steel van een paar voet lengte voorzien. Daarna kwam hij terug en zijne aanranders, wier overmoed nog gestegen was, begonnen kleine feitelijkheden tegen den ongelukkigen waschman te plegen, die zich dit nog een tijd lang geduldig liet welgevalen; doch toen de Indianen eindelijk, door

straffeloosheid vermetel geworden, den Chinees bij zijn staart pakten, het dierbaarste wat hij op aarde bezit, begon hij op de hoogte van den toestand te komen. Hij snelde naar het achterhuis terug, greep zijn strijkijzer van het vuur, zwaaide het rond en liet het plotseling op het hoofd van zijn naasten aanrander nedervallen. Eene wolk van heete asch vloog er uit en kwam sissend in het rijkelijk met zalm-vet bestreken haar van den Indiaan neder. Eenmaal zoover gekomen zijnde gebruikte de Chinees zijn wapen met dusdanige kracht dat men binnen weinige oogenblikken alle vier de Indianen naar de rivier zag rennen. Hun haar zat vol gloeiende sintels en de reuk van hunne verzengde lokken vervulde de lucht met een verre van aangenamen geur, terwijl zij zich als honden schudden als er vonken op hun naakte lichaam vielen. Zij wisten geen betere uitkomst dan in de rivier te springen en daar het water hier betrekkelijk stil was zwommen zij spoedig buiten het bereik van den Chinees, die hen zoo lang mogelijk met steenen bleef werpen. Deze afloop van den twist was zeer verblijdend, want onze roeiers waren plotseling nuchteren geworden en wij wisten dat zij eerlang al hunne kracht en vastberadenheid noodig zouden hebben.

Toen wij ons gereed maakten om de reis te hervatten passeerde eene kano met zes roeiers en een stuurman. Het trok dadelijk onze aandacht, dat zij zeer slap schenen te roeien. Wij staken zoo spoedig mogelijk van wal en zagen met bezorgdheid naar de voorbijgeschoten boot uit, want het water was een paar mijlen lager zeer slecht, en onze kapitein hoopte hen nog in te halen, om hun te kunnen toeroepen welken koers zij moesten houden. Wij zetteden alle kracht aan de riemen bij en kregen hen juist in het oog, toen zij op het bedoelde gedeelte der rivier kwamen.

In 't midden van den stroom stond eene rots waar men met krachtige riemslagen dicht voorbij moest loopen; anders was er gevaar dwarsscheeps in eene andere strooming te geraken, die om de rots heenkwam en een grooten draaikolk te weeg bracht, waarin elke boot zonder genade moest te gronde gaan.

Wij riepen hun toe, dat zij dicht bij de rots moesten blijven en hard roeien; doch zij verstonden ons maar ten halve en wij zagen dat de boot begon te draaien, alsof de manschappen haar niet meer onder bedwang konden houden. Andermaal riepen wij hun toe, dat zij fikscher door moesten zetten, als zij hun leven liefhadden, doch zij schenen verbijsterd door het gevaar dat hen bedreigde en wij zagen hun stuurman, een neger, van den angst beven en schudden. Onderwijl dreef de boot dwarsscheeps naar de vreeselijke branding, zonder dat er meer stuur in te krijgen was.

»God zij hun genadig! Zij zijn verloren!» riep onze kapitein uit. »Er moet een wonder geschieden om hen te redden! Soms verandert dit verwenschte water gedurende een paar minuten, en 't zou mogelijk zijn dat het kalm was als zij er inkomen. Maar neen, er is geen kans meer voor hen. Daar gaan zij in den dood! Zet door, jongens, om Gods wil! Misschien kunnen wij nog een paar van die arme kerels redden.» Hij behoefde ons echter niet aan te sporen, want wij begrepen allen wat er volgen zou en hoorden reeds de doodskreten van de ten verderve gedoemde bemanning.

Hunne kano was door de branding, in welke wij hen hulpeloos zagen binnendrijven, half met water gevuld, en toen zij den draaikolk naderden hieven zij hunne handen ten hemel en kreten het luidkeels uit, want zij wisten dat er geen redding meer voor hen was, toen zij dichter en dichter bij de maalstroomen kwamen.

Boven het gebrul der wateren hoorde ik den kreet: »Moeder!» van de lippen van een jongman met een innemend voorkomen, op het oogenblik toen hij ver in den stroom sprong, in de hoop om buiten het bereik van de warreling des waters neder te komen; maar, helaas, de onderstrooming greep hem bij de beenen en trok hem in weerwil van zijne wanhopige worsteling naar het hart van de kolk. Op hetzelfde oogenblik deed de boot ééne omdraaiing en zonk langzaam, zoo langzaam dat het hartverscheurend was om aan te zien, in het water weg, terwijl de manschappen op de banken recht op stonden met opgeheven handen en gelaatstrekken zooals ik nimmer meer hoop te aanschouwen, totdat het water zich boven den laatsten hunner sloot en hunne doodskreten smoorde, waarna alles stil was! Nimmer zal ik dat vreeselijk gezicht vergeten, die spookachtige figuren die langzaam in de wateren wegzonken als schimmen uit eene andere wereld, die door geheime krachten uit den kring onzer aardsche waarneming verwijderd werden.

Nog bijna voordat de boot geheel verdwenen was schoten wij met de snelheid des bliksems langs de noodlottige plaats heen; doch een eind verder, waar de woede van den stroom had opgehouden, draaiden wij bij, in de hoop misschien nog een paar der arme menschen aan de oppervlakte te zien komen; doch, hoewel wij er lang vertoefden, kwam niets te voorschijn, zelfs geen stuk van de boot, zoodat wij verplicht waren onze reis voort te zetten, om niet door de duisternis verrast te worden. Het duurde lang eer wij een woord spraken en in de oogen van de meesten onzer, met inbegrip zelfs van de altijd zoo stoïcijnsche Indianen, zag men tranen blinken. Vijf uren later waren wij behouden te huis en brachten aan de beschermende Voorzienigheid den dank, die door

menschen, voor welke het gevaar eene dagelijksche zaak is, maar al te zeer vergeten wordt, zoolang niet een of ander verschrikkelijk tooneel, gelijk wij er een hadden bijgewoond, hen aan de gevaren herinnert, die zij ont-komen zijn.

Van de boot en hare bemanning is geen spoor meer voor den dag gekomen. Het was bekend, dat de neger eene aanzienlijke som in een geldgordel bij zich had gehad en dat ook de anderen in meerdere of mindere mate van geld voorzien waren geweest, zoodat vele schrale avonturiers naar de lijken zochten; maar er is nooit iets anders gevonden dan een viltten hoed, dien een Indiaan den volgenden dag beneden Fort Hope vond. De roofvogels moesten dus ten slotte hunne nasporingen staken en tot hunne vroegere bezigheden terugkeeren, die wij hopen dat van eervoller aard zullen geweest zijn.

Wij rustten eenige dagen te Yale uit en kregen toen eene nieuwe vracht naar Lytton. Die tweede reis volbrachten wij ook met geluk, en wel gemakkelijker dan de eerste maal, omdat het water lager was. Pat en ik hadden nu echter genoeg van dit soort van werk, zoodat het ons niet speet dat er niet meer van te doen was, ook al hadden wij het gewenscht. Al de Indianen kregen hunne afrekening en er werd bepaald dat vier onzer met den kapitein in een der kano's naar Victoria zouden reizen. Onder weg zouden wij ons een korten tijd met de jacht tusschen de eilanden der golf van Georgië bezig houden.

Het verschildte echter niet veel of de dag vóór ons vertrek zou mijn laatste geweest zijn. De plaats op den oever waar wij gekampeerd lagen (dezelfde waar Pat en ik het eerst kennis met de roeiers hadden gemaakt) bevond zich tegenover een grooten maalstroom, ontstaande door eene zandbank, om wiens punt altijd een sterke stroom heenliep.

Wij hadden nog eene hoeveelheid suiker voor onze reis noodig, zoodat ik met eene lichte kano naar de overzijde der rivier werd gezonden, om dat artikel in den winkel van een Chinees te koopen. De rivier op dit punt over te steken was een werk, dat de stiptste oplettendheid vereischte; het grootste gevaar zou zich voordoen als men uit den maalstroom in de afstroomende rivier zelve overging. Was men hier niet bijzonder op zijne hoede, dan moest de boot onvermijdelijk omslaan.

Daar het een zeer warme dag was, droeg ik niets anders dan een linnen broek en een hemd, benevens een paar pantoffels aan de voeten, en dit was mijn geluk, want bij hetgeen er volgde hadden zware kleederen mijn verderf kunnen zijn. Ik had gezien dat een aantal Indiaansche mannen en vrouwen aan 't baden waren in de bocht die de zandbank vormde en toen ik bij den maalstroom kwam hoorde ik een gil van een der badenden, die mij het hoofd deed omkeeren. Het scheen niets anders te zijn dan dat eene der vrouwen haar voet bezeerd had, bijv. aan eene scherpe rotspunt of iets dergelijks. Dadelijk keek ik weder voor mij, want ik had geen oogenblik mijne positie behooren te vergeten. Maar het was reeds te laat; eer ik er op verdacht was werd ik in 't water geslingerd en zag ik mijne kano door den stroom medesleuren. Door mijne onoplettendheid was het brooze bootje in eene verkeerde richting geraakt, waarvan het omslaan het natuurlijk gevolg was.

Ik trachtte mij nu met zwemmen te redden, maar bemerkte spoedig, dat ik dit niet op de borst kon blijven doen, omdat mijne beenen dan te laag nederhingen en gevaar liepen door de onderstrooming aangegrepen te worden. Ik wierp mij dus op mijne zijde, doch was verwonderd over den weinigen voortgang dien ik maakte, ofschoon ik een krachtig zwemmer was. Rondom mij

kookte en borrelde het water en ik kon zoo moeielijk er doorheen komen alsof het stroop was. Er lag geen andere kano of boot aan den oever, zoodat ik wist dat mijne eenige hoop op behoud afhing van de mogelijkheid om dien oever te bereiken. Na verscheidene minuten kampens was ik nog slechts weinig nader gekomen, en begrijpende, dat mijne krachten uitgeput zouden geraken eer ik aan land kon komen, keerde ik mij op den rug om eenige minuten uit te rusten. Terwijl ik mij in die houding bevond, veranderde de aard van het water plotseling, zooals op deze plaatsen dikwijls het geval is, en vond ik mij naar het midden van den stroom voortgestuwd, zonder dat ik er iets tegen vermocht.

Ik liet nu bijna alle hoop op redding varen en pijnlijke herinneringen aan mijn huis en mijne vrienden begonnen mij te bestormen. Ik merkte echter te gelijk dat de stroom-zelf, alles wel beschouwd, nog de beste plaats was, daar er weinig of geen inspanning vereischt werd om daar aan de oppervlakte te blijven; en door mij maar te laten mededrijven, hoopte ik voorbij den maalstroom te komen en dan allengs den oever, dien ik verlaten had, te kunnen naderen.

Daar ik nu de krachtsinspanning van zoo even niet meer behoefde aan te wenden, keek ik rond en zag den armen Pat onder gillen en handenwringen als een bezetene langs den oever heen en weêr loopen. Doch op korten afstand van mij ontdekte ik nog iets beters, namelijk een boomstam die langzaam voorbijdreef. Met eenige weinige slagen was ik er bij, legde er éenen arm op en gebruikte den anderen om mij geleidelijk naar den oever te richten.

Het water was ijskoud, zoodat ik begon verkleumd te geraken en mijne krachten te verliezen; maar na nog een paar mijlen afgedreven te zijn werd de rivier plotseling

nauwer, waardoor ik gelegenheid kreeg den oever sneller te naderen. Een oogenblik later zag ik een omgevallen boom, die een eind over de rivier uitstak; mijn boomstam dus loslatende, deed ik eene laatste poging om er naar toe te zwemmen en had het geluk hem te grijpen, waarop ik er mij wanhopig aan vastklemde.

Een paar minuten later was Pat bij mij, gevolgd door den kapitein, die een touw en eene flesch brandewijn bij zich had. Het touw wierp hij mij handig toe, ik greep het en werd aan den wal getrokken, waar ik mijn bewustzijn verloor, doch door den brandewijn, waarmede Pat en de kapitein mijn gezicht wreven, spoedig weder bijkwam.

Ik deed eene teug uit de brandewijnflesch die voor een gewoon mensch wel wat al te rijkelijk zou geweest zijn, en was na een korten tijd in staat met de ondersteuning van mijne helpers naar ons kamp terug te keeren. Ik geloof niet dat vele anderen aan dien gevaarlijken stroom ontsnapt zijn zooals ik, en met dankbaarheid herinnerde ik mij de lessen in 't zwemmen die ik in mijne jeugd ontvangen had, gepaard met den wensch dat die nuttige kunst toch meer algemeen aan het jonge geslacht mocht onderwezen worden.

Den volgenden morgen waren wij vroegtijdig op de been en na onze boot in orde te hebben gebracht namen wij de reis stroomafwaarts aan. Onder onze riemslagen ging de oude kano als een pijl voorwaarts. Wel dra passeerden wij Fort Hope, waar eene verandering in de rivier ons veroorloofde zeil te hijschen, zoodat wij nu zonder veel andere moeite dan het sturen vooruitkwamen.

Tegen den middag waren wij aan den mond der Harrison-rivier, waar wij onzen maaltijd gebruikten, en daarop werd de reis weder voortgezet. Iets lager legden wij

bij eene plaats aan die Sumas werd genoemd, een uitgestrekt grasland door boomen omringd, dat des winters door de rivier onder water werd gezet. Het water was er nu sedert een paar maanden afgeloopen en eenige mannen, die de talrijke muskieten durfden tarten, waren bezig met hooien. Pat werd als bode naar hen afgezonden, nadat wij hem van een mousseline muskieten-masker voorzien en den raad gegeven hadden zijne handen in zijne zakken te houden.

Van die instructiën voorzien ving Pat zijn tocht door het drassige land aan. De gevleugelde kwelduivels zwermde in machteloosze woede rondom zijn hoofd en beproefden de kracht hunner angels vruchteloos op zijne lederen broek. Na zijne boodschap verricht te hebben keerde hij langs een korteren weg terug, doch ontmoette tot zijn ongeluk eene drift Spaansche runderen. Een van deze ontstak in toorn over Pat's roode hemd en begon hem na te jagen, waarbij de andere runderen zich aansloten. Pat liep zoo hard als hij kon naar het geboomte bij de rivier en wierp, ten einde gemakkelijker adem te kunnen halen, zijn muskieten-masker af. Juist had hij de boomen bereikt, toen de voorste os met de volle kracht zijner hoorns tegen een pijnboom aanliep, en eene seconde later lag Pat tot aan zijn hals in het moeras, waar hij zich slechts met de grootste moeite en met behulp van een nabij zijnden boomtak weder uitheesch. De runderen waren zoo dom niet hem daar te volgen. Hij was dus van hunne vervolging bevrijd en kwam het strand oprennen, nu letterlijk overdekt met muskieten, die zich overal op hem hadden nedergezet toen hij uit het moeras te voorschijn was gekomen.

Ziende dat de muskieten bij myriaden rondom hem vlogen, riepen wij hem toe dat hij op een afstand moest blijven en stieten wij de boot eenige ellen van den oever

af, want wij wisten, dat, als die hatelijke insecten bij het vaartuig kwamen, zij ons mijlen ver zouden volgen zonder ons rust te laten.

»En hoe moet ik dan in de boot komen?» riep Pat.

»Daar zult ge naar toe moeten zwemmen,» antwoordde de kapitein.

»Maar ik kan geen slag zwemmen, kapteintje-lief!»

»Wel, dan zult gij moeten blijven waar gij zijt. Ik ben niet van plan, mij door die helsche bloedzuigers te laten opknabbelen.»

»Och, kapitein, ik zal als een hond verdrinken! Wat moet ik beginnen?»

Ik maakte den langen riem los die tot roer diende en liet het eene einde naar Pat drijven, terwijl ik het andere einde stevig vasthield. Pat raapte al zijn moed bijeen, deed — door de muskieten tot wanhoop gedreven — een stouten sprong in het water, en greep toen hij weder bovenkwam den riem, waarop wij hem naar de boot trokken en hem binnen heschen. Wij hadden eenige paraffine-olie aan boord, die wij des avonds in de lamp gebruikten, en wreven er zijn gelaat en handen mede in; dit gaf hem veel verlichting van pijn, maar toch bleef zijn gezicht er een geruimen tijd als een buitengewoon hooge krentenpodding uitzien.

Wij roeiden de rivier verder af, kwamen een paar stoombooten tegen en kregen in den avond de lichten van New-Westminster in 't oog. Weldra meerden wij onze boot aan de werf van die prachtige hoofdstad vast. Na de langdurige dagreis waren wij zwaar vermoeid. Wij brachten den nacht in onze dekens gewikkeld op den bodem van het vaartuig door en stelden het bezoek van de stad om ons betere kleederen aan te schaffen, daar wij met ons tegenwoordig costum niet in beschaafde streken konden komen, tot den volgende dag uit.

Het stadje was sedert het voorjaar een weinig in grootte toegenomen. Toen wij des morgens de straten doorgingen lokte ons voorkomen de dringende invitatiën der houders van kleerenwinkels uit, om eens bij hen binnen te treden. Wij gaven er gehoor aan en staken ons in 't nieuw, kochten ook geweren, ammunitie en vischhengels, en roeiden des namiddags weg. Even vóór den avond liepen wij den mond der Fraser uit en stevenden naar Robert's punt, juist nog binnen de grenslijn van het Amerikaansche gebied, waar wij kennis maakten met een voormalig matroos, Portugeesche Joseph genoemd, die hier op eene kleine boerderij een aangenaam leven leidde en zijne inkomsten met de producten van jacht en visscherij aanvulde.

Joseph had een Indiaansch meisje tot vrouw genomen en een groot en goed ingericht blokhuis gebouwd, waar binnen en buiten een aantal kleine kinderen speelden. Er was ruimte genoeg voor ons allen, aan whisky ontbrak het niet, en wild en visch hadden wij maar voor 't grijpen. Met grond konden wij dus op een aangenamen tijd van uitspanning na het harde werk van het seizoen rekenen.

XI.

DE TIJD VAN UITSPANNING.

Als iemand mijner lezers de golf van Georgië met hare bekoorlijke kusten en talrijke eilanden gezien heeft, zal hij mij gewis toestemmen. dat zij van eene ongeëvenaarde schoonheid is.

Over eene lengte van ongeveer 200 Engelsche mijlen, bij eene gemiddelde breedte van 50 à 60 mijlen, is zij

geheel door land ingesloten en de blauwe vlakke harer wateren is bezaaid met ontelbare eilanden die majestueus uit de golven verrijzen en met eeuwenheugende wouden overdekt zijn, tusschen welke men hier en daar partijen van natuurlijk weiland waarneemt.

Langs de kusten van het vasteland wordt het uitzicht afgesloten door bergen met sneeuwtoppen, boven welke in 't zuiden de Mount Baker, een uitgebrande vulkaan van 13,000 voet hoogte, uitsteekt. Aan de zijde van het eiland Vancouver ontmoet het oog wederom bergen, ofschoon niet zoo hoog, die door hunne veelkleurige tinten een aangenaam contrast met de andere opleveren.

Men ziet hier ook meer sporen van de aanwezigheid der wilden dan binnenslands. Overal ontdekt het oog op de wateren de witte zeilen der kano's en de oevers zijn bezaaid met Indiaansche dorpjes, wier bewoners, in dekens van alle kleuren gehuld, zich buiten de woningen ophouden en aan het tooneel die kleureffecten bijzetten, welke de schilders zoo gaarne zien. Hier en daar ontdekt men ook iets bijzonders, bijv. een Indiaansch kerkhof, doorgaans in een eenzamen hoek verscholen, waar eenige weinige sombere pijnboomen uit de spleten van het rotsgesteente opschieten.

De Indianen begraven hunne dooden niet, maar kleden een lijk in zijn beste gewaad en plaatsen het dan in eene houten kist van een el hoogte, een el lengte en twee voet breedte. De knieën worden op dezelfde hoogte als de kin gebracht, ongeveer in de houding die de overledene bij zijn leven aannam als hij op den grond bij het vuur der legerplaats zat. De kist wordt hoog in een boom opgehangen, omgeven van de geliefkoosde wapenen en eigendommen van den doode, zooals zijn geweer of zijn boog en pijlen, zijn roeispaan en soms zelfs zijne kano, alsmede de kleederen waaraan hij bijzonder

gehecht was. Het is soms een ware uitdragerswinkel dien men daar opgehangen heeft en die, in weerwil van den gewijden aard der plaats, wel geschikt is den lachlust van een vreemdeling op te wekken.

Ik heb aldus eens de uitrusting van een overleden opperhoofd van naam gezien. Daaronder behoorde eene vrij groote kano, die ter hoogte van dertig voet boven den grond met touwen van bast in een boom opgehangen was. Langs de zijden der kano hingen voorwerpen van verschillenden aard, zooals roeispanten, het geraamte van een hond, eenige dekens (die eenmaal rood waren geweest, maar nu door de werking van wind en weder zwart waren geworden), de verroeste loop van een oud vuursteengeweer, een hoog en speer, twee beerenvellen, een oude erg versleten broek, een viltten hoed en — eene crinoline! Deze laatste was daar waarschijnlijk opgehangen door eene liefhebbende dochter, in de hoop dat haars vaders geest, als hij naar 't jachtveld der zaligen werd geroepen, dit vrouwelijke sieraad zou medenemen als een geschenk voor de echtgenoot, die hij in zijn nieuwen levenskring zou nemen. De viltten hoed, een hoofddeksel dat in deze streken anders niet veel gevonden wordt, was waarschijnlijk bestemd om op te wegen tegen de mindere soliditeit van de broek, wanneer de hemelsche pelgrimage moest aangevangen worden.

Het was eene zeer liefelijke plek, die de Portugeesche Joseph voor zijn verblijfplaats had uitgekozen. Zijne woning, door een voorgebergte tegen de koude noorden- en oostenwinden beschermd, stond in de nabijheid der zee in eene kleine met geboomte omzoomde weide. Een helder, blinkend riviértje liep op zijn weg van het gebergte naar de zee er langs. Daar hier slechts weinig was en val in het water is, waren huis en weide vrij van

overstroming, doch de stroomingen tusschen de eilanden ondergaan veel afwisseling en bezitten dikwijls zulk eene kracht, dat groote stoombooten moeite hebben er tegenop te werken.

Met het aanbreken van den dag gingen Pat en ik elk met een geweer uit, om zoo mogelijk eenige wilde eenden te schieten, die wij in grooten getale boven de moerassige oevers aan den mond der rivier gezien hadden. Wij namen in eene kleine kano plaats en roeiden tot dicht bij de eenden; doch zij waren van de gewone soort, die wij nu onze aandacht niet waardig keurden, ofschoon zij in de mijnstreken onbetaalbare lekkernijen zouden geweest zijn. Wij schoten een paar zeldzamer eenden, doch konden die niet vinden, omdat wij geen hond bij ons hadden. Kort daarop waren wij voorspoediger, want wij vingen een half dozijn talingen en namen ze mede naar huis, om voor ons ontbijt te dienen.

En welk een ontbijt! Juist een maaltijd als waarin onze voorvaderen eeuwen geleden zich verheugd zouden hebben: overvloed van weelde-gerechten, doch alle op de eenvoudigste wijze toebereid, en met geen andere saus dan een jagers-honger om er geur aan te geven. Het *menu* vermeldde zalmforellen, kreeften, oesters, wilde eenden en patrijzen, met sterke koffie naar hartelust. Melk en boter hadden wij ook, want Joseph hield er een paar koeien op na.

Het was mij in Amerika aanvankelijk vreemd, dat men bij elken maaltijd thee of koffie dronk; doch het is er landsgebruik en zelden ziet men een Amerikaan of Canadiër wijn of bier bij zijn eten gebruiken. Wat zij van dien aard drinken nemen zij in eene herberg of koffiehuis, naar men wil uit bescheidenheid tegenover de dames, want het wordt als een vreeselijk vergrijp tegen de goede zeden beschouwd als eene dame iets anders

dan eene afschafster is. Vermoedelijk echter leidt die opinie tot meer drankgebruik in stilte dan goed is, want het is zeer verkeerd de nieuwsgierigheid eener vrouw te prikkelen door haar iets, waarvan zij waarschijnlijk geen misbruik zou maken indien het gebruik haar vrijstond, streng te verbieden. Deze puriteinsche inzichten beginnen echter in de Amerikaansche maatschappij uit te slijten, en feitelijk gelijkt de maatschappij van New-York reeds maar 'al te veel op die van Parijs.

Na het ontbijt ging ik met Pat weder den omtrek opnemen, terwijl de anderen uit visschen gingen. Wij namen een hond mede, een ruig beest van Indiaansch ras, dat er als een wolf uitzag, doch door Joseph's onuitsprekelijk geduld tot een uitmuntenden jachthond gedresseerd was.

In eene kleine baai bespeurden wij ontelbare zwermen eenden; eene halve mijl ver was de zee er letterlijk mede bedekt. Haastig keerden wij terug om een oud geweer van groot kaliber te halen, dat wij in het huis gezien hadden, ten einde eene proef te nemen hoeveel vogels men wel met één schot zou kunnen dooden. Wij kozen eene beschutte plek in de biezten, plantten het oude geweer op den boeg eener kano, en brandden los naar de plaats waar de eenden het dichtst opeen gedrongen waren.

Op den knal van het schot vloog de enorme zwerm op, en toen wij onzen buit telden waren er (natuurlijk zullen mijne lezers mij niet gelooven) drie-en-tachtig ! Men moet daarbij in het oog houden dat het wild in woeste landstreken aan den slechtsten koop is, want het heeft zoo weinig kennis aan gevaar, dat het voor niets schuw is en dus gemakkelijk eene prooi van den jager wordt. Dikwijls heb ik patrijzen (die in dit oord der wereld op de boomen wonen) met stokken en steenen

gedood. Men kan drie of vier maal mis werpen zonder dat zij van plaats veranderen, en wanneer zij zich eindelijk bewegen is het alleen om traag eenige ellen voort te vliegen naar een anderen boom, waar de aanval natuurlijk herhaald wordt totdat de arme vogels overmeesterd zijn.

De kapitein en de overigen van het gezelschap kwamen te huis met een fraaien heilbot en een kabeljauw, terwijl Joseph iets later verscheen met een jong hert op zijne schouders en het verblijdende bericht bracht dat hij in het bosch de sporen van een kudde elanden had ontdekt, zoodat wij, na een vroolijken avond, tijdig ter ruste gingen, in de hoop den volgenden morgen met die elanden kennis te maken.

In die verwachting werden wij ook niet teleurgesteld, want Joseph, de kapitein en ik, die met de drie jachtgeweren, welke het gezelschap bezat, lang vóór het aanbreken van den dag naar het woud gegaan waren, ontdekten bij den dageraad nieuwe sporen, die naar een binnenmeertje leidden. Wij moesten ze met groote voorzichtigheid volgen, omdat wij geen honden bij ons hadden, doch na drie uren kruipens door de struiken over een moerassigen grond kregen wij plotseling een vijftiental der dieren in 't oog, die op eene kleine opene plek bij het meer graasden.

Het bosch omringde die plek in een halven cirkel; de kapitein ging dus aan de eene zijde langs den rand van het geboomte, ik begaf mij naar de tegenovergestelde zijde, en Joseph bleef op de plaats waar wij het eerst waren aangekomen. Toen de kapitein en ik onze respectieve standplaatsen bereikt hadden, gingen wij alle drie te gelijk op de kudde los, met de overtuiging dat wij een goeden buit zouden maken, tenzij de dieren de wijk in het water namen, eer wij dicht genoeg bij hen konden komen.

Het duurde niet lang of de kudde werd ons 'gewaard. De elanden staken den kop snuivende in de hoogte, vormden een dichten drom en snelden daarop langs den rand des waters heen, naar de plaats waar ik op post stond. Toen zij binnen schot waren vuurde ik en de aanvoerder der kudde viel. De overigen stonden verschrikt stil, doch zoodra zij het bloed van hun gevallen medgezel roken begrepen zij het gevaar, waarvan zij nog geen recht denkbeeld hadden gehad, maakten rechtsom keert en vluchtten terug naar de plaats van waar zij gekomen waren. Doch nu drongen Joseph en de kapitein op hen in, en zich omsingeld ziende sprongen zij in het water, niet zóó snel echter of twee vielen nog onder onze schoten.

Een tijd lang wisten wij niet hoe wij onzen jachtbuit naar huis zouden krijgen, totdat Joseph aan het riviertje dat langs zijn huis stroomde dacht en het vermoeden opperde dat het uit dit meer zijn oorsprong nam. Bij onderzoek bleek deze gissing juist te zijn, en met behulp van eene bijl, die wij bij ons hadden, maakten wij een paar ruw bewerkte roeispanten en een vlot welks balken wij met wilgenrijsjes te zamen bonden. Hier legden wij de geschoten dieren op en duwden het met behulp van de roeispanten en stokken voort tot aan de plaats, waar het riviertje uit het meer vloeide. Na veel moeite kwamen wij een paar mijlen het stroompje af, dat een zeer snellen gang had en door rotsen onveilig werd gemaakt, maar, aangezien de avond begon te vallen, keerden wij door het bosch terug, na de boomen met onze bijl gemerkt te hebben, ten einde de plaats zonder moeite terug te kunnen vinden.

Den volgenden morgen namen wij het geheele gezelschap op onzen tocht mede en brachten aldus den buit veilig te huis. Eén eland werd voor Joseph's huishouding bestemd en zijne huisvrouw begon dadelijk het dier te

ontleden. De beide andere brachten wij in eene kano naar New-Westminster, en verkochten ze daar voor 30 dollars (*f* 70) het stuk, omdat het gewei op zeer grooten prijs gesteld wordt. Wij brachten ook een aantal eenden, door Pat en mij geschoten, aan de markt en maakten 18 stuivers van het koppel. Hieruit ziet men, dat de jacht in deze streken ook in een geldelijk opzicht geen onbelangrijke zaak is.

Nog veertien dagen zetteden wij dit heerlijke leventje van jagen, visschen en varen voort, maar toen begon onze rusteloze geest weder naar verandering te haken, zoodat wij (met uitzondering van Joseph) een tocht ter ontdekking van edele metalen besloten te gaan doen naar de Squawmish rivier, die bij Burrard's Inlet, niet ver van den mond der Fraser-rivier, in de golf van Georgie valt. Tot nog toe was die streek door geen blanken bezocht en naar men zeide waren de Indianen niet vriendschappelijk gezind, zoodat wij konden verwachten, dat het ons niet aan avonturen ontbreken zou.

Wij voorzagen ons van levensmiddelen voor veertien dagen, mijnwerkers-gereedschappen en ammunitie, en huurden als gids een Squawmish Indiaan, die een tijd lang te New-Westminster gewoond had, waarna wij ons in eene vrij kolossale Indiaansche kano inscheepten.

Bij ons vertrek hadden wij zeer slecht weder, dat de zeewaardigheid van onze kano, toen wij de acht mijlen breede monding van Burrard's Inlet overstaken, op de uiterste proef stelde; doch het vaartuigje huppelde over de golven en wij hadden geen anderen tegenspoed dan dat wij van top tot teen met het zeeschuim overspat werden. Daarop liepen wij een boezem van veertig mijlen lengte binnen, die zich met Burrard's Inlet vereenigde en aan wier einde de Squawmish rivier, onze plaats van bestemming, zich bevond.

Onder een fijnen regen roeiden wij dien boezem een dertigtal mijlen in, en toen wij op die hoogte eene rivier aantroffen, die er zich, van de bergen komende, instortte, gingen wij aan land, sloegen onze tent op en brachten daar den nacht door, waarbij wij om beurt twee uren waakten, omdat wij ons in een land bevonden van welks veiligheid wij niet volkomen overtuigd waren.

Alles bleef echter gedurende den nacht rustig. Wij hadden, sedert het binnenstevenen van den boezem, bijna geen Indianen gezien, omdat zij nagenoeg allen in zee waren, ten einde eene voldoende hoeveelheid visch tegen het naderende wintersaizoen te vangen, eene omstandigheid die onze bezorgdheid aanmerkelijk temperde. Den volgenden dag gingen wij weder op reis en nog vóór den middag kwamen wij aan de mondingen der rivier. Wij richtten ons naar de breedste en voeren die zonder veel moeite vier of vijf mijlen op.

Doch nu veranderde de rivier van karakter. Zij kreeg eene groote snelheid en was met rotsen bezaaid. Wij kwamen hier in het hart van het Cascade-gebergte en begonnen uit te zien of wij geen teekenen van metaalrijkdom zouden ontdekken. In onze nabijheid lag een tijdelijk verlaten Indiaansch dorp. Wij namen dien nacht onzen intrek in eene der hutten en kregen van een paar inboorlingen, die wegens ouderdom of ziekte waren achtergebleven, door tusschenkomst van onzen gids en tolk een paar kleinere kano's ter leen, waarmede wij den volgenden dag de rivier verder wilden opvaren, omdat onze eigene kano voor den snellen stroom en de ondiepten waarmede wij zouden te kampen hebben, te zwaar was en te diep ging.

Na overbrenging van onze goederen in die kleinere kano's vervolgden wij onzen tocht, nu en dan ophoudende

om op eene zandbank te onderzoeken of er geen goud te vinden was. Wij vonden dat metaal ook wel, doch in zulke geringe hoeveelheden, dat het de moeite der bewerking niet zou geloond hebben, en het voorkomen van het land en de gebergten gaf ook geen reden om te gelooven dat men het in de beddingen der rivieren zou vinden. Wij namen echter sterke sporen van koper, lood en zilver waar, en er was ook veel kwarts, de moederschoot van het goud, doch in een te volkomen gekristalliseerden staat om hoop te geven dat iets van de daarin vervatte schatten er uit zou losgespoeld zijn. Te vergeefs zagen wij uit naar den verweerden leisteen, die een der zekerste kenteekenen is, dat de koning der metalen zich in de nabijheid bevindt. Herhaaldelijk troffen wij kolen aan, en indien er eenmaal partij wordt getrokken van de vele delfstoffelijke schatten die deze streken zonder eenigen twijfel bezitten, zal men er te gelijk alle vereischten tot ontwikkeling van de industrie bijeen vinden, terwijl de gemakkelijke gemeenschap te water met de zeekust daarbij een der grootste voordeelen zal wezen.

Een paar dagen zetteden wij, dikwijls met groote bezwaren, de reis voort, totdat eindelijk de rivier geheel en al onbevaarbaar werd. Wij sloegen toen onze tent op, lieten haar onder bewaking van twee der onzen, en de kapitein, Pat en ik namen onze dekens benevens levensmiddelen voor drie of vier dagen op onzen rug en gingen met den gids op weg om onzen ontdekkingstocht te voet te beëindigen. Op die reis bleven wij altijd naar goud zoeken en inderdaad kregen wij betere resultaten naarmate wij verder in het gebergte kwamen.

Tegen het einde van den tweeden dag bereikten wij de bronnen der rivier in een hoogen pas in 't midden van de bergketen. Hier vertoonden de bergen de

duidelijkste sporen van hun rijkdom, want zij waren geteekend met aderen van koper-, lood- en ijzererts en op den bodem der rivier vonden wij ettelijke stukken gedegen koper. Wij troffen hier een Indiaansch dorp aan, waar eenige oude mannen en vrouwen waren achtergebleven; doch zij behoorden tot een anderen stam dan onze gids, zoodat deze slechts weinig van hunne taal verstond. Zij hadden vroeger nooit blanken gezien, maar veel van hen gehoord, zoodat zij ons met nieuwsgierigheid, vermengd met achterdocht, aanstaarden.

Wij schonken hun wat tabak en een brood, waardoor zij meer op hun gemak geraakten en onzen gids vroegen wat de blanken hier kwamen doen. Als antwoord wees hij lachende op de bergen en op eenige stukken erts die wij bij ons hadden en tikte tegen zijn voorhoofd, als om te kennen te geven dat wij onschadelijke krankzinnigen waren. Een zeer oude Indiaan, die een opperhoofd scheen te zijn, ging toen hij dit vernomen had in zijne hut en kwam terug met een doosje dat eenige versch afgeslagen stukken kwarts bevatte, die aan de buitenzijde met fraai schitterende geele ijzerpyriet bezet waren. Blijkbaar dacht hij dat dit goud was, het ideaal van de blanken, en ik heb vele anderen, geen Indianen, gekend, die zich op dezelfde wijze vergisten.

Ik beschouwde die stukken kwarts met groote belangstelling, want op het eerste gezicht was mij gebleken dat vele daarvan zilvererts inhielden, dat in voorkomen met de rijkste erts van Washoe en Idaho overeenkwam. Ik deed veel moeite om eenige van die monsters te bekomen, ten einde ze te laten essaieeren; doch het opperhoofd was er te wijs mede en, hoe meer ik in ruil er voor bood, des te grooter gedachten vatte hij op van de waarde van hetgeen de blanke zoo gaarne scheen te

willen koopen. Met teekens trachtte ik hem te bewegen mij de plaats in 't gebergte aan te wijzen waar hij die ertsen gevonden had, doch hij maakte slechts een zwaai met zijn arm die het geheele land omvatte en toen ik verder aandrong nam hij de gewone Indiaansche onverschilligheid aan, waaruit niets hem kon opwekken. Daar onze levensmiddelen sterk begonnen te verminderen moesten wij terugkeeren zonder iets anders verworven te hebben dan de wetenschap dat hier schatten verborgen lagen voor ondernemende industrieelen, die er misschien eerst over eeuwen de hand naar zullen uitstrekken.

Wij kwamen den volgende avond na eene vermoeiende reis met de kano's bij onze lotgenooten terug en verheugden ons dat wij een dag rust konden nemen, want wij waren doornat en hadden de drie vorige nachten in natte dekens geslapen. Door voortdurende vermoeienissen en ontberingen wordt het gestel echter zoo gehard, dat niemand onzer er slechte gevolgen van ondervond.

Wij haastten ons nu naar New-Westminster terug en namen eene der kleine kano's mede, die wij aangekocht hadden. Aan den mond der rivier schoten wij op de helling van een steilen heuvel een bergschaap, een zeer zeldzaam dier van eene bijzondere gedaante. Het ziet er meer als eene geit met zeer lang haar dan als een schaap uit, doch zijne hoorns gelijken op die van een ram.

In twee dagen bereikten wij onze eerste aanlegplaats in den zeeboezem weder. Vermits wij er tegen den avond aankwamen hoopten wij dat wij niet gezien zouden worden uit het groote Indianen-kamp dat wij op eenigen afstand aan land ontdekten en welks vuren in het water weerspiegelden. Later in den avond, toen wij ons eten kookten op een klein vuur, dat wij achter eenige rotsblokken hadden aangelegd om het aan de blikken der

Indianen te onttrekken, misten wij plotseling onzen Indiaanschen gids en bij het onderzoek, dat wij dadelijk instelden, bevonden wij, dat hij zich met de kleine kano en eene goede hoeveelheid onzer provisien uit de voeten had gemaakt. Gelukkig hadden wij al onze geweren en roeiriemen in onze tent gebracht, waar zij onder het voortdurende opzicht van een onzer waren geweest; anders zou de schelm ons ongetwijfeld van al onze midelen van verdediging en ontsnapping beroofd hebben.

Wij twijfelden er geen oogenblik aan, dat hij zich naar de andere Indianen had begeven, zoodat zij, na door hem ingelicht te zijn, ons waarschijnlijk zouden komen aanvallen met de bedoeling om ons uit te plunderen, en geen bezwaar zouden maken ons te vermoorden om zich tegen de onaangename gevolgen der ontdekking te vrijwaren, ofschoon zij zich van hunne veiligheid in de ongastvrije gebergten, die wij juist verlaten hadden, konden verzekerd houden. Toen wij onzen blik ten uiterste scherpten om na te gaan of er iets van belang waar te nemen was, zagen wij den verrader te halverwege van den afstand. Hij was reeds te ver dan dat wij hem nog hadden kunnen vervolgen, zoodat wij met den meesten spoed onze tent afbraken, alles in de grootste kano paken en terstond daarop wegroeiden, totdat wij op een tiental mijlen afstands van den mond des boezems waren. Doodelijk vermoeid legden wij daar de kano tegen den oever aan en sliepen dadelijk in, terwijl tot aan den dageraad telkens door één onzer gedurende een uur de wacht zou worden gehouden.

Even na het aanbreken van den dag werd ik wakker en zag zoodra ik de oogen opende een schouwspel dat mij met bezorgdheid vervulde. Een tiental kano's naderden ons met al de snelheid waarvoor zij vatbaar waren

en behoefden nog nauwelijks eene Engelsche mĳl af te leggen. Onze uitkĳk was, door vermoeienis overmand, in slaap gevallen, hetgeen ons allen bijna het leven zou hebben gekost. Ik maakte terstond mijne reisgenooten wakker en daar een opstekend windje ons begunstigde heschen wij ons zeil en lieten te gelijk de riemen met alle kracht werken. Onze kano was echter zeer lang en zwaar, en wij waren niet talrijk genoeg om haar even snel voort te drijven als onze vervolgers ons naderden. Voor ons uit zagen wij dat er aan den mond van den boezem eene zeer zware zee stond, te zwaar voor ons, naar wij vreesden, om er door te komen.

Het was nu een wedstrijd wie het eerst aan de open zee zou komen. Wij hoopten, dat de Indianen ons daar niet zouden durven volgen, omdat hunne kano's kleiner dan de onze en dus nog minder geschikt waren om aan den hevigen storm het hoofd te bieden, en in het braveeren van dat weder lag juist onze eenige kans op behoud. Hiervan doordrongen repton wij ons zooveel mogelijk en vergaten onze vroegere vermoeienissen en ons gemis van nachtrust, doch wij werden weldra maar al te pijnlijk overtuigd, dat onze vijanden ons zouden inhalen eer wij in zee konden komen. Wij begonnen aan ons behoud te wanhopen en verwenschten den rampzaligen tochtgenoot die op zijne wacht in slaap was gevallen, totdat de kapitein ons tot bezinning bracht door er een eed op te doen, dat hij den eersten den beste die pruttelde in plaats van te werken, een kogel door de hersens zou jagen.

»Wees er gerust op, jongens!» hernam hij daarna. »Wij zullen die schurken toch nog een lesje geven! Houd maar goeden moed; als wij den eersten of den tweeden kunnen neerschieten, zullen de overigen misschien afhouden. Doch als ge onder elkander gaat kĳven, kunnen

we ons wel dadelijk aan hen overgeven." Op dit oogenblik bevonden wij ons nog een drietal mijlen van den mond, terwijl de naaste kano minder dan 400 el van ons af was. In dat vaartuig herkenden wij onzen gedeserteerden gids. De kapitein gaf mij de riem, die tot roer diende, in handen, bekeek het slot van zijn geweer en gelastte aan twee anderen intusschen nog twee geweren te laden. De wind stak meer en meer op, naarmate wij dichter bij de zee kwamen, en onze kano schommelde dus te veel om op den afstand, waarop wij ons van de Indianen bevonden, een nauwkeurig mikken te veroorloven.

»Nu,» voegde de kapitein mij toe, »als ik het u zeg, laat de kano dan zwenken. Dat zal onze vrienden daar ginds wel verwonderen, maar zij zullen zich niet dadelijk kunnen tegenhouden, en dan zal ik trachten mijnheer Jack Squawmish eene blauwe pil te doen slikken. Daarna moeten wij ons uit de voeten maken, als het mogelijk is.»

Door den sterken wind was de eerste kano, die een grooter zeil voerde, de andere kano's ver vooruit. Omtrent vijf minuten later, toen alles gereed was, zeide de kapitein bedaard tegen mij: »Nu, Dick!» en dadelijk wendde ik de boot, niet zonder gevaar van haar te doen omslaan. Er knalden drie schoten, elk onmiddellijk gevolgd door het fluiten van een kogel, en ik zag Jack Squawmish in de kano nederstorten, met het volle loon voor zijn verraad in de borst, terwijl de stuurman, in den arm gekwetst, zijn roeispaan en het zeil te gelijker tijd liet vallen, terwijl zijne kano, die daardoor water schepte, vol liep en zonk.

Dit was ons behoud, want de overige kano's staakten de vervolging om hunne kameraden te redden, die ook alle behouden werden, behalve Jack Squawmish, die waarschijnlijk dadelijk gesneuveld was, want hij kwam niet

meer boven. Wij maakten een goed gebruik van die verademing, liepen langs een der voorgebergten aan den mond der baai heen en kwamen in zee. Daar er geen kans bestond om de Fraser-rivier te bereiken, staken wij recht over naar Plumper's Pas, een kanaal tusschen twee eilanden, recht op den weg van New-Westminster naar Victoria, waar het ons ten spijt der elementen gelukte veilig doorheen te komen.

Wij vonden er eene kanoneerboot geankerd, aan wier officieren wij het gebeurde mededeelden. Zij beloofden een paar gewapende booten tegen de Indianen te zullen afzenden, doch later vernamen wij dat zij dit wegens het onstuimige weder hadden moeten uitstellen totdat het te laat was en niet meer kon baten.

Wij bleven een paar dagen in den Pas liggen en besloten toen rechtstreeks, zonder naar New-Westminster terug te keeren, naar Victoria door te stevenen, om daar ons winterkwartier te vestigen; wij kwamen er zonder verdere tegenspoeden aan en waren blijde ons na dit uitstapje weder binnen de palen der beschaafde wereld te bevinden.

X II.

OVERWINTERING TE VICTORIA.

Sedert ons laatste verblijf was Victoria opmerkelijk ten goede veranderd. Het stadje had ruim 10.000 inwoners en begon zich allengs tot eene plaats van belang te ontwikkelen. Er verrezen kolossale hôtels, om de zwerende horden goudzoekers te huisvesten, en op de onverwachtste plaatsen vertoonden zich banken, essaai-kanto-

ren, winkels en zelfs kerken. Tot mijn diepen spijt zag ik op de perceelen bouwgrond, wier aankoop de advocaat mij bij mijne eerste komst alhier aangeraden had, een aantal werklieden bezig om de fundamenten van groote pakhuizen te leggen. Naar alle kanten breidden de voorsteden zich uit door het toedoen van goudgravers en anderen die middelen genoeg bezaten om een perceel te koopen en er eene woning of een blokhuis te bouwen, waar zij voornemens waren den winter door te brengen.

Doch ik deed nog andere waarnemingen die mij minder bevielen en mij met bezorgdheid voor de toekomst vervulden. Duizenden mannen zonder geld of werk vulden de herbergen en klampten den eersten den besten bekende, die beter af was dan zij, voor een maaltijd aan. Terwijl ik de Gouvernements-sstraat doorging werd mij vier verschillende malen een halve dollar te leen gevraagd. Dit deed mij met schrik aan mijne eigene geringe geldmiddelen denken, want als ik er niet iets bij verdiende zou ik het niet lang kunnen uithouden.

Ik ontmoette een aantal voormalige reisgenooten met welke ik uit Europa was overgekomen. Zonderling waren hunne lotgevallen geweest, van het komische tot het tragische afwisselende. Mijn eersten compagnon, wiens schilderingen mij bewogen hadden mijne fortuin in de Nieuwe Wereld te gaan beproeven, vond ik terug als buffetbediende in een whisky-salon van hoogstens den tweeden rang, waar hij met een gekleurd overhemd van niet onberispelijke zindelijkheid en een aantal valsche gesteenten prijkte. Veel van belang had hij mij niet mede te deelen. Zijne eerste kostwinning was het gewone bedrijf van arbeider aan de wegen geweest. Vervolgens was hij aangenomen om aardappelen te rooien voor een rijk »heer van de kleur," die zijn geld verdiend had als vrachtrijder, waartij zeer goed gelukte speculatiën in

perceelen bouwgrond hem nog wat geholpen hadden. Dit werk nu kwam mij (want mijne maatschappelijke begrippen werden allengs veramerikaansch) inderdaad al zeer gering voor, doch mijn vriend ontzenuwde mijne aanmerkingen door de verklaring, dat het niets minder dan de dreigende hongerdood was geweest die hem er toe bewogen had. Eindelijk was de tegenwoordige betrekking, die hem vrij goed scheen te bevallen, zijn deel geworden.

In eene restauratie van bescheiden rang, waar ik binnen ging om een diner voor den vasten prijs van 50 cents Amerikaansch (*f* 1,25) te gebruiken, werd ik bediend (en zeer slecht bediend, dat moet ik zeggen) door een jongman van een voornaam uiterlijk, in wien ik een vroegeren passagier der eerste klasse herkende, die het jaar te voren te Oxford gepromoveerd was, maar zich door den ophef, dien de couranten van de goudmijnen in Britsch-Columbia maakten, had laten aflokken van het predikambt, waarvoor hij bestemd was. De arme man scheen vreeselijk achteruit te zijn gegaan in welvaarten herkende mij niet, voordat ik mij aan hem bekend had gemaakt. Wij knoopten toen een gesprek aan, waarin hij mij mededeelde, dat zijn patroon een onderhofmeester van onze stoomboot was, met wien wij allen aan boord den draak hadden gestoken, doch die hier goede zaken deed.

Toen ik des avonds voor een uurtje eene plaats van uitspanning bezocht, die eene flauwe nabootsing van eene Londensche Music Hall (*café-chantant*) was, herkende ik met verbazing in eene der zangeressen eene dame van de fijnste beschaving en de aanzienlijkste familiebetrekkingen, vroeger herwaarts gekomen met haren echtgenoot die voornemens was geweest eene groote uitgestrektheid gronds te koopen en er vee te fokken; doch in plaats daarvan was hij aan den drank geraakt en had zijn geld

doorgebracht, en zijne vrouw was het wezen geworden dat ik hier voor mij zag, ja haar openlijk beroep als koffiehuis-zangeres was slechts de dekmantel voor een dieperen val. Het was treurig die vrouw, die, wat zij thans ook zijn mocht, eenmaal eene dame en eene deugd-zame echtgenootte was geweest, na afloop van haar zang champagne aan het buffet te zien drinken met schavuiten die bijna niet zonder vloeken konden spreken en wier voorgewende beleefdheidsvormen hen even slecht afgingen als de kleederen, die zij in een winkel van gemaakt goed gekocht hadden, hen pasten. Eene gunstige uitzondering zou ik in dit opzicht mogen maken voor een paar dobbelaars van beroep, die hunne meerdere kennis van den omgang met de *beau monde* verworven hadden ten koste van de zuiverheid hunner begrippen over het mijn en dijn. Met een treurig gestemd gemoed begaf ik mij dien avond ter ruste.

Eenige dagen daarna vertrok Pat, die tot hiertoe bij mij gebleven was, naar de zaagmolens aan den overkant van Puget Sond, waar hij zich voor het wintersaisoën in zijne vroegere betrekking van kok verhuurd had. Ik van mijn kant huurde nu, om met mijn geld zoo zuinig mogelijk om te gaan, een klein kamertje in eene achterstraat en deed voor eene maand provisiën op, met het plan om alles bij de hand te nemen wat zich zou opdoen en zoo mogelijk het benoodigde geld te verzamelen, ten einde in het begin van den zomer naar mijne goudmijn aan de Schoppenboer-kreek te kunnen terugkeeren.

Tegenwoordig herdenk ik nog dikwijls met verwondering hoe wij allen dien tijd doorgelopen zijn, en ik moet met schaamte erkennen dat ik toenmaals de helpende hand der Voorzienigheid meer zag en dankte dan ik sedert in gunstiger omstandigheden gedaan heb. Toen er drie maanden waren voorbijgegaan had ik niets meer

over dan twee dekens, te oud dan dat ik er bij verkoop iets voor zou gekregen hebben, benevens de havelooze kleederen die ik aanhad en die mij op verre na niet tegen de koude konden beschutten. Mijne teenen hadden opene patroenen in mijn eenig paar laarzen gewerkt en, om het maar in één woord uit te drukken ik leed volslagen gebrek aan onderkleederen, geld en eten. Met 5000 mannen, die gedurende den winter den kost in de kleine stad moesten trachten te verdienen, waren de kansen om werk te bekomen voor elk individu op zich zelven uiterst gering. Doch ofschoon ik in dit tijdperk mij doorgaans des avonds in mijne dekens wikkelde zonder te weten hoe ik in den volgenden ochtend een ontbijt zou bekomen, gelukte het mij die dagen door te worstelen zonder van anderen te leenen of door tusschenkomst van het politiebestuur van de koloniale gastvrijheid gebruik te maken.

Eens haalde zekere Bob Ridley (die, zoo als ik sedert vernam, een voormalig veroordeelde uit Australie was) mij over om eene kleine aanneming met hem te doen, bestaande in het wegruimen van het geboomte van een perceel gronds in de voorsteden. Wij moesten het uit hoofde van de groote concurrentie voor een zeer lagen prijs aannemen, maar hoopten er toch door eene maand zwaar werk goede dagloonen aan te verdienen. Mijn compagnon wist van onzen principaal als voorschot eene hoeveelheid levensmiddelen voor veertien dagen te bekomen en zoo lang die voorraad duurde werkten wij als leeuwen aan het vellen van de boomen, het verbranden van de stammen en het uitgraven van de wortels, waarbij de bestendige atmosfeer van stof en rook, waarin wij verkeerden, ons zoo vuil maakte, dat onze eigene moeders ons niet meer herkend zouden hebben.

In de derde week bemerkte ik, dat mijn compagnon

wat trager in zijn werk werd, en op een morgen ging hij naar de stad om levensmiddelen voor ons te halen. Laat in den avond kwam hij smoordronken en met mond-behoeften voor slechts een paar dagen terug. Zeer verontwaardigd over dat gedrag, daar ik van den dageraad tot de avondschemering gewerkt en geen eten gehad had, zeide ik mijnheer Bob de waarheid, waarop hij brutaal werd, mij dreigde te vermoorden en ook inderdaad met eene bijl op mij losging, zoodat ik maar even den tijd had een houweel op te nemen en den slag af te weren. Maar nu ontwapende ik den schurk (gelukkig was hij kleiner dan ik en daarbij niet nuchter), wierp hem op den grond en diende hem met den neus en de hak van mijne laars eene kastijding toe, die niet malsch was, maar die hij onder de bestaande omstandigheden rijkelijk verdiend had. Daar ik den verderen nacht niet in zijn lief gezelschap wilde doorbrengen, nam ik mijne dekens en gereedschappen en de helft der provisiën op en wandelde naar de stad terug. Den volgenden morgen vernam ik van den aanbesteder, dat Ridley de geheele som der aanneming reeds vooruit ontvangen en die doorgebracht had, zoodat ik weder hulpeloos op mij zelven stond.

Eindelijk kwam het water aan mijne lippen. Het was de avond van den derden dag waarop ik niets gegeten had en in eene alles behalve opgeruimde gemoedsstemming doorliep ik de straten, toen ik voorbij eene Fransche restauratie kwam waar een aantal heerlijke gerechten ten uitlokkendste op sneeuw witte servetten ten toon gesteld waren en een bijgevoegd *menu* nog vele andere lekkernijen opsomde, die men daar binnen kon bekomen. Ik was buiten staat mij van dit gezicht lostescheuren en begon te overleggen welke middelen ik zou kunnen aangrijpen om de onaangename leêgte mijner maag te verdrijven. Zou ik mij rechtstreeks tot dien weldoorvoeden kleinen

Franschman wenden, hem in mijn beste Fransch mijne geschiedenis verhalen en hem verzoeken mij voor één enkel diner crediet te geven? Een blik op den man overtuigde mij, dat ik mij die moeite wel besparen kon. Hij zou de beleefdheid zelve zijn, de schouders ophalen en het mij glad af weigeren. Zou ik dan liever stoutweg mij in de restauratie nederzetten, naar hartelust eten en drinken, en, als het op betalen aankwam, met den hoed op één oor naar de kleine toonbank gaan en den Franschen restaurateur toevoegen: »Mesjeu, ge moet dit maal maar op mijne rekening zetten, want ik bezit geen penning ter wereld.” Misschien zou ik aldus weg komen; misschien zou het ook op eene vechtpartij uitloopen, maar die kon ik beter met eene volle dan met eene leëge maag doorstaan, en slechte gevolgen van anderen aard waren er niet te duchten, want het zou niets anders dan eene eenvoudige schuld zijn, voortvloeiende uit op eene publieke plaats gemaakte vertering.

Met dergelijke gedachten was mijn brein eenige oogenblikken vervuld, maar ik kon niet tot een besluit komen, want mijne geestkracht had mij te gelijk met mijne lichaamskracht verlaten. Mijne oogen moeten voor mij gesproken hebben, want de restaurateur begon door de ruiten met achterdocht naar mij te kijken. Begrijpende dat ik, zoo ik iets deed, het nu terstond en met een stout gelaat moest doen, greep ik den deurknop en wilde dien omdraaien, toen ik plotseling een zwaren slag op den schouder ontving. Ik keerde mij onmiddellijk om, maar mijn hart sprong in mij op van blijdschap, toen ik mijn ouden vriend den kapitein, dien ik op de Fraser-rivier had leeren kennen, voor mij zag.

»Wel, jonge John Bull!” riep hij uit. »Wat staat gij daar naar dat venster te gluren als een kikvorsch op een kluitje! Willen wij zamen een teugje nemen?”

Ik sloeg het niet af. »Nog eentje?» liet hij er op volgen. »Met plezier!» gaf ik ten antwoord, besloten mijn deel van de vloeistoffen te nemen als ik geen vaste spijsen kon krijgen.

»Mij dunkt,» zeide hij na een poosje, »wij moesten wat gaan eten bij dien Franschman, wiens lekkers gij straks met zulk eene ingespannen aandacht stondt te bekijken. Die reis met de stoomboot heeft mij een honger als een wolf gegeven.»

Het spreekt wel van zelf, dat ik mij niet tweemaal liet noodigen.

Het *menu* was een gesloten boek voor den kapitein, die in kernachtige bewoordingen tegen »dat verwenschte koeterwaalsch» protesteerde en mij verzocht bij dien »kikvorschen-eter» een eenvoudig maar degelijk maal te bestellen, waarbij pannekoeken niet ontbreken mochten.

Het kostte mij niet veel moeite aan het verlangen van den kapitein te voldoen en vervolgens bevredigde ik mijne eigene behoeften met zooveel ijver, dat er voor ons weinig gelegenheid tot praten overbleef; doch toen mijn gastheer, na reeds lang vork en mes nedergelegd en een kwartier lang zijn tandenstoker gebruikt te hebben, mij nog zag eten alsof ik den geeuwhonger had, begon hij oplettend te worden en zeide hij:

»Wel, ouwe jongen, het schijnt dat gij een gezegenden eetlust hebt, en nu ik u goed beschouw, geloof ik dat uwe kleëren ook niet meer in den besten toestand zijn. Hebt ge 't in den laatsten tijd hard gehad?»

Op die vraag maakte ik hem deelgenoot van het geheim, dat dit in drie dagen mijn eerste maal was, in weerwil van al mijne pogingen om er een te verdienen.

»Wat!» riep hij opspringende uit. »En durven zij in deze streek zich blanken noemen? Daar,» vervolgde hij,

de hand in zijn zak stekende, »neem dat van mij aan, mijn jongen, en betaal het mij terug, als gij er toe in staat zijt.»

Bij die woorden wierp hij een groot, blinkend goudstuk van 20 dollars op tafel, met een blos op zijn eerlijk gezicht en een paar krachtige uitroepen op zijne lippen. Mijne oogen ondervonden eene aandoening, waarmede zij niet meer bekend waren geweest sedert mijn achtste jaar, toen ik eene afstraffing van mijne mam'sel had ontvangen. Zij werden onwillekeurig vochtig toen ik de hand van den braven man drukte, die mij nu voor de tweede maal van de bitterste ellende redde.

De kapitein vertrok den volgenden morgen weder naar de Fraser-rivier en verliet mij met den wensch, dat ik nog menig tochtje door de *cañons* met hem zou doen. Het geld, dat hij mij geleend had, bewees mij wonderbaarlijke diensten, want het stelde mij in staat het hoofd boven water te houden, totdat ik eene betrekking kreeg als voerman bij een brouwer. Dit baantje was vrij goed, maar op een laten avond, toen ik over een hobbeligen landweg naar de stad terugreed, viel ik van mijne biervaten af en brak den arm.

Na mijn herstel maakte ik eene onverwachte promotie als assistent ten kantore van een essaieur, voor welke betrekking ik mij, naar koloniale begrippen, ten volle berekend achtte, omdat ik in de keuken mijner ouders wel eens kleine scheikundige proeven had genomen tot schrik van de dienstmeiden, en ook eens een ondermeester op school bijna had doen stikken door heimelijk een fleschje met chloorgas in zijn lessenaar te plaatsen en het op het juiste oogenblik door middel van een daaraan bevestigd touwtje omver te trekken.

Na het ruwe leven, dat ik achter den rug had, vond ik mijn nieuwen werkkring zeer aangenaam. De eenige

schaduwzijde was het gevoel van benijding dat bij mij opgewekt werd door het gezicht van de bergen stofgoud, die lieden, gelukkiger dan ik in hunne ondernemingen, aanbrachten om ze door mijne tussschenkomst in blinkende baren te doen herscheppen, wier gehalte onderzocht en dan door een daarop geplaatsten stempel aangeduid werd. Daar ik een goed salaris kreeg kon ik mij fijne klederen aanschaffen en mijn intrek nemen in een fatsoenlijk kosthuis in Yates Street, dat door mevrouw Meekins en hare dochter Angelina gehouden werd.

Mevrouw Meekins was de weduwe van den kapitein van een walvischvaarder uit Nieuw-Engeland, die, niets dan schulden achterlatende, te Honoloeloe overleden was. De beide dames hadden daarop velerlei lotwisselingen ondergaan, totdat zij in hare tegenwoordige haven het anker hadden geworpen. Ten gevolge van deze omstandigheden was mevrouw wat azijnachtig van humeur en in geldzaken min of meer vasthoudend geworden.

Angelina was een aardig meisje. Wel is waar had hare opvoeding zeer veel te wenschen overgelaten, maar ten gevolge van de schaarschte van dames was zij een voorwerp van bewondering niet alleen voor de kostgangers, maar ook voor de barbaren daar buiten, die wegens gebrek aan ruimte niet in den kring van ons kleine gezelschap konden opgenomen worden.

Een tijd lang was een jonge kantoorbediende mijn voornaamste mededinger naar Angelina's gunst, doch eindelijk behaalde ik eene beslissende overwinning op hem, door een paar paarden te bedwingen, die door Angelina gemend werden en met het open rijtuig, waarin wij zaten, op hol poogden te gaan. Gelukkig slaagde ik er in, die woeste rossen der prairie (gehuurd voor den buitensporigen prijs van 10 dollars) tot staan te brengen op een vijftigtal ellen afstands van het water, en de

lieve Angelina nam de gelegenheid waar om in mijne armen te zinken en woorden te uiten die voor geen tweeledige uitlegging vatbaar waren, eer zij overging tot de damesgewoonte om flauw te vallen.

Doch mijn eenige liefdesavontuur in 't verre Westen werd in de kiem gesmoord, want het ongeluk wilde dat mijn patroon juist dienzelfden dag, toen ik niet op het kantoor was, op het denkbeeld kwam dat hij meer recht had op zekere gouden baren dan de man, die hem den vorigen dag het stofgoud, waaruit zij waren gevormd, ter smelting had gebracht, en bij gevolg nam hij (met de baren) passage naar San Francisco op de stoomboot, wier blauwe rookwolken ik op onzen terugkeer huiswaarts aan Angelina gewezen had, toen zij weder uit hare bezwijming was bijgekomen. Mij beroofde hij te gelijker tijd van twee maanden salaris, die ik nog van hem te vorderen had.

Mevrouw Meekins verklaarde, dat het haar zeer »erg speet,” maar haar huis had eene fatsoenlijke reputatie en zij was bang dat de betrekking, waarin ik tot den vluchteling gestaan had, hare huurders hinderen zou. Zij had ook eene zekere gemeenzaamheid tusschen mij en hare dochter opgemerkt, die zij niet kon goedkeuren, en daar zij andere plannen met Angelina had, vroeg zij of ik haar het plezier wilde doen, om — ? Wel zeker wilde ik dat, en ik verhuisde terstond, na vele tranen en beloften van Angelina.

Het voorjaar was intusschen gekomen, en toen ik mijn kleinen inboedel uit het kosthuis van mevrouw Meekins naar eene minder aanzienlijke inrichting van gelijken aard overbracht, viel mijn oog op de aanplakbiljetten van een roeiwedstrijd. Ik beschouwde dit als eene geschikte gelegenheid om aan wat geld te komen en besloot er gebruik van te maken. Ik ging dus een jonkman opzoeken, met wien ik een paar malen een roei-

partijtje had gehouden, en te zamen lieten wij ons voor al de nommers van het programma inschrijven. Na eene week vlijtige oefening achtten wij ons tegen alle weder-partijders, die zich konden aanmelden, opgewassen.

De gewichtige dag — een zeer schoone dag tevens — kwam en wij lieten het oog over de watervlakte gaan, wel met hoop, maar toch met zekere vrees, want van ons welslagen hing het af, of ik naar de mijn zou kunnen terugkeeren, daar anders mijn recht op dien grond vervallen zou zijn. De afstand, die afgelegd moest worden, strekte zich van eene brug over de haven naar een klein eilandje uit, en daar omheen moest men terugvaren. De gezamenlijke lengte bedroeg ongeveer twee Engelsche mijlen.

De eerste wedstrijd was voor bootjes met twee paar riemen. Wij hadden daarbij nagenoeg geen concurrentie, want er boden zich slechts twee forsche sloeproeiers uit de naburige haven Esquimalt aan, voor welke wij meenden dat wij geen vrees meer zouden behoeven te koesteren na de eerste halve mijl; dit was ongeveer de afstand dien zij gewoon waren naar en van de oorlogsschepen op de reede te roeien, waarna zij zich dan met ruime teugen bier voor de ondergane vermoeienissen schadeloos stelden.

De toeschouwers oordeelden er anders over dan wij en schenen het vrij ongepast te vinden dat een paar jongelieden het tegen mannen, die dubbel zoo forschen waren als zij en bovendien het werk kenden, durfden opnemen. Vooral de Amerikaansche toeschouwers (waarschijnlijk de slechtste beoordeelaars in zaken van dezen aard) bespotten ons en wilden gaarne drie of vijf tegen één met ons wedden, dat wij het zouden verliezen. Zoo ver onze beperkte financiën het veroorloofden nemen wij die weddingschappen aan, zoodat er, toen het tijd werd

om af te varen, een aantal in ons zakboekje opgeteekend stonden.

Gelijk wij vermoed hadden bleek de wedstrijd niet zeer moeielijk te zijn. Onze tegenpartijders begonnen met groote kracht en lieten ons gedurende de eerste halve mijl ver achter zich ; doch bij het eiland haalden wij hen in, passeerden hen daar gemakkelijk en kwamen vele bootslengten vóór hen terug , tot groote verbazing dergenen die gewed hadden.

Aan den volgende wedstrijd namen vier bootjes , elk met één man, deel. Mijn vriend won. De laatste wedstrijd was met twee paar riemen, maar wij voeren het water op ons gemak over, want niemand durfde met ons concurreeren. Tot onze groote blijdschap wonnen wij dus dien dag genoeg geld om naar de mijnen te gaan en daar zonder overhaasting ons geluk te beproeven.

Ik schreef aan Pat , dat hij terug moest komen , en toen ook onze andere compagnons in het mijnwerk reisvaardig waren , vertrokken wij allen op nieuw naar de Schoppenboer-kreek , om te zien of de fortuin ons thans zou willen toelachen.

Ik had eene geheime samenkomst met Angelina om afscheid te nemen en bij die gelegenheid werden tal van beloften gewisseld , doch de kantoorbediende verdrong mij , toen ik weg was. Met den bijstand van mama wist hij haar te bewegen eene maand daarna met hem in het huwelijk te treden. Arm meisje ! hij was een slecht echtgenoot , geraakte aan den drank , sloeg haar en ging ten slotte met eene actrice op den loop.

XIII.

ANDERMAAL NAAR DE MIJNEN.

De reis was deze maal gemakkelijker dan het vorige jaar. Wij hadden geen muildieren bij ons, geen provisiën, minder bagage en ongelukkig ook minder geld; doch ondertusschen was eene rijke ondervinding ons deel geworden en waren wij aan hard werken gewoon geraakt.

Het koloniaal bestuur had al zijne krachten en geldmiddelen gewijd aan het maken van een grooten weg van de havens naar de mijnen, een werk dat met kracht werd voortgezet. Wij passeerden eenige honderden manschappen die op verschillende punten in kampen langs den weg gehuisvest waren, en daar het nog eene maand te vroeg was om met het geregelde mijnwerk te beginnen, wilden wij ons wel verwaardigen onze diensten gedurende dien tijd aan het land te verleen, waartoe wij ons bij een der aannemers verhuurden.

Als de lezer niet een gewest bezocht heeft dat pas bevolkt begon te worden, zal hij zich bezwaarlijk kunnen voorstellen wat dergelijke kampen langs den weg zijn. Na een nauw pad door de bosschen gevolgd te hebben, staat hij plotseling voor zulk eene tijdelijke verblijfplaats van zijne natuurgenooten. Is het misschien etenstijd, dan treft het gekletter van een groot aantal vorken, messen en lepels op tinnen borden het oor, en maken de geuren van het bijna altijd gebruikelijke gerecht van boonen met spek zich aan den neus kenbaar. Een paar koks brengen van een groot houtvuur reusachtige pannen met die eenvoudige maar voedzame spijs naar de hongerige helden van bijl en spade, die in rijen voor lange tafels staan, gelijk varkens aan eene trog. Hoe gespannen hunne verwachting is blijkt uit het diepe stilzwijgen dat

zij bewaren en dat slechts nu en dan afgebroken wordt door eene verwensching dat het zoo lang duurt. Is de maaltijd eindelijk aangericht, dan wordt het een strijd met borden, vorken en lepels wie er het eerst bij zal wezen. Nog hoort men niet spreken, want allen hebben het te druk; niets anders dan het onophoudelijk gekletter getuigt van de verwoesting die aangericht wordt. Maar na een kwartier begint de menschelijke stem hare rechten te doen gelden; de ruwe tafels worden verlaten; de werklieden rennen als eene kudde vee naar het stroompje dat van de steile berghelling naar beneden stort, zij laven zich met diepe teugen aan het koele nat, en na die verfrissing beginnen de zoolang bedwongen tongen los te gaan. De pijpen worden opgestoken, de mannen begeven zich bij kleine groepen in de schaduw der pittoreske verzameling van witte tenten die door het omringende bosch heengluren, en strekken zich op hunne ligplaatsen van pijnboomtwijgjes uit of houden zich met gesprekken bezig, totdat de schrikbarende *gong* hen weder tot den arbeid roept. Aan het einde van den 'dag herhaalt zich het tooneel van den maaltijd, doch nu met minder heftigheid, omdat men meer tijd heeft, en dezelfde groepen vereenigen zich andermaal om den avond door te brengen, totdat de slaap hunne oogleden komt sluiten. Soms, hoewel zelden, ziet men een kaarslicht glinsteren door het doek eener tent, waar de eene of andere dobbelaar receptie houdt en het betreurt dat de inzet zijner kameraden zoo klein is, of waar een betergezind persoon met moeite een brief aan zijne lievelingen, die duizenden mijlen van hem verwijderd zijn, zit op te stellen. Eindelijk wordt de kaars uitgedaan, de laatste vonk van het groote vuur sterft weg, en het kleine kamp is stil, stiller dan de omringende natuur, die den geheelen dag

doodstil is geweest, want nu zijn de bevers bezig aan hun kleinen dam boven in het stroompje en men hoort bijna hun knauwen aan den pijnboom, dien zij even zeker, hoewel veel langzamer zullen vellen dan de geharde Canadiërs, die hier in de nabijheid liggen te slapen; de marter en de wezel schreeuwen in de bosschen; de hongerige wolf sluipt rondom het kleine kamp; de beer komt uit zijn hol te voorschijn en op zijn gebrom antwoordt het geknor van den wachthond, wiens droomen bij de warme asch van het vuur door zijn ruigen buurman onaangenaam verstoord worden.

De arbeiders bestaan uit drie klassen: de boomenvellers, die de pioniers zijn, de boomen omhouwen in de richting die de weg moet volgen en de ravijnen opvullen met een raamwerk van stammen, of bruggen van dergelijke stammen over de rivieren slaan; de gravers, die met houweel en spade de vellers volgen, de overgebleven wortels der boomen uitdelven en de hoogten van den grond afgraven of zijne diepten aanvullen; en de speciale klasse van Cornwalsche of Wallische mijnwerkers, die met boor en hamer de rotsen, welke in den weg staan, aantasten, om ze daarna door middel van buskruit in de lucht te doen springen. De beide eerste klassen bestaan uit allerlei soorten van mannen, van den ontslagen misdadiger tot den zoon van den rijken Engelschen heer of van den New-Yorkschen koopman.

Pat en ik achtten ons op grond van onze vroegere werkzaamheden met de bijl bekwaam om plaats te nemen onder de houtvellers, wier werk zindelijker en aangenamer dan dat der gravers is. Wij werkten eene maand lang zeer naar ons genoegen en waren aan het einde van dien tijd door den aard van ons werk 30 mijlen verder op den weg gekomen. De andere deelhebbers in ons perceel goudland aan de Schoppenboer-kreek hadden nog

voor eene maand werk op eene boerderij, terwijl wij naar Cariboo doorgingen, om den ouden Jack weder op te zoeken en onze zomer-campagne te openen.

Het was reeds in 't midden van Mei toen wij in het district Cariboo aankwamen, maar de sneeuw lag nog hoog op de bergen, en wij moesten onze sneeuwschoenen aantrekken om onze vroegere woning aan de Schopenboer-kreek te bereiken, want er liep door de sneeuw nog geen spoor daarheen. Toen wij er aankwamen vonden wij Jack in eene atmosfeer van den walgelijksten stank bezig met het bereiden van de vellen der marters, die hij gedurende den winter in vrij groot aantal gevangen had. De oude man was in zijne eenzaamheid zoo vroolijk als een vink en toen wij hem vroegen hoe hij den tijd had doorgebracht, gaf hij ten antwoord:

»o Ik heb het heel goed gehad, ofschoon het mij genoeg doet u weer te zien, want de eenige levende wezens, die ik gedurende de twee laatste maanden onder de oogen heb gekregen, zijn die schepsels geweest'' (de marters) »en een *cariboo*'' (een soort van eland, waarnaar het district genoemd was), »dien ik een poosje geleden schoot. Ik heb zijn gewei, dat zes voet vlucht had, aan Martijn in het salon ginds'' (in de richting naar de Willem's kreek wijzende) »voor dertig dollars verkocht.''

»En hebt gij hier den ganschen winter alleen gezeten, Jack?''

»Ja, meestal, behalve wanneer ik eens naar de Kreek ging om provisiën te halen en eene hartige teug nam om er de vochtigheid uit te houden. 't Heeft niet veel verschild, of op zekeren nacht was ik bevroren en mijn groote teen doet mij sedert dien tijd altijd pijn. Later hoorde ik van doctor Brown, dat het kwik in dat glas,

dat hij heeft, drie dagen lang zoo hard als een steen was geweest. Dat was koud, niet waar? Een ander maal, toen ik weer naar de Kreek was gegaan, amuseerden wij ons goed; Martijn gaf een bal in zijn salon en al de jongens uit den omtrek waren er natuurlijk bij."

»En hoe zijt gij bij die gelegenheid aan dames gekomen?"

»Wel, wij hadden er geene, behalve Maria" (eene dikke oude negerin, die de waschvrouw der goudgravers was) »en de Fransche madam en de vrouw van den smid. Maar wij dansten er vroolijk op los, dat kan ik u verzekeren! Drie vrouwen was wel wat weinig voor honderdvijftig mannen, maar wij hadden toch plezier, totdat een schavuit jalappe in de taartjes deed, en toen werden een aantal onzer na het souper wel wat kwalijk."

»En van ons perceel is zeker niets nieuws te vertellen?" vroeg ik. »Toen ik er voorbijkwam zag ik de schacht vol water, dat bevroren was."

»Ja, jongens, wat dat betreft heb ik iets te laten zien en iets te vertellen. Kijk eens! wat zegt gij dáár van?" en bij die woorden legde hij ons eenige stukjes goud voor, die gezamenlijk een paar ons zullen gewogen hebben.

Met verrukking staarden wij dezen schat aan; het was het eerste goud, dat uit *onzen* grond kwam, en wij waren er dus niet weinig trotsch op.

»En zoudt ge wel gelooven dat die stukjes mij bijna het leven hebben gekost?"

»Hoe?" riepen wij met verbazing uit.

»Wel, de zaak droeg zich als volgt toe. Nadat gij allen verleden herfst waart heengegaan en ik mijne vallen gereed had gemaakt om ze uit te zetten, kwam ik op de gedachte, om, voordat het begon te vriezen, de holte daar in de schacht nog wat uit te diepen. Ik leidde dus het water weder naar het rad en pompte de

schacht droog; doch ik kon natuurlijk niet naar beneden gaan, zonder iemand aan de windas te hebben. Daarom begaf ik mij den volgenden dag naar Willem's kreek en trof in het salon een kerel aan, die hout zaagde om te eten te hebben. Ik bood hem eene week den kost aan, als hij mij een handje wilde helpen. Dit scheen hem wel te bevallen en tegen den donker kwamen wij hier aan. Na het eten rookten wij een pijp en begonnen over het land in het algemeen en dit perceel in het bijzonder te spreken. Hij scheen machtig nieuwsgierig en er kwam geen einde aan zijne vragen, zooals hoevelen er deel in het perceel hadden, wanneer de anderen terug zouden komen, en zoo meer. Hij keek ook op eene vreemdsoortige manier de hut rond en scheen alles nauwkeurig op te nemen. Maar op dat oogenblik hechtte ik daar weinig gewicht aan.

»Den volgenden morgen kregen wij de schacht geheel droog, ik ging met een houweel en eene spade in den bak, en hij liet mij door middel van de windas naar beneden. Ik groef omtrent drie voet diep en zond nu en dan, naarmate ik vorderde, wat van de aarde naar boven. Daarop werd de grond zeer hard en kwam mijn houweel op eene zachte soort van rotssteen. Ik ruimde de aarde weg, schrapte de rots met mijn oud mes af, en daar kwamen er deze stukken goud uit. Ik kon een kreet van vreugde niet weerhouden toen ik ze vond, want dat gezicht deed mij genoeg. »Eindelijk zal het dan toch gelukken!» riep ik uit. Maar plotseling kreeg ik eene onplezierige gewaarwording en keek ik naar boven. Daar stond de man; ik kon zijn gelaat in het licht volkomen goed opnemen, hoewel hij van mij niet veel zien kon. Met een kwaadaardigen blik gluurde hij naar de laagte. »Hola!» riep ik hem toe.

»Hola jij zelf,» was zijn antwoord.

»Kom, trek mij eens op, als ge wilt.»

»Daar zal ik eens over denken,» hernam hij.

»Ik begon te vloeken (dat kan ik niet laten als ik driftig word), maar dat baatte niet. Ik begon dus te lachen, om het te doen voorkomen alsof ik het van zijn kant als eene grap beschouwde, en de stukjes goud in mijn zak stekende, ging ik zitten en riep hem toe, dat hij zeker vermoeid was van 't optrekken van den bak; maar hij ging heen en de wending, die de zaak nam, beviel mij al heel weinig.

»Toch dacht ik niet dat hij zulk een godvergeten schurk zou zijn, om mij daar in de diepte achter te laten, waar ik van honger had moeten sterven, want het was niet waarschijnlijk dat er iemand in den omtrek zou komen vóór uw terugkeer in het voorjaar, en ik dacht dat de inhoud van onze hut te armzalig voor hem was om die te plunderen. Allerlei denkbeelden doorkruisten mijn brein: misschien was hij krankzinnig geworden, misschien dacht hij dat er ergens in de hut een schat verborgen lag en ging hij die zoeken. In ieder geval, als het zijn vaste plan was mij dáár te laten en hij zich weder aan den mond der schacht vertoonde, was ik voornemens hem te verzoeken mijn zesloopsrevolver uit het kastje boven mijne slaapplaats te halen en mij op staanden voet dood te schieten, om er maar dadelijk een einde aan te maken. Daarop echter moest ik erkennen dat ik toch gaarne nog wat langer zou leven en begon ik op middelen te peinzen om uit mijn benarden toestand te komen. De schacht is rondom geheel betimmerd, alleen met kleine wiggen in de hoeken. Daar langs kon ik niet naar boven klouteren. Hij had den bak boven, en als dit niet het geval ware geweest, twijfel ik niet of hij zou het touw doorgesneden hebben. Ik had kunnen beproeven naar boven te komen, door beurtelings mijn

houweel en mijn mes in den wand te slaan, doch als ik nitgeglipt en naar beneden gestort ware, wat dan? Evenwel zag ik geen andere kans dan te wachten tot dat hij weg was en het dan te beproeven. Ondertusschen begon het water weêr in te zijpelen, want hij had het rad en de pomp vastgezet. Dat was ten minste een troost! Ik zou verdrinken voor dat ik kon verhongeren of bevriezen.

»Terwijl ik dit alles bij mij zelven overlegde, kwam de kerel weer boven aan de schacht en riep: »Hei daar! van anderen!»

»Ik dacht dat hij mij eindelijk op wilde halen, doch toen ik omhoog keek begreep ik er alles van, want ik zag een zwaar pak op zijne schouders: hij had alle dingen, die hij in de hut machtig kon worden, bijeengegaard.»

»Schelm!» brulde ik hem toe: »zijt gij voornemens mij hier te laten zitten, om als een hond te sterven?»

»t Ga je goed!» gaf hij ten antwoord, en liet er spottend op volgen: »Het spijt mij, dat ik geen beter nachtkwartier voor je heb.»

»Ik schold hem uit, vloekte, beloofde hem gouden bergen (met het vaste plan, om, zoodra ik er uit was, hem de hersens in te slaan), maar alles te vergeefs, want hij ging koeltjes heen. Hij wilde mij de gelegenheid niet geven om wraak te nemen en dat was zeer verstandig van hem.»

»En hoe, in s' hemels naam, zijt gij er uitgekomen, Jack?»

»Wel, toen de kerel weg was en ik eerst nog wat gevloekt had, maar daarop tot inkeer was gekomen en nagedacht had over het kwaad dat ik in mijn leven heb gepleegd en over hetgeen mijne oude moeder mij wel eens van de andere wereld verteld had, begon ik alles nauwkeurig op te nemen. Plotseling doorzag ik hoe ik uit

de schacht kon komen en het verschilde weinig of ik was gek geworden van blijdschap, — niet zoozeer omdat ik nu behouden was, maar omdat ik op den schurk wraak zou kunnen nemen. 't Was de pomp, die mij redden zou! Ik behoefde eenvoudig met mijn houweel het benedeneinde van den riem in den planken wand der schacht vast te slaan, om dan langs de waterbakjes naar boven te kunnen klimmen." (De bedoelde pomp bestond uit een breedden lederen riem die boven aan de schacht over een trommel liep; aan dien riem waren met tusschenruimten van twee voet houten bakjes bevestigd, die het water opschepten en, als zij boven over den trommel heen kwamen, zich zelve uitgoten. Door het houweel door het onderende van den riem heen te slaan en dien aldus vast te zetten, kon Jack tegen de bakjes als een trap opklouteren.)

»Dat was in alle opzichten eene Jakob's ladder voor u, Jack! En hebt gij den schelm later nog in handen gekregen?"

»Dat zult ge hooren. Ik wachtte totdat ik kon berekenen dat hij buiten het gezicht was, want ik vreesde, dat hij, als hij iets hoorde, zou terugkomen om den riem door te snijden, en dan zou het met mij gedaan zijn geweest. Maar toen dreef ik mijn houweel met een geweldigen slag door den riem en in het hout en klom als een weerlicht tegen de bakjes op. Boven gekomen bleef ik eenigen tijd op den grond liggen, want ik was overweldigd van aandoeningen, maar ging toen naar de hut, haalde mijn revolver uit het kastje, at een weinig, en begon, toen ik daarmede klaar was, het spoor van mijn man op te zoeken.

»Ik vond het spoedig en kon het tot aan de Kreek volgen, maar daar sloeg het zijwaarts af en richtte zich naar den tak der Quesnelle. Ik bedacht mij of ik hem

verder alleen wilde volgen om hem neer te schieten, dan of ik eenige der goudgravers zou halen om mij bij die jacht te helpen en dan de lynch-wet toe te passen. Dit laatste scheen mij het beste toe, zoodat ik naar de Willem's kreek ging en een half dozijn der mannen verzocht mij te vergezellen.

»Weldra hadden wij het spoor teruggevonden en na eenige mijlen geloopt te hebben, kregen wij hem in 't oog, met zijne vracht op de schouders. Hij had juist wat rust genomen en daarna zijne reis hervat, want wij passeerden het overschot van een vuur dat hij aangelegd had, zeker om wat van mijn spek te braden. Toen hij voetstappen hoorde keek hij om en ons ziende wierp hij zijn pak weg en zette het op een loopen, maar wij haalden hem spoedig in. Toen keerde hij zich eensklaps om en loste een pistool op mij. De kogel schramde mijn arm en bracht eenig bloedverlies te weeg, maar deed verder geen kwaad. Hij had geen tijd om voor de tweede maal te vuren, want wij grepen hem bij de kraag, ontnamen hem zijn revolver, bonden zijne handen, en keerden met hem naar de hut aan de Schoppenboer-kreek terug. Daar vertelde ik mijn wedervaren en liet aan de mannen zien hoe ik den riem op den bodem der schacht vastgeslagen had. De schelm kon het ook niet tegenspreken. Wij brachten hem dus het bosch in, zochten een geschikten tak aan een boom uit, lazen hem een hoofdstuk voor uit het bijbeltje dat in de hut was (*dat had hij niet medegenomen*) en zonden hem toen de eeuwigheid in, om rekenschap af te leggen. Ik vrees dat hij heel wat op zijn kerfstok had.

»Wij begaven ons vervolgens allen naar de Willem's kreek, want ik wilde dien nacht zoo dicht bij dat lijk niet alleen in de hut blijven. Den volgenden morgen gingen twee der mannen met mij naar het bosch, namen

hem af en begroeven hem aan den voet van den boom. Als ge wilt, zal ik u zijn graf toonen."

Wij gingen met hem mede en zagen een terpje met een ruw kruis er op, aan welks voet op een plankje de naam van den overledene (dien men uit een brief in zijn bezit had leeren kennen) ingesneden stond, met den datum 21 December 1862.

Uit het oogpunt eener beschaafde maatschappij beschouwd kan de toepassing der lynch-wet bezwaarlijk goedgekeurd worden, doch snelle en harde maatregelen moeten in woeste landstreken, waar schavuiten gelijk dezen man er een was geweest maar al te talrijk zijn, onvermijdelijk noodzakelijk geacht worden. Het eenvoudige graf stemde tot sombere gewaarwordingen, maar wij waren het met Jack eens, dat de misdadiger een rechtvaardig vonnis had ondergaan.

Met ons drieën togen wij spoedig aan 't werk om de sneeuw van ons perceel weg te ruimen en het benoodigde voor de hervatting van den arbeid in orde te brengen. Daarna brachten wij de pomp in beweging, doch bevonden dat wij de schacht niet droog konden krijgen voordat onze bureu ook hunne pompen in werking hadden gebracht. Wij gingen dus met onze bijlen en zagen naar het bosch en maakten de hoeveelheid hout gereed, die wij noodig zouden hebben als wij onze werkzaamheden hervatten konden.

Tegen het einde der maand kwamen onze andere deelgenooten aan en gingen ook onze bureu aan 't werk, oodat wij in staat geraakten onze schacht geheel droog te maken. De oude Jack had onze vondsten aan de vinkeliers laten zien, en deze boden ons ieder nu een paar luizend pond sterling voor ons aandeel in de zaak; doch wij wezen dit van de hand, daar wij wisten welke norme hoeveelheden goud de gravers aan de Willem's

kreek verkregen hadden uit perceelen, die veel minder dan het onze beloofden.

Wij gingen dus dadelijk aan het verdiepen van de schacht, doch bevonden toen, dat zij slechts op de helling van de rots uitkwam, die zeer steil was en nog tot eene veel grootere diepte nederliep, zoodat ons niets anders overschoot dan weder eene nieuwe schacht te graven. Jack's goudklompjes hadden zich slechts in een zoogenaamden »zak" bevonden, die weinig meer bevatte dan hij er reeds uitgehaald had.

Dit was niet zeer bemoedigend, doch wij lieten ons nog niet afschrikken en kwamen spoedig weder ter diepte van zestig voet. Doch toen geraakten wij op nieuw in strijd met onzen ouden vijand, het water. Wij bedachten allerlei middelen om het te keeren, maar konden het niet bedwingen. Door het losse zand op den bodem kwam het in zulke stroomen binnen, dat pompen, zooals wij ter beschikking hadden, niet in staat waren het te overweldigen.

Onze burenen verkeerden in hetzelfde geval; er was geen kans om op den grond te komen, waar wij *wisten* dat het goud in overvloed moest voorhanden zijn. Dit was een hard geval, maar het is niet zelden het lot van den goudgraver. Het eenige wat wij konden doen was de operatiën tot het volgende seizoen uit te stellen, en te hopen dat dan de wegen naar de bovenlanden voltooid zouden zijn, zoodat wij stoommachines zouden kunnen aanvoeren, als een laatste en machtigste middel tegen het water. Hoe dikwijls wenschte ik, dat ik de aangeboden tweeduizend pond maar had aangenomen, vooral toen ik na drie maanden slaafsch werken weder heen moest gaan, om naar eene andere broodwinning uit te zien!

Gelukkig deed zich spoedig iets voor mij op. Toen ik de rampzalige Schoppenboer-kreek verliet, passeerde

er een trein van pakkieren. Ik maakte kennis met den bestuurder, een vroolijken Engelschen matroos, die er vreemd uitzag, zoo als hij dwars op zijn muilnier met de Mexicaansche schabrak zat en in strijd met zijne natuur zijn prettig gezicht onder een reusachtigen *sombrero* (breedgeranden hoed) verborg. Hij had iemand noodig, daar een zijner Mexicaansche knechts den vorigen avond op eene dronkemanspartij een messteek had ontvangen. Hij zeide dat hij liever met een landgenoot omging dan met die Mexicanen, wier taal hij niet verstaan kon, en gaarne gaf hij mij dus den vacanten post, dien ik even gaarne aanvaardde.

In zomertijd was dit geen onaangenaam leven. Met het kriecken van den dag stonden wij op en zochten de afgedwaalde dieren bijeen; vervolgens schaarden wij ons met een eetlust, die door de voorafgegane beweging niet weinig gescherpt was, aan het ontbijt (van beter hoedanigheid dan wij het in de mijnen gewoon waren geweest), dat de kok intusschen had gereed gemaakt; daarna zadelden en belaadden wij de dieren onder de vreemdsoortige kreten en vloeken der Mexicanen en het geknor der muilezels als hunne buikriemen strak werden aangehaald; en eindelijk volgde een aangename rid door wonder-schoone landschappen, waarbij men weinig anders te doen had dan de heerlijke natuur gade te slaan en nu en dan eene vracht wat vaster te binden of een onbeladen dier, dat van de overige was afgezworven, na te galoppeeren. De dagreis eindigde gewoonlijk te twee of drie ure in den namiddag, en als dan de muilieren ontladen en de vrachten opgestapeld waren, konden wij het ons zoo aangenaam mogelijk maken, als wij maar nu en dan op het klinken der bellen van de muilezels letten, om te weten in welke richting wij die dieren den volgenden morgen te zoeken zouden hebben. Zaten wij des avonds rondom het

vuur dan vermaakte onze aanvoerder ons met liedjes en grappige geschiedenissen, terwijl de Mexicanen, zoo lang zij nog een penning rijk waren, met elkander dobelden. Daarna wikkelden wij ons in de dekens en sliepen onder den zomerhemel in, terwijl de sterren beven ons stonden te fonkelen, totdat zij in de stralen der opgaande zon, die ons uit den slaap wekte, verdwenen.

Het was mij dus zeer leed toen de korte zomer ten einde spoedde en ik mijn goedhartigen patroon verlaten moest, die geld genoeg verdiend had om in Engeland van zijne renten te gaan leven, waar hij voornemens was, zooals hij mij vertelde, de dochter van zijn kapitein te trouwen. De gelukkige kerel wist bij ondervinding, dat vrachtrijden voordeeliger was dan goudgraven! Hij was niet een kapitaaltje van vijfhonderd pond sterling begonnen en keerde nu met twintig duizend pond naar zijn vaderland terug. Zulke gelukjes waren voor mij niet weggelegd: ik moest trachten wederom een winter door te worstelen en tevens geld genoeg te verzamelen om van dat ongelukkige perceel aan de Schoppenboer-kreek partij te trekken. Hoe ik aan dat geld komen zou was mij nog niet duidelijk, als het mij dit jaar niet méér meëliep dan het vorige, en ik kon niet verwachten dat er voor mijn particulier voordeel weder een roeiwedstrijd zou uitgeschreven worden.

XIV.

SCHARRELEN.

»Scharrelen,» een Americanisme ter aanduiding van de onzekere wijzen waarop iemand den kost tracht te verdienen, is van bijzondere toepassing op het gewone

leven van een kolonist, dien het nog niet gelukt is fortuin te maken. Dit nu was mijn toestand, toen ik te Victoria aan wal stapte, om er den tweeden winter door te brengen.

Natuurlijk bestaan er verschillende manieren van scharrelen. Om met de laagste te beginnen, heeft men daar den armen drommel die letterlijk werkt voor het dagelijksch brood, zoo als ik den vorigen winter gedaan had, en zich reeds zeer gelukkig rekent indien hij geen honger lijdt en eene zachtere plaats dan eene plank heeft om zijne vermoeide leden op uit te strekken. Verder vindt men den scharrelaar van den middenstand, die op crediet een winkel of een drinksalon opzet (in de meening dat het hem al erg zou moeten tegenloopen als hij geen goede zaken deed), en die zijn ondernemingsgeest telkens op een nieuw veld beproeft, zoodat men hem van een restaurateur in een houder van wetenschappelijke voorlezingen, of van een methodistisch predikant in een directeur van een speelhuis ziet veranderen. Boven die allen verheft zich de aristocratische scharrelaar, de koopman die tienmaal bankroet is gegaan, de staatsman die nog niet geslaagd is de wereld gelukkig te maken, de man die altijd in het aanzienlijkste hôtel logeert, naar de uiterste transatlantische mode gekleed is, zijne bescherming over dagblad-redacteurs uitstrekt (die hem »onzen ondernemenden en kundigen stadgenoot den heer Die en Die'' noemen), en wiens talent daarin moet bestaan, dat hij zich zoo voornaam mogelijk voordoet.

Al die soorten van scharrelaars beginnen met hetzelfde kapitaal of liever met hetzelfde gebrek aan kapitaal. De goederen, waarmede de heer van de tweede soort zijn winkel vult, behooren aan andere menschen toe; de mooie kleederen van den aristocraat en zijne logementsrekening zijn slechts onderwerpen van hoop of vrees, al

naar gelang van zaken, voor zijne crediteuren. Het maken van fortuin op dit gebied hangt van de koelbloedigheid en vermetelheid van den betrokken persoon af en hij die niets te verliezen heeft kan gemakkelijk energie aan den dag leggen. Weinigen rijzen uit lagen stand tot eene groote hoogte, want zwaar handenwerk is doodend voor de ontwikkeling van de eierzucht; doch velen uit de hoogere en midden-klassen zinken tot de laagste diepten, en wanneer zulk een onheil gebeurt kan men het toeschrijven aan het gemis van datgeen wat voor een eersten stelregel moest gehouden worden: betoon van geestkracht.

De herinnering aan het harde lot, dat ik het vorige jaar had ondergaan, deed mij besluiten mij deze maal niet meer door de omstandigheden te laten ringelooeren. Ik zou als scharrelaar optreden en, bestond er maar eenige kans toe, als zoodanig zegevieren. Mijn eerste werk was in een winkel van gemaakte klederen een costuum van echt Amerikaansche snede en den fijnsten transatlantischen smaak te koopen, waarna ik in een der grootste hôtels mijn intrek nam. Als medebewoners vond ik daar een rechter uit het territorium Washington, een staatsman uit Oregon, den redacteur van een nieuwsblad der stad, een Engelschen jonkheer die naar de kolonie gekomen was om speculatiën te doen en zijn geld te verliezen, en verscheidene anderen die ik niet nader zal aanduiden, maar die hetzelfde beroep uitoefenden als ik.

Om het met de Amerikanen te vinden moet men zijn woord weten te doen en het goed te doen. Niemand kan anderen zoo snel met praatjes vangen als zij, maar niemand wordt ook zoo gemakkelijk als zij door hetzelfde middel bij den neus genomen. Dit is de reden, waarom allerlei soorten van zwendelmaatschappijen in Amerika

zoo bloeien. Verbazend was de stroom van welsprekendheid, waarmede de anderen den rechter en den Engelschman overstelpten. Aanvankelijk zat ik er stil naar te luisteren, intusschen de opmerkingen makende, die mij in staat zouden stellen, om, als zich de gelegenheid voordeed, zelf mijn plan van aanval te voeren. Ik koos den redacteur tot het werktuig uit, dat mijne persoonlijke belangen zou bevorderen. In ieder geval moest ik zorgen met mijne medebewoners geen geschil te krijgen, want een scharrelaar mag, als hij er ten minste iets aan doen kan, geen vijanden maken.

De Engelsche jonkheer beviel mij nog al. Hij had zich verscheidene malen verwaardigd vragen betreffende het bovenland tot mij te richten en mijn advies op ondergeschikte punten, in verband met een uitstapje dat hij op het oog had, in te winnen. Ik geloof dat de redacteur hem ook wel lijden mocht en gaarne gezien zou hebben dat hij iets van zijn geld in den *Cosmopolitaan* stak, want de redacteur was natuurlijk ook een scharrelaar, ofschoon een dien het medegeloopen was.

Op een morgen vóór het ontbijt gebruikten de jonkheer en ik onzen *cocktail* aan het buffet, waarbij wij een gesprek over de vooruitzichten van dit land voerden, toen mijnheer A. D. Como, zoo heette de redacteur, bij ons kwam.

»Zoo, heeren, neemt ge 't gewone drankje in?' zeide hij, en zich tot den Engelschman wendende voegde hij er bij: »Ik geloof, mijnheer, dat de *cocktail* iets is, dat in het moederland nog niet op den waren prijs gesteld wordt.»

»o Neen,» antwoordde de jonkheer op lijnenden toon. »Ik moet tot mijn spijt bekennen, dat de Engelsen in dit opzicht nog veel ten achteren zijn. Maar als ik weer terugkeer zal ik een okshoofd *cocktails*, kant en klaar, meenemen, — ha, ha, ha!»

»Ja, ik durf wel zeggen dat wij de bewoners van het moederland in de meeste dingen een paar stapjes vooruit zijn,» bracht ik in 't midden. »Let alleen maar eens op onze nieuwsbladen; die zijn tienmaal talrijker dan in Groot-Britannie, hetgeen bewijst hoeveel beter zij zijn, want anders zouden de menschen ze niet lezen en de redacteurs (zoo als onze vriend hier) geen droog brood hebben.»

»Ja, maar de *Times* toch —,» begon de jonkheer vergoelijkend.

»De *Times*!» riep Como smadelijk uit. »Ik heb al langen tijd lust gehad een blaadje in uwe groote hoofdstad op te zetten, alleen om dat oude wijf, dat gij de *Times* noemt, ten onder te brengen! Als ik maar eens goed aan den gang was, geloof ik dat zij spoedig hunne laatste pers zouden moeten verkoopen, om hunne waschvrouw te betalen. Ik zou hen een hand dik met het slijk van mijn rechtmatigen toorn overdekken!»

De Brit verstomde bij dien uitval, doch ik juichte dien krachtig toe en verwierf daardoor dadelijk de vriendschap van Como.

»Dit land gaat eene schoone toekomst tegemoet, mijnheer,» voegde hij mij daarop toe.

»Dat doet het, doch het heeft de hulp der pers noodig om zijn rijkdom bekend te maken en tot diens ontwikkeling aan te sporen,» gaf ik ten antwoord.

»Gij hebt het zeker doorreisd?»

»Ik ken elken duim gronds.»

»En wat is in 't algemeen uw gevoelen er over?» Het kwam mij voor, dat de redacteur nu hengelde naar stof voor een nieuw artikel over *Onze vooruitzichten en verwachtingen*.

»Dat is te lang om het u nog vóór het ontbijt te vertellen, mijnheer de redacteur, maar ik zou niet

ongenegen zijn er eene reeks van artikeltjes in uw veelgelezen blad over te schrijven, als gij 't goedvindt. Ik geloof, dat wij het over de voorwaarden wel eens zullen worden."

»Goed gezegd, vreemdeling! Dat is afgesproken. Gij moet uw werk niet present geven. Ik ben van drukkersjongen tot redacteur opgescharreld, en wèl door nooit iets voor niet te geven (behalve misschien slechten raad). Als ge over een poosje aan mijn bureau wilt komen, zullen wij het programma ontwerpen."

Dit nu was de gelegenheid waarop ik gewacht had. Visioenen van de letters L. W. V. (Lid van de Wetgevende Vergadering) achter mijn naam, van aandeelen in voordeelige mijnvennootschappen en andere gunsten der tortuin volgden elkander reeds in mijne verbeelding op. Ik ontbeet met den redacteur en vernam bij die gelegenheid zijne geheele geschiedenis, verteld met de aangeboren ijdelheid van een Amerikaan, die het tot zekere hoogte in de wereld gebracht heeft. Ik liet hem opzettelijk doorpraten, om te bedenken wat ik zeggen zou, wanneer hij beginnen zou mij uit te hooren.

»En nu ik u mijn levensloop heb medegedeeld, moet ik u vragen, mijnheer, waar gij zijt groot gebracht?" vroeg hij.

»Wel, mijnheer, ik ben den oostkant uit geboren, maar ik heb vrij veel gereisd en vlei mij geen vooroordeelen meer te bezitten." Ik wachtte mij wel te zeggen hoe ver die oostkant lag, want als ik mijn Engelschen oorsprong verraden had, zou het dadelijk met de geheele kennismaking uit geweest zijn.

»o Zeker van Boston? Nu, er komen handige kerels uit die streek, ofschoon ik zelf uit Maryland ben en over het geheel niet veel met die lieden uit Nieuw-Engeland op heb."

Na het ontbijt stapten wij naar het bureau en traden het heiligdom van den redacteur binnen.

»En wat is uwe politieke geloofsbelijdenis, mijnheer?» begon mijn nieuwe vriend.

»Om de waarheid te zeggen, heb ik er in dit gewest nog geene.»

»Dat is goed ook. Lees maar eenige van onze laatste nummers, dan zult gij spoedig gewaar worden welke beginselen *wij* voorstaan. Op *Het Zwaard zonder Genade*, daar aan den overkant, moet gij niet letten. Ik ben anders heel zachtmoedig, maar den redacteur van *dat* blad noem ik een schurk en zal ik zeker eerstdaags moeten aflossen. Maar wat is uw gevoelen over den oorlog, daar in 't oosten? Ik maak er geen geheim van, dat ik voor de zuidelijken ben, en op dat punt zullen wij het zeker niet eens zijn?»

»Daarin vergist gij u, mijnheer de redacteur; ik sympathiseer volkomen met het zuiden. Ik heb genoeg van de streken dier noordelijken gezien, die de slavernij zouden willen afschaffen. Mijn vader was in zijn jongen tijd een Engelschman en werd door de vrijverklaring der slaven in West-Indie bijna geruïneerd.» Dit was ook de waarheid en bij die woorden stak ik mijne hand aan Como toe, die haar met warmte drukte.

»Nu, daar wij het dan over de hoofdzaken eens zijn, denk ik dat wij het te zamen wel zullen vinden. Schrijf nu eens een gloeiend artikel over het Cariboo-district, en geef er die gekken te New-Westminster goed van langs, zult ge? Als ik een dozijn Indianen voor de hand weg uit hun dorp nam, zou ik er een beter gouvernement van samenstellen dan zij dáár hebben.»

Ik keerde naar het logement terug en schreef een artikel dat ik als vrij gloeiend beschouwde en waarin ik de oprichting eener vennootschap tot bevordering van het

gebruik van stoommachines in de mijnstreken voorstelde, hetgeen ik hoopte dat ten voordeele van onze onderneming aan de Schoppenboer-kreek zou uitloopen, terwijl ik tevens de bewoners van New-Westminster rechts en links om de ooren gaf.

Como was met het denkbeeld van zulk eene vennootschap zeer ingenomen. »Nu, vriendje,» zeide hij, »uit dat zaakje moeten wij beiden een profijtje trachten te halen. Maar gijlieden uit Nieuw-Engeland zijt veel te beleefd in uwe taal. Kijk eens,» vervolgde hij, mij een artikel vol scheldwoorden toonende, »dat is hier de gewone stijl van schrijven. Neem dus uw product nog eens meê en maak het hier en daar wat pikanter.»

Ik voldeed aan dien wensch en voegde er zoo veel scheldwoorden in, dat ik vast op een pak slaag rekende als het uitlekte dat ik de schrijver was. Como was er thans ten hoogste over voldaan. Mijn artikel verscheen den volgenden morgen, en daar het veel aandacht trok ging ik met eene reeks stukjes van denzelfden aard voort.

Spoedig werd ik door een aantal kooplieden en speculanten opgezocht, die mij kwamen spreken over de »Cariboosche stoomwerktuigen-maatschappij.» De vennootschap werd opgericht, mijn naam kwam op de lijst der directeuren en voor mijne bemoeiingen als eersten ontwerper van de zaak ontving ik een aanzienlijk honorarium in volgefourneerde aandeelen der vennootschap, die ik met Como deelde, omdat hij mij geholpen had op de eerste sport van de ladder, die mij nu, gelijk ik overtuigd was, eindelijk tot de fortuin zou voeren.

Ik bracht dus den winter in voorspoed door en verwachtte zelfs dat Como mij zou uitnoodigen zijn compagnon in de dagbladonderneming te worden, doch dat gebeurde niet. Toen de lente kwam waren al de aandeelen der vennootschap geplaatst, een aantal stoom-

machines waren van San Francisco aangevoerd of hier ter plaatse vervaardigd, en men begon voorbereidselen te maken om ze naar de mijnen te vervoeren. Doch dáár was het, dat de schoen wong: het denkbeeld op zich zelf was goed, gelijk duizende andere; doch wij hadden de moeilijkheden, waarmede wij zouden te kampen hebben, niet genoeg overwogen. In de eerste plaats perste het gouvernement der andere kolonie (een treffend bewijs van kortzichtigheid) ons buitensporig hooge doorvoerrechten af; vervolgens werden wij door de eigenaars der stoombooten, die de werktuigen vervoerden, bedrogen; het voorjaar viel zeer laat in, en de wegen, die pas den vorigen zomer aangelegd waren, konden op vele plaatsen niet gebruikt worden, omdat de regens de zwakke plaatsen, die door de achtelooze opzichters over het hoofd waren gezien, hadden uitgespoeld.

Toen dan ook onze onhandelbare machineriën eindelijk bij de mijnen aankwamen was het reeds te laat in het seizoen om er nog dienst van te hebben en de huur, die wij voor het gebruik 'moesten vorderen, was voor de mijnwerkers te hoog. Wij werden dus genoodzaakt de machines met verlies te verkoopen en de vennootschap stortte in duigen. Ik had mijn invloed gebruikt om er eene bij de Schoppenboer-kreek te doen plaatsen, doch daar geen ander perceel genoeg opbracht om er zich ook eene aan te schaffen, was de onze op zich zelve van geen nut, en mijne compagnons moesten weder een seizoen met harden arbeid doorbrengen, zonder er vruchten van te plukken.

Ik was dit jaar in het laagland gebleven en had vriend Pat betaald om mij bij den arbeid te vervangen. Ik was zeer te leur gesteld toen hij in het najaar terugkwam met het bericht, dat mijne lotgenooten den zetel onzer verwachte rijkdommen hadden verlaten en

van de onderneming als eene hopelooze zaak afzagen.

Como was zeer ontevreden over den val der vennootschap, want *Het Zwaard zonder Genade* had victorie over hem gekraaid. Hij koelde nu zijne verbolgenheid aan mij en wilde van mijne medewerking verder niet gediend zijn. De vriendenkring in het logement was reeds uiteengespat; de rechter en de staatsman waren naar hunne standplaatsen teruggekeerd, de Engelsche jonkheer had vee gekocht, maar was daarbij, zoo als ik later vernam, door zijn deelgenoot in die speculatie grof bedrogen, zoodat hij met zeer slechte gedachten van de Amerikanen de reis naar zijn vaderland weder had aangenomen, en *ik* moest van mijn kant naar eene andere broodwinning uitzien.

Ik vond die als »klerk'' (in Europa zegt men winkelknecht) in een magazijn van manufacturen. De vriend, die mij dat baantje bezorgde, lachte mij uit, toen ik zeide dat ik geen verstand van die zaken had. »Ik weet er hoegenaamd niets van,» verzekerde ik hem.

»Wat doet dat er toe?» was zijn antwoord. »Hij'' (daarmede mijn principaal bedoelende) »weet er evenmin iets van. Hij heeft zijn geld met goudgraven verdiend en is toen op den inval gekomen een grooten winkel op te zetten. Hij is juist met een dier Engelsche meisjes getrouwd die herwaarts overgekomen zijn en eer hij zich weder voor goed met zijne zaak gaat bemoeien, zult gij er wel alles van weten.»

Ik trok mijne stoute schoenen dus aan, ging naar de vaceerende betrekking solliciteeren en verkreeg die. Binnen weinige weken, toen mijn patroon met zijne vrouw van de reis terugkwam, was ik in staat katoen uit te meten op eene wijze die hem beviel en mijzelven verbaasde. Doch het scheen, dat het ongeluk mij vervolgde en ik nergens lang mocht blijven. Ook nu kwamen

weder omstandigheden voor, die mij noodzaakten deze betrekking te verlaten. Achtereenvolgens nam ik een aantal beroepen bij de hand, tot dat ik eindelijk conducteur op eene van die rivierstoombooten werd, waarmede ik zoo dikwijls als passagier gereisd had en die ik met mijn ouden vriend den kapitein en zijne manschappen met de booten had helpen lossen. Van dezen post werd ik op zekeren dag, tot mij groot genoeg, tot dien van kapitein bevorderd.

Dat was een leventje dat mij beviel. Het genoeg om te mogen kommandeeren moest wel dierbaar zijn aan het hart van een jongman, die tot nu toe hoofdzakelijk gekommandeerd was, en het bewustzijn van bestendig gevaar strookte juist met mijn vurig temperament. Ik had gezien dat koelheid en vastberadenheid de vereischte eigenschappen waren en vleide mij beide te bezitten.

Ik herinner mij nog zeer goed die gewaarwording van absolute macht die mij vervulde, als de oude boot op eene of andere bijzonder slechte plaats van die verschrikkelijke rivier bijna geheel tegengehouden werd, — als de vuurhaarden loeiden, de geheele romp schudde, en de dekken op en neder gingen onder den invloed der volle werking van de machine van hooge drukking. Ik wist dat ééne verkeerde of achtelooze beweging van het stuurrad over het lot van allen die zich aan boord bevonden zou beslissen, want de stroom zou ons dan te machtig worden en ons tegen de dreigende rotsen, langs welke de rivier woedend heenschoot, verbrijzelen. Op zulke oogenblikken, alleen in mijn glazen huisje op het dek, met op elkander geklemde tanden, onbewegelijken blik en ingehouden adem, niet denkende aan mijne medemenschen beneden mij, had ik een gevoel alsof ik de laatste man was die een strijd tegen de natuur voerde en dien won. Na die spanning volgde dan een behagelijk ge-

voel van veiligheid, als ik mijne plaats aan een stuurman of dek-officier kon overlaten, om het gezelschap der passagiers weder te gaan genieten en een vroolijk gesprek met de dames te voeren, indien ik zoo gelukkig was er aan boord te hebben. 't Is opmerkelijk in welk een korten tijd wij onverschillig voor gevaar worden, want de gewoonte baart het vermogen om alles te doen of te gevoelen, en hoe dan tevens het komieke element op de meest ongepaste oogenblikken bij ons boven komt.

Ik kan een geval aanvoeren, dat uitmuntend geschikt is, om die beide stellingen te staven. Op zekeren dag moesten wij tegen een gevaarlijken stroomval opstoomen en de rivier was zoo gezwollen, dat wij naar ieders gevoelen die plaats nimmer te boven zouden komen. Alle stoom was op en de toestel, bestemd om diens kracht aan te geven, toonde een ongehoord cijfer. Wij kwamen echter op den top van den val, waar het zoo even nog zoo dwarrelende water geheel effen was; maar hier waren wij niet meer in staat een voet vooruit te komen. Na eenige oogenblikken begreep ik dat het met ons uit was, indien de machinist niet een middel kon bedenken om nog meer stoom te maken. Ik vroeg hem door de spreekbuis of er niets aan te doen was.

»Niets ter wereld!» riep hij naar boven. »En als wij hier niet heel gauw overheen komen, gaan wij allemaal naar —» (inderdaad een zeer tropisch gewest dat hij noemde).

Ik besloot nu zelf eens rond te zien. Door eene andere buis riep ik mijn vertrouwden stuurman op het dek en gelastte hem den steven recht op den stroom te houden, terwijl ik naar beneden zou gaan. In de machinekamer zag ik dat de machinist inderdaad al het mogelijke gedaan had, behalve in één opzicht: dáár was de veilig-

heidsklep nog achter aan de ketels! In hunne nabijheid stond een troep Indianen van een dom uitzicht geschaard, die door de buitensporige hitte in een slaperigen toestand verkeerden. Plotseling kreeg ik een inval.

»Kom eens hier,» zeide ik tegen den zwaarsten en tevens domsten dier Indiaansche heeren. Hij stond op en kwam naar mij toe, met het geknor van een varken, dat in zijne rust gestoord wordt.

»Gij schijnt een groot opperhoofd te zijn, even als ik — stoomboot-opperhoofd,» zeide ik.

»Ja, kaptein,» antwoordde hij, terwijl hij een paar groote oogen opzette toen ik even een goudstuk van vijf dollars voor hem liet blinken

»Goed, ga dan zitten op dat kleine ijzeren ding. Dan zult ge de stoomboot eens snel naar boven zien gaan» (op dat oogenblik was het mij zelven nog niet helder, of de boot de rivier op of de lucht in gaan zou, maar dat één van beiden moest geschieden stond bij mij vast). »Ik ben een groot medicijnman. Dadelijk zult ge zien, dat ik de waarheid heb gezegd.»

De Indiaan beklom zijn zetel zonder een woord te spreken, waarop ik het goudstuk in zijne hand legde en hem op het hart drukte het niet los te laten, omdat het een talisman was en de betoovering verbroken zou zijn als hij dat deed. Daar zat hij nu, het vijf-dollarstuk stijf in zijne hand klemmende, met een blik van minachtenden trots op zijne landgenooten en eene majestueuse houding zoo als alleen een wilde kan aannemen. Goddank de ketels waren nieuw en stevig, zoodat zij de spanning doorstonden. In een paar minuten waren wij over de bedenkelijke plek heen, en toen gaf ik last bijna al het vuur uit de haarden te halen en het grootste gedeelte van den stoom te doen afvliegen. Den Indiaan liet ik echter zijn goudstuk tot het uiterste toe verdienen, door hem

nog een langen tijd nadat het gevaar voorbij was op zijn troon te laten zitten.

Sedert dien tijd droeg hij den bijnaam van »Jack van de veiligheidsklep" en ik kwam bij de Indianen in den roep , dat ik wis en zeker een groot medicijnman was.

Na het voorgaande zullen mijne lezers het ongetwijfeld als een geluk voor de menschheid beschouwen , dat ik mijne betrekking van stoombootkapitein niet lang bekleedde ; doch het gebeurde verschafte mij een tijd lang onder de kapiteins en equipages van stoombooten een grooten naam. Mijne reeders gingen echter plotseling bankroet en op een morgen , nadat ik aan wal was gaan ontbijten (wij hadden dien nacht bij den steiger der stad aangelegd) , vond ik bij mijne terugkomst de oude boot , die mij lief was geworden , in handen van den sheriff , zoodat ik wederom op straat stond zonder betrekking.

XV.

NOG MEER GESCHARREL.

»'t Is verwonderlijk zoo als het ongeluk iemand vervolgen kan," dacht ik overluide , toen ik weder aan wal stapte. »Men zou toch gezegd hebben , dat ik nu op weg was om mijne fortuin te maken."

»Ja , 't is u niet meêgeloopen," antwoordde eene stem en mij omkeerende zag ik mijn machinist. »Laten wij dat zaakje eens bepraten," ging hij voort.

»Kijk eens," begon de man van den stoom , toen wij in eene naburige restauratie aan een wat verwijderd tafeltje hadden plaats genomen ; »onze patroon is in dit geval een kapitale ezel geweest. Ik had hem voor vrij wat slimmer gehouden. Waarom nam hij ons gisteren

avond niet in het geheim? Dan zouden wij de *Occidental* (zoo heette onze boot) met hem aan boord naar Portland gebracht hebben en deze onaangename historie ontgaan zijn."

»Hij heeft dat zeker als niet heel eerlijk beschouwd," zeide ik, »en in ieder geval nemen gedane zaken geen keer. Wij zijn beiden een aardig sommetje aan achterstallig tractement kwijt. Wat zijt gij nu voornemens te doen?"

»Dat zal ik u zeggen. Dezen avond krijgen wij een beampte van den sheriff aan boord; wij maken hem stom dronken, en dat zal geen moeite kosten, want hij pikt gaarne een graantje; dan kappen wij de kabels en drijven stilletjes de rivier af, 't geen twee of drie mijlen goed zal gaan. Er is een groote voorraad hout aan boord, en ik zal voor een paar Indianen zorgen om als stokers te dienen. Zoodra wij beneden de lichten der stad zijn, sluiten wij onzen ongewenschten reisgenoot in de kajuit op en maken stoom om dadelijk naar Paget Sond door te stevenen. Daar zullen wij wat kolen innemen, nog een paar man werven, recht langs de kust naar de Columbia rivier en vervolgens naar Portland stoomen, daar de boot verkoopen, uit de opbrengst ons zelven betalen wat ons toekomt, en het overige met onzen dronken vriend aan den sheriff zenden. Wat zegt gij daarvan? Dat is toch eerlijk, hoop ik?"

»Doch gij weet, dat onze boot niet voor de zee geschikt is," voerde ik aan; »de eerste stormvlaag zou haar in een oogenblik tot splinters slaan. Ik ken de kust ook niet en wij hebben geen kaarten aan boord. De menschen zouden misschien aan zulk eene handelwijze ook een heel leelijken naam geven."

»Nu, gij zijt óók de man niet waar ik u voor hield, toen gij dien dikken Indiaan op de veiligheidsklep liet

zitten. *Dat* was een inval van de rechte soort! Als gij het goedvindt zullen wij van rol verwisselen. Ik ken de kust goed genoeg. Ik geef er geen pijp tabak om, wat die Engelschen van de zaak zullen zeggen; wij zullen spoedig buiten hun bereik zijn. Ik heb genoeg van dit land, en mij dunkt dat dit met u ook wel het geval moet zijn."

Het voorstel was kras en min of meer romanesk, zoodat het eenigen indruk op mij maakte. Het was ook niet bepaald oneerlijk, doch gaf een aardig denkbeeld van de Amerikaansche begrippen omtrent goede trouw in den handel. Eenige oogenblikken van bedaarde overdenking schonken mij de overtuiging dat het niet gaan zou, hetgeen ik den machinist te kennen gaf. Brommend vertrok hij, blijkbaar door mijn gebrek aan moed teleurgesteld.

Ik geloof, dat hij het plan op zijn eigen houtje zou uitgevoerd hebben, indien hij niet denzelfden dag eene nog betere betrekking dan zijne vorige had gekregen, waardoor aan de scheepswereld eene ergernis bespaard werd.

Ik bedong de beste voorwaarden bij de crediteuren van mijn laatsten patroon en keerde naar Victoria terug, om naar iets uit te zien. Maar dat »iets" liet zich lang wachten. Nu en dan verdiende ik eene kleinigheid met schrijven in de nieuwsbladen, maar daar ik mijn vriend Como verloren had bracht dit niet veel op en bevond ik dat mijne uitgaven gestadig mijne inkomsten overtroffen.

Op een avond wandelde ik met eene sigaar in den mond de voornaamste straat der stad door, werktuigelijk met de laatste dollars die ik bezat in mijn zak rammelende en overpeinzende waar ik, als zij verteerd waren, nieuwe van daan zou halen; ik was ontevreden op mij zelve en de geheele wereld, ter wille van de laatste jaren die zoo nutteloos waren voorbijgegaan, toen een bekende mij toesprak met de woorden:

»Zeg eens, vriendje, is de straat niet breed genoeg, dat gij andere menschen nog op de teenen moet trappen? — Wat? Zijt *gij* het? Willen wij een partijtje gaan schaken bij Oysterman?»

Ik was tot alles bereid en ging dus mede. Toen wij het genoemde etablissement waren binnengetreten, zagen wij in een kleiner vertrek eenige personen, met *loo* (zeker kaartspel) bezig. Zij noodigden ons dadelijk uit, bij hen te komen. Tot nog toe had ik mij altijd streng van dobbelen onthouden, zoodat ik ook nu in 't eerst bedankte; doch na een oogenblik dacht ik: »Wat kan ik uitrichten met de weinige dollars die ik nog over heb? Een paar dagen leef ik er misschien nog van en dan ben ik toch bankroet. Als dat het einde moet zijn, kan het even goed dadelijk gebeuren, en aan den anderen kant staat er tegenover dat ik iets zou kunnen winnen.»

Ik zal de eerste zijn om te bekennen, dat dit eene zeer verkeerde redeneering was, en ofschoon mijn inval deze maal met een goeden uitslag bekroond werd, bracht mijn geluk mij op den langen duur toch weinig voordeel aan, zooals uit het vervolg zal blijken. Binnen weinige oogenblikken had ik alles tot op den laatsten dollar na verloren, doch toen keerde de fortuin en bleef mij onafgebroken getrouw. Wij speelden den geheelen nacht door en toen in den ochtendstond het gezelschap uiteenging waren mijne zakken met goudstukken en bankbiljetten van vijf dollars gevuld.

Ik had hoofdpijn en wandelde naar den steiger aan den havenkant, om de dampen van 't rooken en drinken door den frisschen zeewind te laten wegwaaien. De zon verspreidde hare volle stralen reeds over de natuur en tintte de sneeuwkuinen der bergen in 't zuiden met rozenkleur en goudgloed, zoodat de sterke glans mij

noodzaakte als een uil met de oogen te knippen. Min of meer voor het heldere daglicht schuw en met een gevoel alsof ik in dat licht niet goed op mijne plaats was, strekte ik mij op eenige hier liggende zakken graan uit, om na te denken over mijn buitengewoon geluk en het gebruik dat ik er van maken zou, en viel ik in slaap met de belofte op de lippen, dat ik nimmermeer op die wijze mijne fortuin zou beproeven.

Misschien had ik een uur in dien bewusteloozen toestand gelegen, toen ik de gewaarwording kreeg dat er iemand in mijne nabijheid was, en geheel tot bezinning komende voelde ik eene hand in mijn zak steken. Onmiddellijk sprong ik met een kreet op en greep de geheimzinnige hand, die ik bevond dat aan een neger behoorde. Hij liet eene greep biljetten en goudstukken vallen, van welke laatste vele door de reten der planken van den steiger in het water daaronder rolden.

Ik riep om hulp, want mijn wederpartijder trok met zijne vrije hand een bowie-mes en ik was geheel ongewapend; doch ongelukkigerwijze bevond zich niemand anders in den omtrek. De neger was een groot en sterk man, zoodat ik al mijne krachten noodig had om hem te beletten zijn mes te gebruiken. Op die wijze worstelden wij een paar minuten, totdat wij aan den rand van den steiger kwamen.

Ik dacht dat hij voornemens was mij in 't water te werpen en bijna wenschte ik dat hij het doen zou, want met dat dreigende mes in mijne nabijheid begon ik meer aan mijn leven dan aan mijn schat te hechten. Bovendien, zoo de neger zich met hetgeen er op de planken verstrooid lag uit de voeten maakte, mijn andere zak was nog vol en met eenige moeite zou ik de meeste der goudstukken, die door de reten gerold waren, wel kunnen terugbekomen.

Plotseling herinnerde ik mij eene oude list en riep ik een denkebeeldigen persoon achter den neger toe : »Pak hem aan en houd hem goed vast ! » De uitslag beantwoordde aan mijne verwachting , want op het oogenblik dat hij naar mijn vermeenden bondgenoot omkeek , liet ik hem los en gaf hem een geweldigen stoot. Hij struikelde over den dwarsbalk , die langs den rand van den steiger liep , en viel in het water , terwijl ik , buiten staat mij zelven tegen te houden , met het hoofd vooruit hem terstond volgde. Toen ik bovenkwam zag ik den heer van de kleur, die niet kon zwemmen, zich wanhopig aan een der palen van den steiger vasthouden. Zijne lippen waren blauwachtig en het glanzige koolzwart van zijn gezicht was in eene doffe potloodkleur veranderd.

Hij zag mij met een grimmigen blik aan , in de verwachting dat ik nu in het element , waarin wij ons bevonden , gebruik van mijne overmacht zou maken. Ik zal niet tegenspreken , dat ik eene groote aanvechting gevoelde om den schurk te noodzaken den paal te laten varen , zoodat hij zou moeten zinken , en zelfs vestigde ik mijne aandacht op een steen , dien ik tusschen de palen zag liggen en waarmede ik hem op de handen had kunnen slaan totdat hij los moest laten ; doch ik onderdrukte de verzoeking , zwom dicht naar hem toe en zeide : »Houd maar goed vast , zwartje ! In een oogenblik zal ik een vriend zenden om u veilig naar het bureau van mijnheer N. (den chef der policie) te brengen.»

Ik zwom nu naar den trap van den steiger , liep naar het tooneel van onzen strijd , waar ik het gevallen geld oprapte , sloeg een laatsten blik op mijn aanrander , die mij in krachtige bewoordingen verwenschte , en ging de straat in , waar een paar der inwoners bezig waren hunne winkels te openen. Toen ik hun verslag van mijn wedervaren had gedaan , haalden zij eene boot en

roelden naar den neger, die reeds half dood was van angst en koude. Hij was een algemeen bekende spitsboef, die weldra van de justitie het loon waarop hij aanspraak had ontving in de gedaante van tien jaren dwangarbeid in den ketting.

Na den geheelen dag doorgeslapen te hebben begaf ik mij den volgenden morgen op hetzelfde vroege uur weder naar den steiger, voer met eene boot tusschen de palen, legde mijne kleederen af en dook naar de goudstukken, van welke ik er dertig à veertig terugvond. Ik telde toen het totaal van mijne winst op en bevond dat die omtrent 1500 dollars bedroeg. Ik verwisselde alles tegen papieren geld en borg dit deze maal zorgvuldig in een geldgordel, dien ik mij aanschafte.

Ik had nog geen plannen voor de toekomst gevormd en zat mij, na mijn bad, daar wij nog vroeg in 't voorjaar waren en het water dus zeer koud was, in de zon te koesteren, toen ik aangesproken werd door een weggelooopen adelborst, met name Walton, die mij tot een onverwacht besluit bracht.

»Zoo, Dick, kijkt gij naar dien schoener?» vroeg hij.
»Een mooi schuitje, niet waar?»

»Heel mooi,» antwoordde ik; »aan wien behoort het?»

»'t Is juist te koop en ik wenschte dat ik geld genoeg had om er eigenaar van te worden. Dan zou ik spoedig mijne fortuin onder de Roodhuiden gaan maken. De inhoud is zoo wat dertig ton, en ik zou er genoeg whisky in wegstuwen, om al de pelterijen tusschen hier en Sitka op te koopen.»

»Ja, en om bij uwe terugkomst het schip met zijne geheele lading aan het gouvernement verbeurd te hooren verklaren (1). Wat wordt er voor gevraagd?»

(1) Bij de koloniale wetten is de verkoop van allen sterken drank aan de Indianen streng verboden.

»Twee duizend dollars, geloof ik, doch ik bezit er maar duizend, en men kan tegenwoordig moeielijk geld te leen krijgen.»

»Hoor eens. Gij zijt een zeeman, en ik ben ook geen nieuwelings. Stel dat ik voor de andere duizend dollars zorgde, dat wij den schoener kochten en te zamen op avontuur uitgingen, wat zoudt gij daarvan zeggen?»

»Wel, dat is juist wat ik gewenscht heb. Ik doe het!» antwoordde Walton. Wij namen dadelijk de vereischte informatiën, bezichtigden het scheepje, bevonden dat het in alle opzichten in orde was, en eer de avond viel waren wij er eigenaars van.

Het eerste wat wij nu doen moesten was voor de landing te zorgen. Deze kregen wij gemakkelijk op crediet, omdat het schip ons eigendom was. Wij brachten dus een paar dagen door met de stad af te loopen, ten einde de artikelen te bekomen die wij noodig hadden, zoo als gedrukte katoentjes, meel, dekens, suiker, schoenen, laarzen en andere artikelen, waarnaar onder de Indianen vraag was. Ik verzette mij tegen het aan boord nemen van whisky, want ofschoon wij daar driemaal meer mede konden verdienen dan met andere zaken, was het gevaar te groot, al had er zelfs uit het zedelijk oogpunt geen bedenking tegen bestaan.

De eerlijke handelaar echter, die geen whisky verkoopt, verkeert in eene zeer ongunstige verhouding, want de gewetenlooze speculanten, die wel sterken drank slijten, krijgen de beste pelswerken voor een derde van den prijs. Walton bragt mij dit zooveel mogelijk onder het oog, doch daar ik hardnekkig bleef bewilligde hij er ten slotte in, dat wij slechts zooveel aan boord zouden nemen als voor ons eigen gebruik noodig was.

Thans moesten wij ons van eene equipage voorzien.

Walton zou natuurlijk kapitein wezen en de waarneming der handelsbelangen viel aan mij toe. Wij huurden een stevigen ouden zeeman en zonden een bode over den Sond naar de zaagmolens om Pat te halen, die als kok en algemeen handlanger onbetaalbaar zou wezen. Wij hadden natuurlijk allen ons werk, doch er bestond geen noodzakelijkheid om des nachts te waken, daar de handelsvaartuigen in deze streken altijd tot den volgenden morgen voor anker gaan, omdat de vaart tusschen de eilanden moeielijk en gevaarlijk is en men daartoe liefst den dag bezigt.

Pat kwam den volgenden dag, ten hoogste verblijd dat hij een anderen werkkring kreeg en weder in mijn gezelschap zou mogen zijn. Twee of drie dagen werkten wij allen hard om de lading aan boord te krijgen, en toen dit afgeloopen was werden wij uitgeklaard en vingen wij een tocht van zes maanden onder de wilden aan.

Ik verheugde mij zeer in het vooruitzicht op iets dat ik als een pleziertochtje van een half jaar beschouwde en was zoo trotsch als een pauw bij de gedachte dat ik in een eigenaar van een schip, hoe klein van afmeting ook, herschapen was. Den laatsten avond gingen wij allen naar den schouwburg waar Charles Kean speelde. Het publiek was zeer talrijk, want er waren menschen van honderden Engelsche mijlen afstands gekomen om hem te zien.

Den volgenden morgen vertrokken wij onder een licht koeltje en riepen aan onze blanke natuurgenooten voor een langen tijd vaarwel toe. Fort Rupert, een paar honderd mijlen noordelijk, was onze eerste aanlegplaats, en na in de stroomingen en tijen tusschen de eilanden drie of vier dagen rondgedwaald te hebben, wierpen wij bij het Indiaansche dorp het anker.

Ik ging met Walton aan land om te zien welke die-

renhuiden de Indianen te koop zouden bieden en hun medetedeelen welke artikelen wij aan boord hadden.

De Roodhuiden trokken echter den neus op, toen zij hoorden dat zij bij ons geen whisky konden bekomen en Walton riep uit: »Ik heb het u wel gezegd, dat wij op deze wijze niets anders dan eenige voddige konijnenvellen zouden krijgen.»

Wij beproefden echter een ander middel en wonden de Indiaansche vrouwen zoozeer op door de beschrijving van al het moois dat wij voor haar aan boord hadden, dat zij zoo lang aanhielden tot dat hare heeren en meesters zich lieten bewegen hunne artikelen in de kano's te laden en naar het schip te komen om de onze te zien.

Koopen en verkoopen met de Indianen geschiedt op eene zonderlinge wijze. Eerst vraagt men voor elk voorwerp een buitensporigen prijs, die allengs verlaagd wordt, tot dat men eindelijk voor een billijken prijs met elkander overeenkomt. De Indianen zijn zeer sluwe kooplieden en kennen weldra de juiste waarde der artikelen even goed als de eigenaar zelf. Wij behaalden dus niet veel voordeel aan deze inboorlingen, die te dicht bij de beschaving stonden en te veel wisten, terwijl zij om dezelfde reden veel grooter schelmen en dieven dan hunne wildere broederen waren. Men kan er verzekerd van wezen dat de beschaving geen anderen invloed op de Indianen heeft dan dat zij de slechte zijde van hun karakter doet uitkomen en verergert. Zij zijn beter *au naturel* dan zoogenaamd beschaafd.

Wij begaven ons naar Bella Coola op het vasteland, van daar naar Koningin Charlotte eiland en Fort Simpson, verder noordwaarts naar de Stickeen rivier, op de grens van Britsch Columbia en hetgeen toenmaals Russisch Amerika was (thans Alaska), en stevenden eindelijk ver voorbij Sitka naar de Aleoetische eilanden bij de Behring straat.

In dit oord der wereld waren wij stroopers, want het Russische gouvernement liet geen andere vreemde handelaars dan de Hudsonsbaai-Compagnie in deze wateren toe; doch wij bekreunden ons om het verbod niet veel, daar zich slechts één Russisch oorlogschip in deze streken bevond, hetwelk, zoo als wij wisten, op zijn gemak in de haven van Petropaulowski lag. Hier was ook het beste veld voor onze speculatie en wij waren niet voornemens het te verlaten, zonder er behoorlijk partij van te hebben getrokken.

Wij deden hier eene groote hoeveelheid kostbare peltjerijen op, die het hart van een Russischen prins of eene Engelsche douairière gestolen zouden hebben. De vellen van zee-otters, zilvervossen en vele andere van hooge waarde waren in overvloed te bekomen, en ofschoon wij met eenige moeielijkheden te kampen hadden, daar wij de verschillende talen, die de inboorlingen hier spraken, niet kenden en zij van hun kant het Tsjinoeksch *patois* niet verstonden, dat het middel van gemeenschap met de Indianen van bezuiden de Stickeen rivier tot aan de Columbia is, gelukte het ons hier het grootste gedeelte van onze lading af te zetten, zoodat wij ballast moesten innemen voor de terugreis, die wij buiten de eilanden om wilden doen, waarbij wij voornemens waren de westkust van het Vancouver eiland, die toenmaals eene bijna onbekende streek was, langs te stevenen.

Na een korten tijd begon ik dit leven zeer vervelend te vinden. Aanvankelijk werden wij bezig gehouden door de telkens afwisselende natuurtooneelen, door de studie der stammen van inboorlingen die alle in kleine bijzonderheden van elkander verschilden en door het bewustzijn dat er toch altijd eenige gevaren te vreezen waren; doch na eenigen tijd werd de eentonigheid onuitstaanbaar, want de gewoonte maakte ons met het denkbeeld

van gevaar gemeenzaam en zelfs de onophoudelijke opvolging van nieuwe tafereelen begint de aandacht te vermoeien. Ik ben nooit meer verheugd geweest dan toen wij alles van de hand hadden gezet, op een kleinen voorraad na dien wij voor onze tot dusverre onbekende vrienden op de westkust van het Vancouver eiland bewaarden.

In een geldelijk opzicht hadden wij reeds uitmuntende zaken gedaan en ik vleide mij met de gedachte, dat ik, wanneer wij onzen tocht onder de onbeschaafde wilden volbracht hadden, genoeg geld zou bezitten, om mijn deel der winsten van latere expeditien te trekken, zonder er in eigen persoon deel aan te nemen.

De lezer zal echter spoedig hooren wat er van die vooruitzichten werd.

XVI.

EEN ONPLEZIERIG AVONTUUR.

Na Koningin Charlotte eiland te hebben verlaten begaven wij ons naar eene plaats met name Quatseemo, in het noorden van Vancouver's eiland, waar wij een inboorling aan boord namen om ons tot tolk op de westkust van dat eiland te strekken. Deze Indiaan, die zich Jack noemde, gelijk alle Indianen die met de blanken in aanraking komen, was ons van groote dienst en bleef ons, wat bovenal verwonderlijk is, tot den einde toe getrouw.

Ik geloof dat dit resultaat te weeg gebracht werd door ons besluit om met hem een anderen weg te volgen dan men gewoonlijk met zijne broederen doet of, anders gezegd, hem blijken te geven dat men hem vertrouwde, in plaats

van hem altijd met achterdocht gade te slaan. De proef voldeed aan onze verwachting, want de man stelde er blijkbaar zijne eer in, het bewijs te leveren dat ons vertrouwen niet misplaatst was. Ik geloof dat dit de eenige goede wijze van omgang met een wilde is: de gedachte dat een blanke hem vertrouwt prikkelt zijne ijdelheid, en als men iemands ijdelheid streelt verwerft men de grootste aanspraak op zijne dankbaarheid. Wat vinden wij de menschen lief die ons behendig (of, nog beter, zonder er zelf bewust van te zijn) weten te vleien! Men kan verzekerd zijn, dat Damon en Pythias vleiers van de eerste soort waren en elk de zwakke zijde van den andere kende, maar van zijne eigene onbewust was.

Op de eerstvolgende plaats waar wij aanlegden, bevonden wij dat de wilden een klein, leelijk ras met zeer slechte eigenschappen waren. Wij dreven zeer weinig handel met hen en hielden scherpe wacht als zij in den omtrek kwamen, uit vrees voor eene overrompeling. Wij hadden de volle zee in onze nabijheid en maakten daar gebruik van, om er des avonds heen te stevenen, ten einde zoo ver mogelijk van het slechte gezelschap aan wal verwijderd te zijn.

Den volgende dag bereikten wij een groot dorp aan den oever van eene kleine baai, eenige mijlen ten westen van Esperanza Inlet. Hier verkochten wij het overschot van onzen voorraad en lieten telkens slechts ééne kano bij ons schip komen, waarna wij ons gereed maakten om naar Victoria terug te keeren, 't geen ons maar weinige dagreizen zou kosten.

Het had onze aandacht getrokken, dat de wind sterk uit het noordwesten blies, iets zeer ongewoons in dit getijde des jaars (het einde van September), doch de kleine haven was zoo volkomen door dichtbegroeide bergen ingesloten, dat wij eerst, toen wij een klein voorgeberg-

te omstevenden en de open zee in 't oog kregen , gewaar werden welk een storm er woedde. Wij waren met hoog water binnen gekomen , maar nu was het bijna volle eb en op de zandbank aan den ingang der haven kon slechts weinig water staan , terwijl wij de geul , indien er eene was , niet kenden.

Het water in de haven was vrij diep en wij vonden een goeden ankergrond achter een ander klein voorgebergte aan de monding. Hier waren wij genoodzaakt te blijven liggen tot dat het water hoog genoeg zou wezen , om ons veilig over de bank te doen komen. Wel is waar zag het er daar buiten zoo weinig aantrekkelijk uit , dat wij gaarne dien nacht voor anker zouden gebleven zijn , doch wij waren beducht voor de Indianen , wier dorp , nu wij eene andere ligplaats hadden ingenomen , zich in eene zeer onaangename nabijheid bevond.

Walton sloeg nauwkeurig gade wat er aan land gebeurde en vestigde een paar malen mijne aandacht op de groote drukte , die onder de wilden heerschte. Een oud man — een opperhoofd , zoo als Jack ons zeide — hield aan den zoom van het dorp eene toespraak tot een grooten hoop , en uit hunne gebaren konden wij duidelijk opmaken , dat wij het onderwerp der beraadslaging uitmaakten. Wij schreven dit echter toe aan de omstandigheid , dat wij de eerste blanken waren die zich sedert jaren hier vertoond hadden , indien zelfs niet de aller-eerste , en wij zagen dat geen der mannen wapenen droeg , zoodat wij , naar het scheen , niet zeer bevreesd behoeften te zijn ; doch ik voor mij hoorde als het ware eene stem in mijn binnenste , die mij vermaande dat wij hoe eerder hoe beter moesten trachten weg te komen.

Toen wij Jack raadpleegden ondersteunde deze mijn gevoelen , met bijvoeging dat die Indianen , Siwasjes genoemd , zeer slechte menschen waren. Vele , vele manen geleden ,

zeide hij, was een kleine Russische schoener, juist zulk een vaartuigje als het onze, in dezen omtrek op strand geraakt, waarop de inboorlingen de equipage vermoord en opgegeten hadden. Jack scheen zeer bang voor zijn eigen leven te zijn en raadde ons zoo spoedig mogelijk te vertrekken, — op staanden voet als het kon. Wij wisten dat die raad onbaatzuchtig moest zijn, want een Indiaan waagt niet gaarne zijne huid bij slecht weder in de opene zee, als hij het eenigszins vermijden kan.

Die mededeeling omtrent de kannibaalsche lusten der inboorlingen beviel ons in 't geheel niet, doch het stond bijna met een wissen dood gelijk als wij op dit oogenblik een poging waagden om door de branding, die op de zandbank stond, heen te komen. Wij lieten de oogen dus rondgaan naar eene plaats waar kalmer water wellicht de aanwezigheid van eene geul zou verraden. Zulk eene meenden wij aan de andere zijde bij den ingang der baai te ontdekken, doch zonder haar van meer nabij opgenomen te hebben konden wij er ons niet op verlaten en wij durfden onze macht niet verdeelen door iemand met de kleine kano, die wij aan boord hadden, daarheen te zenden. In de bestaande omstandigheden konden wij niets anders doen dan de inboorlingen nauwkeurig in 't oog houden zoo lang het dag was en als de avond viel dubbele waakzaamheid oefenen.

Toen de schemering toenam zagen wij eene nog groo-tere beweging aan den oever. De Indianen haalden uit hunne kano's al de matten, masten, gedroogde visschen enz., die er in lagen. Misschien deden zij dit om het slechte weder, maar toch was het geen geruststellend verschijnsel. De arme Jack werd doodelijk bevreesd op het zien van die toebereidselen en drong bij ons aan, dat wij in ieder geval den steven naar de zandbank zouden wenden, daar hij zich overtuigd hield, dat de

Siwasjes voornemens waren ons in hunne kano's aan te randen, zoodra de nacht zou gevallen zijn.

Een en ander maakte een zoodanigen indruk op ons, dat Pat en ik dadelijk de kleine kano te water brachten en naar de stillere plek roeiden, waarbij wij echter oplettend bleven gadeslaan wat er intusschen achter ons gebeurde. Gelijk wij verwacht hadden vonden wij er inderdaad eene geul, maar eene zeer nauwe, en het water daarbuiten verkeerde in eene zoo hevige beroering, dat wij geen zekerheid konden verkrijgen of er al dan niet rotsen onder de oppervlakte lagen. Onze opneming was dus niet in allen deele voldoende, waar wij keerden terug met het vertrouwen dat ons ten minste één uitweg overbleef, als de zaken eene bedenkelijke wending namen.

Bij ons scheepje teruggekeerd heschen wij de kano niet weder op het dek, maar maakten haar aan den achtersteyen vast. Ik ging met Walton naar beneden om de vuurwapenen na te zien en te overleggen wat wij in geval van nood zouden doen. Pat bleef op het dek om de wacht te houden en uit te kijken. Het was nu geheel donker. Wij wisten dat het te middernacht hoog water zou wezen, daar de getijden op de westkust van het eiland niet aan dezelfde stoornissen en afwijkingen onderhevig zijn als op de oostkust.

Het eerste wat wij deden was Jemmy, den ouden matroos, boven naar het dek te zenden, ten einde in de verschansingen aan elke zijde een paar gaten van vijf of zes duim in 't vierkant, gelijk met het dek, te hakken. Die verschansingen toch waren slechts een paar voet hoog, zoodat wij het geraden achtten, als wij vuur zouden moeten geven, ons op het dek uit te strekken en door de gaten te schieten. Wij hielden het er voor, dat de Indianen geen andere wapenen dan bogen, pijlen en speren

zouden bezitten, en dus zelfs de lage verschanzingen eene genoegzame beschutting zouden opleveren, zoolang de schelmen ons niet enterden.

Wij onderzochten en laadden nu al de wapenen. Wij hadden twee of drie musketten zoo als de beamtten der Hudsonsbaai-Compagnie er gebruikten en die een gedeelte van onze handelslading uitmaakten, en vier goede revolvers, één voor elken blanke. De geweren, die met kogels en gekapt lood werden geladen, kreeg Jack ter bediening. Wij wisten nog niet of wij in zulk een geval volkomen op Jack zouden kunnen rekenen, want hij was nog nooit op eene proef van dezen aard gesteld. Ik nam hem dus in de kajuit in 't verhoor. De bleekheid der vrees scheen duidelijk door zijne aangeboren bronskleur heen, en zijn blik vol ontzetting droeg niet bij om Walton en mij gerust te stellen; waarschijnlijk was het dan ook de moed der wanhoop die hem vervulde, toen hij ons onbewimpeld verklaarde dat de Indianen van den wal op geen vriendschappelijken voet met zijn stam stonden en hem dus zeker, als zij hem in handen kregen, om het leven zouden brengen en verslinden, zoodat hij voornemens was zich tot het uiterste te verdedigen.

Als het ergste geschieden moest en de wilden het dek overweldigden, zouden wij ons in de kleine kajuit terugtrekken. Gelukte het ons niet, voordat het zoo ver kwam, door de geul te ontsnappen, dan konden wij hen uit die beschutte plaats met goed gevolg bestoken. Wij vonden ook wat blauw bengaalsch vuur, waarop wij veel hoop bouwden om onze vijanden te verschrikken als zij op het dek kwamen, en de verwachte botsing leidden wij nu reeds in, door er eene hoeveelheid van te ontsteken.

Ik sprak met Walton af, dat, als wij de wilden in aanzienlijk getal zagen naderen, wij allen naar het dek zouden gaan om, onder hen te schieten, alvorens zij zich te

veel masseerden. Troffen wij er een op grooten afstand, dan zou dit hun misschien eene heilzame vrees voor onze onbekende verweermiddelen inboezemen. Alles werd gereed gemaakt om terstond onder zeil te kunnen gaan, en als de Indianen bij hun aanval bleven volharden zou het anker gekapt worden. De storm, die in de volle zee woei, was eene koelte in de baai, sterk genoeg om ons naar de geul te brengen, hoewel dit slechts langzaam gaan zou.

Alle twijfel omtrent de oogmerken der Indianen werd spoedig opgeheven door den uitroep van Pat:

»Kijkt eens, mannen! De schelmen steken van wal, en 't zijn er niet weinige! Om 's hemels wil, komt eens spoedig hier!»

Walton en ik wierpen nog een laatsten blik in de kajuit rondom ons, om te zien of alles in orde was, staken onze revolvers bij ons, legden de geweren tot dadelijk gebruik bij het luik gereed, en snelden naar het dek.

Aanvankelijk konden wij niet veel zien, doch toen onze oogen eenigszins aan de duisternis gewend waren, zagen wij op omstreeks eene halve mijl van den oever een aantal kano's vol menschen, die naar ons toeroeiden. Die kano's waren alle van de groote soort en dat men er tegen den avond alle voorwerpen uit had weggeruimd was geschied om ze met des te meer snelheid te kunnen bewegen.

Het duurde niet lang of de twee voorste kano's waren nog slechts twee- of driehonderd el van ons af, waarop wij Jack gelastten hun toe te roepen en te vragen wat zij kwamen doen. Er volgde geen antwoord, zoodat wij hem wederom lieten roepen, dat wij schieten zouden als zij niet terugkeerden.

Dit had evenmin enig gevolg en zij bleven onafge-

broken voortroeien. Toen vroeg Pat, die een eerste schutter met den revolver was, aan Walton:

»Wil ik op hen schieten, kaptein?»

»Ja, schiet dien ouden schelm daar op den boeg neêr, als gij kunt; maar leg niet te hoog aan, want wij kunnen geen schoten verspillen.»

Pat legde zijn revolver op den rand der verschansing en brandde los. Een der Indianen liet zijne roeispaan vallen en stortte met een gil neder; vermoedelijk was hij in den arm getroffen, want dadelijk sprong hij weder op en zwaaide eene speer of dergelijk wapen met de andere hand. De beide kano's, aan wier boord eene groote verwarring heerschte, hielden toen stil en de andere kwamen er bij. Op nieuw lieten wij hen door Jack aanroepen, doch ter zake van het rumoer der vele stemmen kon deze zich niet doen verstaan.

Wij zagen nu, dat er een twintigtal kano's waren, naar gissing met honderdvijftig of tweehonderd Indianen bemand. Zij hadden weinig meer dan honderd el af te leggen. Eenige oogenblikken aarzelden zij, doch zij kenden de kracht van vuurwapenen niet, en, ofschoon eenigszins onthutst over den kleinen tegenspoed dien zij ondervonden hadden, was de indruk daarvan niet sterk genoeg, om hen tot den terugkeer te nopen. Zij wisten, daar zij ons aan boord bezocht hadden, dat wij met inbegrip van Jack slechts vijf in getal waren, en vertrouwden dus op hunne overmacht.

Zij hielden nu blijkbaar eene nieuwe beraadslaging over het plan van aanval, want de kano's werden alle bij elkander geschaard en twee of drie mannen spraken de overigen toe. Ziende dat zij voor 't oogenblik rustig bleven liet Walton door Jemmy, Pat en Jack het groote anker winden, terwijl ik te gelijker tijd den kabel van een kleiner anker aan den achterstevan doorkapte. In een

paar minuten hadden wij de zeilen geheschen en nu dreven wij langzaam naar de geul in de zandbank, die Pat en ik in oogenschouw hadden genomen.

Zoodra de Indianen ons schip in beweging zagen roeiden zij zoo snel mogelijk naar de geul en daar zij veel vaart aan hunne kano's konden geven, waren zij ons spoedig vooruit en versperden den doortocht. Daarop verdeelden zij hunne macht, zoodat de helft der kano's aan de eene en de andere helft aan de andere zijde van den schoener kwam, doch alle op een honderdtal ellen afstands.

Ik stond met Walton bij het roer te bespreken hoe wij met de minst mogelijke bloedvergieting uit deze klem zouden geraken, toen een paar pijlen over ons hoofd heensnorden en in een der zeilen bleven steken. Men kon er zich niet meer in vergissen: zij kwamen niet alleen om te plunderen, maar ook om te moorden.

»Dat zal hier heet toegaan,» zeide ik, achter de verschansing wegduikende. »Ga bij het roer zitten, Walton, en blijf om Gods wil niet staan!»

Walton volgde mijn raad. »Nu, Dick,» zeide hij, »doe uw best om hen af te slaan. Ik kan het roer niet verlaten, zoo lang er nog kans bestaat om door de geul heen te komen, maar ik zal hen nu en dan toch ook op eene blauwe boon onthalen. Leg eenige patronen naast mij, en ga hen dan goed te lijf.»

Pat en ik gingen aan stuurboordszijde bij de gaten in de verschansing liggen en Jemmy en de Indiaan deden hetzelfde aan bakboordszijde.

»Nu, jongens,» zeide ik, »Jemmy en ik zullen het eerst onze zes schoten lossen en dan weer laden terwijl Pat de zijne afvuurt en Jack de musketten losbrandt.» Om behoorlijk voorbereid te zijn hadden wij reeds eene genoegzame hoeveelheid munitie op het dek klaar gelegd.

Ik begon te mikken op de plaats waar de menschen-massa het dichtst scheen, want het was bijna stikdonker. Ik hoorde Jemmy's schot elk oogenblik op het mijne volgen, waarna eenige gillen en kreten opgingen, die het bloed in mijne aderen deden stollen en het bewijs leverden dat wij elke maal het doel getroffen hadden. Een zwerm van pijlen vloog in het want en door de zeilen heen, doch kon ons in onze verdeckte stelling niet treffen.

Terwijl wij snel de loopen weder laadden begon Pat te vuren. Daarop hoorden wij een ontzettenden slag, want het geweer van den armen Jack sprong. Gelukkig had dit ongeval geen ander gevolg dan dat de verschan-sing eenige splinters hout verloor en de Indiaan half dol werd van den schrik.

Nu hoorden wij het gekletter van roeispanten in alle richtingen, maar door de duisternis wisten wij niet of de vijanden ons naderden, dan wel terugweken. Tot onze verlichting bleek eindelijk dit laatste het geval te zijn. Al de kano's voegden zich weder bij elkander en hielden op eene kwartmijl afstands stil.

Wij hadden dus tijd om ons eenigszins te bedenken. Wat stond er nu te doen? Het was zoo donker, dat het roekeloos zou geweest zijn de geul te willen doorstevenen, tenzij wij er volstrekt toe gedwongen wierden. Wij liepen het grootste gevaar om vast te raken en zouden ons vaartuig dan binnen weinige minuten door de geweldige branding uiteen zien slaan. Derhalve besloten wij ongeveer te blijven waar wij waren, in de hoop dat de wilden, de ontvangen les ter harte nemende, zouden afdeinzen.

Gedurende het laatst verlopen half uur waren wij in eene zoodanige spanning geweest, dat wij zelfs den tijd niet hadden gehad om vrees te koesteren; doch nu deze tijdelijke stilstand inviel, voelde ik het koude zweet

op mijn rug paarden , ik snelde naar de kajuit om de whisky-flesch te halen , maar bevond dat die verdwenen was. Ha! dit was dan de sleutel van het geheim. Een der wilden, die op den dag bij ons aan boord waren geweest , had ongemerkt de flesch gestolen , een paar hunner waren van den inhoud dronken geworden, en hadden bij de overigen den wensch gaande gemaakt, om ook tot dien staat van zaligheid te geraken.

Ik haalde spoedig eene andere flesch te voorschijn en allen namen wij er eene fiksche teug uit.

Wij wisten , dat de Indianen alles wagen om »vuurwater” te bekomen , en de ontdekking van het verdwijnen der flesch maakte ons dus ongeruster dan te voren, want wij moesten nu vragen of de schelmen wel voor goed waren afgeslagen , dan wel of zij alleen hunne verliezen nagingen en voor een nieuwen aanval krachten verzamelden.

Deze laatste gissing bleek de juiste te zijn. Wij hoorden weldra de slagen der roeispanten weder , toen zij ons in massa naderden , om een beslissenden slag te beproeven. Wij lieten hen zeer dicht naderen en brandden allen (met uitzondering van Walton die standvastig op zijn post bleef) snel achter elkander los. Sommigen werden gekwetst en een paar vermoedelijk gedood , want aan alle zijden vernamen wij smartkreten en hoorden wij in het water plassen.

Daarop vernam ik twee schoten , door Walton gelost op eene kano , die zich van de andere afgescheiden had en den achtersteven omgevaren was. Ik vloog dadelijk naar hem toe en het gelukte ons de vijanden aan dien kant af te slaan.

»Wij moeten er nu op los en de kans belooopen, Dick,” zeide hij; »de Siwasjen zullen ons niet naar buiten durven volgen, maar hier zouden zij ons te machtig worden, als zij vast van plan zijn ons te overweldigen.”

Op dit oogenblik vernamen wij het plassen van roeispanten in de nabijheid en bukten wij instinctmatig, 't geen ook hoog tijd was, want drie of vier pijlen vlogen over ons heen en een zware speer ging trillend door het zeil.

Aan de voorplecht hoorden wij gedruisch en bemerkten dadelijk dat de Indianen ons daar trachtten te enteren. Ik ijld naar beneden om Bengaalsch vuur, stak het aan, en zag Jemmy (die een zeer gespierd man was) een paar Indianen over boord werpen, waarna hij de handen van een paar anderen, die zich aan de kettingen van den boeg vastgeklampt hadden, met zijn bowie-mes afhieuw. Juist had ik weder een Bengaalsch licht gereed gezet, toen ik aan iemand achter mij een doffen slag hoorde toebrengen, en mij onmiddellijk omkeerende zag ik Pat met opgeheven bijl bij het lijk van een Indiaan staan.

»Dat heeft niet veel verschild, of gij waart er om koud geweest,» voegde hij mij toe; »die doode schelm was aan boord geslopen en stond op het punt u met zijne speer te doorboren, toen ik met hem afrekende!» En onder die mededeeling smeed hij het lijk over de verschansing in zee.

Het plotseling opvlammen van het Bengaalsche vuur verschrikte onze vijanden en gaf ons een oogenblik tijd om weder te laden en vervolgens op nieuw executie te houden. Het water werd over eene groote uitgestrektheid verlicht en bij dat schijnsel zagen wij de zoo begeerde stillere plek water dicht voor ons uit. Wij heschen nog meer zeil en staken op een paar andere plaatsen van het dek Bengaalsch licht aan, onder de uitroepen van verbazing van de wilden, die, zeker denkende dat wij met hun Grooten Geest in verbond stonden, doodelijk bevreesd waren.

Eenige der meer stoutmoedigen bleven echter pijlen

op ons afzenden, uit spijt dat zij hunne prooi zagen ontsnappen. Wij hadden de opene zee bijna bereikt en maakten ons gereed eenige zeilen te reven daar zij in den storm gevaarlijk voor ons hadden kunnen worden, toen de arme Walton plotseling een hevigen gil slaakte en dood nederstortte. Een pijl had hem het hart doorboord!

Het roer, door hem losgelaten, zwaaide rond en had mij bijna over boord geslagen. Eer ik het kon grijpen liet zich een oorverdoovend gekraak hooren; wij waren op de zandbank geraakt, de golven begonnen over het dek heen te slaan en in een oogenblik waren onze lichten uitgebluscht. Mijne lotgenooten, die kwamen toelooopen, overzagen dadelijk de grootheid van ons ongeluk.

Arme Walton! Mijn lang onderdrukt gevoel barstte eindelijk uit, zelfs te midden der gevaren die ons omringden. Ik kon op dit oogenblik alleen aan hem denken, die tot het laatste oogenblik op zijn post was gebleven, zonder de opgewondenheid van het werkelijke gevecht om hem staande te houden, en die de eenige onzer was, wiens bloed gevloeid had. Ik schreide als een kind bij zijn lijk, en als ik aan zijne moeder en zusters in het vaderland dacht, over welke wij bij het kleine vuur in de kajuit zittende zoo dikwijls gesproken hadden, sidderde ik bij de gedachte hoe ik haar deelgenooten van het treurige nieuws zou moeten maken. Hier namen mijne gedachten een anderen loop. 't Was wel der moeite waardig mij daarmede bezig te houden. Wie zou ons aller dood aan onze vrienden berichten, want welke hoop bestond er, dat wij dien zouden ontkomen? Wie zou er zelfs ooit iets van vernemen? Na vele maanden zouden de menschen zich beginnen te verwonderen over ons langdurig uitblijven; het zou hun ter oore komen, dat wij van Quatseemo vertrokken waren, het laatste wat men omtrent

ons zou weten; men zou ons als verloren beschouwen en daarmede zou het uit zijn; niemand althans zou eene expeditie naar die woeste kusten ondernemen, om ons te zoeken.

Er scheen inderdaad weinig hoop meer voor ons, al bestond er geen dadelijk gevaar van de zijde der Indianen meer; zij zouden zich bezwaarlijk nabij de plaats, waar wij ons bevonden, durven wagen voordat zij bij het daglicht goed zien konden en de storm was gaan liggen; doch vermoedelijk zou ons scheepje reeds lang vóór het aanbreken van den dag in duizend stukken geslagen zijn.

»Ja, kaptein (nu de arme mijnheer Walton dood is zal ik u maar kaptein noemen),» zeide Jemmy, »ik geloof niet dat wij iets anders kunnen doen dan voorloopig hier blijven, in de hoop dat de storm wat zal gaan liggen, ofschoon een noordwester in deze streken dat niet spoedig doet, maar hij zou een weinig kunnen omschieten en meer van het land af blazen, en dan zouden wij in de kleine kano kunnen stappen en naar den wal roeien.»

Spreken viel moeielijk onder het woeden der elementen. Wij zaten opeengepakt onder een luik om niet door de stortzeeën over boord gespoeld te worden, terwijl elke golf ons schip optilde en weder op de zandbank neersmakte.

»Denkt ge, dat we 't bij een wind als dezen tot den morgen zouden kunnen uithouden?» vroeg ik.

»Misschien, want onze schuit is heel sterk; maar dan zullen wij die verwenschte schelmen weér op den hals hebben. Wij moeten dus maken, dat wij wegekomen, zoo spoedig als er gelegenheid toe is; maar in een weér zoo als op dit oogenblik zou onze kano het geen minuut uithouden.»

Die kano dobberde op en neder als een kurk, en onze schoener lag bijna geheel over zijde. Met groote moeite verzamelden wij eene hoeveelheid beschuit en andere provisiën, eenige flesschen brandewijn en een aantal dekens, om die op een gunstig oogenblik in de kano over te brengen; wij vonden ook nog eenige roeispanten beneden, en ik borg een partijtje lucifers, in een stuk wasdoek gewikkeld, in mijn gordel. Ieder onzer stak daarop zijn geld en kostbaarheden bij zich, nam zijn revolver op en hield zich gereed om op het gunstig oogenblik in de kano te stappen, niet zonder vrees echter dat zij, eer dit oogenblik zich opdeed, verbrijzeld zou zijn.

Binnen een uur, gelijk Jemmy gehoopt had, ging de wind eene poos liggen, waarna hij van de landzijde begon te waaien. De schoener stampte niet meer zoo geweldig op het zand en ik begon zelfs de hoop te koesteren dat wij nog van de bank zouden komen als het volkomen hoog water was, daar de romp niet veel schade scheen te hebben geleden en er weinig meer dan een voet water in het ruim stond.

Ik ontstak nog eenig Bengaalsch licht om onze positie nauwkeuriger op te nemen, maar zag toen dat alle hoop om het schip te behouden vervlogen was. Ver vóór ons strekte de branding zich uit; wij waren geheel buiten de geul gedreven, en zouden zonder behulp van eene sleepboot, in verband met hoog water, niet van de plaats kunnen komen. Doch wij zagen ter zijde van ons eene kleinere geul, door welke wij ons met de kano zouden kunnen verwijderen.

Wij wachtten nog een paar uren, in welken tijd de zee aanmerkelijk bedaarder werd, plaatsten Walton's lijk en de verzamelde benoodigdheden in de kano en stapten er daarop in. Een geruimen tijd hadden wij nu niets van de Indianen gehoord, zoodat wij onderstelden, dat zij

naar hun dorp teruggekeerd waren. Na een vijf- of zestal mijlen de kust der baai zooveel mogelijk gevolgd te hebben kwamen wij aan een kleinen inham waar wij binnenliepen, de kano op het strand haalden, ons in de dekens wikkelden en totaal uitgeput in een slaap vielen, waaruit wij eerst ontwaakten toen de zon zoo hoog aan den hemel stond, dat het wel middag wezen moest.

Wij gebruikten haastig onzen maaltijd en staken toen weder van wal, om zoo ver mogelijk buiten het bereik der Indianen te komen, ofschoon het niet waarschijnlijk was, dat zij ons vervolgen zouden, daar zij, als zij het wrak onderzochten en niemand aan boord vonden, wel tot de meening moesten komen, dat wij allen in de golven waren verdronken. Het was intusschen fraai weder geworden, zoodat wij dadelijk het ruime sop kozen en daaren armen Walton eene zeemansbegrafenis gaven.

In acht of tien dagen bereikten wij Victoria, allen door en door uitgeput. Ik had het vooruitzicht weder een winter te moeten doorworstelen; wel bezat ik geld genoeg om er goed van te kunnen leven, want de schoener was geassureerd geweest, maar ik werd door de onaangename herinnering gekweld dat er eene fortuin verloren was gegaan en had geen moed meer om een nieuw waagstuk van denzelfden aard te ondernemen.

Niets van belang gebeurde er gedurende den winter, dien Pat en ik, thans onafscheidelijk van elkander, te zamen doorbrachten; en in het voorjaar besloten wij voor de laatste maal ons geluk nogmaals in de mijnen te beproeven, maar, als de fortuin ons nu wederom den rug toekeerde, het land voor goed te verlaten.

XVII.

EEN PAAR ONGELUKJES.

»Wel, Pat, gij zult zeker geen zin meer hebben in de kreek van Schoppenboer?» zeide ik, toen wij op het dek der stoomboot stonden, die ons naar het bovenland zou brengen, waar wij de laatste proef wilden wagen.

»Schoppenboer mag voor mijn part — ,» gaf hij ten antwoord.

»Nu ja, dat zou hem zeker weervaren zijn, als hij op die lieve plaats gebleven was, die naar hem genoemd is.» (Schoppenboer was de bijnaam van een berucht kaart-speler en valsche speler geweest, die zijn naam aan de kreek had gegeven).

»En waar zullen wij nu heengaan? Ik zou bijna lust hebben goud te gaan graven in het Wicklow-gebergte in mijn Ierland.»

»Dan zou het u geraden zijn eerst eenige lessen in het *zouten* te nemen en eene vennootschap op te richten, Pat.»

»Dat zou ik ook doen, als ik hopen kon er wat Engelschen in te halen, maar mijne arme landgenooten wil ik niet bedriegen.»

Het *zouten* is eene welbekende list in landen, die goud opleveren. Men schat de waarde van een perceel goudland door eene hoeveelheid der aarde in eene tinnen pan van omtrent achttien duim middellijn en vijf of zes duim diepte uit te wasschen. De *prospector* of ontdekker van goudvelden heeft altijd zulk eene pan bij zich, die hij niet alleen voor het uitwasschen der aarde, maar ook voor het kneden van zijn deeg en verscheidene andere doeleinden bezigt. Men gaat met eene pan aarde naar het water en spoelt door eene bijzondere wijze van schudden het

slijk weg , waarna eene hoeveelheid zwart zand overblijft, dat uit een aantal deeltjes van ijzer, lood en andere metalen bestaat, tusschen welke het begeerige oog van den mijnwerker soms de geele kleur van kleine stukjes goud ontwaart. Niet zelden vindt men in dat zwarte zand ook kleine robijnen en andere edelgesteenten , alsmede platina , doch in uiterst geringe hoeveelheid. Als het perceel den schijn heeft van rijk te zullen zijn , de speculanten er eene bijzondere aandacht aan wijden en de goudgraver een schelm is , tracht deze de liefhebbers tot den aankoop te verlokken , door op handige wijze eenige gouddeeltjes onder de aarde te vermengen. Soms heeft hij die in zijn mond en laat ze op behendige wijze in de pan vallen als hij zich daar overheen buigt om de aarde uit te wasschen , of hij verbergt ze tusschen de nagels zijner vingers en vermengt ze tijdens het werken met de aarde, of wel hij bezaait in den nacht den bodem der schacht met wat goudschilfertjes. Al deze manieren worden *zouten* genoemd, maar zijn niet anders dan hoogst lompe pogingen tot bedrog, waarmede men alleen geheel onkundigen vangt. Naar ik gehoord heb is iets dergelijks met goed gevolg in Noord-Wallis beproefd.

De arme Pat geraakte reeds den eersten nacht van ons verblijf te New-Westminster , op onze reis naar het bovenland , in groote moeielijkheden. Hij verliet mij tegen den avond om op zijne eigene gelegenheid eene wandeling te doen en ontmoette eenige oude kameraden ; door dit wederzien verviel hij weder tot zijne oude zwakheid , het drinken , en kreeg een roes van stavast aan. Toen hij in dien toestand den weg naar het logement terug trachte te vinden liep hij zwaaiende een Indiaan tegen het lijf; deze wierp hem een scheldnaam in 't Tsjinoeksch naar het hoofd en gaf hem een krachtigen duw , waarop Pat zijn Iersche bloed voelde koken , zich

eenige oogenblikken stevig op de beenen wist te houden en den koperkleurigen heer van harte afroste. De Indiaan maakte zich uit de voeten en ging zijn beklag doen bij den eenigen diender op wiens bezit de hoofdstad New-Westminster zich mocht verhoovaardigen. Dit personage vond na een ijverig zoeken van eenige uren onzen vriend Pat op zijn gemak aan de zijde van den weg uitgestrekt en was hardvochtig genoeg hem uit zijn zoeten slaap te wekken, om hem de overige uren van den nacht in de policiewacht te doen doorbrengen. Ik vernam het lot, dat hem getroffen had, eerst den volgenden morgen, toen ik ontboden werd om inlichtingen te geven. Ik woonde daarop de terechtzitting van den policierechter bij en was getuige van het volgende staaltje der scherpsinnigheid van zijn satelliet, den diender.

De zaal was vol met vuile inboorlingen en nog vuiler *squaws* en kinderen, alsmede met al de leegloopers van de stad. Pat verscheen met eene neerslachtige houding in het hokje waar de beschuldigten moesten staan en zijn aanklager, die de sporen van het ontvangen pak slaag nog op zijn gezicht droeg, stond in de nabijheid. Ik bevond dat Pat reeds een advokaat aangenomen en zijne dronkenschap als verzachtende omstandigheid aangevoerd had. De rechter evenwel, die blijkbaar zeer ten gunste van de Indianen en ten ongunste van de blanken gestemd was, scheen streng te willen zijn. De diender, die als getuige optrad, verhaalde de toedracht der zaak, waarop de rechter hem vroeg:

»Wat zeide de man, toen gij hem gevangen naamt?»

»Hij zeide dat hij dronken was.»

Rechter. Ik moet zijne eigene woorden hebben. Hij gebruikte toch niet het voornaamwoord *hij*, — deed hij wel?

Getuige. Ja wel, dat deed hij wel; hij zeide dat hij dronken was; hij erkende zijne schuld.

Rechter (geërgerd over de domheid van den getuige). Gij begrijpt mij niet. Ik wensch de woorden te vernemen, zoo als hij ze zelf gesproken heeft. Zeide hij bijv.: Het kwam omdat ik dronken was?

Getuige (volijverig). o Neen, mijnheer; hij zei volstrekt niet, dat gij dronken waart. Ik zou niemand raden dat in mijne tegenwoordigheid te zeggen.

Een der aanwezige advokaten wilde hier zijn talent in het verhooren van getuigen ten toon spreiden en zeide: »Och, gij begrijpt het nog niet. Mijnheer de rechter vraagt, of de gevangene bijv. tegen u zeide: Het kwam omdat ik dronken was.

Getuige (na zich bedacht te hebben). 't Is mogelijk, dat hij gezegd heeft dat gij dronken waart; maar ik heb het niet gehoord.

De advokaat van den beschuldigde. Mijnheer de rechter wil, dat gij de eigene woorden van mijn cliënt zult herhalen, met den nauwkeurigen vorm van het voor-naamwoord dat hij bezigde. Was het de eerste persoon, *ik*; de tweede, *gij*; of de derde, *hij*, *zij*, *het*? Nu mijnheer (met indrukwekkende gestrengheid), op den eed dien gij hebt afgelegd; zeide mijn cliënt niet: Ik was dronken?

Getuige (op zijne beurt ongeduldig wordende). Neen, hij heeft evenmin gezegd, dat *gij* dronken waart, ofschoon hij het gerust had kunnen doen, want het was nog geen uur geleden dat ik u uit het Eureka Salon naar huis geholpen had. (Bulderend gelach onder de toehoorders). Denkt gij dat de arme kerel mijnheer den rechter en al de advokaten van dronkenschap beschuldigd heeft?

De rechter begreep dat hij het moest opgeven. Hij veroordeelde Pat dus tot eene kleine boete en wij gingen dadelijk aan boord van de stoomboot die den stroom opvoer.

Na eene bezwaarlijke voetreis kwamen wij wederom te Willem'skreek, het hoofdkwartier der goudgravers. Wij hadden bepaald, dat dit onze laatste poging zou wezen, zoodat wij een geheel nieuw terrein zouden zoeken, waar tot nog toe geen blanke den voet had gezet. Met dit voornemen kochten wij eene hoeveelheid meel, spek en andere provisiën, bestemd voor eene maand, namen een houweel, spade en goudwaschpan mede, en richtten ons naar de Beeren-rivier, elk met eene vracht op den rug, die wel honderd pond woog.

Hoewel het in de laatste dagen van Mei was lag de sneeuw in de bosschen, waar onze weg hoofdzakelijk doorheen liep, gemiddeld nog wel twee of drie voet hoog. Dit maakte voor ons met onze zware vrachten de reis bijzonder vermoeiend. Er bestond geen spoor dat wij konden volgen en wij moesten ons dus naar den loop der rivier richten, die, door de gesmolten sneeuw gezwollen, onstuimig door de woeste *cañons* van het gebergte voortbruischte, of door moerassen vol riet en biezten heenstroomde, waar de bevers hunne dammen bouwden, hetgeen nog bijdroeg om den drassigen aard der streek te vermeerderen. De zeer vroege ochtendstond, onmiddellijk nadat de sterke vorst, die zich elken nacht deed gevoelen, de oppervlakte der sneeuw hard had gemaakt, was de eenige tijd om dragelijk te kunnen voortreizen. Maar zoodra de zon een weinig kracht kreeg werd de sneeuw zacht, zoodat wij er elk oogenblik doorzakten en telkens over de stammen van boomen struikelden, die onder het eindelooze, het verblindende sneeuwkleed voor ons oog verborgen waren. Soms moesten wij tegen hellingen opklouteren die onbeklimbaar schenen en waar ik thans huiverig zou zijn mij te wagen, of over de ruggen van hooge bergen trekken, die steil naar den stroom nederliepen. Bij het afdalen van de helling van

zulk een berg zou mij op zekeren morgen bijna een groot onheil overkomen zijn.

Toen ik van den top naar beneden zag scheen de helling mij toe een hoek van ongeveer 45 graden uit te maken. »Ik zal dit maar afglijden,» zeide ik. »Kom meê, Pat!» Maar Pat had er geen zin in en zocht, met zijn pak op den rug, zorgvuldig de plaatsen uit, waar hij den voet kon zetten. »Ik zal den tijd wel hebben om beneden aan den voet het ontbijt gereed te maken, eer gij er komt, Pat,» vervolgde ik. Daarop legde ik mij op den rug op mijn pak en liet mij over de sneeuw naar beneden glijden. Plotseling zag ik, te halverwege gekomen, dertig el voor mij uit den top van een enorm pijnboom uit de sneeuw oprijzen, terwijl de kruinen van andere boomen zich verderop vertoonden. Er moest daar een afgrond van wel 200 voet van den top tot den wortel dier boomen zijn en binnen weinige seconden zou ik er instorten. Vóór mij, een weinig ter linkerzijde, zag ik een zeer jongen pijnboom; ik kon mij niet tegenhouden, maar trachtte mij zooveel mogelijk naar die zijde te richten en omklemde hem toen ik er bijkwam met uitgestrekte armen. De snelheid mijner vaart, nog vermeerderd door het gewicht van het pak, was zoo groot, dat de jonge boom bijna in tweeën boog, zoodat ik moest vreezen hem te zien breken en dan was ik verloren. Mijne armen werden wel bijna uit het lid gerukt, maar de boom hield stand en het gevoel van mijn behoud overweldigde mij zoozeer, dat ik op het punt stond te bezwijmen. Na mij hersteld te hebben zocht ik behoedzaam mijn weg en kwam weder bij mijn Ierschen vriend, die een pad gevonden had, waardoor men den afgrond kon omtrekken. Ik was nog zoo ontroerd, dat ik mijn pak niet langer dragen kon. Ik legde het dus af en rolde het voor mij uit, totdat wij veilig beneden

waren, waar ik mij verkwikte met een aantal koppen thee, den algemeenen drank der mijnwerkers, dien Pat meesterlijk kon zetten.

Verscheidene dagen reisden wij op deze wijze voort, maar vorderden slechts weinig door de groote oneffenheden van den grond en de zwaarte der pakken die wij te dragen hadden. Wij bevonden ons ver van alle woningen van blanken en waren hier met de natuur in hare oorspronkelijke, indrukwekkende grootsheid alleen. De rivier begon zich tot een aanzienlijken stroom te verwijden in een dal welks breedte in evenredigheid toenam en kenteekende haren loop door de groote hoopen drijfhout die zij op de beide oevers had geworpen. Mijlen ver bestonden die oevers uit weiland dat zich tot aan den voet der bergen uitstrekke, wier hellingen met groote pijnboomen begroeid waren die zich in een purperen verschiet verloren, totdat de gewassen eindelijk in grootte en dichtheid verminderden en ten slotte in het gebied der eeuwige sneeuw verloren gingen, waar de eentonigheid der verblindend witte oppervlakte alleen afgebroken werd door eenige ruwe zwarte rotspunten, te steil dan dat de vlokken er zich aan hadden kunnen hechten. Ver in 't verschiet, oostwaarts uit, kon men in de heldere berglucht de reusachtige toppen van het Rotsgebergte ontwaren, die allerlei fantastische gedaanten vertoonden, zooals kasteelen, obeliskken, menschengezichten enz., en als men dit alles bij een schitterenden opgang of een gloeienden ondergang der zon aanschouwde, was de taal buiten machte om met woorden of het penseel om met kleuren dit tooneel in zijne onvergelykelijke heerlijkheid te schilderen.

Naarmate het dal zich verwijdde werd de lucht warmer, de plantenwereld veranderde van karakter en de onvruchtbaarheid maakte voor vruchtbaarheid plaats. Het

klimaat was dat van het onherbergzame Cariboo-district, waaraan wij den rug toegekeerd hadden, twee maanden vooruit. De sneeuw had zich hier op de vlakke velden reeds sinds lang opgelost; boomen en bloemen tierden welig in de koesterende zon en de heesters droegen allerlei soorten van beziën en vruchten. Aan wild ontbrak het niet en vischrijk waren de rivieren. Des nachts troffen de geluiden van verschillende wouddieren het oor en op den dag liepen de korhoenders en patrijzen ons bijna voor de voeten. Het zou hier een paradijs voor de jagers zijn geweest, had men er maar gemakkelijker kunnen komen. Pat en ik leefden van het wild en den visch dien wij vingen met onze ruwe wapens, namelijk een ouden revolver (zeker van Iersch fabrikaat, want hij schoot letterlijk om een hoek heen) en een klein net dat wij uit de draden van een meelzak vervaardigd en om een wilgentak gebogen hadden.

Wij verloren daarom echter het hoofddoel onzer reis niet uit het oog, maar stelden onze waschpan te werk op elke plaats die iets beloofde, evenwel zonder resultaten die ons grond gaven om er de moeite en de kosten van het aanschaffen van de vereischte gereedschappen en provisiën voor te doen. Op een morgen, na vier of vijf mijlen afgelegd te hebben, zagen wij op eene plaats waar de vallei nauwer werd eene kleine rivier, wier oevers gunstig voor onze zaken schenen. Wij besloten haar over te trekken en dan onze oostwaartsche reis te staken, daar het algemeene karakter des lands, ofschoon het zeker een kunstenaar behaagd zou hebben, niet van een aard was om een goudgraver in verrukking te brengen.

Op het punt waar wij ons bevonden scheen het overtrekken der rivier zeer moeielijk te zullen gaan. Een vroegere boschbrand had mijlen in 't ronde elken boomstam vernield, zoodat er zelfs geen gelegenheid was om

een vlot te maken. Een paar mijlen hooger, waar de rivier zeer nauw was en met groote snelheid voortschoot, hadden wij een langen dunnen pijnboom, door den brand gespaard, dwars van den eenen naar den anderen oever zien liggen, in de richting waarin hij, naar het voorkomen te oordeelen, een paar jaar geleden door een Indiaan moest nedergeworpen zijn, om tot brug te strekken; doch hij was zoo dun als de langste vlaggestok dien men zich kan voorstellen, en geen der zijtakken was er van afgehouden. Wij durfden er ons met onze zware vrachten niet op wagen, want de stam zou als eene strak gespannen koord op en neder gegaan zijn, en een enkele mistred of een stoot tegen de zijtakjes zou ons in de maalstroomen der rivier hebben doen tuimelen, waaruit geen redding mogelijk was. Wij gingen dus meer benedenwaarts, in de hoop om eene geschiktere plaats te zullen vinden waar wij een vlot konden bouwen.

De fortuin lachte ons spoediger toe dan wij verwacht hadden, want weldra zagen wij een eiland midden in den stroom, benevens een grooten pijnboom die dicht bij den oever alleen stond en daardoor bij den brand gespaard was gebleven. Dadelijk gingen wij met de bijl, die wij bij ons hadden, aan 't werk en door den boom met overleg aan te tasten deden wij hem zóó vallen, dat zijn top op het eiland kwam te rusten, waardoor wij eene bruikbare brug verkregen. Het water aan de andere zijde van het eiland was smal en slechts drie voet diep, zoodat wij het konden doorwaden, ofschoon de kracht van den stroom ons een paar malen den grond dreigde te doen verliezen. Aan land gekomen liepen wij naar de kleine kreek die wij van de overzijde gezien hadden, en vermits de avond viel legden wij een vuur aan en kookten ons eten, waarna wij onze pijpen aanstaken, onze dekens uitspreidden op eenige afgekapte pijntwijgjes en er ons op uitstrekten.

met de voeten naar het vuur. In die houding hielden wij ons bezig met onze gewone avonduitspanning nadat het werk van den dag voorbij was, namelijk te spreken over ons vaderland en de kans om met fortuin derwaarts terug te keeren. Wij bepaalden, dat wij de kleine kreek den volgenden morgen zouden onderzoeken; vonden wij weder niets, dan zouden wij zoo spoedig mogelijk terugkeeren, het land geheel verlaten en ons geluk in Mexico, Australië of eenige andere plaats, waar het lot ons heen zou leiden, gaan beproeven.

Na een poosje wikkelden wij ons in de dekens en vervielen in den diepen slaap, die het gevolg van zwaar werk en eene goede gezondheid is. Het kan — gelijk ik uit den stand der maan afleidde — een paar uren later geweest zijn, toen Pat en ik gelijktijdig ontwaakten door een ijzingwekkend gebrul in onze nabijheid. Terstond opspringende greep ik de bijl die naast mij lag, terwijl Pat van onder den meelzak, die hem tot hoofdkussen diende, den ouden revolver te voorschijn haalde. In de eerste oogenblikken konden wij door den gloed van het vuur, dat nog helder brandde, niets zien, doch wij hoorden een aanhoudend en dreunend getrappel, en onze oogen, die eindelijk aan de duisternis van den omtrek gewend raakten, zooveel mogelijk inspannende, zagen wij een reusachtigen beer, die op een afstand van een twintigtal ellen in een bijna volkomen cirkel rondom ons liep. Vermoedelijk was dit dier eerst kortelings uit zijn winterslaap in deze of gene grot van het gebergte ontwaakt, en toen het, met den verwonderlijk scherp reuk die aan deze schepselen eigen is, den geur van onze kokerij misschien op een paar mijlen afstands geroken had, was het daar op aan gekomen, om den geweldigen honger, dien het na een zoo langdurig vasten wel gevoelen moest, te bevredigen.

Wij sloegen hem eenige minuten gade , bestendig op ons *qui vive* , gelijk de lezer wel begrijpen kan. Hij bleef voortdurend in den kring rondloopen , met een gesleep zijner klauwen over den grond , dat verre van aangenaam was om te hooren. Wij zouden goud hebben willen geven voor eene buks , toen wij de gangen van den beer met bezorgde blikken volgden. Eindelijk toen wij zagen dat hij niet dichterbij kwam werden wij wat geruster en bespraken wat wij doen zouden als hij ons aanviel.

Wij wisten zeer goed , dat hij niet veel dichterbij zou naderen zoo lang het vuur brandde , maar er was binnen honderd ellen van de plaats waar wij ons bevonden geen spaander om het medegaande te houden , en uiterlijk binnen een paar uren zou het van zelf uitgebrand zijn. Het was duidelijk aan Bruintje's volhouden te zien , dat hij vast besloten was iets te vermeesteren , of ons of onze provisiën , en van deze laatste hingen wij letterlijk af , want als onze levensmiddelen verloren waren gegaan hadden wij in deze wildernissen van den honger moeten omkomen. Het was even zeker , welk voornemen hij ook koesterde (misschien was hij het daarover met zich zelve nog niet eens) , dat hij het zou trachten uit te voeren , zoodra het vuur hem maar niet meer afschrikte. Wellicht zou hij nog tot inkeer komen en heengaan , maar hij zag er niet uit alsof dat van hem te verwachten was. De eenige wapens in ons bezit waren de reeds vermelde revolver van losse principes , de bijl en een houweel. Wij mochten het niet wagen onzen vijand te tergen door een roekeloos schot , hetwelk waarschijnlijk geen ander gevolg zou hebben dan hem te kwetsen en hem daardoor zijne vrees voor het vuur te doen vergeten. Wij moesten afwachten dat hij ons zou aanvallen , en niet vuren voordat wij zeker konden zijn hem in een der edele deelen te treffen. Voorzichtig nam ik ons eerwaardig vuurwapen

op, om mij te overtuigen dat het goed geladen was en op het gegeven oogenblik werken zou, want als het ons eene poets speelde, zoo als het reeds dikwijls gedaan had, bestond er alle uitzicht dat ten minste één van ons beiden een verloren man zou wezen.

Voorts moesten wij ons van de strategische voordeelen verzekeren, die wij konden hebben. Achter ons bevond zich eene soort van dijkje, bijna drie voet hoog, in de gedaante van een hoefijzer, onder welks bescherming wij ons ter ruste gelegd hadden, om tegen den wind gevrijwaard te zijn. Dit kon, in geval van een gevecht, eene goede positie zijn. Ik stelde een stout plan van aanval voor; een onzer zou met een vlamvend hout naar den beer loopen, hem op den muil slaan en, eer het dier zich bezinnen kon, naar het vuur terugvluchten. Werd de slag met het hout goed toegebracht, zoodat men hem in het gezicht trof, dan kon het zijn dat hij er een schrik van kreeg en de wijk nam. Wij konden dan haastig nog wat hout verzamelen en een zoo groot vuur maken dat het bleef branden tot het daglicht, wanneer hij vermoedelijk voor goed zou weggaan. Daar stond echter tegenover, dat hij misschien in ziedende woede zou ontsieten en wij dan minder in staat zouden zijn ons te verdedigen dan wanneer wij hem bedaard hadden afgewacht.

Pat was ondanks zijne nationaliteit, bezadigder dan ik. »Ik weet wat wij doen moeten!» riep hij uit. »Ik zal hier blijven staan en met onzen ouden erwtensblazer den vijand begroeten. Als hij binnen tien el afstand komt, schiet ik op hem en spring naast u op het dijkje. Gij vat daar post, gereed om hem met de bijl op den kop te slaan, als ik hem niet goed tref en hij op mij los vliegt. Ik zal dan een oogenblik tijd hebben om dit ouwe beest (den revolver) nog eens te gebruiken en hem eene

tweede pil toe te dienen, die zeker genoeg voor hem zal zijn."

Ik erkende dat Pat's plan goed was, doch nam in plaats van de bijl het houweel (een zwaarder wapen, dat minder gevaar liep in mijne hand te draaien) en daarop gingen wij bij het vuur zitten om af te wachten wat er gebeuren zou. Het zal niemand bevreemden, dat wij in eene hevige ontroering verkeerden. De beer ging niet weg, hij dacht er niet aan. Naarmate het vuur meer uitbrandde werd de cirkel dien hij beschreef kleiner, totdat hij, toen het laatste vlammetje opflikkerde, nog slechts een dozijn ellen van ons af was. Wij begonnen hem nu in dien kleineren kring na te loopen, altijd zorgende dat de gloeiende aschhoop tusschen hem en ons bleef. Eindelijk hield hij stil, ging op de achterpooten staan en deed een paar stappen naar de plaats waar wij ons bevonden.

»Zijt gij klaar, Pat?' vroeg ik en sprong op het dijkje, met het houweel gereed om het op Bruintje's kop te laten nederkomen.

»Ja, mijn jongen, daar gaat hij!' antwoordde Pat, brandde recht op de borst van den beer los en wipte op het dijkje naast mij, terwijl hij den revolver voor een nieuw schot aanlegde.

De beer waggelde een oogenblik, daar hij bijna doodelijk gekwetst was, maar ijldde daarop van woede snuivende Pat na. Ik deed met het houweel een slag naar zijn kop, doch omdat ik zijwaarts af moest slaan drong de punt niet in zijne hersens door, maar ging door zijne wang heen en diep in zijne borst. Het tweede schot van Pat, dat op hetzelfde oogenblik gelost werd, maakte een einde aan het gevecht, want de kogel ging recht door het hart van het monster, dat dood nederviel en tot dicht bij de asch van het vuur rolde.

Met een gevoel van onbeschrijfelijke verlichting lieten wij het oog op onzen gevallen vijand rusten , doch haastten ons daarop hout voor een groot vuur te gaan verzamelen , omdat wij , indien het wijfje misschien haar gesneuvelden heer en meester kwam zoeken , geen nachtelijke verschrikkingen meer wilden hebben. Spoedig hadden wij een kolossalen brandstapel gebouwd. Wij wikkelden ons in onze dekens en vielen , na de opgewondenheid van het gevecht en de wakend doorgebrachte uren , in zulk een diepen slaap , dat de zon den volgenden morgen reeds hoog aan den hemel stond eer wij ontwaakten.

XVIII.

DE LAATSTE WORP.

Ons eerste werk den volgenden dag was den beer de huid af te stroopen , ten einde die als eene trophee naar de Willem's kreek mede te nemen. Daarop groeven wij eene kleine holte in den grond , hakten Bruintje's klauwen af , rolden die in klei , legden ze aldus in de holte en ontstaken daarboven een sterk vuur , ten einde ze op de Indiaansche wijze te braden. Er is geen lekkernij ter wereld , die bij de in dezer voege gebraden klauwen van een jongen beer halen kan.

Vervolgens gingen wij met ijver op de oevers en in de ondiepten der kleine kreek aan 't werk , doch vonden niets , zoodat wij ons moedeloos tot ons middagmaal nederzetterden. De opbeurende invloed van dat maal en van de daarna opgestoken pijp verlevendigde onze hoop echter weder , zoodat wij een paar mijlen verder in de richting naar de bronnen der kreek gingen , om eene laatste poging in 't werk te stellen. Hier was de bedding ondieper ,

en nu en dan kwam de onderliggende rotsbodem er doorheen. Na op eene plaats, die ons nog al gunstig toescheen, de bovenste aarde weggeruimd te hebben, werkten wij snel tot op de rots door. Pat nam eene pan vol aarde en begon die uit te wasschen. Hij was er nog niet half mede gereed of hij riep mij toe: »Om 's hemels wil, Dick, kom eens gauw hier!»

Ik liet mijn houweel vallen, wischte het zweet van mijn voorhoofd en klouterde de rotsblokken over om bij hem te komen.

Pat zat op den grond met de pan tusschen zijne beenen, hield er zijne oogen onafgewend op gevestigd en grinnikte als een idioot.

»Nu, wat is er gaande?» vroeg ik, rondziende en na mijn haastigen en vermoeienden tocht diep ademhalende. »Is er weér een beer in den omtrek?»

»Er is wel sprake van beeren! Ik heb wat beters. Wat denkt gij wel dat *dit* is?» zeide hij, met zijn vinger het slijk in de pan omroerende. »O Bridget, nu zult ge nog een lady worden! en, Patrick, voor je leven ben je een gentleman!» Bij die woorden sprong hij overeind en begon een woesten heidenschen dans, dien hij besloot door mij met de vlakke hand een geweldigen slag op de kruin van het hoofd te geven, zoodat ik er half verbijsterd van werd.

Aangezien ik nog geen vermoeden had wat er eigenlijk gaande was en dus denken moest dat Pat plotseling krankzinnig was geworden, werd ik zeer boos en sprak hem toe in bewoordingen, die meer krachtig dan wellevend waren.

»Och, dwaas, kijk maar eens in de pan!» was al wat hij zich verwaardigde te antwoorden.

»Gij wilt toch niet zeggen, dat wij eindelijk eene goudlaag gevonden hebben, en dat nog wel op deze plaats?»

vroeg ik, nu zelf een weinig opgewonden, ofschoon ik te nauwnood aan de mogelijkheid van een gelukje durfde gelooven.

Ik keek dus in de pan, maar zag niets anders dan slijk. Pat bleef nog altijd rondom mij heen springen, doch geraakte eindelijk buiten adem, zoodat hij bedaarder werd en weder ging zitten.

»Roer het met uwe vingers om, man!» zeide hij.

Ik deed het en bespeurde aanvankelijk niets dan kiezelsteentjes, doch een oogenblik later zag ik iets geels tusschen de massa glinsteren, den bovenkant van een goudklompje ter grootte van eene okkernoot!

Thans werd ik door dezelfde geestdrift als Pat aangegrepen. Ik zeeg op den grond en sloot mijne oogen, want de gewaarwording, dat ik nu eindelijk het doel van mijn streven bereikt had, was mij bijna te sterk. Maar weldra sprong ik op, liep met de pan weder naar het water, waschte de aarddeelen zuiver uit en vond toen op den bodem het genoemde klompje, benevens verscheidene kleinere.

Wat verheugden wij ons over onzen pas gevonden schat! Wij zaten dien een tijd lang in verrukking aan te staren, zonder dat een van ons beiden een woord sprak. Plotseling echter rees eene ontmoedigende gedachte bij mij op en riep ik uit:

»Maar misschien is het slechts een »zak» in de rots, Pat, zoodat wij er niets verder meer uithalen. Bedenk maar hoe dikwijls wij reeds teleurgesteld zijn!»

»Daar ben ik ook bang voor geweest, toen ik dien grooten klomp zag,» antwoordde hij; »maar kijk die kleintjes eens aan: *dat* schijnt van de rechte soort te zijn.»

Wij gingen op nieuw aan 't werk, vulden de pan met aarde van eene plaats die eenige ellen verder lag en waschten die zorgvuldig uit. Deze maal vonden wij

geen klomp; maar een aantal kleinere stukjes, ter grootte van een gierstkorrel, hadden zich aan den rand der pan vastgezet. Wij onderzochten nog een dozijn pannen, alle met het gemiddelde resultaat, dat wij de zekerheid kregen deze maal eindelijk de goede plek getroffen te hebben.

Wij besloten nu geen kostbaren tijd te verliezen, maar naar de Willem's kreek terug te keeren, om gereedschappen en provisiën op te doen. Wij hieuwen dus een jongen pijnboom om, maakten er met de bijl zes nette en gladde staken van, maten elk tweehonderd voet langs de kreek af (de lengte die veroorloofd was aan dengeen die een nieuw goudveld ontdekt had), dreven die staken diep in den grond om tot grenspalen van ons terrein te strekken en schreven met potlood onze namen op het hout. Daarop keerden wij naar de groote rivier terug, gebruikten ons avondeten en gingen met een gelukkiger gevoel dan ik ooit vroeger of later in mijn leven gekend heb ter ruste.

Den geheelen nacht kletterde de regen weder, doch hij deerde ons niet, want wij waren onder een reusachtigen boom gekampeerd, wiens bladeren het water als eene parapluie tegenhielden. Wij hoorden de rivier, die meer en meer zwol, luide brullen, doch bekommerden ons niet om het weder of de rivier; wij dachten aan niets anders dan het verwonderlijke geluk, dat ons dien middag weervaren was.

Den volgenden morgen bevonden wij, dat de rivier drie voet gestegen was en hare oevers overstroomd had, zoodat zich de vraag voordeed hoe wij er weder over zouden komen. De boom, over welken wij het eiland hadden bereikt, zou door den vloed wel weggeslagen zijn, of zoo niet, dan konden wij toch het water tusschen onzen oever en dat eiland nu niet doorwaden. Eene mijl hooger liep eene zware rots tot bijna aan den rand

der rivier neder en om haar heen kwam uit eene andere richting een tak der rivier, bijna even breed als de hoofdstroom bij welchen wij nu stonden. Juist aan den voet van dien berg bevond zich de lange dunne boom, dien wij over de rivier hadden zien liggen. Dit was onze eenige kans om van hier weg te komen, indien wij niet een aantal mijlen lager wilden gaan, in de hoop om daar boomen te vinden, dicht genoeg bij het water dat wij er een vlot van konden maken. Met het oog op onzen toekomstigen rijkdom scheen de waarde onzer levens wel duizend percent gestegen te zijn sedert het oogenblik waarop wij van den anderen oever ons oog op dien boom hadden laten vallen, maar huiverig waren geweest er gebruik van te maken. Doch tevens was tijdwinst van het grootste belang voor ons en wij wilden niet drie of vier dagen verliezen door ons naar een lager punt te begeven dan waar wij ons nu bevonden. Wij besloten ons dus van den boom te bedienen, wiens dikste einde, gelijk wij opgemerkt hadden, aan onze zijde lag.

Naar Indiaansch gebruik verborgen wij de helft onzer provisiën en de gereedschappen die wij niet noodig hadden, waarna wij onze pakken maakten (thans vrij wat kleiner dan de vorige maal) en ons naar de plaats van overtocht op weg begaven.

Deze zag er inderdaad vreeswekkend genoeg uit. In 't midden van den stroom, waar de boom door zijne eigen zwaarte twee of drie voet doorgezakt was, sloeg het water er met geweld tegen aan en als het gewicht van een man er op kwam, zou dat gedeelte nog wel eenige duimen dieper zinken. De stroom joeg met ontzettende kracht voort en rukte nu en dan groote rotsblokken van de oevers los, die met een zwaren slag, boven het gedruisch der golven hoorbaar, in 't water

stortten. Al het losse drijfhout was reeds voorbijgegaan voordat de rivier hare tegenwoordige hoogte bereikte, anders zou het onze brooze brug verbrijzeld hebben; maar wij waren onzeker of niet de eene of andere kolossale boom, met wortel en al uitgerukt, dat werk der verwoesting nog zou komen verrichten.

Iets boven de plek waar wij ons bevonden was een stroomval, wel eene mijl lang, en zóó vlak, dat wij dien ver genoeg konden overzien om ons te vergewissen of er gevaar voor zulk een onheil zou bestaan terwijl wij den boom overgingen. Ten einde onze kans op lijfsbehoud, als wij een mispas deden en in 't water vielen, zooveel mogelijk te vermeerderen, maakten wij onze pakken, in plaats van op onzen rug, op onze borst vast door middel van een touw, dat met een mes, hetwelk wij elk in de hand hielden, dadelijk kon doorgesneden worden als wij gevoelden dat wij ons niet meer op de been konden houden. Trof dit ongeluk een onzer, dan zou hij ten minste niet langer door het pak belemmerd worden en pogingen kunnen aanwenden om aan den oever te komen. Pat zou zeker aan den slechtsten koop geweest zijn, omdat hij niet kon zwemmen; doch over het geheel zou zwemmen toch weinig baten in deze rivier. 't Zou alleen de vraag zijn of de stroom den betrokken persoon aan den oever of in een maalstroom zou werpen. In het eerste geval zou hij misschien een of ander voorwerp kunnen grijpen en op het drooge komen; in het laatste geval zou ik het wellicht ontkomen, maar Pat niet, want deze zou zinken zoodra de strooming hem niet meer bovenhield. Troffen wij een wezenlijken draaikolk, dan was het met ieder onzer gedaan.

Toen wij aldus op den oever stonden te overleggen, weinig bemoedigd door het vooruitzicht dat zich voordeed, keek Pat stroomopwaarts en riep uit: »Daar-

komt iets aan, dat de zaak voor ons zal uitmaken."

Aan het boven einde van den stroomval vertoonde zich eene verwarde massa van stammen, takken en wortels. Elk oogenblik stiet zij tegen een uit-stekend gedeelte van den oever of de rotsen, bleef er een paar minuten vastzitten en werd dan door den stroom weder voortgestuwd.

»Ik waag het, Dick," zeide Pat, bekrachtigde dit besluit met een klap op zijne knie, drukte zijn cu den hoed diep op zijn hoofd, nam zijn mes stevig in de hand, plaatste zijn voet op het uiteinde van den boom en ging met een vasten tred voorwaarts, waarbij hij zeer behendig de vele kleine takjes aan den boomstam wist te vermijden. Natuurlijk konden wij niet beiden te gelijk gaan. Ik keek Pat dus na totdat hij op het midden kwam, waar het water tot halverwege zijne laarzen steeg. Daar weifelde hij eene seconde; ik durfde hem niets toeroepen, doch hij scheen slechts even op te houden, ten einde zijne krachten te verzamelen; daarop ging hij voorzichtig voort en tot mijne groote blijdschap bereikte hij behouden den anderen oever.

Nu was de beurt aan mij. Ook ik kwam goed over het dikste einde van den boom heen; maar toen ik in het midden was, het water tegen mijne beenen begon te klotsen en ik niet duidelijk kon zien waar ik den voet voor den volgenden stap moest zetten, ondervond ik alles behalve aangename gewaarwordingen. Evenals Pat bleef ik een paar seconden staan om mij te bezinnen; doch opziende bemerkte ik dat de massa, die den stroomval afkwam, reeds vrij nabij was, zoodat ik geen oogenblik meer mocht talmen. Ik ging dus weêr voort, maar juist toen ik het slechtste gedeelte van den boom over was en den oever reeds nabijkwam, stiet ik tegen een dier verwenschte twijggjes, zoodat ik bijna mijn evenwicht

verloor. Wel herkreeg ik het gelukkig, maar ik was zoo zenuwachtig geworden, dat het mij toescheen dat ik niet meer met zulk een vasten tred zou kunnen voortgaan. Ik zette het dus, zooveel het op deze natuurlijke brug mogelijk was, op een loopen en kwam ook zeer dicht aan den oever, maar viel daar half in 't water en half er buiten. Pat greep mij op hetzelfde oogenblik bij de schouders en ontrukte mij aan het geweld der strooming, die mij bijna in hare doodelijke omhelzing medegesleurd zou hebben. Weinige seconden later schoot de massa voorbij, met de wortels vooruit, en sloeg onder vreeselijk gekraak onze brug tot splinters.

Aan deze andere zijde der rivier voelden wij ons echter behouden en met de zooveel lichtere pakken ging onze terugreis vrij wat vlugger dan de heenreis, zoodat wij na zeer weinige dagen aan de Willem's kreek stonden.

Ons eerste werk was ons perceel bij den goudcommisaris te laten inboeken, waarbij wij zoo nauwkeurig mogelijk de ligging beschreven en met fierheid de inschrijvingsom van vijf dollars betaalden met een gedeelte van het goud dat wij er uitgehaald hadden. Vervolgens moesten wij eene hoeveelheid provisiën voor het geheele seizoen, alsmede houweelen, spaden, bijlen, zagen, spijkers enz. inkoopen. Wij wilden op dit oogenblik ons gezelschap nog niet vergrooten, daar twee onzer voldoende zouden zijn om een perceel te bewerken, waarin geen schacht behoefde gegraven te worden; doch wij lieten het nieuws als een geheim aan onze oude compagnons van de Schoppenboer-kreek weten, en spoorden hen aan om zoo spoedig mogelijk perceelen gronds naast het onze in bezit te komen nemen. Wij drukten hen op het hart de ontdekking aan geen vreemden bekend te maken, daar deze ons misschien lastig zouden vallen, indien zij niet zoo voorspoedig waren als wij. Hoe wij al die ge-

reedschappen en levensmiddelen betalen en naar de bestemde plaats vervoeren zouden, wisten wij nog niet. Het was eene reis van verscheidene dagen, en de hoeveelheid die een man kon vervoeren, zonder nog van de gereedschappen te spreken, was wel noodig om hem op den weg heen en terug te onderhouden.

Het was dus duidelijk dat wij een kleinen paktrein zouden behoeven, en om in het bezit daarvan te geraken, moesten wij de speculatiezucht van den eenen of anderen handelaar trachten op te wekken. Ik polste er verscheidenen over, die ik in het laagland had leeren kennen en die hier winkels hadden opgezet, doch geen van allen had lust in het waagstuk. Eindelijk kwam ik in aanraking met Schwartz, een Duitschen Israëliet, die een winkel hield en voor wien juist een paktrein met goederen uit het laagland was aangekomen. Het gezicht van ons goud (dat geheel in voorkomen verschilde van alles wat hij tot nog toe gezien had, want een koopman of mijnwerker kan dadelijk zeggen uit welke bepaalde streek in den omtrek het goud afkomstig is) boezemde hem vertrouwen in en ook de mededeelingen die wij deden kwamen hem geloofwaardig voor.

»Nu,» zeide hij, »ik heb wel zin om met u mede te doen.»

»Op welke voorwaarden?» vroeg ik.

»Ik zal de provisiën en de gereedschappen leveren en gij geeft mij beiden de helft uwer vondsten.»

»Dat is niet dom van u,» antwoordden wij, »maar het is toch wel een wat te hooge intrest van uw geld.»

»Ja, ziet ge, 't kon toch bij slot van rekening een bedrog zijn, ofschoon, als de paktrein naar die plaats gaat, ik niet inzie, wat ge met die dingen zoudt kunnen uitvoeren, tenzij gij ze opat. Maar pas kort geleden ben ik nog opgelicht door een jongen Engelschman, die ik

dacht dat zoo groen als gras was. Ik zal 't u vertellen.

»Hij ziet een groenen wollen broek in mijn winkel hangen. Over 't geheel was hij haveloos in zijne kleeding, maar zijne laarzen waren heel. Ik lette op die laarzen en dacht dus dat hij er goed in zat. »Hoeveel kost die broek?» zegt hij. — »Twintig dollars,» zeg ik. Hij scheen daar niet om te geven en nam hem van den spijker. Daarop zegt hij: »Kan ik dien broek niet eens passen achter die meelzakken?» — »Zeker!» zeg ik en hij past hem. Hij zat hem niet goed, maar daar scheen hij niet om te geven. Hij wierp zijn ouden broek weg en kwam naar mij toe. Het beviel mij niet, dat hij dien wegsmeet, want ik dacht: »Waar bewaart hij dan zijn stofgoud? hij heeft toch niets uit zijne zakken gehaald.»

»Toen hij bij mij is zegt hij: »Ik heet Bill Snooks.» Ik maak eene buiging. »Ik werk in de Weide-mijn,» zegt hij; »wilt gij dezen broek voor mij opschrijven tot toekomende week? Dan wasschen wij het goud uit.» — »Neen,» zeg ik, »dat kan ik niet doen.» Ik wist dat zij nooit goud uit die mijn halen en het ook nooit doen zullen. — »Maar gij zult het toch moeten doen,» zegt hij. — »Trek hem dadelijk uit en pak je weg,» zeg ik, want ik was heel boos; »aan menschen, die ik niet ken, verkoop ik alleen à kontant.» — »Wat, leelijkert?» zegt hij; »zoudt gij een fatsoenlijk man zijn broek willen uittrekken?» en weg liep hij, de straat op, met mijn groene wollen broek. Ik riep hem na, maar het baatte mij niet en hij scheen er ook niet om te geven.»

De zoon Israëls werd hier door zijn gevoel overwelgd en stortte bijna tranen. Nadat hij zijne ontroering met een slokje, waaraan hij ons uitnoodigde ook deel te nemen, had doen bedaren, keerden wij met hem tot

de bespreking der zaak terug en kwamen tot eene schikking.

Tien paarden van zijn paktrein werden voor den tocht bestemd en met levensmiddelen en gereedschappen beladen. Pat, Schwartz en ik, met nog slechts één man daarbij, zouden ons met die dieren naar de plaats onzer bestemming begeven. De afspraak was, dat Schwartz de lading zou verschaffen en dat wij daarentegen een perceel van honderd voet voor hem zouden nemen naast het onse, dat wij die beiden tot één perceel zouden vereenigen, en dat wij den man, die de belangen van Schwartz zou waarnemen, uit de gezamenlijke opbrengst tien dollars per dag zouden betalen. Wij zorgden echter wel dien man niet te vertellen naar welke plaats wij heengingen, opdat hij het niet des avonds in de drinkhuizen zou uitbazuinen.

Wij brachten gezamenlijk een vroolijken avond door en belaadden den volgenden morgen de dieren met alle benoodigdheden, waarbij wij eenige kleine weelde-artikelen voegden, zooals gedroogde appelen en dergelijke, die wij ons gerechtigd achtten te genieten nu wij op weg naar de fortuin waren. Daarop dreven wij onzen trein bedaard langs de Willem's kreek, ten einde langs een anderen en minder gebruikten weg dan den gewonen naar de Herten-kreek, den hoofdtak van de Beeren-rivier, te komen. Deze maal zorgden wij een paar goede buksen die Schwartz ons bezorgde en eene voldoende hoeveelheid munitie bij ons te hebben.

Na de Weide-mijn, die zulke onaangename herinneringen bij Schwartz opwekte, voorbijgetrokken te zijn, sloegen wij rechts af, gingen een breeden bergpas in en waren weldra buiten het bereik van alle nieuwsgierige oogen. De weg was gedurende onze eerste dagreis vrij goed, maar tegen den avond kwamen wij aan een ijzing-

wekkenden *cañon*, waar de Patrijzen-kreek in de Her-ten-kreek valt. De twee volgende dagen was de reis allervermoeiendst; wij vorderden slechts weinig en de arme dieren waren bijna uitgeput. Doch toen wij het meer vlakke land bereikten, dat ik reeds vroeger beschreven heb, kwamen wij goed vooruit en bereikten spoedig eene plaats, een paar mijlen boven onze kreek aan de tegenoverliggende zijde. Daar hier overvloed van hout groeide velden wij het benoodigde aantal stammen, die wij met wilgenrijsjes tot een vlot samenbonden.

Gedurende onze afwezigheid was de sneeuw in het bovenland geheel gesmolten, zoodat de rivier haar gewonen zomerstand had aangenomen. Wij lieten, zonder daarbij eenige moeielijkheid te ondervinden, het vlot, door een touw van den oever in bedwang gehouden, den stroomval afdrijven, tot op een punt een weinig boven de kreek. Hier was het water stiller en konden wij het vlot, na het beladen te hebben, met behulp van lange staken, die wij hadden gesneden, naar den overkant duwen.

Wij ontzadelden de dieren, die wij hun voedsel in het overvloedige gras lieten zoeken. In twee of drie tochten met het vlot kregen wij alles over, naar den mond der kleine kreek. Daarna brachten wij den voorraad naar ons perceel, dat twee of drie mijlen verder lag, en waarbij iedereen meehielp, ook de koopman, die zijne honderd pond op den rug nam, even goed als ieder onzer. Dit kostte ons een paar dagen, daar wij heel wat reizen heen en weder hadden te doen.

Hierop velden wij eenige boomen, om van de stammen een ruim blokhuis te bouwen. Nadat wij hier drie dagen aan besteed hadden keerden Schwartz en ik terug, en lieten Pat en den man achter om die woning verder in orde te brengen, planken te zagen voor waterloopen,

en een greppel te graven ten einde water van boven af naar ons perceel te leiden. Schwartz en ik geleidden de paarden naar de Willem's kreek, waar de eerstgenoemde zijn perceel ook liet inboeken. Ik keerde vervolgens alleen naar Pat en zijn helper terug. Vóór het vertrek hadden wij aan Schwartz de bewijzen geleverd en ons zelve er ook nog nader van overtuigd, dat het met ons perceel eene ernstige zaak was.

Na onze goede vrienden aan de Schoppenboer-kreek ingelicht te hebben waar zij ons konden vinden, met aansporing om bij ons te komen, aanvaardde ik, slechts met een licht pak levensmiddelen en mijn geweer, de reis. Bij mijne terugkomst vond ik het blokhuis netjes afgewerkt en het water naar het perceel geleid en opgevangen in waterloopen die juist den vorigen dag voltooid waren. Pat en zijn kameraad hadden gedurende de veertien dagen, die ik afwezig was gebleven, als leeuwen gewerkt.

Drie maanden lang verscheen er niemand bij ons, maar toen kwam Schwartz met een ander man opdagen, vergezeld van vijf paarden met nieuwe levensmiddelen en nieuwe gereedschappen, want wij bezaten geen smidse om onze houweelen en andere instrumenten te scherpen. Wij hadden reeds een aardigen hoop stofgoud voorhanden om er de paarden mede te beladen. Bij de terugreis ging Pat met Schwartz mede en plaatste onzen schat veilig in de bank.

Verscheidene personen van een nieuwsgierigen geest kregen de lucht van die tweede expeditie en spoedig na Pat's terugkeer kwamen er twintig à dertig mannen aan, in wier aanvoerder ik den man herkende, dien Schwartz de laatste maal had medegebracht. Zij deden ons echter geen last aan, daar er plaats genoeg voor allen was, en gingen van hun kant vlijtig aan 't werk, zoodat wij ons

eigenlijk verheugden eenig meerder gezelschap te hebben. De kleine kolonie in de wildernis zag er met hare zes of zeven blokhuizen recht vroolijk uit. Het klinken der bijl weergalmde door de bosschen; de stemmen der mannen verlevendigden de eenzaamheid, en het tot nog toe zoo heldere water van het bergstroompje werd troebel gemaakt door het af- en uitgraven der oevers tusschen welke het eeuwen lang had heengestroomd.

Tegen het einde van het seizoen was ons perceel bijna uitgeput en verkochten wij den overblijvendengrond voor een matigen prijs aan eenige onzer oude vrienden van de Schoppenboer-kreek, die laatstelijk overgekomen waren en zich in onze nabijheid hadden gevestigd.

Door eene toevallige omstandigheid, die zich overigens in het onzekere goudgraversvak niet zelden voordoet, bleek ons perceel, het eerste dat in bezit was genomen, verreweg het rijkste aan de kreek te zijn. Na alles afbetaald te hebben waren wij, door vijf maanden werkens, de gelukkige bezitters van eene zeer aanzienlijke som. Schwartz had met ons vrij wat betere zaken gedaan dan met den kooper van zijn »groenen wollen broek.”

Ik reed met Pat naar den mond der Quesnelle, waar wij de (pas in de vaart gebrachte) stoomboot naar de Soda-kreek namen en verder als groote heeren, gelijk wij op dat oogenblik waren, met de diligence, een vervoermiddel van weelde, dat ook pas in werking was gebracht, voortreisden. Ik behoef niet te zeggen, dat wij te Victoria zoowel als op andere plaatsen oneindig meer achting dan ooit te voren genoten, nu de menschen wisten dat wij een schat in de bank hadden. Nog eenmaal behaagde het den grooten Como zijne scharrelaars-talenten aan te wenden, maar hij plukte er geen vruchten van. Er verschenen weder een paar pikante artikelen over *Onze vooruitzichten en verwachtingen*, waarin Pat en ik

vleidend vermeld werden als »twee onzer onversaagde en kundige pioniers"; doch de reeks dier beschouwingen werd spoedig weder gesloten, toen men vernam dat wij niet voornemens waren onzen pas verworven rijkdom in dat land uit te strooien. Er werden dus, als tegenwicht, eenige artikelen geplaatst, waarin de schandelijke ondankbaarheid van personen, die hun geld in het land verdiend hadden, maar het daar niet wilden verteren, voor een verontwaardigd publiek geschetst en behoorlijk aan de kaak gesteld werd.

XIX.

BESLUIT.

Pat bleek ten slotte de verstandigste man te zijn, dien ik kende. Eerzucht was zijne zwakke zijde niet en hij bezat nu genoeg om *hem* voor zijn gansche leven rijk te maken. Na een mooi pak kleeren, een prachtigen horlogeketting en eene diamanten borstspeld gekocht te hebben keerde hij als passagier der eerste klasse naar zijn vaderland terug, van waar hij mij een paar jaren later schreef (de brief had negen maanden noodig om mij te bereiken), dat hij en Bridget de gelukkige bezitters waren van eene kleine boerderij in de nabijheid zijner vroegere woonplaats, waar zij zoo gelukkig en tevreden waren als men zich bij mogelijkheid kon voorstellen. Hij had nog geen plan, schreef hij, in het Wicklow-gebergte goud te gaan zoeken, maar hij hoopte dat ik spoedig zou terugkomen en eene vaste woonplaats kiezen, terwijl *ik* het dan mocht doen, indien de jacht op goud mij nog niet was gaan vervelen; in ieder geval zou ik zijne boerderij

eens kunnen opnemen, waar ik rekenen kon opeene hartelijke verwelkoming van hem en Bridget, die haar compliment liet doen aan den Engelschman, met de bijvoeging, dat zij, niet zonder spijt, maar om de wille van oude herinneringen, aan haar jongen »dien heidenschen Saksischen naam Richard'' had laten geven.

Ik voor mij had nog geen zin om naar het vaderland terug te keeren en mij zoo spoedig in een stil leven te voegen. Ik was eigenlijk wat opgeblazen door het bezit van mijn geld en beschouwde het als wiskunstig zeker, dat ik eerlang een millionair zou zijn. Ik vergiste mij hier echter een weinigje in, want het geluk bleef mij niet lang meêloopen.

Ik zocht mijn ouden vriend den kapitein op en bevond dat de fortuin hem in den laatsten tijd niet gunstig was geweest. 't Was een der gelukkigste oogenblikken mijns levens toen ik hem de vriendschap, die hij mij bewezen had, kon vergelden door hem uit al zijne moeielijkheden te redden.

Een paar jaren bleef ik nog op de hoogte van zijne verdere lotgevallen, en geluk en ongeluk wisselden, gelijk bij de meeste menschen, ook bij hem af. De laatste maal toen ik van hem hoorde had hij zich in de Zoutmeerstad, de hoofdstad van den Mormonenstaat Utah, gevestigd en was hij mede-eigenaar van eene zilvermijn, die hij het geluk had gehad in Nevada te ontdekken. Tevens was hij een der diakenen van Brigham Young, den profeet der Mormonen. Hij meldde mij, dat hij een aangenaam en tevreden leven leidde; hij bezat eene boerderij en vele kudden vee. Whisky is in Utah schaarsch, omdat het debiet er bij de wet verboden is, doch anders was er niets dat hem het zoet des levens kon vergallen. Hij vroeg mij, of ik geen lust had het Nevada-gebergte over te trekken en bij hem te komen. Welnu, misschien

doe ik het nog op den eenen of anderen fraaien dag.

Mijn eersten reisgezel naar Britsch-Columbia vond ik nog altijd in het whisky-salon, waar het hem naar zijn genoegen ging. Hij had geen plan er van af te stappen zoolang er geen belasting op den alcohol lag en er nog dorstige zielen in overvloed waren, die 12½ cent Amerikaansch (31 cents Nederlandsch) voor een borrel over hadden. Hij had onderwijl eene vrouw genomen, die, zoo niet geestig, althans geestrijk was, — te oordeelen naar het vuurroode gezicht, dat het meest onderscheidende kenmerk van deze dame mocht heeten.

Ik ontmoette ook de meeste mijner andere oude bekenden in den loop van dien winter, dien ik zeer aangenaam doorbracht, en in het voorjaar ving ik met een hunner eene nieuwe reeks van reizen naar minder bekende gewesten aan, want de zucht tot zwerven leefde nog altijd in mijn binnenste.

Ik besluit dit korte reisverhaal met de mededeeling van mijn terugkeer te San Francisco, van waar wij voornemens waren eene reis te ondernemen naar Washoe, het groote zilver-produceerend gewest.

Als ik nu den blik terugsla op de drie of vier jaren die ik in Britsch-Columbia heb doorgebracht en op het leven van anderen aldaar, waarvan sommigen meer en anderen minder geluk hadden dan ik, en ik dan de gemakkelijke levens en de harde levens, de goede en de kwade resultaten, zoowel in een geldelijk als in elk ander opzicht, tegenover elkander stel, dan is het mij moeilijk tot een besluit te komen omtrent den raad, dien ik zou te geven hebben aan degenen, die begeerte gevoelen om het stof van hunne schoenen te schudden en een nieuw leven te beginnen. Voor den koelen, nauwkeurig berekenenden man, die aarzelt voordat hij een stap doet en van te voren alle kansen overweegt, is raad bijna niet

noodig; het moge hem een tijd lang tegenloopen, maar men kan er zich op verlaten, dat hij eene gelegenheid tot lotsverbetering, als die zich aanbiedt, niet zal laten ontsnappen. Aan den vurigen jongeling, die niet rede-neert, maar eenvoudig naar de opwelling van het oogeblik handelt en denkt dat iedere dag wel voor zich zelve zal zorgen, is raad weggeworpen, want hij volgt dien toch niet; niets anders dan de harde ondervinding zal hem voorzichtigheid en bedachtzaamheid leeren. Maar tusschen die beiden bevindt zich een middentype van menschen, voor wie de ervaring van anderen, die den grond reeds betreden hebben waarop zij den voet willen zetten, van nut kan zijn.

Wanneer ik dan van emigratie naar vreemde landen in den meest algemeenen zin spreek, zijn er drie woorden die de drie soorten van menschen aanduiden tot welke ik deze opmerkingen richt. Die woorden zijn Verstand, Geld en Lichaamskracht.

De lezer denke niet dat ik ze geplaatst heb in de orde naar welke de eigenschappen, die zij uitdrukken, geschat worden. Eerder zou het omgekeerde het geval zijn, ja de allerlaatste eigenschap geeft eigenlijk, met het oog op het aangewende kapitaal, den besten intrest.

Men kan niet verwachten, dat velen al de drie genoemde eigenschappen in zich zullen vereenigen. Hoe meer een persoon er bezit, des te beter voor hem; maar voor zulke goed toegeruste menschen bestaat niet veel noodzaak om hun vaderland te verlaten. Doen zij het, dan heeft men hen meer als liefhebbers of als zonderlingen te beschouwen, en deze bevoorrechte lieden kunnen wij dus wel uit de lijst laten.

Wat Verstand betreft is de bezitter van die eigenschap, wanneer hij er niets anders bij heeft, veel beter af, als hij blijft waar hij is en waar hij er misschien partij van kan trekken. In eene beschaafde maatschappij vindt hij

lichtelijk medewerking of bescherming. In pas ontgonnen landen echter is de levenswijze in de hoogste mate vereenvoudigd; de mensch komt er veel meer in rechtstreekse aanraking met onze moeder de aarde dan in de van ouds bevolkte landen; de talrijke klassen van tusschenpersonen, die hun ontstaan aan de verfijnde levenswijze en de groote welvaart van dichtbevolkte streken te danken hebben, vindt men er niet; de eenige tusschenpersonen zijn winkeliers en ambachtslieden of arbeiders, en deze hebben geen geboorte of rijkdom tot hunne aanbeveling; zij zijn slechts de onvermijdelijke dienaren van het groote produceerende element, de bebouwers van den grond of de opdelvers van de schatten, die in zijn schoot verborgen liggen.

Maar, zal men zeggen, hoe eenvoudig die maatschappij ook zij, er moeten toch helpers wezen, die zij niet missen kan: advokaten, doctoren, geestelijken. Ja, zoolang het vleesch zwak is zal men altijd en overal een grooter of kleiner aantal van die heeren noodig hebben; doch als men den bekenden kreet uit de koloniën hoort: »Hier is plaats voor allen,» herinnere men zich, dat dit alleen op den waren kolonist en niet op den bijlooper slaat. Er is ruimte voor een onbepaald getal personen van de eerste soort, die tot voordeel van hen zelve en hunne medemenschen datgeen te voorschijn brengen wat anders nutteloos in de aarde zou besloten blijven; maar er is zeer weinig ruimte voor lieden van de andere soort, die hun honing halen van de bijen zelve en niet rechtstreeks uit de natuur; zij verarmen dat deel der menschheid waaronder zij zich ophouden en verrijken het niet. Als men dus advokaat, arts of geestelijke is en naar een nieuw bevolkt land wil gaan, zal men wel doen te zorgen dat men tot de allereerste lading behoore, of men zal betrekkelijk weinig uitzicht op welslagen hebben.

Als ik verder van iemand met Geld spreek bedoel ik

niet een Cresus, want die kan het overal hebben zoo als hij wil, maar iemand die eene niet geheel onbelangrijke som tot zijne beschikking heeft, niet voldoende om hem in 't vaderland de positie te verschaffen die hij zou wenschen in te nemen, doch toereikend om hem vooruit te helpen op eene plaats, waar de mededinging nog niet zoo uitgebreid is dat een klein kapitaal niet met voordeel zou kunnen aangewend worden. Nog minder bedoel ik iemand die wel geld heeft, maar wien de natuur de vereischte mate van verstand onthouden heeft. Een zoodanige doet wijzer in zijn geboorteland te blijven, waar hij natuurlijk het best bekend is en beter op de hoogte kan blijven van de listen en lagen dier groote Communisten, de dieven en oplichters, dan het geval zou wezen in een vreemd land, waar hij zich waarschijnlijk door het eerste lokaas, dat hem voorgehouden wierd, zou laten vangen. Ik heb het oog op den gewonen man van middelmatig vermogen en gewone talenten, bekwaam genoeg om als winkelier of landbouwer op te treden en handig genoeg om alles aan te vatten wat zich voordoet indien hij door tegenspoed meer ten achteren geraakt dan hij verwacht had. Tot den zoodanige zou ik zeggen: als gij het matige fortuintje, dat gij thans bezit, wilt wagen aan de kans om rijk te worden, verhuis dan naar een vreemd werelddeel; uw kapitaal zal daar snel aangroeien of even snel wegsmelten. Doch gebeurt dit laatste, dan kunt ge het leven op nieuw beginnen, 't geen niet het geval is, wanneer de tegenspoed u in het vaderland overvalt; uwe gemakken zullen in het vreemde land minder zijn, maar ook uwe lasten; want ofschoon gij tijdelijk in moeilijkheden kunt geraken, zullen moed en volharding u ten slotte er weder bovenop helpen; en met die overtuiging in 't hart kunt gij gelukkig zijn en vrij van de zorgen die thans u kwellen.

De man, die Lichaamskracht tot zijne beschikking heeft, is in menig opzicht het meest vrije wezen; geen bezit van eigendommen bindt het aan eene bepaalde plaats en hij draagt een kapitaal met zich om, dat niet gestolen, maar alleen door de natuurlijke oorzaken van ziekte of dood verminderd of vernietigd kan worden. In de oude wereld bestaan echter bijna onoverkomelijke hinderpalen, die het hem onmogelijk maken hooger te stijgen; de lieden van zijne soort zijn al te talrijk, zoodat hij in elken zijner medemenschen een concurrent moet zien en verlokt wordt om zich door alle middelen ten koste van zijne broederen het bloote dagelijksch brood te verzekeren, dat het eenige is wat hij kan hopen te verkrijgen, gelijk vliegen, die in een glas water gevallen of geworpen zijn, op elkanders rug klimmen en de anderen onderduwen, om zelf den kop boven te kunnen houden. De markt, waarop iemand van dien stempel terecht kan komen, is uiterst beperkt en hij kan niet, gelijk de geldman, van zijn kapitaal zelf leven; hij moet het zijne in werking brengen, om er een inkomen mede te verdienen. De rente van dat kapitaal is in het vaderland ook zoo gering, dat hij nimmer kan hopen ooit tot een hooger punt te geraken dan waarvan hij is uitgegaan. Het eenige wat hij met groote vlijt en zuinigheid doen kan, is eene kleine som ter zijde te leggen om zich tegen kwade dagen te waarborgen of zijne tegenwoordige omgeving te verlaten. In nieuwe landen nu zijn al die toestanden omgekeerd: de hier bedoelde man is niet de slaaf van de maatschappij, maar de maatschappij is zijne slavin, want alleen met zijne hulp kan zij hopen tot een goeden toestand te geraken; hij wordt gezocht en met open armen ontvangen, niet teruggestooten; zijne forsche gestalte vertegenwoordigt eene werkkraft te meer op het uitgestrekte en nog onont-

gonnen veld van natuurlijke rijkdommen, dat anders braak zou blijven liggen. De veldarbeider of de ambachtsman heeft dus de beste vooruitzichten als hij naar een ander werelddeel gaat: hij behoeft weinig banden te verbreken, hij waagt geen ander kapitaal dan dat hetwelk hij niet verliezen kan, hij verwisselt een onzeker bestaan voor de zekerheid van eene goede broodwinning en het gegronde vooruitzicht dat hij door vlijt nog veel verder zal komen. Voor hem is de landverhuizing geen waagstuk, maar eene verzekerde operatie.

Er is echter in die vreemde landen eene verzoeking, waartegen alle klassen van landverhuizers uitdrukkelijk gewaarschuwd moeten worden; want hoe verspreid de ondeugd ook in het vaderland zij, dat is niets in vergelijking met hare heerschappij in de pas bevolkte landen: ik bedoel het drinken. De reden, waarom de drank daar zooveel invloed op de menschen uitoefent, is niet ver te zoeken: de dwang, dien zij zich in hun gezin zouden moeten aandoen, bestaat hier niet; door de schaarschte van vrouwen vervalt de terughouding die hare aanwezigheid anders zou doen in acht nemen; van hunne vroegere onschuldige uitspanningen kan hier geen sprake zijn, en in de plaats daarvan kiezen zij dus eene bedrijgelijke gezelligheid. Nu durf ik zeggen dat een man, wie hij ook zij, die zich van den drank onthoudt (zonder dat hij daarom een afschaffer behoeft te zijn), kans op welslagen moet hebben; en zelfs indien hij, na eene proef van verscheidene jaren, in een geldelijk opzicht niet mocht vooruitgekomen zijn, zal hij eene rijke ervaring van de wereld en de menschen opgedaan hebben, die voor geld niet te koop is.

Ik zal geen oordeel vellen over de beste plaats waarheen men zou kunnen verhuizen. De keuze hangt voor een groot deel van de talenten en eigenschappen van den

betrokken persoon af; doch dit boek handelt bijna uitsluitend over Britsch-Columbia, en het zal dus niet ongepast zijn, dat ik daaraan ten slotte nog eenige woorden wijde.

In de eerste plaats, zooals de lezer reeds opgemerkt zal hebben, is het een der meest ruwe en woeste landen op den aardbodem. Het klimaat is zeer veranderlijk, hoewel voor personen van een sterk gestel over het geheel gezond. Ik geloof niet, dat het een aanbevelenswaardig gewest is voor iemand van een zwak gestel, want deze zou de vermoeyenissen en ontberingen niet kunnen doorstaan, verbonden aan de velerlei veranderingen van beroep en woonplaats, die hij zich waarschijnlijk zou moeten getroosten. Naar de statistiek te oordeelen heeft de kolonie niet beantwoord aan de verwachtingen, die men aanvankelijk van haar koesterde; in de laatste acht of negen jaren is de bevolking af in plaats van toegenomen. De goudmijnen waren zeer rijk, doch slechts beperkt van omvang; zij zijn echter de voorname steun van het land, maar aangezien de eerst ontdekte bijna uitgeput en geene nieuwe van gelijke betekenis gevonden zijn, verklaart dit den achteruitgang der bevolking. Eene andere schaduwzijde is het gebrek aan goed bouwland. Ik heb vele bedriegelijke opgaven van belanghebbenden gezien, volgens welke men zou gedacht hebben, dat hier eigenlijk de Hof van Eden gelegen was. De waarheid is, dat het land van Californie en Oregon afhankelijk is voor bijna elk pond meel, dat er verbruikt wordt, en in vergelijking met de naburige landen eigenlijk niets anders is dan eene wildernis, zooals ik het door iemand, die het door en door kende, heb hooren beschrijven.

Ik voor mij geloof, dat de kolonie wegens hare natuurlijke onvruchtbaarheid nooit aanleg heeft gehad om tot

bloei te komen. Van nature is zij geen plaats die rijke lieden verlokken kan om er te blijven; menige fortuin is er gemaakt, maar vervolgens naar aangenamer gewesten overgebracht, waar men ze ging verteren. Het exploiteeren van de natuurlijke hulpbronnen des lands is zoo kostbaar en moeielijk, dat aan het einde van elk seizoen een groot gedeelte van het kapitaal, dat er verdiend is, wordt weggevoerd, waardoor er tot nog toe slechts weinig gelegenheid is geweest om van den rijkdom des lands behoorlijk partij te trekken. Die rijkdom bestaat, zoo als ik reeds vroeger aangeduid heb, in de mijnen, het hout en de visscherijen.

Het zou dwaas zijn te gelooven, dat eene zoo rijke streek als die der Willem's kreek de eenige zou zijn in een zoo uitgestrekt gewest als Britsch-Columbia, maar desniettemin hebben de andere tot dusverre ontdekte mijnen niet zooveel opgebracht als dit enkele kleine district. De bosschen bevatten het uitstekendste timmerhout van de wereld en bezitten het groote voordeel van dicht bij de zee of bij de talrijke rivieren en baaien langs een groot gedeelte der kust te liggen. De visscherijen (om maar alleen die van den zalm te noemen) zijn op de geheele wereld ongeëvenaard.

Zonder twijfel zal aan den voorspoed der kolonie een groote stoot gegeven worden door hare opneming in het Gebied van Canada, die voor eenigen tijd heeft plaats gehad.

De vele openbare werken, die ontworpen zijn, zullen werkkrachten en kapitaal, die twee onmisbare midelen van vooruitgang, aantrekken. Hierdoor, in verband met de vertegenwoordiging der kolonie in het Parlement van Canada, zal men buiten af meer op de hoogte van den toestand van Britsch-Columbia komen, die tot nog toe weinig gekend of gewaardeerd wordt.

De subsidiën , die het Gebied van Canada verleent , zullen belastingen bijna onnoodig maken , want ik geloof niet , dat er op het oogenblik meer dan 8000 blanken in het land zijn , en deze alleen zullen de vruchten van de mildheid van Canada plukken , want de Indianen , ongeveer op 50,000 geschat , kunnen in dit opzicht buiten aanmerking blijven.

Waarschijnlijk zal Britsch-Columbia dus binnen weinige jaren eene belangrijker plaats onder de Britsche bezittingen innemen dan het tot dusverre gedaan heeft , en dan is het eene plaats waarop de speculant het oog wel mag vestigen.

Voor een liefhebber van de jacht is het land een paradijs , want nergens vindt men grooter overvloed of meer verscheidenheid van wild , en men zou er dus zeer goed van de opbrengst van zijn geweer en zijne visschersboot kunnen leven.

De inwoners , die nu een aantal jaren aan de kolonie verkleefd gebleven zijn , in weerwil van de ontberingen die zij geleden en de teleurstellingen die zij ondervonden hebben , verdienen allen lof. Zij zijn werkzaam , niet kleingeestig , en bezitten die voorkomendheid zonder welke het leven in zulk een gewest bijna niet uit te houden zou zijn. Aan al mijne vrienden aldaar roep ik dus een hartelijk vaarwel toe , met den wensch dat het hun altijd goed moge gaan !

INHOUD.

	Bl.
I. DE UITREIS	5.
II. SAN FRANCISCO	18.
III. DE AANKOMST	30.
IV. VANCOUVEREILAND	39.
V. HET LAND IN	49.
VI. DE WEG	60.
VII. DE WILDEN	73.
VIII. ANDERMAAL OP WEG	82.
IX. WILLEMS-KREEK	98.
X. OP DE FRASER-RIVIER	112.
XI. DE TIJD VAN UITSPANNING	125.
XII. OVERWINTERING TE VICTORIA	140.
XIII. ANDERMAAL NAAR DE MIJNEN	153.
XIV. SCHARRELEN	167.
XV. NOG MEER GESCHARREL	179.
XVI. EEN ONPLEZIERIG AVONTUUR	190.
XVII. EEN PAAR ONGELUKJES	206.
XVIII. DE LAATSTE WORP	219.
XIX. BESLUIT	233.
